

Speiding i Drøbak og Frogn gjennom 100 år

Et historisk skrift utgitt til
Drøbak/Frogn speidergruppe sitt 100 års
jubileum i 2020

Red: Stein Ankarstrand

1. Forord

Dette jubileumsskriftet er laget for å markere at dagens Drøbak/Frogn Speidergruppe har røtter 100 år tilbake. Når vi følger tidslinjalene tilbake slavisk, vil man se at det er oppstarten av 1. Drøbak tropp i 1920 som er det direkte opphavet til dagens speidergruppe. Med unntak av krigsårene 1941-1945 og en toårsperiode på begynnelsen av 50-tallet, har dette utgjort den røde tråden i speidingen i kommunen. På jentesiden i Drøbak har det vært flere grupper som har blitt startet og lagt ned. I Frogn har det eksistert flere speidergrupper i kortere tid, men ingen av dem kan sies å ha noen direkte linje til dagens Drøbak/Frogn. Frem til kommunesammenslåingen i 1962 var jo speidergruppene organisert i hver sin kommune – Drøbak og Frogn.

Vi har likevel valgt å ikke snevre dette skriftet til kun å omfatte den «genetiske» linja til dagens speidergruppe. Da hadde det kun vært guttespeiderne i 1. Drøbak og jentegruppene som eksisterte fra 1970-tallet som hadde vært med. Speiderhistorien er mer enn som så. Utgangspunktet har derfor vært å se på historien til «speiding i Drøbak og Frogn» mer enn historien til Drøbak/Frogn, selv om denne faktisk ikke er 100, men 112 år gammel. På denne måten vil vi vise en mer samlet og komplett historisk oversikt over speidingen i dagens Frogn kommune. Det er også naturlig siden det opp gjennom var utstrakt samarbeid mellom både gutter og jenter, og mellom Drøbak- og Frogn-gruppene.

Det som slår meg når jeg har jobbet meg gjennom tilgjengelig stoff, er to ting:

For det første virker det som om «alle» i Drøbak og Frogn har vært speidere, i hvert fall frem til 60-tallet. I en periode ble antallet speidere målt mot befolkningstall og Drøbak var oppe i 1:6, altså at hver 6 innbygger var speider på det tidspunktet målingen ble gjort! Som kuriositet er dagens tall ca 1:160. Det er jo selvsagt fordi det var færre innbyggere i kommunen og langt færre fritidstilbud. I intervjuer har den ene «lokalkjendisen» etter den andre blitt løftet frem. Til tross for at «alle» var med, har det egentlig vært ekstremt lite skriftlige kilder tilgjengelig. Få av de gamle speiderne som enda lever som jeg har snakket med, har eksempelvis bilder eller skriftlige dokumenter. Jeg har kun fått deres historie slik de husker den. Og det er jo ikke så lett når flere av dem var speidere for over 70 år siden.

Det fører meg inn på det andre som har slått meg i arbeidet. Det er hvor lite systematisert vår speiderhistorie har vært de siste årene. Interessen for speiderarbeidet har vært stor, men interessen for historien – våre røtter - har vært mer eller mindre fraværende. Det har medført at det stort sett bare har vært Amtas, og den tidligere redaktør Aage Hansen sin til dels store publisering gjennom årene som har gjort det mulig å til en viss grad følge med i hva som har skjedd. Hovedkilden i arbeidet har derfor først og fremst vært Akershus Amtstidene. Noen spredte loggbøker, Follo Kretsnytt, litt informasjon på [Speiderhistorisk leksikon](#), bladet «Speideren» og enkelte tidligere speideres historier har også kastet lys over historien og gitt viktige bidrag i arbeidet. Gruppas tradisjonsbærer Terje Hagen gjorde et arbeid i forbindelse med tidligere jubileer som også har vært til hjelp. Planen var å gjennomgå alle mulige sekundærkilder for så å intervjuer de speidere jeg har klart å spore opp for å få utfyllende informasjon. Dette har vært en utfordring etter at korona-epidemien slo til fordi det har vært vanskelig og til dels umulig å komme i kontakt med tidligere speidere. Deres historier får heller bli med i versjon 2 av dette skriftet.

Det er derfor ikke til å stikke under en stol at det er store mangler i historien. Dette gjelder særlig den tidligere historien til jentespeiderne i Drøbak 1, samt noen av speidergruppene som eksisterte i kortere perioder på 50- og 60-tallet. Jeg anser derfor dette skrift å være en start på en langvarig historieinnsamling. Det er svært ønskelig at alle som har bidrag som kan hjelpe til å kaste enda mer lys over speiderhistorien i kommunen vår tar kontakt. Kanskje kan da skriftet bli mye bedre og mer

komplett i senere utgaver. Men det fordrer at du som har bilder, historier, speiderutstyr osv får dette frem i lyset. Ingen må tenke at det de har «sikkert ikke har noe betydning eller interesse». Alt har nemlig både en betydning og interesse for å gjenskape historien når det settes i en sammenheng. Kontakt meg gjerne, så tar vi en prat.

Det er mange som skal takkes for gode bidrag. Jeg har vært tydelig på at alle bidrag, enten det er i form av et bilde, en loggbok, speiderdrakt eller deres egen historie, har vært av uvurderlig betydning. I et slikt arbeid er det alle detaljene som til slutt gir et mer samlet bilde av historien, og ikke bare de store hendelsene. Derfor skal alle dere som har bidratt på en eller annen måte ha en velfortjent takk. Ingen nevnt – ingen glemt, dere vet selv hvem det er. Det er likevel en person som jeg vil trekke spesielt frem. Hun har fremfor noen annen gjort det mulig å lage dette historiske skriftet. Ida Marie Hagen har i uker og måneder sittet på Frogn bibliotek og digitalt søkt gjennom mer enn 70 årganger av Akershus Amtstidene. Til sammen har hun lastet ned mer enn 1500 speiderartikler fra vår lange historie, som jeg har brukt i dette arbeidet. Uten hennes arbeid hadde dette skriftet ikke vært mulig.

Drøbak, 1. oktober 2020
Stein Ankarstrand

Figur 1: Medlemsutvikling siste 45 år. Mangler tall fra 2009.

Innhold

1.	Forord.....	2
2.	Speiderbevegelsen kommer til i Norge	6
3.	Speiderbevegelsen i Follo	8
4.	Drøbakspeiding før 1920	10
5.	Speiderbevegelsen i Drøbak starter	12
6.	Ledermangel og etterkrigstid	15
7.	Jenter og gutter går sammen	16
8.	Tropper gjennom historien.....	19
8.1.	1. Drøbak	19
8.2.	2. Drøbak	37
8.3.	Drøbak 1	39
8.4.	1. Frogn (KFUM)	46
8.5.	2. Frogn	52
8.6.	Frogn 1 (KFUK).....	53
8.7.	Frogn/Heer	55
8.8.	Sogsti/Frogn	58
8.9.	Frogn	59
8.10.	Drøbak/Frogn	61
8.11.	Drøbak Væpnerlag – I.O.G.T.-speiderne	71
9.	Drøbak roverlag.....	73
10.	Småspeiderne i Drøbak og Frogn.....	77
11.	Speidermusikk-korps	82
12.	100 år med leirliv.....	83
13.	Speiderhytter og tilholdssteder	112
13.1.	Speiderhytta i Ullerudbakken	112
13.2.	Husvik.....	114
13.3.	Tomtebo - Speiderhytta på Haraåsen	115
	Ny-hytta	118
13.4.	Solbris.....	122
13.5.	Speiderhytta på Måna	125
13.6.	Andre møtelokaler.....	126
13.7.	Dronningen.....	126
14.	Samfunnsnyttig innsats	127
15.	Foreldreforeninger	130
16.	Merkedager	133

16.1.	22. februar - Tenkedagen	133
16.2.	23. april - St. Georgs dag.....	133
16.3.	17. mai.....	137
17.	Morsomme småsaker gjennom historien	140
18.	Etterord	144
Vedlegg A – Oversikt over samtlige speiderleirer med deltakere fra Drøbak og Frogn		145
Vedlegg B – Heder og ære gjennom tidene		148
Vedlegg C – Ledere som var		151
Vedlegg D – Ledere kronologisk		174
Gutter 1920-1941		174
Gutter 1945-1985.....		175
Jenter 1929-1941		178
Jenter 1945-1985		178
Felles 1985-2020		181
Vedlegg E – Statutter for tildeling av æresmedlemskap.....		183

Bilde 1: Speiderpiker i Drøbak 1 på landsleir på Følling i Steinkjer 1965. Foto utlånt av Erna Wahlberg

2. Speiderbevegelsen kommer til i Norge

Speiderbevegelsens oppstart i Norge kom ikke mange årene etter at lord Robert Baden-Powell sommeren 1907 arrangerte den aller første speiderleiren på Brownsea Island. Allerede i 1908 fantes det tilløp til et slags uorganisert, spredt speiderarbeid i Norge, og de fleste var startet etter at noen ildsjeler hadde vært i England og snappet opp ideene derfra. Vår egen gruppe sin stifter Ernst Hallén Olsen var blant pionerene som startet med det vi kan kalle uorganisert speiding i Arendal i 1907 eller 1908 etter et slikt besøk. De første mer organiserte troppene ble etablert i Kristiania, Arendal, Drammen og Fredrikstad i 1909-1910. 25. mars 1911 ble så Norsk Speidergutt-Forbund stiftet.

Bilde 2: Lord Baden-Powell taler til speiderne under et leirbål på Frognerseieren i Oslo i 1933. Speidersjef Hans Møller-Gasmann (NSF), Olave Baden-Powell, og forbundstrener Rolf Lykken (NSF) er også på scenen. Foto: Speidermuseet

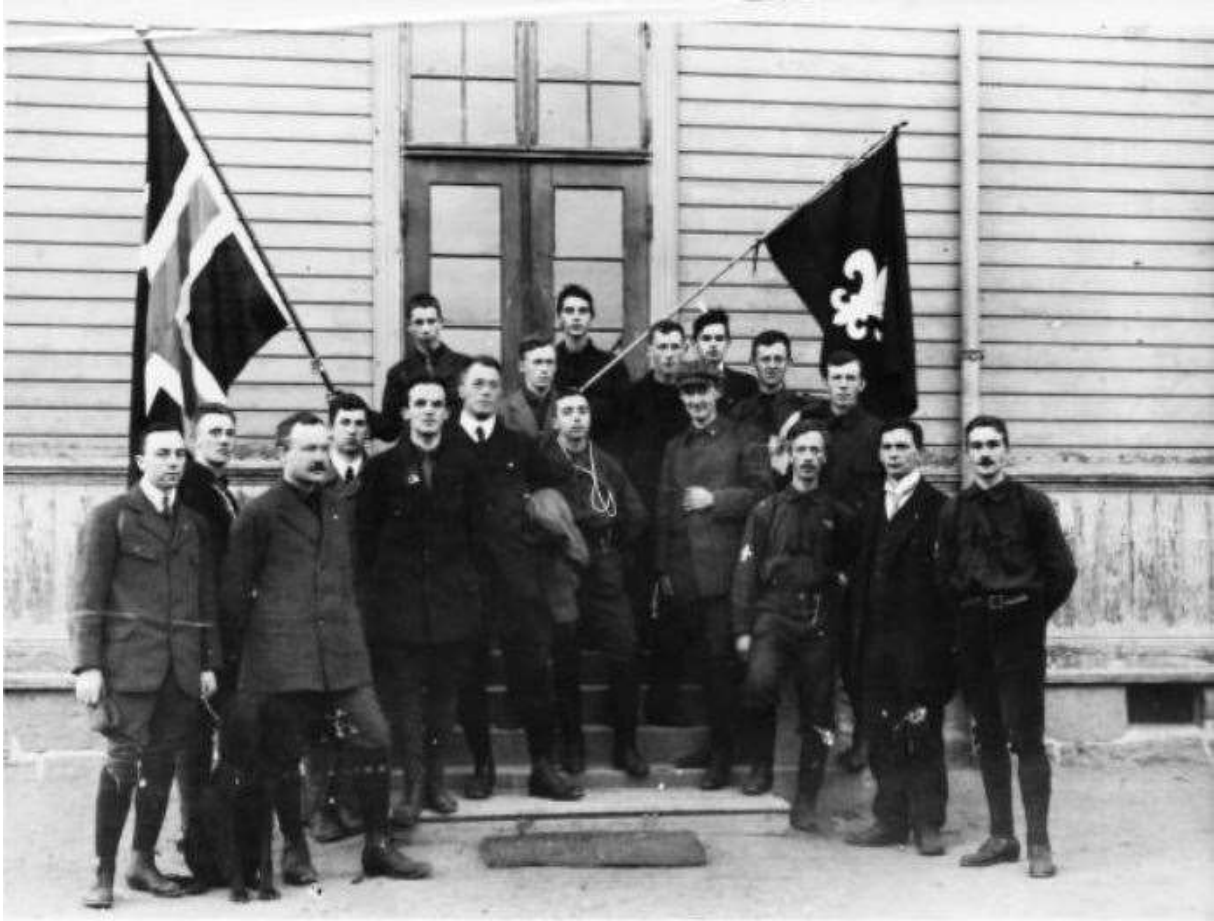
Hva var det som gjorde at speiderbevegelsen i Norge tok så veldig av de første årene? For å forstå hvorfor, kan det være lurt å se på samfunnsutviklingen rundt og like etter århundreskiftet. Det var den industrielle revolusjon kom til Norge rundt 1850. Frem til dette var Norge preget av primærhus-holdninger der jordbruk sto i fokus. For å overleve i det før-industrielle samfunnet, måtte hele familien engasjeres. Det var heller ikke noe skille mellom jobb og fritid. Med den industrielle revolusjonen fikk vi nye yrkesveier og lønnsarbeidere som hadde sitt arbeid utenfor hjemmet og den tradisjonelle gården. Derfor ble det også et tydeligere

skille mellom hjem og fritid. Det var i kjølvannet av denne nyervervede fritiden at organiserte aktiviteter vokste frem. En del idretter som turn, skyting og skiidrett hadde gjerne et militært opphav, og var tidlig ute og ble formelt organisert i forbund allerede fra rundt 1850. Påvirkningen fra bl.a. England mot slutten av århundret medførte også at fotball, tennis og sykling ble vanligere i Norge. De første organiserte speidergruppene i Norge ble etablert i typiske industriområder som Christiania og langs Glomma. De første var tilsluttet Norske gutters speiderkorps (NGSK) som en undergruppe av Centralforeningen (forløperen til idrettsforbundet) i 1910, mens Norsk Speidergutt-forbund ble etablert i 1911 fordi noen av lederne ikke aksepterte NSGK sitt fundament. NGSK hadde mange elementer av Baden Powells ideer. Likevel var NGSK tuftet på et litt annet grunnlag enn NSF skulle bli. Religion var for eksempel ikke en del av NGSK, og speiderlov og løfte skilte seg vesentlig fra det NSF etter hvert fikk. Christian Dons og Hans Møller Gasmann, som startet NSF i 1911, aksepterte ikke NGSK sitt fundament. Baden-Powell bekreftet også at NSF sin versjon var den så lå nærmest hans ideer da han besøkte Oslo høsten 1911. Etter hvert gikk derfor flere grupper i NGSK enten over i NSF, eller ble oppløst da NGSK opphørte i 1912.

Speiderpikene i Norge kom også forholdsvis tidlig på banen. Allerede i 1910 ble det startet spredte jentegrupper, i de fleste tilfeller etter oppmuntring fra speiderguttene på samme sted. I 1920 ble Norges KFUK-speidere etablert, mens Norsk speiderpikeforbund ble startet i 1921 etter at en del ledere ikke ville at speiderpiker skulle måtte være medlem i Norges Kristelige Ungdomsforbund slik KFUK-speiderne måtte.

Frem til 1978 hadde derfor Norge tre speiderforbund: NSF, NSPF og KFUK. En rekke kristelige korps som Misjonsungdommen, Blåkors, Frelsesarmeen og KFUM hadde egne speiderkorps tilsluttet NSF. Utover 70-tallet ble samarbeidet mellom jenter og gutter stadig tettere og tanken om å slå sammen forbundene ble sterk. KFUK var imidlertid klare på at de ikke ville slås sammen fordi de ikke ville ha

kjønnsblandede tropper, og det samme sa KFUM-speiderne i NSF. Da NSF og NSPF slo seg sammen i 1978, fortsatte derfor KFUK som eget forbund mens KFUM-speiderne brøt ut og laget et eget forbund. I 2003 gikk likevel KFUK- og KFUM-speiderne sammen og dannet Norges KFUK-KFUM-speidere som gjør at vi i dag har to speiderforbund i Norge.

Bilde 3: Fra NSF's første generasjonsforsamling i 1913. Christian Dons helt til venstre. Foto lånt fra Speidermuseet.

3. Speiderbevegelsen i Follo

Vi liker gjerne å si at speiderbevegelsens første fotfeste i regionen Follo var i Drøbak. De første gruppene i Follo etter at 1. Drøbak ble stiftet i 1920, var 1. Kolbotn (eller 1. Kullebund som det het de første årene) våren 1922, og deretter kom 1. Ås og 1. Hølen i 1923. Utover 1920-tallet kom det en rekke nye speidergrupper i Follo, og i 1928 fantes det 12 grupper. Av disse var tre i dagens Frogn kommune: 1. Drøbak, 2. Drøbak (stiftet 1925) og 1. Frogn (stiftet 1926). Alle gruppene var frem til da en del av Oslo speiderkrets, som besto av Oslo by og store deler av Akershus. Det var Norges Speiderguttforbund som da fant ut at det var hensiktsmessig å skille ut speidergruppene i Follo i en egen krets, som ved etableringen besto av ca 280 speidere.

25. mai 1929 møttes så representanter fra Follo-gruppene på Kolbotn Folkeskole under ledelse av forbundssekretær Rasmussen for å konstituere den nye kretsen. Fire representanter var fra Drøbak; Elmer Larsen og Hilmar Folkvord-Olsen fra 1. Drøbak, og Olav Hansen og Kristian Jansen fra 2. Drøbak. 1. Frogn var ikke representert. På møtet ble det fastsatt lover, og det ble valgt et kretsstyre. Hans Knutsen fra Kolbotn ble valgt til den første kretslederen, og Drøbaks Olav Hansen ble valgt inn som medlem i kretsstyret og

Bilde 4: Ledere i Follo samlet på Kolbotn Folkeskole på Follo krets sitt stiftelsesmøte 25. mai 1929. Kretsleder Knutsen helt til venstre, og blant de øvrige er det fire ledere fra Drøbak. Foto: ukjent

og kasserer. Knutsen ble sittende som kretsleder i 8 år, og han var utrolig dyktig til å få den ferske kretsen til å bli en sammensveiset gjeng.

Den første kretsleiren ble arrangert på Seiersten i Drøbak allerede sommeren 1930 med 200 deltakere, og Follo krets sin første kretskonkurranse holdes på Heer skanse i 1931. Der var det patruljen Ulv/Bever fra 4. Kolbotn som vant blant patruljer fra 9 ulike tropper. Frem til 1933 var kretskonkurransen kun for noen utvalgte speidere som representerte hver sin tropp, men fra 1933 var den åpen for alle troppsspeidere, og det ble konkurrert patruljevis. Dette var det faktisk mye diskusjon om. Flere ledere ønsket at det kun var troppen som enhet som skulle telle, ikke patruljen. Det er kanskje derfor vi etter dette i alle år har hatt kåring av både beste tropp og beste patrulje.

Speiderarbeidet fortsatte å ha god medvind utover 30-tallet, som en av få fritidsaktiviteter for barn og ungdom som ikke var knyttet til idrett. «Det synes å være fremgang overalt i kretsen» skriver kretsleder Hans Knutsen i sin årsrapport for 1931. Flere nye tropper kom til enn det som falt fra, og medlemstallet økte til tross for lavere fødselstall. I 1937 var det rundt 450 speidere og 15 tropper i Follo Krets.

Så kom krigen, og fra 1941 ble speiding forbudt. Vi vet at en del rovere i nordre Follo var svært delaktige i Milorg under krigen. Blant annet var mange av Q-gjengen i Milorg i Ski tidligere rovere fra Myrvoll. En del speidere fortsatte også med et slags speiderarbeid i det skjulte, men utover det var det liten eller ingen aktivitet i Follo.

I 1945 startet speiderarbeidet opp igjen ganske umiddelbart etter at freden kom. Entusiasmen var stor til tross for at det meste av utstyr, protokoller og annet materiell var beslaglagt av tyskerne og tapt. «Det synes å være voldsom tilgang på aspiranter, liksom det synes å komme til en rekke nye tropper i kretsen» skrives det i kretsstyrets referatbok sommeren 1945. Høsten 1945 var 10 tropper med 650 guttespeidere i gang, men man møtte snart på to store problemer: For det første var det fire årsklasser av gutter og jenter som manglet speidererfaring, og det var derfor svært vanskelig å skaffe nok modne og erfarne patruljeførere. For det andre var det en stor ledermangel. På den tiden var de fleste troppsledere og assistenter i alderen 18-25 år. På grunn av lang militærtjeneste og at stadig flere reiste bort for å ta høyere utdanning, ga dette seg utslag i en stor ledermangel. Denne ledermangelen skulle prege speidingen både i Follo og i Norge ellers i mange år fremover. Antallet speidere gikk ned til tross for stor pågang av barn og unge som ville bli speidere. I 1954 var antallet guttespeidere i Follo sunket til ca 280 fordelt på 10 tropper.

Frem til 1939 var pikespeidergruppene i Follo organisert i Oslo krets, og det var Drøbak 1 (1929), Ås 1 (1931) og Oppegård 1 (1933) som var de eldste gruppene i Follo. Til tross for store protester fra Follo-gruppene ble disse sammen med pikegrupper på Hurumsiden rett og slett kastet ut av Oslo i 1939 og dannet da *Follo og Hurum krets*. Da besto kretsen av Myrvold, Drøbak 1, Ås II, Filtvedt og Engene. Det var jo stor trafikk over fjorden på den tiden, så denne organiseringen var nok ikke unaturlig. Men økt mobilitet gjorde det også upraktisk med en krets som dekket begge sider av Oslofjorden. I august 1945 gikk derfor Filtvedt og Engene ut, og Follo krets ble etablert. I 1949 besto kretsen av 15 grupper og drøyt 300 speidere, og ved 25-års jubileet i 1970 var det omtrent 500 medlemmer. Elisabeth «Thupsi» Thunæs som den første kretsleder, og hun satt i 12 år. Thupsi var bosatt i Ås og hadde mesteparten av sitt speiderarbeid der, men var også troppsleder i Drøbak 1 et års tid før krigen. Sammen med Dotta Eskerud, også markant Ås-leder, satte Thupsi sitt sterke preg på kretsen i alle år frem til 1964.

Bilde 5: "Thupsi" var Follo krets av NSPF sin første kretsleder. Foto: Ukjent

Det er ikke så mange Drøbakspeidere som opp gjennom tidene har gjort en stor innsats utover gruppenivå, men noen er det. Hvis vi begynner med kretsverv, så har det sittet en del Drøbakledere i Kretsstyret, men det har aldri vært noen kretsleder fra Drøbak.

Kretsstyremedlemmer opp gjennom tidene har det vært flere av, men kun fra 1. Drøbak og Drøbak/Frogn i Follo Krets av NSF:

1929-1947	Olav Hansen, var med i kretsstyret fra starten i 1929, og satt under fire ulike kretsledere (Hans Knutsen/Carl E Eriksen/Wilhelm Frøshaug/Kjartan Velde)
Ukjent år	Elmer Larsen
Ukjent år	Lars Kristian Larsen
1961-1965	Hans Hellesøe (kretsleder Ola Øyno)
1974-1976	Brit Karin Drange (kretsleder Svein Nesse)
1978-1980	Per Thorgersen (kretsleder Jens Døvik)
1989	Audun Torsdalen (kretsleder Knut Mæhlum)
1992-1994	Sven Bjørn Lilleslått (kretsleder Olav Balle)
1994-1997	Torunn Raanaas (kretsleder Olav Balle)
1997-1999	Tor Linchausen (kretsledere Olav Balle og Knut Westby)
2008-2010	Ann-Kristin Wiik (kretsleder Vidar Falck-Muus)
2018-2020	Hans Marius Ødegaardstuen (kretsleder Elisabeth Belsten)
2020-	Kristiane Færgestad (kretsleder Benjamin Taftesund)
2020-	Stein Ankarstrand (kretsleder Benjamin Taftesund)

Den som kanskje har markert seg mest på nasjonalt plan er Sven Bjørn Lilleslått, som både har vært leder i NSF sin komite Speiding, og vært prosjektleder for landsleiren Fri:05.

4. Drøbakspeiding før 1920

Egentlig er speidingen i Drøbak mye eldre enn 100 år. I følge «Femti år for norske gutter – Norsk speidergutt-forbund 1911-1961»¹ ble det etablert speidertropp i Drøbak allerede i 1912, mens det i forbindelse med 1. Drøbak sitt 50-års jubileum bekreftes at denne startet allerede i 1911. Dette bekreftes også i en artikkel i Amta i 1968². Det var den 24 år gamle «byselgeren» Elias Thorbjørnsen som startet det og var troppsleder. Elias var sønn av boktrykker og Akershus Amtstidenes grunnlegger Thorbjørnsen, og hadde fått med seg speiderideen hjem etter en USA-tur og startet en tropp i Drøbak. Han hadde også med seg Carl Andreas Furu Abrahamsen og Nicolai Mangor. Det hersker usikkerhet om speiderne i denne troppen hadde sitt utspring i «Norsk speiderguttforbund» (NSF) eller «Norske gutters speiderkorps» (NGSK).

Bilde 6: «Drøbaks speidergutter på «Sykehusløkka» i 1912» ifølge Frogn Bygdebok bind 4

Når det er usikkert hvilken retning denne troppen i 1912 hadde, er det fordi det ikke har vært mulig å finne informasjon om troppen i det hele tatt hadde noen tilknytning. Carl Andreas Furu Abrahamsen var senere på 1910-tallet en meget aktiv leder og ildsjel i idrettsmiljøet³, både i skyting, turn og som leder i DIF. Dette kan tyde på at speiderne i 1912 hadde en tilhørighet i NSGK. Uniformene var like, så bildet av troppen gir heller ingen ide om tilhørighet. Det sies også at ganske mange av utrangerte telt fra Oscarsborg fant veien til speiderne på Sykehusløkka.⁴

Speiderne i 1911 hadde sitt tilhold ved Sykehusløkka, hvor familien Thorbjørnsen bodde. Sykehusløkka lå omtrent der den nå nedlagte fødestua ligger, oppi lia bak Reenskaug hotell. Troppen fikk fort god

¹ Fredrik Th. Bolin, NSGF 1961, s 54

² Amta 13. august 1962 og 14. august 1968

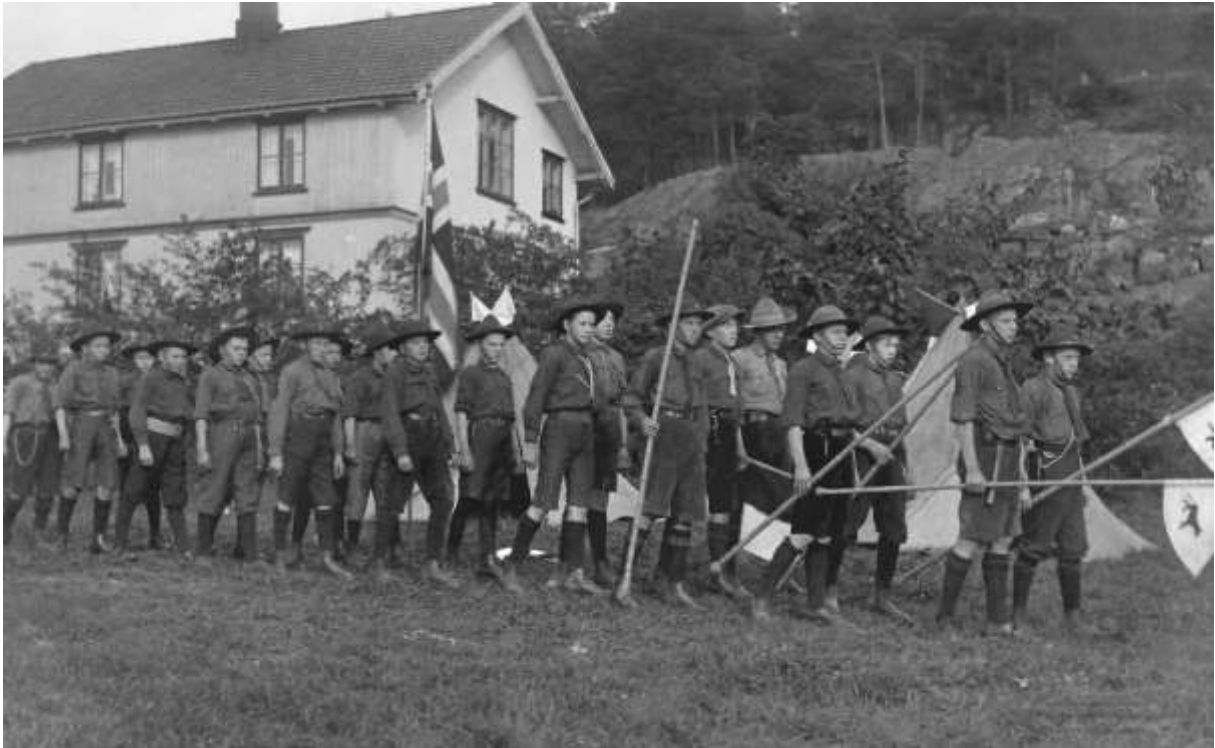
³ Flere utgaver av Amta i 1915-1918 omtaler Furu Abrahamsen som leder av Drøbak idrætsforening (DIF)

⁴ Amta 27. april 1970

oppslutning, med 25-30 gutter i alderen 10-20 år. Stående på bildet over, som nr fire fra venstre bak på bildet er sannsynligvis Ivar Mauritz-Hansen som var født og oppvokst i Drøbak, og som senere ble en kjent tegner.

«Øivind» forteller i Amta om den første turen troppen hadde, hvor troppslederen hadde med en svær pistol, og at speiderne skulle holde vakt om natta med denne!

Utover artikkelen finnes det få kjente kilder, og vi vet lite om denne troppen. Det er imidlertid lite sannsynlig at denne troppen hadde noen tilknytning til de nasjonale forbundene NSF eller NSGF⁵, og det er ikke kjent hvilket navn troppen benyttet eller når den opphørte.

Bilde 7: Oppmarsj ca 1912. Antakelig samme anledning som forrige bilde. Foto utlånt av Drøbak verneforening

Første gang Akershus Amtstidene skriver om speiderbevegelsen er faktisk allerede i 1909. I en liten artikkel fortelles det at «I England har i den senere tid en ny Ungdomsbevægelse taget umaadelig fart. Det er den bekjendte General Baden-Powell fra hvem Tanken er utgaaet». Så følger det en beskrivelse av hva speidingen omfatter før avisen mener at «Bevægelsen skulde ikke mindst her i Norge finde stor og villig utbredelse. Det bare gjælder at faa de rette Folk til at tage sig af Sagen, folk, som holder av Gutter og forstaar Gutter, saa man ikke kommer paa avveie. Tanken kan blive af den største Betydning for Fædrelandet», og artikkelen avslutter med å beskrive speiderdrakten.⁶

---

⁵ Ibid

⁶ Amta 20. november 1909

5. Speiderbevegelsen i Drøbak starter

Den første kilden til etableringen av det som i dag er Drøbak/Frogn speidergruppe, er en artikkel i Akershus Amtstidene (heretter «Amta») den 29. juni 1920. Der bekreftes det at Drøbak speidertropp ble stiftet 31. mars 1920 «idet en for speiderbevegelsen varmt interessert mann hr student Hallén Olsen, den dag ga guttene det første innblikk i hva speiderloven fordrer». Hallén Olsen gikk i gang med det vi kan sammenligne med en slags aspirantperiode med øvelser og opplæring i speiderloven. Den 14. juni 1920 avla hele 54 gutter sitt speiderløfte, og Hallén Olsen kunne oppta dem i Norges speiderguttforbund. Det finnes ikke register over hvem disse første speiderne var, men vi antar at Kristian Jansen må ha vært en av dem. I et leserbrev i Amta 3. juli 1946 forteller han at han er gammel speider fra Drøbak selv om han nå er utvandret og bor i Baltimore, USA. Da var det 26 år siden han første gang avla sitt løfte, altså i 1920. En annen av de første speidere i 1. Drøbak tropp var også Aage Hansen, som senere satt som redaktør av Amta i over 40 år.

Speidingen i 20-årene var nok relativt lokalt orientert. Fremdeles tilhørte speiderne Oslo krets, og transportutfordringer og avstander gjorde at det var lite aktivitet i kretsregi. De fleste turer gikk enten med ferge over fjorden til Hurum, eller lokalt i Frogn.

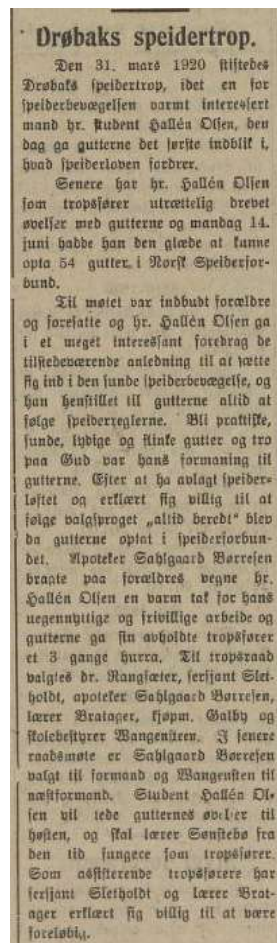

Bilde 9: Drøbakspeidere og ledere ca 1924. Foto utlånt av Anne Marie Stene

Det var nok av praktiske grunner at man startet enda en tropp. 1. Drøbak hadde allerede over 30 speidere og mange flere ville bli med. Dermed var det grunnlag for en tropp nr 2.

I 1929 dro også pikespeiderne i gang i Drøbak. Drøbak 1 ble etablert med Elvira Svae-Johansen som troppsleder det første året. Deretter tok Ingeborg Andresen over og var troppsleder helt frem til 1937.

Follo Krets ble etablert i 1929, og med det ble det mer aktivitet i kretsregi. Olav Hansen ble valgt inn i det første kretsstyret under Hans Knutsen, og ble sittende i styret i mange år. I årene 1930-1933 var han også visekretsleder. Med opprettelsen av Follo Krets kom det også flere turer og arrangementer som også speiderne i Frogn og Drøbak deltok i.

Bilde 8: Første Amta-artikkel om 1. Drøbak speidertropp.

I 1925 drar Olav Hansen i gang en tropp til, som blir hetende 2. Drøbak speidertropp. Olav var en av flere militære som jobbet på Oscarsborg, som også var speiderledere.

I september 1932 arrangeres kretskonkurransen for Follo Krets på «Langhusspeidernes hytte ved Langen, en hytte som lå mellom Karlsrud og Brandsrud». Hytta var helt ny, og ble faktisk ikke innviet før et par uker etter kretskonkurransen, og fikk da navnet Sterkerud. Sterkerud er fremdeles Langhusspeidernes hytte midt i Sørmarka⁷. I hovedsak foregikk kretskonkurransens øvelser kun på søndag, og oppmøtet var lørdag ettermiddag. Dette hadde nok noe med at lørdag var arbeids- og skoledag den gangen – lørdagsfri ble først normalt på 1960-tallet. Det var bare leiretablering som ble vurdert lørdag før leirbål. Leirbålet ble forøvrig ledet av «avdelingschef kaptein L. K. Larsen» fra Drøbak. Revelje var søndag kl 07, og med strålende høstvær gjennomførte man øvelser søndag som bl.a. var orientering, meldingstjeneste, livlinekasting og førstehjelp. Det var orienteringsløpet som skapte mest hodebry siden terrenget var «vanskelig, lite avvekslende og hadde få holdepunkter. Et par patruljer loffet rundt i skogen til langt utpå ettermiddagen»⁸. Resultatene viste at Langhus vant, mens 1. Drøbak ble nr 4 og 2. Drøbak nr 6.

Det er verdt å merke seg at medlemsmassen blant speiderne i 2. Drøbak sank drastisk i perioden fra 1932 (43 speidere) til 1936 (11 speidere), mens 1. Drøbak holdt seg noenlunde stabil på ca 25 speidere.

Bilde 10: Speidere i Drøbak ca 1935. Foto utlånt av Jan Egil Basteson

Vi vet ikke helt hva som er årsaken, men kretsleder Knutsen anmerker i årsrapporten for 1933 at «Avdelingsarbeidet i Drøbak ikke alltid er like bra», og for 1935 at «Drøbak er fremdeles et smertens barn, men håper nu på et bedre resultat».

Det er også verdt å merke seg at flere av Drøbaklederne på 30-tallet var medlemmer av Nasjonal Samling (NS). Både Agnar Myrseth, Elmer Larsen, Lars Kristian Larsen (senere Jegersberg), Erling Haagensen og Emil Andersen var alle medlemmer av NS⁹. På første delen av 30-tallet var NS et nokså ordinært politisk parti og svært store i

Drøbak. Bl.a. hadde de ordføreren. Men fra omtrent 1937 til krigsstart var partiet minimalisert igjen. Ingen av de tidligere lederne ble med i NS igjen etter krigsutbruddet, og flere av de var aktivt motstandere av NS sitt arbeid under krigen. Eksempelvis var Lars Kristian Jegersberg med på et opprop mot Quisling-regimets deportering av jøder i 1942¹⁰.

⁷ Mer om historien til Sterkerud kan f.eks. leses på Langhusspeidernes hjemmeside.

⁸ Amta 6. september 1932

⁹ Amta 27. september 1934 og 14. september 1937

¹⁰ http://www.fagsider.org/kirkehistorie/dokument/1942_jodeforsølgelser.htm

Så kom krigen. I 1940, verken før eller etter krigsutbruddet, står det noen artikler i Amta om lokal eller nasjonal speidervirksomhet. Dette har nok sammenheng med at de fleste speiderarrangementer på den tiden ble holdt på vår, sommer og høst. Og når krigen kom i april var det helt andre ting som sto i fokus. Speiderne bidro i hvert fall den 9. april. De gikk fra dør til dør for å be folk evakuere vekk fra sentrum i forbindelse med bombingene av Oscarsborg.¹¹

I tråd med nazifiseringen bestemmer den tyske okkupasjonsmakten i september 1941 at speiderbevegelsen ikke er i tråd med deres verdisyn, og speideridealene ble ansett som farlige for ungdommen. Lokalt i Drøbak kunngjøres dette i Amta 12. september. Ikke bare ble arbeidet forbudt. Alt av materiell, utstyr, arkiver osv måtte innleveres, og har nok gjort sitt til at lite av dette eksisterer i dag. Nasjonalt var det mange speidere som tok del i motstandsarbeidet, men vi har ikke funnet at Drøbak- eller Frognspeidere er blitt fremhevet i den sammenheng.

Bilde 11: Klipp fra Amta september 1941

De nye norske makthaverne gjorde forsøk på å videreføre speiderbevegelsens organisasjons- og arbeidsmetodikk gjennom Nasjonal Samlings Ungdomsfylking (NSUF). Flere av lederne hadde jo speiderbakgrunn. I en artikkel i Amta i mars 1942 dras det nettopp paralleller til speiderbevegelsen, og det fremheves at det fra 1942 var fastsatt i lov at alle norske ungdommer mellom 10 og 18 år skulle være med i NSUF. Selv om artikkelen legger vekt på at dette har vært en stor suksess, ble det ytret stor motstand fra både lærere i skolen og fra foreldre, og det er liten tvil om at få av de gamle speiderguttene fulgte dette pålegget.

Forbudet mot speidervirksomhet ble opprettholdt krigen ut, men det er vel kjent at speiderarbeidet fortsatte mange steder under dekknavn, uten bruk av speideruniformer osv. Det er imidlertid ikke dokumentert at det eksisterte noen form for illegal speidervirksomhet i Drøbak eller Frogn.

¹¹ Historie av Tor Strand i Sommermagasinet 2020

6. Ledermangel og etterkrigstid

Etter krigen kom speiderarbeidet i gang igjen også i Follo og Drøbak. I Amta 18. mai 1945 var det en liten notis fra kretsleder Hans Knutsen hvor han oppfordrer til å ta fatt på speiderarbeidet igjen. Det var stor pågang av barn og unge som ville bli speidere. Men det viste seg snart at det var stor mangel på voksne ledere som kunne organisere arbeidet, og oppholdet i det organiserte speiderarbeidet under krigen medførte at man manglet flere årganger med speidere. Når flere årskull manglet speidererfaring, hadde troppene heller ikke eldre, erfarne speidere som kunne være patruljeførere. De som var i rett alder, hadde rett og slett ingen speidererfaring. I bygda hadde det møtt frem mange barn og unge som vil bli speidere, og våren 1945 blir hele 45 nye speidere tatt opp. I tillegg står det 20 11-åringere på venteliste for å bli tatt opp i speidergruppene i Drøbak.

Ledermangel fortsetter å være et stort problem i mange år etter krigen. I Follo ble det derfor en ganske stor tilbakegang i antall speidere fra 1945 og i et tiår fremover. Tilstrømmingen av gutter og jenter var

Bilde 12: Jenter fra Drøbak 1 på leir like etter krigen. Foto utlånt av Mette Johansen

stor, men det var ikke nok ledere til å håndtere alle som ville bli speidere. Ledermangel skyltes flere ting, men først og fremst fordi de eldre ungdommene måtte flytte ut av bygda for å studere når de var ferdig med grunnskolen. På 40- og 50-tallet var det vanligste at ungdommer i 18-25-årsalderen var troppsledere. I tillegg til studier dro mange av guttene i militæret. Den gang måtte alle inn, og militærtjenesten var lang. Kretsen jobbet derfor iherdig for å skaffe flere voksne ledere, og helst de som selv hadde vært speidere i sin ungdom. Lederproblemet etter krigen ble tatt opp bl.a. gjennom Amta mange ganger,

hvor man oppfordret både tidligere speidere og voksne som ikke hadde speiderbakgrunn til å melde seg som ledere¹².

Ledermangelen er så prekær at da «Rikken» Wessel-Berg sluttet som troppsleder i 1952, var det ingen som overtok. I perioden 1952-1955 eksisterte det altså ingen speidertropper, verken i Drøbak eller i Frogn ettersom heller ingen hadde tatt over etter Turid Hansen i Drøbak 1 i 1949.

Vinteren 1955 tok imidlertid Olav Hansen, som da var blitt pensjonist og hadde flyttet tilbake til Undrumsdal, nok en gang fatt i lederutfordringene i Drøbak. I et brev fra NSF's landssekretær Odd Hopp til kretsleder Ola Øyno fortelles det at Olav hadde jobbet med å få i gang speiderarbeidet i Drøbak igjen, og at han hadde skaffet Emil Andersen fra Gylte til å være troppsleder, samt «noen hjelpere». Emil dro i gang speiderarbeidet, mer eller mindre kun støttet av Olav Hansen, og fikk ganske snart stablet tre patruljer på beina. Dette viser at det var mer enn nok av barn og unge som ville være speidere, men at ledermangel i mange tilfeller satte en stopper for det.

Fra slutten av 50-tallet og fremover fortsetter ledermangelen. Norge gjenoppbygges, samfunnsutviklingen skyter fart og det kommer en rekke nye fritidsaktiviteter som konkurrerer med speiderbevegelsen. Idrettsforbundet økte f.eks. fra drøyt 400.000 medlemmer i 1965 til 1,6 millioner i

---

¹² Amta 2. november 1956

1985. Denne veksten får konsekvenser for lederrekrutteringen til de tradisjonelle foreningene, inkludert speiderbevegelsen, og det er grunn til å anta at Frogn ikke var noe unntak. Mot slutten av 60-tallet virker ledersituasjonen å stabilisere seg selv om det etterlyses ledere og gamle speidere blant nyinnflyttede i bygda som har lyst til å bidra. Samtidig som ledermangelen er tydelig, er likevel tilstrømningen til speiderarbeidet stor, og slutten av 50-tallet var en storhetstid med hele fire speidergrupper i 1959.

7. Jenter og gutter går sammen

Bilde 13: Opptakelse av ulvunger 22. februar 1966.
Helt til venstre ser vi mangeårig Akela Reidun Dahl

Selv om de nasjonale pike- og gutteforbundene slo seg sammen i 1978, tok det enda syv år før gutter og jenter i Frogn slo seg sammen. Det betyr imidlertid ikke at det har manglet på samarbeid mellom gruppene. Drøbak 1 startet som kjent allerede i 1929, og var nok som et resultat av oppmuntrende oppfordringer fra gutta slik som mange andre steder. Allerede i 1932 kan vi se at samarbeidet var i gang. På Britannia ble det i januar arrangert speiderfest for 150 gutter og jenter fra speidergruppene i Drøbak, Ås, Engene (Filtvet) og Verpen (Hurum)¹³.

Slike årstester for alle grupper og begge kjønn, enten som julefester før jul, eller som nyttårsfester etter jul, har vært vanlig opp gjennom årene. Nyttårsfestene var for alle speidere i Frogn, og ble ofte arrangert på Seiersten på 1960-tallet. Her var det høytidelig opptakelse av aspiranter til både ulveflokk og tropp, samt hyggelig samvær med familiene.

Men samarbeidet har vært også på mange andre av de årlige og tradisjonelle arrangementene. Guttene deltok i jentenes «Speiderjobben» på 60-tallet. Det var speider-fakkeltog for alle tropper i forbindelse med julegran-tenningen på torget i Drøbak i mange år. Speiderne gikk i flaggborgen 17. mai sammen. Og ikke minst hadde jenter og gutter felles St. Georgs-feiring.

I 1962 blir Drøbak kommune og Frogn kommune slått sammen til Frogn kommune slik vi kjenner den i dag. Det er imidlertid intet som tyder på at det ble initiert noen form for tettere samarbeid mellom 1. Drøbak, 1. Frogn KFUM og Drøbak 1.

Nasjonalt og på kretsplan ble imidlertid samarbeidet tettere og tettere. Jentene deltok mer og mer på landsleirene, og i Follo ble kretsleirene på 70-tallet en arena for å teste samarbeid. Kretsleiren «Berby» ved Iddefjorden i 1970 var guttenes kretsleir, men jentene var med for fullt. På Kvernmoen i 1974 var kretsleiren tatt et steg videre som et felles samarbeidsprosjekt mellom jente- og guttekretsene i Follo.

---

¹³ Amta 19. januar 1932

NSPF og NSF ble slått sammen på St. Georgsdagen våren 1978, og dagen ble markert over hele landet. I Drøbak og Frogn ble dagen feiret felles med 1. Drøbak og Frogn/Heer med felles oppmøte i Badeparken kl 13¹⁴. Først var det «vanlige» seremonielle saker som flaggheis, sanger og overgang av ulvunger. Selve sammenslåingen ble kunngjort ved at gruppeleder Per Thorgersen i 1. Drøbak leste opp et brev som var sendt ut fra de to tidligere forbundene til alle landets grupper. I de første årene beholdt speiderne de samme skjorter som før sammenslåingen, men alle tok i bruk et nytt, felles skjurf som kunne minne litt om et skotsk mønster. Skjurfene ble delt ut, og samtlige skjurf knyttet sammen som symbol på at man nå var i ett felles forbund – Norges speiderforbund.

Bilde 14: Samling for alle kommunens speidere i Badeparken på St. Georgsdagen 1978. Foto: Amta

Selv om forbundene ble slått sammen i 1978, skulle det ta lang tid før troppene i Frogn kommune var slått sammen. På et fellesmøte mellom Sogsti, Heer og 1. Drøbak våren 1980 var man enige i å samarbeide om bl.a. felles ledermøter, koordinering av terminlister, felles turer, felles 17.mai-opplegg og felles St. Georgs- og Tenkedagsfeiring. Men det var liten interesse for noen sammenslåing¹⁵. I den grad det var noen interesse for sammenslåing, var det nok jentene som var kommet lengst med slike tanker. Guttelederne så ingen hensikt i en slik løsning.

Sammenslåing ble et tema som likevel snart ble tatt opp til vurdering igjen ettersom flere grupper slet med lederrekruttering. Dessuten var Frogn kommune nå stort sett alene i Follo om kjønnsdelte tropper. Det var egentlig bare roverne som var felles, men også roverne lå organisatorisk under 1. Drøbak sine vinger.

Nils-Eirik Jevne som var troppsleder i 1. Drøbak før sammenslåingen forteller at det var ulike meninger om sammenslåing i gruppa, men at man var enige i å prøve en del sammen. Han erindrer at særlig en vintertur til Holmenkollen vinteren 1982 var starten som fikk mange til å endre mening. Der inviterte 1. Drøbak med seg jentene i Frogn, og selv om jentene hadde mindre erfaring med den type vinterspeiding enn gutta hadde, klarte jentene seg fint. «En av jentene hadde til og

Bilde 15: Fra turen til Holmenkollen i mars 1982 der 1. Drøbak inviterte med jentene i Frogn. Foto: Amta

¹⁴ Amta 26. april 1978

¹⁵ Jf referatbok for Frogn/Heer gruppe 1979-1984

med trent i forkant ved å bo i den kalde garasjen i to netter» forteller Jevne.

På kretsleiren på Sandøya i 1983 fortsatte samarbeidet. Selv om troppene ikke bodde sammen, hadde de troppsområder vegg-i-vegg, og hadde mye fellesarrangementer. Utover våren og sommeren 1984 ble tanken om sammenslåing sterkere, særlig i Frogn speidergruppe hvor stort sett alle lederne var i ferd med å gå lei etter mange års slitasje med lite lederfornyelse. Det gikk faktisk så langt at man bestemte seg for å ikke ta inn flere speidere før lederutfordringene ble lettere.

I 1985 var ideen om felles speidergruppe endelig moden nok, og i september 1985 gikk daværende 1. Drøbak speidergruppe og Frogn speidergruppe sammen og etablerte det som fremdeles i dag er Drøbak/Frogn speidergruppe. Man startet imidlertid forsiktig. Først med to tropper, en for jenter og en for gutter. Det var imidlertid ikke speidere nok for å opprettholde to tropper. Allerede året etter slo man disse to sammen til en tropp, selv om patruljene i denne enda ikke ble blandet. Når den første kjønnsblandede patrulje ble etablert vites ikke.

Det er et interessant spørsmål hvorfor det tok syv år fra Norges speiderforbund ble etablert med både gutter og jenter i 1978, og hvor de fleste andre grupper ble blandet, via 1985 når Drøbak/Frogn ble etablert med både jenter og gutter fremdeles adskilt, til man endte opp med kjønnsblandete patruljer første gang. I samtaler med tidligere ledere fra den tiden kommer det frem at særlig guttelederne egentlig ikke så noen stor hensikt en slik sammenslåing så lenge det var mange gutter som var speidere. Frem til 1980 var jentetroppene samlet sett veldig store, og hadde mye fremgang. Men fra 1980 begynte medlemstallet å synke samtidig som lederne begynte å bli lei. Gutta hadde derimot et mer jevnt medlemstall og stabilt antall ledere, og var nok fornøyd med det. Mot 1985 endret dette seg. Å slå sammen piketroppene Heer og Sogsti til Frogn i 1981 hadde ikke gitt ønsket effekt, og lederne var utslitt. En del nye, unge ledere begynte å ta form blant guttene, og stemningen ble etter hvert mer positiv til å slå gruppene sammen. Dette ble da også endelig en realitet i 1985.

8. Tropper gjennom historien

I løpet av disse 100 årene har det eksistert en del ulike tropper i Drøbak og Frogn, både for jenter og gutter. I dette kapittelet skal vi ta for oss hver og en av dem. Det er naturlig nok 1. Drøbak og Drøbak/Frogn som får mest oppmerksomhet, da disse både har eksistert lengst, og det har vært mest tilgjengelig materiale. Det er imidlertid en del usikkerhet knyttet til både tidsperioder når de ulike andre troppene eksisterte, hvem som var ledere, hvor mange speidere som var med osv.

Det som har vært tydelig, er at – med unntak av 1. Drøbak og Drøbak/Frogn – så har troppenes eksistens nærmest utelukkende vært avhengige av en persons initiativ og vilje til å organisere arbeidet og fungere som troppsleder. Når denne lederen ikke vil eller kan fortsette, har også troppen blitt lagt ned. Alle unntatt de to nevnte troppene har derfor kun eksistert mens en eller maks to ledere har tatt ansvaret.

Det har vært et stort antall ledere som har drevet disse troppene. I den etterfølgende presentasjonen av de ulike tropper nevnes mange av dem. Utfyllende informasjon om enhetslederne kan sees i vedlegg C og D.

8.1. 1. Drøbak

Det var Ernst Hallén Olsen som startet 1. Drøbak i 1920. Han ga seg imidlertid som troppsleder ganske raskt. Det er grunn til å anta at hans studier på Kristelig gymnas i Oslo tok for mye tid. Han fikk tidlig med seg andre ressurspersoner som kunne trekke speiderarbeidet videre. I ulike kilder nevnes særlig lærer Gunnar Sønstebø og handelsbetjent Jens K Solberg som to som tok speidertroppen videre. De hadde også med seg sersjant Sletholdt og lærer Bratager som troppsassistenter.

Det synes som om Sønstebø og Solberg fungerte som troppsledere frem til i hvert fall 1924, kanskje til 1926 hvor Agnar Myrseth overtok. Sønstebø er faktisk registrert som den første troppsleder i 1. Drøbak¹⁶, men dette er nok i forbindelse med godkjenningen i NSF samtidig som Ernst Hallén Olsen overlot roret videre.

Det er også verdt å nevne herr Sahlgaard Børresen, eller Paul Fredrik Sahlgaard Børresen som han egentlig het. Han var kjent apoteker i Drøbak, men også Drøbakspeidernes første «avdelingsfører», eller gruppeleder som vi nok ville kalt det i dag. Vi vet at han i hvert fall hadde dette vervet fra 1920 til 1924. Hans sønn Carl Fredrik Sahlgaard Børresen (f 1909) var nok en av guttene i troppen i denne første perioden.

Speiderguttene i Drøbak hadde behov for å skaffe penger, og «speiderguttene basar bringes herved i erindring» stod det i Amta i 1921. Basarens hovedhensikt var å skaffe penger til «instruktør». Det innebar nok at speiderlederne fikk en godtgjøring for å gjennomføre speiderprogrammet. Det er også verdt å merke seg at en basar, eller det vi kanskje vil kalle et marked i dag, den gangen også hadde underholdning for å trekke til seg besøkende. På denne første basaren hadde de til og med skaffet operasanger, mens det på senere basarer var mye annen underholdning. Basaren i 1921 innbrakte forøvrig kr 2322,40, som i dagens pengeverdi ville tilsvart imponerende 50.000 kroner.

---

¹⁶ Speidern nr 7, 1920

Speiderne i Drøbak ofte dro med ferge over til Engene og Sætre på Hurumsiden av Oslofjorden for å besøke speiderne der borte. Dette hadde nok også en sammenheng med at troppe i den tiden tilhørte Oslo krets, som også omfattet bygdene på vestsiden av Oslofjorden. Ikke bare om sommeren, men ofte på høsten og tidlig om våren. «Vi satt da lunt under den store presenningen eller kalesjen som båten var utstyrt med.»¹⁷.

I pinsen 1921 reiste troppe til Sandspollen på Hurum-siden av fjorden med sin troppsleder Solberg. Der hadde de mange aktiviteter som fiske, lek, fjellklatring og selvsagt matlaging. Fløyte ble aktivt brukt for å påkalle speidernes oppmerksomhet når middagen var klar, og den gikk ned på høykant. Etter middag ankom en annen forening. De skulle arrangere dans, og speiderne måtte flytte noen av teltene. Det gjorde de med stor iver selv om det skaffet litt bryderi og kluss i programmet. I tillegg kom det litt regn, og dreneringsgrøfter måtte graves rundt alle teltene. Utpå kvelden var det tid for å krype i køya (som nok bestod av ulltepper og halm), men å sovne var vanskelig når det foregikk dans rett inntil teltene. Speiderlederne passet leirbålet og holdt vakt, og serverte dansefestens deltakere kaffe utpå kvelden.

Dagen etter våknet speiderne tidlig. Noen dro ut på fiske, andre hentet vann eller ryddet opp i leiren. Utpå dagen kom kjøpmann Galby og kaptein Arctander med sin motorbåt. De skulle hente noen av guttene, som også var fotballspillere, til kamp på Sætre. Kampen ble vunnet og båten med speiderne returnerte til Sandspollen. Etter litt mer mat og noen idrettsprøver reiste speiderne tilbake over fjorden med båter.

Mot jul i 1921 kan vi også lese at speiderne holdt familiefest. Den ble holdt på Avholdsløkalet i Lindtrupbakken, og forbundssekretær Rolf Lykken fra Norsk speidergutt-forbund holdt et fengende foredrag om utviklingen av speiderbevegelsen i Norge for speiderne, familiene og alle andre speiderinteresserte.

Selv om det er lite speiderstoff fra de første årene i 1. Drøbak, vet vi noe. I NSF sin styrkeliste for 1922 opplyses det at 1. Drøbak består av 26 speidere fordelt på 4 patruljer. Dette er imidlertid en del færre enn de 40 som deltok på Tromøyaleiren året før, og vesentlig færre enn de 56 som ble tatt opp ved oppstarten i 1920. Medlemstallet ser imidlertid ut til å ha stabilisert seg på 25-30 utover 20- og 30-tallet.

Før jul 1923 ble det arrangert speiderfest. Den forrige troppsleder Jens Solberg ble feiret, og det var sang, musikk og lek. Fire av speiderne overrasket deltakerne med eget musikkinnslag med både fiolin, banjo og piano.

---

¹⁷ Bernhard Magnussen i Follominner 1996

Amtas utgaver i perioden 1925-1929 har dessverre ikke vært tilgjengelig i arbeidet med dette skriftet. Derfor vet vi lite om hendelsene i disse årene, men det vi vet, er at speidingen i Drøbak hadde mye medvind. Tidligere ordfører Helge Askautrud var speider i noen av de første årene, og beskrev et speiderliv i Drøbak på 1920-tallet med at de hadde mye skog og fjord å boltre seg på, og at de hadde «megen glede av turer rundt Drøbak. Den gang var selv Hallangspollen jomfruelig grunn, og for oss selve ødemarken»¹⁸. Fra 1929 og utover var flere ledere i 1. Drøbak svært aktive på krets nivå i den nystartede Follo Krets. Både Olav Hansen (2. Drøbak), Elmer Larsen og hans far Lars Kristian Larsen (senere Jegersberg) satt i kretsstyret de første årene. Åge Hansen var vara i kretsstyret, og Andrew Seymour Larsen var involvert i kretsleiren på Seiersten i 1930. På alle kretsrådsmøter (daværende kretsting) på første halvdel av 30-tallet var alltid Drøbak-troppene representert, mens det var mindre deltakelse i siste halvdel. Det har nok til en viss grad noe med interessen hos avdelingsførerne og troppsførerne på den tiden.

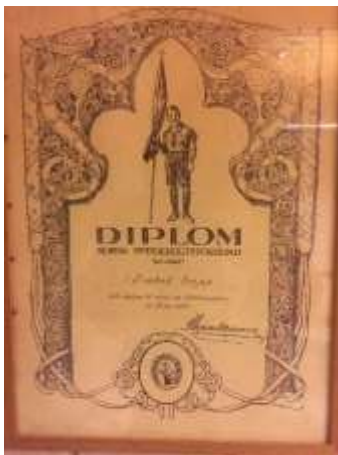
Sommeren 1933 arrangerer 1. Drøbak troppslair i Skien for 19 gutter, hvor de holder til ved speiderhytta «Heivannet» øst for Skien¹⁹. Bading, friidrett og fotball er hovedaktiviteter på den 10 dager lange leiren, men også ekskursjon med båt oppover Telemarkskanalen til Notodden, besøk på gammel gård og annet står på programmet.

I 1934 vet vi også at 1. Drøbak hadde en tur til Larkollen, men det er uvisst når og hvilken anledning²⁰.

I 1935 reiser 1. Drøbak på leir til Sandefjord²¹ hvor hvalfangst er et viktig tema, og de besøkte både hvalfangstmuseum og hvalbåten «Vestfold». Alt var imidlertid ikke like seriøst på leir den gangen. Under leiren, mens de fleste lå og sov, var det to som hadde brukt natten til å sy igjen soveposeåpninger, buksebein og annet. Hevn ble varslet, og det vanket selvsagt buksevann uten at det hjalp nevneverdig.

Bilde 17: Fra landsleiren på Jeløya 1936. Klipp fra Amta 8. juli 1936

Bilde 18: Diplomet fra landsleiren i 1936. Det ble overlevert gruppa fra Olav Hansen i forbindelse med innvielsen av Tomtebo i 1967, og henger fortsatt på speiderhytta

I 1936 arrangeres det landsleir på Jeløya med 6666 deltakere. Både 1. og 2. Drøbak deltok på leiren under ledelse av Kr. Jansen ettersom 2. Drøbaks mangeårige troppsleder Olav Hansen ikke kunne delta. På programmet sto også en dagstur med ekstratog til Oslo, hvor det først var parade opp Karl Johansgate før speiderne ble sluppet «løs» med kart og kompass i Oslo. Her hadde de fri adgang til en rekke museer og severdigheter. Reisen til og fra leiren gikk med «fiskehandler Iversens båt Esther».

En interessant sak er at de to troppslederne Olav Hansen og Elmer K Larsen gjorde tapre forsøk på å få speiderforbundet til å legge landsleiren 1936 til Seiersten!²² Ideen var god, men ble vraket fordi man anså arealet å være for lite.

¹⁸ Amta 29 april 1970

¹⁹ Amta 19, 22, 24 og 25. juli 1933

²⁰ Speidern nr 7, 1934

²¹ Amta 9 og 15. juli 1935

²² Amta 25. april 1935

I 1937 deltar speiderguttene i 1. Drøbak på troppisleir i Fagernes hvor fotball var den store aktiviteten²³.

Som tidligere nevnt vet vi lite om speidingen i begynnelsen av krigsårene frem til organisasjonen ble forbudt i september 1941, men etter krigen startet troppen opp igjen ganske umiddelbart etter at freden kom.

I årene etter krigen arrangeres det årlig kretskonkurranse, men Drøbak er sjelden representert. I 1949 deltar kun patruljen Oter fra 1. Drøbak, som ender på en 19. plass av de 25 patruljene.

1948 var et stort speiderår etter krigen. I flere artikler skildrer Amta begge speiderforbunds store landsleire. Guttene reiste til Mandal²⁴ der 1. Drøbak deltar på landsleiren med 32 deltakere, som var

Bilde 19: Landsleiren i Mandal. Bilde fra Amta

den største kontingenten fra Follo²⁵. Leiren har over 11000 deltakere, og i en større artikkel om leiren beskrives leiren både med utseende og opplegg²⁶.

Bilde 20: 1. Drøbak, ca 1946. Foto utlånt av Solveig Krogsrud

Så kommer 1950-tallet. 23. mars 1950 holdt gruppen 30-års jubileumsfest i Avholdslokalet, og i juli deltok 1. Drøbak på «sommerleir» på Tisleia i Valdres. Dette var et sommertilbud for speidere hvor de skulle være med å forberede bygging av et kraftanlegg. Speidere fra mange grupper drev regelrett arbeidsleir for å rydde terreng for å bygge en demning denne sommeren²⁷. Det var ikke helt fare- eller skadefritt. Det var hardt fysisk arbeid, og medførte blant annet flere uhell med øks. Ole-Johs Hafsten var speider i patruljen «Meitemark» i 1. Drøbak og han var med på arbeidsleiren. Her er hans fortelling:

Jeg var 12 år den sommeren og interesserte meg nok ikke særlig for bakgrunnen for at et slikt arrangement var kommet i stand. Men et kraftverk – jeg tror det het Åbjøra – hadde fått tillatelse til å demme opp Tisleia (Tisleifjorden) med henblikk på fremtidig kraftproduksjon. Jeg mener det var snakk om 8-10 meter, så det var betydelige landområder som skulle settes under vann.

---

²³ Amta 10. juli 1937

²⁴ Mer om Mandal-leiren:

[https://leksikon.speidermuseum.no/wiki/Landsleir_Mandal_1948_\(Norsk_Speidergutt-Forbund\)](https://leksikon.speidermuseum.no/wiki/Landsleir_Mandal_1948_(Norsk_Speidergutt-Forbund))

²⁵ Amta 17. mars 1948

²⁶ Amta 9. juli 1948

²⁷ Vi vet at i hvertfall 41. Oslo Longship deltok:

https://leksikon.speidermuseum.no/wiki/Sommerturer_for_Longship

Tisleia ligger på ca. 800 moh, så omgivelsene var tradisjonell fjellskog; mye krattskog i 2-4 meters høyde, men også en del stor bjerk innimellom. Alt skulle ryddes til bar bakke, og dette var det altså speiderne skulle hjelpe til med; jeg tror i tre omganger i løpet av sommeren.

1. Drøbak tropp dro like etter at skolen var over, med tog til Fagernes. Der ble vi hentet med lastebil med passasjerkasse på lasteplanet. Lastebilen kjørte oss så langt inn på fjellet som det gikk an å komme med bil, og så måtte vi gå den siste kilometeren eller så.

Leiren vår ble satt opp der elven Flya renner ut i Tisleifjorden. Grensen mellom (de tidligere) Oppland og Buskerud fylker går i Flya på denne strekningen, så vi holdt altså til i Oppland. Jeg kan ikke huske hvor mange vi var, men mener vi hadde 3 eller 4 telt – så kanskje 12-14 gutter. «Rikken» Wessel-Berg som troppsleder og Svein Qvammen som troppsassistent var i alle fall begge med. På samme side som oss, men litt lenger opp langs elva, holdt en annen og vesentlig større gruppe til. Selve hovedleiren var på andre siden av elva, litt lenger borte og ned mot stranden. Den må ha bestått av minst 200 gutter.

Vi hadde fått pekt ut «vårt» område, og arbeidet gikk lystig for seg – under tiden med oppsanger som

«Vi pella kvist på land,
på Tisseleia strand,
ja, vi pella alle mann
så godt vi kan,
osv.»

Alt vi hogde og sagde ned ble samlet i kjempehauger – så høyt vi bare kunne nå. Så ble haugen sprinklet med «Atom» – en blanding av sagflis og diesel som vi rørte i hop i halvdelen av gamle fat – og tent fyr på. Når man først fikk det til å brenne, gikk selv helt nytt og rått virke opp i røyk (bokstavelig talt) på et øyeblikk.

Mitt traume begynte en kveld midt i første uken. Vi satt noen gutter på stubber og preiket mens vi ventet på at dagens kokker skulle bli klar med middagen. Ved siden av meg sto «Kjerramikken» og lekte seg med å hogge på en stubbe. Plutselig skjente øksa og traff meg i høyre kne. Såret blødde ganske mye, men ellers lot kneet til å være uskadd.

Uflaksen var at leiren ovenfor hadde hatt et liknende uhell dagen før, og den gutten hadde med masse styr og mas blitt bragt til legen på Fagernes. Legen hadde latt falle kommentarer om at slike kjøttsår måtte da speidere kunne sy selv... Det var derfor en svært avventende holdning til hva man skulle gjøre med meg. I første omgang ble jeg lagt i teltet, hvor jeg lå på ryggen med benet høyt på en ryggsekk, og var livredd for at Rikken og Qvammen skulle komme for å sy!

Arbeidsfør var jeg så klart ikke, så med teltdøren vidåpen fulgte jeg med på det som foregikk fra mitt leie i teltet – og gutta var jo stadig innom og slo av en prat. Utsikt hadde jeg også; til en del av arbeidsområdet og fjellet Skogshorn i bakgrunnen.

På lørdagskvelden skulle det være stort leirbål i hovedleiren. Dit ville vi jo alle. Da måtte vi i båt – stor robåt – og det gikk bra. Men på veien fra båten til bålplassen falt gutta som bar meg, og min store og tykke bandasje ble ganske så blodflekket. Erfaringen tilsa nok en uke i fullstendig ro i teltet.

Den søndagen vi skulle hjem, var det først i båt over vannet, og så i buss til Gol stasjon for å ta toget til Oslo. Jeg hadde fått kneet omhyggelig bandasjert og benet spjelket, slik at såret forble i absolutt ro. Jeg mener også å huske at gutta hadde laget en provisorisk bære som kunne monteres/demonteres etter behov.

Reisen til Oslo husker jeg ikke noe av, men jeg husker godt hvor kaldt og ubehagelig det var å ligge på asfalten ved Østbanen og vente på 77-bussen til Drøbak. Den gang hadde bussen motorkassen inne i bussen. Sjåføren satt nærmest inngangsdøren, og på den andre siden av kassen var det en

passasjerbenk for 3 personer. Der fikk jeg ligge – etter at gutta hadde forsikret sjåføren om at det ikke var noen fare for blod. Det tålte sjåføren nemlig ikke å se. Det hører også med til historien at en passasjer på første seterad, som nok hadde fått ett glass eller to for meget under sitt Oslo-besøk, etterhvert begynte høylytt å murre: «Dette var vel ikke noen vanlig sykebil, osv.» Da bussen var på høyde med Sjursøya, hadde sjåføren fått nok. Bråstopp, opp med døren og ut med mannen!

I Drøbak ble det drosje til Dr. Asbjørnsen. Han var ikke blid. Han hadde meget å si både om det å få et halvannen uke gammelt sår til behandling, og om hvordan denne saken egentlig burde vært håndtert fra starten av. Han fant også ut at det gikk en samlevne over kneet som øksen hadde kappet (derfor blødningene ved den minste bevegelse). Den måtte han først få huket sammen, før selve såret ble sydd med 5-6 sting. Arret synes fortsatt godt. Nå var vel klokken blitt ca. halv elleve søndag kveld, og det var på tide å ringe far og mor så noen kunne komme og hente meg hos doktoren. Det var det første de fikk høre om hvordan jeg hadde hatt det på speiderturen!

Til slutt: Etter Dr. Asbjørnsens innsats fikk jeg skikkelig vann i kneet - kunne ikke stå eller bevege kneet i det hele tatt. Men jeg kunne sitte på baken i rankene og tynne gulerøtter. Det var bruk for barnearbeid hjemme på gården også!

I hjemlige trakter brukte både Elgpatruljen og Meitemarkpatruljen og sikkert flere speiderpatruljer i 1. Drøbak området ved «Faulefurua» i området mellom Stubberudtjern og Skarphella til turer og orienteringsløp på slutten av 40- og starten av 50-tallet²⁸. Den gangen fantes det mye storfugl i området.

I årene fra 1950 og frem mot 1960 deltar troppen kun ved et par anledninger på kretskonkurransen. I 1952 blir ingen av de tre patruljene blant de 13 beste patruljene, men troppen blir sammenlagt nr 5.

Årene 1953-1955 er tragiske for speiderarbeidet i Drøbak og Frogn. «Rikken» Wessel-Berg gir seg i 1952, og det finnes ingen ledere til å ta arbeidet videre. 1. Drøbak legges derfor ned i to år fra 1. januar 1953. Men 19. januar

1955 drar 21 år gamle Emil Andersen i gang 1. Drøbak tropp igjen etter å ha fått litt drahjelp av Olav Hansen, som da hadde flyttet sørover fra Ramsund igjen. Emil ble godkjent troppsleder i september samme år. Emil har nok hatt god stå-på-vilje da han var troppsleder i fire år hvorav det første året nærmest alene som leder før han fikk med seg 18-årige Richard Lunde. I 1957 deltok en av troppens to patruljer i kretskonken og ble nr 20 av 50 patruljer.

På St. Georgsdagen 1956 arrangeres det for første gang felles feiring mellom 1. Drøbak og 1. Frogn KFUM. Troppslederne Emil Andersen (1. Drøbak) og Olaf Kolberg (1. Frogn KFUM), nok en gang godt støttet av Olav Hansen, arrangerte først gudstjeneste i Drøbak kirke før alle «grønn- og blåskjortene» samlet seg på Avholdslokalet hvor Foreldrerådet serverte kaffe,

Vi tok ferga over til Storsand og gikk i samlet tropp opp til Stikkvannshytta. Derifra hadde vi en utflukt til et utkikstårn. Fra tårnet kunne en se det meste av Hurum og Drøbak. I hytta var vi fire som delte et rom i 2. etasje, mens de store guttene lå nede i peisestua. Om natten banket det på vinduet. Vi ble først litt redde, og om morgenen lurte vi på hva det var. Vi spurte dem som hadde ligget nede om de hadde banket på vinduet, for vi fant en lang stokk utenfor som rakk opp til vinduet. – Nei, svarte de. Det var ikke dem som hadde gjort det. Neste kveld skulle vi avsløre hvem som drev og banket på vinduet vårt. Vi lå musestille og ventet. Der banket det på vinduet igjen, og vi var raske til å dra vekk gardinen. Da så vi rett inn i øynene på et ekorn – og lettelsen var stor.

*Jan Egil Basteson, speider i 1. Drøbak rundt 1955
(Pensjonistnytt nr 3, 2013)*

²⁸ Pensjonistnytt nr 2, 2004

sjokolade og kaker. Det må ha vært noe symbolsk over dagen da annenhver NSF- og KFUM-speider satte seg rundt bordet.

Bilde 21: Fra re-etableringen av 1. Drøbak i 1955. St. Georgs dag og opptakelse av nye speidere. Troppsleder Emil Andersen står bak sammen med Olav Hansen, som hjalp til med oppstarten. På bildet for øvrig skal bl.a. følgende være: Jan Erik Klynderud, Chr. Lunde, "Kjerramikk'en" og La Mørk. Foto utlånt av Verneforeningen

Ellers på 1950-tallet kan vi lese at

- Troppsleder Emil Andersen i 1. Drøbak har i 1958 seriøse planer om at troppen skal bli sjøspeidertropp²⁹, men det blir ikke mer ut av dette enn at speideren får kjøpe en livbåt av skipsreder Wilhelmsen for kr 400 som de satte i stand³⁰. Allerede i 1959 blir denne omtalt som «markspist», så det var nok et dårlig kjøp.
- Selv om speidergruppa ikke har ulveflokk, arrangerer 1. Drøbak «Ulvungesamling» (Ulvungenes dag) i 1959 med 7 flokker og 110 ulvunger representert. Dagen startet med barnegudstjeneste i Drøbak kirke før ulvungene gikk til Bankløkka for et «flokkmøte». Derfra løste de oppgaver på vei opp til Seiersten skanse hvor dagen ble avsluttet.

---

²⁹ Amta 9. juli 1958

³⁰ Amta 5. november 1958

- Etter å ha sett hva Ulvungenes dag innebærer, drøfter Drøbakspeidernes foreldrelag muligheten for å komme i gang med ulvungearbeid i Drøbak, og Astrid Olausen påtar seg å være ulveleder³¹. Drøbaks ulveflokk stiftes 28. oktober 1959³². Les mer om ulveflokken i kapittel 10.
- Patruljen Oter fra 1. Drøbak blir nr 6 i kretskonkurransen 1959 og 1. Drøbak blir nr 6 av 15 tropper.³³
- I 1961 tenner speiderne varde på Seimåsen i anledning speiderforbundets 50-års jubileum³⁴.
- I 1962 blir patruljen Ekorn nr 13 av 40 patruljer i kretskonkurransen på Nesodden.

Mot slutten av 1950-tallet og begynnelsen av 60-åra øker interessen for speiderarbeidet veldig i kommunene. Mens det på begynnelsen av 50-tallet var ca 40 speidere totalt i Drøbak, økte tallet til det dobbelte i 1961. Mye skyltes selvsagt den nystartede ulveflokken, som gjorde at flere fortsatte når de kom over i troppsalder. Rundt 1960 blir derfor 1. Drøbak delt i to tropper, men på grunn av ledermangel blir troppene slått sammen igjen i oktober 1962.

I 1966 skjer det store endringer i 1. Drøbak, og slutten av 60-tallet kan nok sies å være starten på en lang periode der 1. Drøbak bygger en svært sterk indre kultur, som nok varer helt til Drøbak/Frogn blir etablert to tiår senere. Etter flere års innsats avløses Bjarne Rove og Andreas Skaiaa som troppsledere, og Reidun Dahl som flokkleder. Terje og Anne Marie Sørhaug kommer inn i gruppa, og det skjer en «reorganisering». Det er særlig i troppen det skjer endringer. Av 20 speidere i troppen er 14 helt nye, og det blir en noe endret kultur i troppen. Det store antallet aspiranter gjør også at deltakelsen på sommerens kretsleir i Vidalen i Vassfaret er begrenset – kun 6 speidere deltar. Også den økonomiske styringen av gruppa endres, og det kommer inn en ny drivende pappa som leder av foreldreforeningen, nemlig Gunnar Askautrud og etter hvert den driftige Erling Sjø i foreldrerådet. Denne nye givningen i gruppa medførte også en markant oppgang av speidere, fra under 40 til over 60 på to år.

Gruppeleder Hans Hellesøes årsrapport for 1963:

1. Drøbak har tre enheter (flokk, tropp og roverlag) i 1963. Flokken hadde 16 ulvunger og tre ledere som hadde hatt 30 møter og fem turer. Flokken hadde hatt sine møter på Villa Grande, men hadde måttet flytte over på Seiersten Ungdomsskole. Fremmøteprosent for ulver var ca 85 %.

Troppen hadde 25 gutter fordelt på fem patruljer, men siden det bare var en leder var to av peffene også troppsassistenter. Troppen hadde hatt 12 aspirantmøter, 52 patruljemøter, fire aspirantturer, fem patruljeturer, fem troppsturer og fire dugnader. 18 gutter deltok på sommerleiren som varte i ni dager. Fremmøteprosent for troppen var ca 62 %, altså vesentlig dårligere enn flokken. Troppen har hatt patruljemøter på hytta i Husvikveien, mens troppsmøtene ble holdt på sangrommet på Seiersten skole.

Roverlaget hadde fem medlemmer, og Hans Hellesøe fungerte som lagleder. I 1963 hadde roverne 41 møter, to dugnader og fem turer. Roverne arrangerte bl.a. bannerkonkurransen for troppen, ski – og vårkonkurranse for flokken, og fire av roverne var intendanturansvarlige på sommerleiren. Fremmøteprosenten var 65 %. Roverne hadde sine møter hjemme hos lagleder.

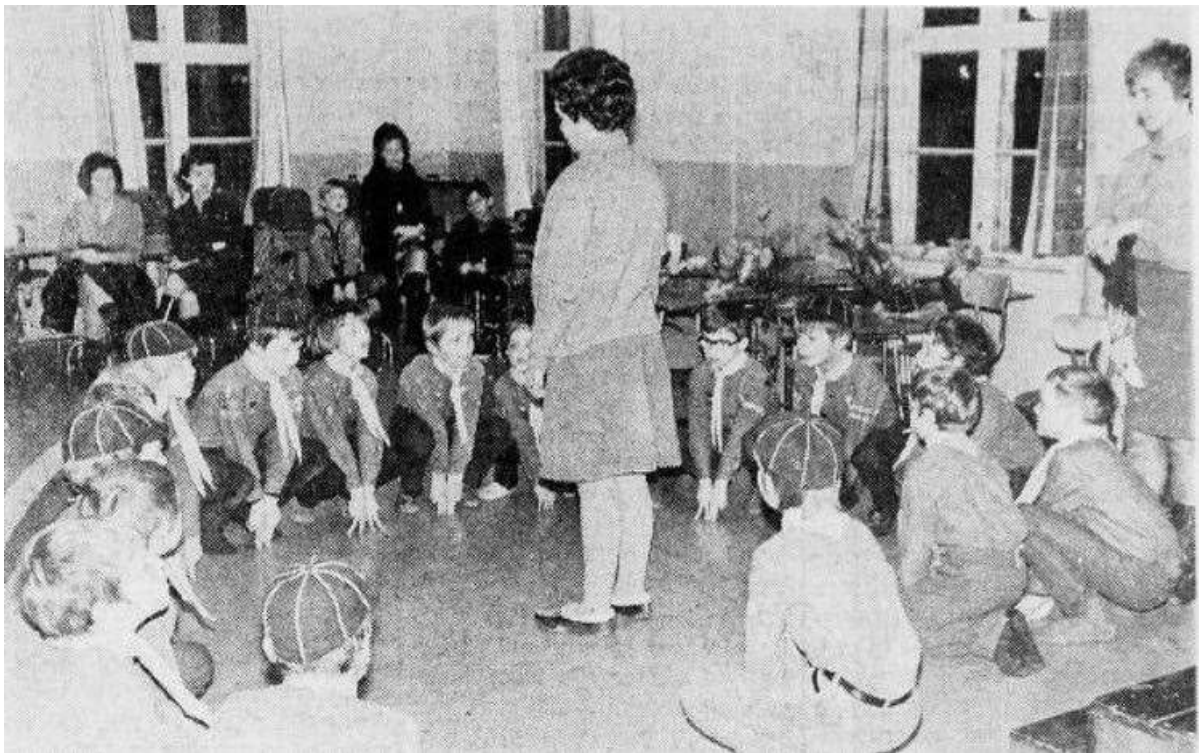
³¹ Amta 6. juni og 18. september 1959

³² Amta 6. november 1959

³³ Amta 18. september 1959

³⁴ Amta 15. og 17. mars 1961

I 1967 refererer Amta troppsavis «Budstikka», som gir et godt innblikk i aktivitetene i speidergruppa på den tiden³⁵. Det er redaktør og troppsleder Terje Sørhaug som er sitert, og han forteller om troppsmøter, grupperåd, turer, ulvungemøter og gode gjerninger. Blant annet fikk troppen lov til å plukke små granbusker fra bonden på Haveråsen. Buskene skulle gis bort til de gamle før jul, som det kunne lages juledekorasjoner av. Videre fortelles det om peffkurs, ishockeyturnering, hytteturer og vinterkonkurranser. 8 av troppsspeiderne hadde vært på 7-døgns påsketur i Tynset-traktene i kaldt og fint vær. Aktivitetene er dermed ikke så veldig lagt unna det vi har i dag, selv om formen og innholdet nok har endret seg noe. Det var imidlertid svært høyt aktivitetsnivå generelt, også på krets nivå. Follo Krets arrangerte eksempelvis peffkurs for over 50 peffer på Håøya i 1968, hvorav mange fra 1. Drøbak. Arrangørene var ledere som kom fra ulike grupper i Follo. Alle padlet over til nordre Håøya fra Husvik, og helgen besto i førstehjelpsøvelse, kommunikasjon, pil og bue, nattmanøver, matlaging og annet.

Bilde 22: Fra en overgang av ulvunger over i troppen i 1972. Foto: Amta

I troppen ble det mye utskiftninger etter at Sørhaug dro i 1969, med åtte ulike troppsledere de åtte neste årene. I flokken tok igjen Reidun Dahl over som Akela og ble der i fire nye år før Britt Karin Drange tok over de neste 10 årene.

Elg-patruljen var også oppegående på siste halvdel av 60-tallet. Dette var ikke en vanlig patrulje, men en patrulje som besto av troppens ledere. Troppsleder hadde tittelen «Gamle Elg», og patruljens hovedoppgave var å planlegge aktiviteten i troppen. Elgpatruljen hadde vel derfor noe av den samme funksjonen som førerpatruljen «BRUF» har i dag.

---

³⁵ Amta 29. mai 1967

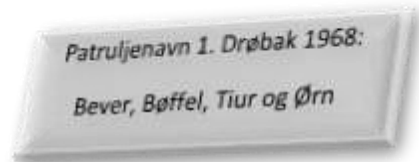
I pinsen 1968 arrangerte Follo egen pinselseir med 200 deltakere, og 1. Drøbak stilte på leiren med 100% oppmøte. En påske på samme tid reiste seks speidere og Terje Sørhaug med tog og buss til

Bilde 23: Ørnepatruljen 1968. Foto: Amta

Tynset. Der tilbrakte de påsken på en seter. «*Det var trivelig og ålreit, men det var kaldt*», minnes Terje Sørhaug i dag.

På slutten av 60-tallet sydde troppen sin egen speiderlangbukse («Drøbakbuksen»), med integrert lomme på låret. Tor Jan Vold var initiativtaker og primus motor for prosjektet. Det var planer om å selge ideen videre, men buksen

ble i hovedsak holdt i Drøbak, som bl.a. brukte den på landsleiren på Jørstadmoen i 1968. «*Vi så veldig stilige ut med buksen, men det var ikke bare greit å bruke den da landsleiren var veldig varm*» ifølge Terje Sørhaug.

Terje og kona Anne Marie bodde i Ås, men ble med som ledere i Drøbak ettersom det var der behovet for ledere var størst i Follo da de startet i 1966. Terje og Anne Marie hadde i løpet av disse få årene ofret mye fritid for Drøbakspeiderne. Terje som troppsleder, Anne Marie som flokkleder og kretssekretær. Disse

to hadde mye av æren for at Drøbakspeiderne igjen kom i medvind etter en del år med synkende aktivitet. Sommeren 1969 får imidlertid Terje et stipend som gjør at de flytter til USA. Der blir de i fire år før de flytter tilbake til Ås. Senere ble Terje markant også i Ås, hvor han må ha Follo-rekord i å være flokkleder. 1. Drøbak fortsetter i midlertid den gode utviklingen, og utover 70-tallet er aktiviteten stor.

I 1970 feirer speidergruppa 50 år. Etter marsj fra sentrum med skolemusikken i front arrangeres det stor fest med servering av pølser og potetmos på papp-asjetter i Seiersten skoles aula. Mye folk møtte frem, både daværende og tidligere speidere, ordfører og representanter fra kretsen. Gruppeleder Hans Hellesøe leste opp hilsen fra sogneprest Ernst Hallen som startet 1. Drøbak i 1920. Tidligere redaktør i Amta Aage Hansen dro gjennom speidingens historie i Drøbak. Kretsleder Svein Nesse fremhevet to flotte eksempler på speiderungdommen i kommunen da han dro opp og skrøt av troppsassistentene Thor Axel Frøyland og Arild Thorseth. Han gratulerte også gruppa med dagen og overbrakte en lampe til den nye speiderhytta. Troppsleder Knut Hoel fikk overrakt en sjekk fra kommunen til speidergruppa som en takk for alt det gode den har betydd for kommunen. Olav Hansen var selvsagt til stede og ble behørig takket for sin mangeårige innsats for speidersaken. Det samme ble Reidun Dahl for sin mangeårige innsats som ulvungeleder, hvor hun bl.a. ble tildelt ærestegnet «den hvite hederslilje» som den fjerde noensinne i kretsen. Videre ble «den røde speiderlilje» tildelt oberstløytnant Erling Sjø og redaktør Aage Hansen for deres lange arbeid for speiderne. På festen var det selvsagt også litt speiderunderholdning hvor småspeiderne fremførte ulike sketsjer.

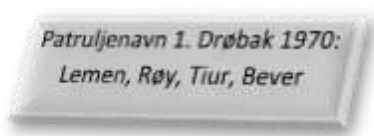
I 1970 blir troppen overtatt av Odd Skaug som var kommandant på Oscarsborg. Under hans ledelse bygges troppen opp til å bli en skikkelig tur-tropp. Trossen reiser på mange turer, de har patroljekonkurranser, og de får ved flere anledninger låne et flott jaktslott av «onkel Hans» (oberst Hans Nansen) i fjellet i nærheten av Gol³⁶. Etter mange år uten deltakelse stiller Drøbakpatruljer igjen i krets-konkurransen 1970, og blir nr 16, 22 og 29 blant 40 patroljer, og Drøbak tropp blir nr 7 av 15 tropper.

Bilde 24: Troppsleder Odd Skaug deler ut premie til Rune Fardal under gruppens årsfest i 1971. Klipp fra Amta

1970-årene er som nevnt et tiår som har satt mange spor i Drøbakspeidingen. Lederne la opp til svært mye innbyrdes konkurranse. Det skulle konkurreres i alt: Skirenn om vinteren, orientering om sommeren, pionering, merker. Roverne arrangerer 7 kamp-konkurranse. Det var egne troppsmesterskap i det meste som det kunne konkurreres i. Til og med troppens årlige innsamlingsaksjon «hjerter-femmer'n» ble lagt opp som en konkurranse for å se hvilken patrolje som solgte mest til inntekt for hjertesaken.

I tillegg til alle konkurransene var det også stort fokus på merker og grader. Den gangen var det noe som het 3, 2 og 1. graden, som til en viss grad kan sammenlignes med «Jeg er beredt»-merket i dag. I mange tilfeller måtte man ta 3. graden som aspirant, og 2. graden som speider. 1. graden var for de mest ivrige, men også i mange tilfeller et krav for enkelte arrangementer. Bl.a. var det slik at for å få reise til verdensjamboree³⁷, måtte man ha fullført 1. graden. Alle speiderne fra 1. Drøbak som ble plukket ut til å delta på verdensleiren på Lillehammer i 1975 hadde 1. graden. Den enkelte speiders oppnådde grader og merker telte også med når patroljens poeng i flagg- og bannerkonkurransen skulle gjøres opp. Mange speidere stoppet ikke på 24-merkens snora, men tok opp i 30 merker på det meste.

Bilde 25: Trossen på fjelltur i Reinskarven sensommeren 1973: Foto fra Amta

Speiderne var nok litt «beryktet» for å være flinke, men kanskje også litt sære. Det er mange markante speidere og ledere som driver mye god speiding, men det oppstår også en intern konflikt mellom lederne og foreldrene om hvordan speiderarbeidet skulle drives. Kretsen var også klar over dette, og var redd for at ledere i gruppa skulle gi seg. Fra 1969 til 1974 hadde også troppen seks ulike troppsledere. Konflikten kulminerer med et oppklaringsmøte som ledes av visekretsleder.

I 1972 arrangeres en av de mange «Harefjellslekene». Dette er en gruppekultur i langrenn, hopp og slalåm på miniski. Speiderne konkurrerte patroljevis om et nyoppsatt vandreskjold. Langrennet gikk som en to kilometer lang løype rundt Haraåsen, mens hopp gikk ned skråningen nedenfor flaggstanga. Slalåm gikk litt lenger bort lia mot sør. Det var patrolje Lemen som

³⁶ Amta 5. april 1971

³⁷ Verdensspeiderleir, eller World Scout Jamboree, arrangeres hvert fjerde år

vant vandreskjoldet. Senere samme år vinner en av Drøbakpatruljene kretskonkurransen for første gang i historien, og det var bare en forsmak på det som skulle komme.

Sommeren 1972 overtok speiderne den gamle «Bar X»³⁸. Dette var en snackbar, eller kiosk, som lå mellom den gamle vimpelfabrikken og Telegrafan. Speiderne kalte den «Speiderkroa». Åpningstidene var

Bilde 26: Fra en tur i Nordmarka rundt 1980. Fv Halsten Aastebøl, Audun Torsdalen, herr Sæthre, Jon Jevne, Håkan Skog, Terje Hagen og Thomas Boug. Foto: Ukjent

fra kl 11-14 og 18-21. Vi vet ikke hvor lenge speiderne holdt på med dette, men det kan neppe ha vært noen stor suksess, for i 1975 ble bygget revet.

I februar 1973 arrangerer 1. Drøbak «Vinterbivuakk» som var et kretsarrangement for patruljeførere. Peffene fra ulike tropper blir satt sammen i nye patruljer for anledningen, og disse patruljene konkurrerte mot hverandre i snøen på Hurumlandet. I alt deltok det 14 jenter og 29 gutter fra hele Follo.

Kretskonkurranseseventyret fortsetter i flere år. I 1973 blir Jerv og Grevling fra 1. Drøbak nr

1 og 2 i kretskonkurransen som ble avholdt på Sterkerud i november i konkurranse med 30 patruljer fra hele Follo. Det sene tidspunktet gjorde at det var både kaldt og hvitt, men alle klarte seg bra.

I påsken samme år reiser rovere og peffer på fjelltur til Reinskarven i Hallingdal mens hele troppen reiser til samme område på sensommeren. Her fikk de en strabasiøs tur med overnatting i telt i regn og vind, men flotte fjellturer ble det likevel³⁹.

I 1974 arrangerer 1. Drøbak «skogsmanøver» i Holtskogen, som nok liknet på en kretskonkurranse, men kun for gruppa. Imidlertid hadde man invitert førerpatruljen fra 2. Lysaker speidergruppe til å delta. Beste jentepatrulje i kretsen var også invitert, men de stilte ikke⁴⁰. Til skogs bar det, med så mange øvelser at patruljene måtte dele seg for å rekke alle. Det var selvsagt orientering mellom de ulike hovedpostene. I rekkefølge ble resultatet Falk, Rein, Lemen, Lysaker, Grevling, Hauk og Rein.

Det var mye turer på 70-tallet, og i 1974 reiste alle peffer og assen på ny på påsketur til Eitrestølen i Hallingdal⁴¹. Etter tog til Ål og buss til Bergsjø ble de hentet av gruppeleder Langebeck i beltebil og kjørt opp til Eitrestølen hvor de ble innlosjert på hytter. Herfra gikk de nesten daglig på skiturer til ulike mål, og på kveldene hadde sosialt samvær med kortspill. Mot slutten av uka arrangerte de «Eitreidioten», som var en uhøytidelig konkurranse i hopp, stafett, hinderløp og skirenn på idealtid.

Senere i 1974 vinner patruljen Falk flaggpatruljekonkurransen for sjettede gang på rad, men ble slått av tre andre Drøbakspatruljer i kretskonkurransen. For der vinner en Drøbakpatrulje kretskonkurransen

Patruljenavn 1. Drøbak 1972:
Lemen, Grevling, Jerv, Tiur,
Hauk og Falk

Patruljenavn 1. Drøbak 1974:
Lemen, Grevling, Jerv, Hauk,
Rein og Falk

³⁸ Amta 2. juni 1972

³⁹ Amta 12. september 1973

⁴⁰ Amta 27. mai 1974

⁴¹ Drøbaksmellet nr 3, 1974

for tredje året på rad i en tøff konkurranse som bl.a. inneholdt over tre timers nattorienteringsløp! Patrulje Lemen vant med Grevling på 3. plass⁴² og Falk, som vant troppskonkurransen, blir nr 10. Resultatet er at 1. Drøbak blir bedt om å stå over neste kretskonkurranse og heller arrangere i 1975.

Bilde 27: To markante patruljer fra 70-tallet: Falk og Lemen i desember 1974. Foto hentet fra Amta

I 1974 fikk faktisk peffen i Jerv invitasjon til at patruljen kunne stille i jentenes kretskonkurranse, og den muligheten lot ikke Jervene gå fra seg⁴³. 1. mai 1974 reiste så patruljen til Årungen rostadion hvor kretskonkurransen skulle være. Det ble konkurrert i tradisjonelle speiderferdigheter som førstehjelp, morse, og avstandsbedømmelse. Patruljene fikk utlevert 50 «shilling» ved start, og ble så trukket et antall shilling pr post for feil svar eller dårlig resultat, eller fikk mer shilling for godt resultat. Jerv endte til slutt på sjetteplass blant de 14

patruljene, og var «heller skuffet over jentespedingen».

På 3. post var Morten, Nils og Petter klare med livlinestafett. Når vi så var ferdige, traska vi videre til overnattingsstedet, hvor vi fikk beskjed om å lage huk til kl 21. Da alle patruljene endelig var ferdig med «mesterverket», fikk vi den vanlige lekse: «Nei, for lite granbar under rompa, for høy åpning på'n» og «dere skulle hatt mer plast» osv. Da dette var ferdig, fikk vi utdelt noe seigt kliss som de sa var brøddeig, det var sikkert Morten som hadde lagd'n, og av dette skulle vi lage brød på pinne. Jo'a, det gikk nå på en måte, men det var enkelte klumper som ikke var grilla ordentlig! Så vår kjære trio gikk på med krum hals og smakte løs, stakkars mager. Etterpå krabba vi oss til køys.

Utdrag fra referat fra manøver «Trask de luxe», skrevet av Ståle i patruljen Rein, Drøbaksmellet nr 2, 1974

I 1975 arrangerte derfor 1. Drøbak den såkalte «Superpatruljekonkurransen». Dette var en slags kretskonkurranse for de eldste speiderne, og var et tillegg til de vanlige kretskonkurransene. Arrangementet i Drøbak ble «tøft, hardt og speidermessig, uten klikk noe sted»^{44 45}, og var nok ikke så rent lite i tråd med det 1. Drøbak stod for på den tiden. Det var hele 20 ulike oppgaver de 12 troppene skulle gjennom, og det var 1. Langhus som vant. Arrangementet ble imidlertid avsluttet som årlig arrangement fra og med 1977⁴⁶.

Patruljenavn 1. Drøbak 1976:
Lemen, Jerv, Rein og Falk

I starten av 1977 er det blitt såpass mange speidere i 1. Drøbak at man rundt påsketider velger å dele troppen i en 1. tropp med Sven Ivar Fure som troppsleder i Drøbak, og en 2. tropp med først Finn

⁴² Amta 19. september 1974

⁴³ Drøbaksmellet nr 4, 1974

⁴⁴ Amta 27. oktober 1975

⁴⁵ Hefte «Året som gikk» 1975, s 9

⁴⁶ Referat kretsstyremøte Follo Krets 1. mars 1977

Arctander og deretter Otto Valsø som troppsleder⁴⁷ på Heer. Det er første gang siden 1947 at det er to tropper i Drøbak. Denne ordningen varer frem til 1983. Gruppeledelse, ulveflokk og foreldreorganisasjoner var fortsatt samlet.

Den første turen etter deling i to tropper går til Grønland, som ligger 12 km unna Sollihøgda. Stedet tilhørte Asker og Bærum krets, og mens speiderne var på tur skulle speiderforeldrene i 1. Drøbak stå for servering til skiløpere søndag 9 januar⁴⁸. Det er høyst usikkert hvorfor 1. Drøbak skulle dette, men det kan være en «gjenytelse» for lån av hytta. Nærmere 50 speidere og foreldre deltok i det som var en slags troppsmanøver med patruljekonkurranser. Tidligere leder Morten Langebeck sto for opplegget. De to troppslederne Sven Ivar Fure og Otto Valsø kan fortelle at troppene hadde mange turer til Kroghslogen- og Grønlandområdet. På disse turene var det alltid Otto som var leirbålmester, og det er også han som er opphavet til

Jeg husker at på en av gapahukturene til Kroghslogen en vinter var det en av gutta med tannregulering som fikk så veldig vondt. Da var det bare å få fraktet ham ned til parkeringsplassen på natta, Otto kjørte ham så til Drøbak og kom tilbake langt utpå morgenvisten. En annen gutt kappet en gang nesten nesa si av med samekniv!

Sven Ivar Fure, troppsleder 1976-1982

Bilde 28: Patruljen Ugle 1977. Bak fv Kai Fredrik Langebeck, Tom Erling Bahus og Bjørn Tore Østeraas. Foran fv Terje Hagen, Ulf Gonnæs og Petter Aasheim. Foto: ukjent

«HAR VI DET BRA?»-ropet som de fleste av dagens speidere kjenner godt.

I kretskonkurransen høsten 1977 deltok i alt 36 patruljer. Drøbak sine endte som nr 5 (Rein), 23 (Jerv) og 32 (Bjørn). Samlet ble troppen nr 6 av 14 tropper. Men på Oppegård høsten 1978 vinner nok en gang en Drøbakpatrulje kretskonkurransen, som var den første kretskonkurransen etter at gutter og jenter ble slått sammen i kretsen. Denne gangen er det patruljen Rein fra 1. Drøbak 1. tropp. Falk blir nr 5 mens Lemen og Grevling, begge fra 2. tropp deler 7.plass og Jerv fra 1. tropp blir nr 36. Totalt deltok hele 51 patruljer fra hele Follo.

«Vi fikk spørsmål om Norge var en av USAs nye stater. En liten jente lurte på om Norge lå i verden. Til slutt ga vi opp og sa vi kom fra Nordpolen!»

Iacob Sømme og Audun Erikstad til Amta august 1977 etter besøk i USA

Ellers på 1970-tallet kan vi lese at

- det i 1973 blir produsert 200 store minnekrukker i steintøy, med motiv fra hytta og speiderskøyta.
- to speidere i 1. Drøbak 2. tropp får godkjent 1.graden i 1977: Audun Erikstad og Iacob Sømme.
- De samme to speiderne reiser på nasjonal jamboree i Pittsburg sommeren 1977. Blant 30.000 amerikanske var det bare 35 utenlandske, og to av dem fra Drøbak!
- flere av ledere har sentrale roller under kretsleiren på Tromøya i 1978

⁴⁷ Referat kretsstyremøte Follo Krets 2. februar 1977

⁴⁸ Fkn nr 3, 1977, Amta 20. januar 1977

- kretsen fyller 50 år i 1979 og har en rekke jubileumsarrangementer. Et av de var en egen jubileumskonkurranse for stifinnere og vandrere for patruljer i hele kretsen. Patrulje Grevling fra 1. Drøbak 2. tropp med speiderne Ole Petter Andersen, Jon Erik Falck og Benn Valsø vant og måtte opp på scenen på den store jubileumsfesten.

Bilde 29: 1. Drøbak 2. tropp på kretsleiren på Tromøya 1978. Foto: ukjent

Kretskonkurransen 1980 for troppsspeidere ble kalt «Loffer'n 80» og ble arrangert på Sterkerud⁴⁹. Hele 58 patruljer stilte, og patruljen Rein fra 1. Drøbak ble beste Drøbakpatrulje på 6. plass. I alt deltok det syv patruljer fra 1. og 2. troppen, og Frogn/Heer som også deltok.

I 1980 reiste Drøbakspeiderne på kanoleir i Velmunden. Det ble en meget våt affære hvor det meste av klær og utstyr var gjennomvått fra første stund. På grunn av stort deltakertall, ble troppene delt i to grupper med tre dager kanohaik hver⁵⁰. «Jeg minnes at hver gang Otto (Valsø) deltok på tur, så var det skikkelig dårlig vær» sier Sven Ivar Fure. Eller som andre la det mer diplomatisk frem i et referat fra kanohaiken: «Otto var med, og derfor var det enkelte tendenser til regn.»

1981: Patruljenavn: Falk, Grevling, Ugle, Rein, Jerv, Gaupe, Lemen

⁴⁹ Fkn nr 7, 1980

⁵⁰ Fkn nr 7, 1980 og Amta 10/7-80

Bilde 30: Kano 80, muligens Anders Alvær og Rune Olsen. Foto: Terje Hagen

Follo kretsnytt nr 1 i 1982 forteller at 1. Drøbak hadde sitt 60-års jubileum 31. mars 1981. Her har man nok bommet med et år, men uansett ble jubileet feiret i forbindelse med St. Georgsdagen i 1981. Her hadde de kakefest, og før jul hadde de avslutning med kake med 60 lys! Totalt hadde gruppa 73 medlemmer.

Vinterspeiding har alltid stått høyt i kurs. I mange år reiste troppen på femmila i Holmenkollen. Mer eller mindre fast leirplass var i område ved Kobberhaugen. I 1982 var det ekstra stas. Både fordi det var VM i Holmenkollen og ikke bare «vanlig» femmil,

men også fordi gutta i 1. Drøbak hadde med seg jentene i Frogn, som langt ifra hadde den samme vintererfaringen. Tradisjonen med femmila i Holmenkollen varte i hvert fall frem til 1988, men forsvant etter hvert. Kanskje det hadde sammenheng med at løypetraseen i Holmenkollen ble kortere og kortere. I senere tid har dette ikke vært noen tradisjon selv om troppen i Drøbak/Frogn reiste på overnattingstur i mars 2011 da VM igjen ble arrangert i Holmenkollen.

Kretskonkurransen 1982 ble arrangert ved Bukkestitjern, og 53 patruljer deltok. Mange av disse var fra 1. Drøbak. Rein 1. Drøbak 1 tropp ble best med 6. plass. I alt deltok ti Drøbak og Frogn-patruljer. Sommeren 1982 har 1. Drøbak gruppeleir i form av en kanohaik i Sootkanalen og området ved Töcksfors.

Nils-Eirik Jevne overtok som troppsleder i 1982, og husker tilbake på sine år i 1. Drøbak og senere Drøbak/Frogn som en utrolig positiv periode. «Da jeg overtok etter Fure og Valsø var jeg veldig heldig og overtok Norges beste speidere.

Det var en fantastisk gjeng! Vi satset på å

Bilde 31: Femmila i Holmenkollen var fast tradisjon i mange år. Her i 1985. Foto: Amta

utvikle speiderne til å bli ansvarsbevisste, og å ha det gøy sammen. Det var lite fokus på konkurranser. Vi var desto mer glad i å dra på tur» minnes han. Den gangen var det svært populært å være speider. Gruppen hadde over 80 medlemmer og «det sto en ny speider på trappa omtrent på hvert speidermøte» forteller Nils-Eirik Jevne videre, og mener dette skyldes at de drev med svært mye morsomme aktiviteter ute i skogen på møtene. Denne holdningen var jo egentlig ganske motsatt av det som var den dominerende metoden på 70-tallet da alt skulle være konkurranse.

Bilde 32: Drøbakspeidere på landsleir Åsnes 1981. Foto: ukjent

Kretskonkurransen i mai 1984 ble arrangert av 1. Drøbak under ledelse av Nils Erik Jevne, og hadde fått navnet «Torturen-84». Arrangementet var lagt til Seiersten. Det var mange konkurranser over de to dagene, og nytt var det også at orden og oppførsel ble vurdert. 20 patruljer fikk trekk pga dårlig orden, og to patruljer fikk dobbelt trekk for «*et ubeskrivelig rot*». Patruljen Jerv fra 1. Drøbak delte seieren på hjemmebane med Bever fra 2. Ski. Seks 1. Drøbakpatruljer deltok blant 58 patruljer. Så vidt vi vet, er dette i skrivende stund siste gang en Drøbak-patrulje har vunnet kretskonkurransen.

I 1985 opphører 1. Drøbak etter 65 år. Da blir gruppen slått sammen med jentetroppen Frogn til Drøbak/Frogn.

Bilde 33: Vinnerpatruljene på "Torturen 1984". Foto: Ukjent

1. Drøbak ga også ut troppsavis i flere år. Først kom «Budstikka» ut i 1966 med Terje Sørhaug som redaktør⁵¹. Den varte noen år, og ble først erstattet av «Drøbaktrompeten» og deretter av «Drøbaksmellet» som kom første gang ut i 1971. Dette kom ut med ett nummer hver måned gjennom hele 70-tallet med referater og informasjon. Redaktør i starten

Bilde 34: Budstikka nr 1 1968

var Kai Langebeck. Etter hvert går ansvaret på rundgang blant enhetene, og til slutt stopper det opp. Avisen var en viktig kommunikasjonskanal med informasjon om kommende arrangementer, men også referater fra gjennomførte arrangementer og annet smått og stort. Etter noen år ble «Drøbaksmellet» lagt ned, men på slutten av 90-tallet gjenoppsto det med det tilforfærlige navnet «DS'n» med Kjetil Friberg som redaktør. Terje Hagen overtok etter hvert, men ble etter hvert innhentet av den digitale hverdagen, og ble lagt ned igjen i 2011.

Bilde 35: Drøbaksmellet nr 1 1982

⁵¹ Amta 29. mai 1967

8.2. 2. Drøbak

15. januar 1925 ble 2. Drøbak tropp etablert med Olav Hansen som troppsleder. Troppen hadde i starten 28 speidere. Bl.a. gjennomfører Jakob Brun fra 2. Drøbak sin førstegrad 1938, som det ble behørig notert i bladet Speideren⁵².

1. og 2. Drøbak handlet mye om det samme i årene før andre verdenskrig. Det er sannsynlig at det i praksis var to tropper og ikke to grupper slik benevningen kan tyde på⁵³. I ulike avisartikler fra den perioden bytter lederne litt på hvilken tropp de følger på ulike arrangementer. Speiderne selv vet ikke alltid hvilken tropp de tilhører. I Kretsens årsrapporter omtales ofte bare «Drøbak avdeling» som var et uttrykk for alle tropper og roverlag i Drøbak, omtrent som det vi i dag kaller speidergruppe.

I tiden før krigen, under Olav Hansens ledelse, var troppen svært aktiv. I 1930 har den 44 speidere, og er med det kretsens største tropp. Den deltok både på landsleiren på Åndalsnes i 1928, Mandal i 1932 og på Jeløya i 1936. På Jeløya deltok både 1. og 2. Drøbak under felles ledelse av Kristian Jansen ettersom Olav Hansen ikke kunne delta. Vi antar at 2. Drøbak også deltok på leirer mellom disse landsleirene, men har ikke fått dette dokumentert.

Etter krigen var det vanskelig med ledere overalt, også i Drøbak. Troppsleder Olav Hansen flyttet i 1947 til Ramsund, og troppen ble nedlagt og speiderne som var i 2. Drøbak ble nok da overført til 1. Drøbak.

Etter at 2. Drøbak ble nedlagt i 1947, har den sporadisk dukket opp i ulike kilder. 2. Drøbak ble reetablert i 1951⁵⁴ med Hans Hellesøe som troppsleder, uten at vi vet så mye mer om den enn at 15 speidere fra 2. Drøbak under ledelse av Hans Hellesøe deltok på Landsleiren i Verdal i 1952. De reiste med tog hvor de sov i soveposene overalt i kupeen⁵⁵. Leiren hadde mange konkurranser og

Bilde 36: Å ta 1. graden var det beste man kunne gjøre som troppsspeider helt opp til 1980-tallet. Klipp fra "Speidern" 1938

⁵² Bladet Speideren nr 1, 1938

⁵³ Benevningen er normalt at der det er flere grupper, kommer det ulike tall før navnet (f.eks. 1. og 2. Drøbak) mens der det er flere tropper i samme gruppe kommer troppsnavnet etter gruppenavnet (f.eks. 1. Drøbak 1. tropp)

⁵⁴ Bladet Lederen nr 8, 1951

⁵⁵ Amta 30. juli og 6. og 11. august 1952

speiderinstruksjoner, og leirbålet for 4000 ble ansett som høydepunktet. Men også besøk på Stiklestad med innlagt spel om Olav den Hellige var stort. Både været og maten ble ansett som meget bra!

Etter omtalen av landsleiren i Verdal er det lite informasjon om 2. Drøbak bortsett fra at den ble strøket fra NSF sine lister i 1955. Etter den tid engasjerte Hans Hellesøe seg i 1. Drøbak.

I Follo Krets sin årsrapport for 1960 dukker likevel igjen 2. Drøbak opp med 15 speidere som synker til 12 i 1961. Dette er en aktiv gjeng under ledelse av Bjarne Rove. De satser lite på merker, men er desto mer på turer. Det arrangeres pinseleir, de deltar på kretskonkurranser og de er på sommerleir med hele 10 av 12 speidere i 1961. Disse to årene opererer Drøbak igjen som «avdeling», men i årsrapporten for 1962 er igjen 2. Drøbak ute, for godt.

Etter dette er det kun «andre-troppen» i 1. Drøbak på 70-tallet som viser at det er to tropper i byen.

Bilde 37: Klipp fra "Speidern" nr 3, 1925

8.3. Drøbak 1

Mange steder i Norge startet det opp speidergrupper for jenter noen år etter at det startet for guttene. Ofte var det guttene som heiet frem jentene og motiverte dem til å starte. Det var nok også tilfellet i Drøbak, for bare ni år etter stiftelsen av guttetroppen 1. Drøbak så jentenes tropp Drøbak 1 dagens lys. Navnsettingen var slik den gangen at guttene hadde et tall foran stedsnavnet mens jentene hadde tallet etter.

Bilde 38: Antakelig det tidligste bildet som er tatt av pikespeiderne i Drøbak 1. Bildet kommer fra Annie Victoria Knudsen (Johansen) sitt album, og er tatt i 1929 eller 1930. Foto utlånt av Anders G Johansen

Den formelle stiftelsesdatoen for Drøbak 1 er 19. juni 1929, og det var Elvira Svare Johansen som var jentenes første troppsleder⁵⁶. 28 jenter ble med fra starten, og to av jentene fra Drøbak 1 reiste faktisk på NSPF-landsleiren på Steinkjersannan i Steinkjer allerede samme sommeren i 1929.

Elvira Svare Johansen satt imidlertid ikke lenge som troppsleder, og i september 1930 overtok Ingeborg Andresen. Troppen vokste raskt, og i 1932 var det hele 66 jenter i Drøbak 1. Ingeborg Andresen satt som troppefører frem til 1937 da Molle Christensen overtok.

---

⁵⁶ Norsk speiderpikeforbund gjennom 25 år (1946)

Den første troppsleiren ble arrangert helt lokalt, nemlig på Heer i påsken 1930 der i alt 18 jenter deltok. På kretsleiren på Eidsvoll i 1931 deltok 19 jenter. Troppen vokste veldig fort, og allerede i 1932 hadde troppen hele 60 jenter på medlemslisten. I 1932 arrangerte NSPF sin landsleir på Terningmoen ved Elverum⁵⁷. Her deltok 1700 jenter, men det vites ikke om det var noen fra Drøbak med på leiren til tross for at de var mange.

Bilde 39: Speiderjenter i Drøbak 1 rett før eller rett etter krigen. Foto utlånt av Mette Haugstad Johansen

Follospeidingen for jenter var den gang en del av Oslo krets, og det gjorde det litt upraktisk å delta på de ulike kretsarrangementene. Derfor er det

også få kilder som sier noe om pikespeiding i Drøbak før krigen. Imidlertid deltok 19 speidere fra Drøbak 1 på Oslos kretsleir på Eidsvoll i 1931.

En spesiell historie er omtalt i lokalavisa i 1933. Speiderjenta Gerd Syvertsen dør i april det året⁵⁸. Det er ukjent om det var sykdom eller ulykke som var årsaken til dødsfallet, men jentene i Drøbak 1 bidrar i begravelsen.

Samme år, 1933, deltar 15 av Drøbak 1-jentene på NSPF-landsleiren på Jørstadmoen ved Lillehammer i juli sammen med 1100 andre jenter.

[Leirheftet kan leses her⁵⁹](#).

I 1937 deltar det Drøbak 1-jenter på landsleir i Mandal sammen med 1750 andre jenter. I Amta 21. september 1937 får vi en beskrivelse

fra en Ås-speider om hvordan leiren var. Speiderne reise med tog til Oslo og videre med båt til Mandal. Her går de i land, og marsjerer i parade gjennom byen til leirområdet! Etter ankomst ble leiren bygget med kjøkkenfasiliteter som vi kjenner fra i dag også. Kl 0730 gikk reveljen, og særlig prim var populært som pålegg. I tillegg til bading var besøk hos andre

tropper meget populært, og da særlig de utenlandske.

Den ikke ukjente tidligere kretsleder «Tupsi» Thunæs fungerte et år som troppsleder i Drøbak fra 1938 før Ada Folkvord Olsen overtok i 1939 og drev troppen frem til den ble forbudt i 1941.

Troppsleder Ada Folkvord-Olsen, med Gokke Knutsen som troppsassistent, startet opp igjen Drøbak 1 i 1945, med bl.a. Turid «Tuppa» Hansen (nå Kleven), Sebby Linnerud (senere Hansen), Brita Ombudstvedt og Asgjerd Wærnhus som patruljeførere. Ada var en flott troppsleder som klarte å motivere sine jenter.

⁵⁷ Amta 16. juli 1932

⁵⁸ Amta 25. april 1933

⁵⁹ https://issuu.com/speidermuseet/docs/1933-nspf-j_rstadmoen-leirhefte

Oppstarten etter krigen var imidlertid vanskelig. Det var mangel på uniformer, utstyr og kanskje verst: bøker som de kunne lære av. Alt av speiderrelaterte ting var jo blitt konfiskert av tyskerne i 1941. Bare banneret ble gjemt unna og kunne finnes frem igjen i 1945. Det er dessverre borte i dag. Manglene til

Klokken halv syv møtte vi opp hos Ada. Alle var litt mer eller mindre nervøse. Noen var alt kommet og Ada holdt på å høre dem, vi ble hørt etter tur og alt gikk bra inntil sangene kom. Der var det noen som ikke var helt sikre, men Ada var blid som en sol og hun sa at vi var veldig flinke som hadde klart hele 3dje graden på så kort tid. Så kom spørsmålet om drakter, merker o.l.

Ada kom trekkende med et par drakter som hun hadde fått igjen (*etter krigen – red anm*). Den ene passet Tønne og hun var selvfølgelig henrykt. Da klokken ble åtte, gikk vi hjemover, og da skal jeg si at vi ikke var så lite stolte over all den rosen Ada hadde gitt oss. Hun hadde også sagt at vi kanskje kom til å bli flaggpatrulje, og det har jo ikke så lite å si.

*Unni Arnesen, Måkepatruljen, referat fra
troppsmøte 10 september 1945*

tross: jentene delte så godt de kunne. Speiderdrakter ble utdelt etter hvert som man fikk tak i. Til tross for utfordringene, var det mange jenter som ble med i Drøbak 1 etter krigen, og i 1946 telte troppen 54 jenter. Mangelen på bøker og uniformer bedret seg vesentlig utover sommeren 1946. Før jentene kunne bli tatt opp, måtte de bestå tredjegraden og helst også andregraden. Det var helt klart flest patruljemøter, og aspirantene var allerede fordelt i patruljer. Det var altså ingen egen aspirantpatrulje. Patruljemøtene, som vanligvis ble holdt på søndager, ble brukt til å trene på vanlige speiderferdigheter som førstehjelp, knuter og morse, men det var også mye sang. Fra møte til møte ble de enige om lekser til neste gang, f.eks. hvilke morsebokstaver de skulle kunne til neste møte, og så ble de hørt i det på neste møte. Da som nå ble det av og til litt uorden blant patruljemedlemmene og frustrasjon hos peffen, men jammen lærde de likevel. «Vi sendte og mottok morse. Vi kunne morse!» sier Asgjerd Wærnhus (Drøbak 1 –speider 1945-1949). Ved utgangen av 1946 var troppen vokst til 38 jenter.

Bilde 40: Drøbak 1 ca 1946. Foto utlånt av Asgjerd Wærnhus

Sommeren 1947 arrangeres det pikeleir på Håøya. Det er litt usikkert hva slags type leir det var. Sannsynligvis er det en kretsleir for Oslo da det i 1947 var kretsleirår. Selv om Follo var blitt etablert og hadde sin egen leir i Vestby, var det tydelig at Drøbak 1 deltok på en større leir på Håøya dette året. Det deltok 475 speiderjenter. De fleste fra Oslo, men også fra bl.a. Drøbak 1.

1947 er også siste året Ada Folkvord-Olsen er troppsleder. Hun hadde vært troppens bauta i mange år, og det sto ingen voksne ledere til å overta. I en periode ble derfor en av troppens patruljeførere – Turid Hansen (senere Kleven) – utpekt til å være troppsleder, bare 15 år gammel! I 1948 reiste 15 jenter fra Drøbak 1 til NSPF sin 6. landsleir som ble holdt i Borre i Vestfold. 16 år gamle Turid var troppsleder.

Offisielt i kretsens sin årsoversikt ved utgangen av 1949 har Drøbak «sluttet», men i januar 1950 holder gutte- og jentespeiderne felles speiderfest på «Avholdslokalet». Troppen består enda av nær 40 jenter, men Turid hadde ikke mulighet til å fortsette som leder. Speiderfesten blir derfor det siste jentetroppen Drøbak 1 deltar i før troppen blir lagt ned i nesten 10 år.

Drøbak 1 ble altså egentlig startet og restartet tre ganger. Først i 1929, så i 1945 med drøyt 50 jenter og deretter i 1959. Selv om det var enkelte tilløp til interesse disse årene, så ble det ikke noe tropp

Bilde 41: Kretsleir på Gjersjøen 1951. Drøbakjenter som del av Ås. Bak fv Helle Marit Sverdvik, Turid Glenne, Solveig Krogsrud. Foran Else Saxebøl og Grete Skaug. Bilde utlånt av Solveig Krogsrud

etablert. I hovedsak skyldes dette mangel på ledere, men også at de eldste jentene ofte fikk mye lengre skolevei og dermed fikk mindre tid til å drive med speiding. I 1951 kom sågar flere jenter bort til kretsleder Tupsi Thunæs og spurte om ikke hun kunne være troppslederen deres slik hun hadde vært før krigen. 14 Drøbakjenter hadde vært med i Ås i flere år på 50-tallet i påvente av egen Drøbak-tropp⁶⁰. Mangelen på ledere var typisk for alle tropper, og Follo krets sank antallet fra 280 speidere og 10 tropper i 1948 til bare 85 jenter og fire tropper i 1955.

Solveig Krogsrud var en av Drøbak-jentene som var med i mange år i Ås. Hun kom inn i Ås like etter at Drøbak 1 var nedlagt. I Ås var hun patruljefører i «Drøbakspatruljen» Blåklokke, som på et tidspunkt

---

⁶⁰ Kretsrapport for Follo krets av NSPF for 1954-56

besto av syv Drøbakjenter⁶¹. I denne tiden hadde de troppsmøter på landbrukshøyskolen (nå NMBU) mens patroljemøtene ble holdt hjemme hos hverandre. Det var et stykke å sykle fra Krogsrud gård til Ås, men til troppsmøtene brukte de stort sett buss på vinteren. Solveig forteller også at den eneste leiren hun var på i denne tiden, var kretsleiren for Follo Krets av NSPF ved Gjersjøviken helt nord i Gjersjøen i 1951. Sommeren 1952 hadde hun som peff for patroljen Blåkklokke lyst til å arrangere patroljetur. Først tenkte hun på sykkeltur, men det fikk ikke de yngste jentene lov til. Så fikk de høre om et stort leirbål på Frognerseieren, så da dro de i stedet til Oslo. Først besøkte de Bygdøy med alle museene før de dro til Frognerseieren på leirbål. Der var det tusenvis av speidere, og også både prinsessene Ragnhild og Astrid. Solveig var speider i Ås helt frem til hun sluttet som 18-åring i 1955.

Drøbak hadde altså ikke noen jentetropp før Karen Knutsen dro i gang igjen 6. mai 1959 med Kirsten Øhr og Synnøve Berglund som troppsassistenter. I Follominner oppgis det at Drøbak fikk sin første jentetropp i 1958, men dette er nok reetableringen av Drøbak 1 i 1959 det siktes til. Med 25 kroner i startkapital fra kretsen kunne de starte opp med 10 jenter som aspiranter. Karen ble selv tatt opp som leder på et kretsmøte 15. september 1959, og den 20. oktober 1959 avla 10 jenter sitt

Bilde 42: Troppsleder Karen Knutsen på kretsleir i 1963. Foto utlånt av Anne Marie Stene

speiderløfte og ble tatt opp som speidere i troppen i en høytidelig seremoni der også guttene i 1. Drøbak var tilstede. Troppen hadde sine møter på Drøbak Folkeskole, og var ofte med på fellesarrangementene sammen med 1. Drøbak. Særlig gjaldt dette 17 mai, pinsseleire, St. Georgsdager, åpning av julegaten og de hadde felles juleavslutning. I 1959 deltok også troppen på kretsleir ved Mjærvatn i Enebakk.

---

⁶¹ De syv var Solveig Krogsrud, Berit Bjerke, Jorunn Vetlesen, Turid Glenne, Else Saxebøl, Helle Marit Svedvik og Lilli Dammen

Bilde 43: Troppen som er på troppsleir i Dragsundet, Håøya, sommeren 1962. Foto utlånt av Tone Wessel

Ved årsfesten i november 1960 tas det opp tre nye speiderjenter. Opptagelsesseremonien viser at det ikke er så veldig forskjellig fra det som oppleves i 2020: «Det er rørende, men også gripende, å se det alvor pikene i denne stund legger i denne erklæring (speiderløftet), og like betagende er det å merke seg speidersøstrenes glade ansiktsuttrykk når de etter seremonien hilser de nye medlemmer vel møtt i troppen»⁶².

Sommeren 1961 deltar troppen med 11 speidere på landsleir på Ringerike. Troppsleder Karen Knudsen rapporterer i Amta at «Vi har det fint. God mat og fint vær. Alle jentene er friske og

stortrives»⁶³. Follo var representert med 11 tropper som lå samlet og hadde sitt eget hjørne. Leiren markerte også 40-års jubileet for jentespeiderne i Norge, og en jente fra hver krets skulle få en gave. Den heldige fra Follo var Grethe Teigen fra Drøbak 1.

I 1963, fire år etter oppstarten, har troppen vokst seg solid og består av hele 6 patruljer med til sammen 42 speidere. De fleste er enda ganske unge, og vi ser av årsrapporten for 1963 at troppen fikk 20 nye speidere i løpet av året mens kun åtte sluttet. Møtene skjer på Drøbak folkeskole, og nesten hver søndag er speiderne på tur. Særlig Øvredammen var et populært turmål for disse søndagsturene, hvor de tente bål og grillet pølser og pinnebrød. På kretsleiren i Aremark sommeren 1963 deltar 11 av speiderne.

Bilde 44: Linneapatruljen på søndagstur til Øvredammen. Foto utlånt av Anne W Torbjørnsen

I 1964 står Drøbak 1 som arrangør av Kretskonkurransen på Seiersten skanse. Ca 200 jenter fra 32 patruljer deltok. Kretskonkurransen besto av en 5 km lang løype med innlagte poster. Dessverre var det noen som fjernet noe av løypemerkingen underveis, så hele arrangementet ble veldig forsinket.

Våren 1965 begynner også Erna Johansen (nå Wahlberg) som troppsassistent.

Sommeren 1967 arrangerte Follo Krets sommerleir på Håøya, og det var 10 jenter påmeldt fra Drøbak 1. Troppsleder Karen Knudsen hadde en

⁶² Amta 14. november 1960

⁶³ Amta 5. juli 1961

rolle med intendantur på leiren. Det var tidvis en del regn, men badeliv og leirsysler ble likevel gjennomført og leiren ble ansett som vellykket.

Drøbak 1 ble nedlagt for godt i januar 1967 etter at Karen Knudsen hadde vært troppsleder i 8 år og alle speiderne sluttet høsten før.

Bilde 45: Drøbak 1 på tur ved Nedredammen på Kristi Himmelfart 1965. Foto utlånt av Erna Wahlberg

8.4. 1. Frogn (KFUM)

Bilde 46: 1. Frogn KFUM var på leir sammen med 1 Lambertseter KFUM ved Børtervann ved Sarpsborg i 1956. Foto utlånt av Anfinn Kolberg

Helt frem til 1962 var Frogn og Drøbak to ulike kommuner, og med speidergrupper og tropper som var helt uavhengige av hverandre. 1. Frogn speidertropp ble stiftet veldig tidlig. Bare seks år etter 1. Drøbak, den 11. oktober 1926⁶⁴ startet troppen med lærer Hans Nygård fra Drøbak som troppsleder. Den første tiden var troppen en ordinær tropp i Norsk Speidergutt-forbund. Blant speiderne som var med i 1. Frogn fra starten var Kolberg-brødrene Olav, Andreas og 12-åringen Ellef. Ellef var født på Kråkerøy, men vokste opp i Frogn. Han deltok bl.a. på landsleirene i Åndalsnes i 1928 og i Mandal i 1932. I Frogn var han res. kapellan. Som prest har han nok tjenestegjort en del rundt omkring, for han ble senere med og etablerte både speidertroppen 1. Lunner KFUM og 1. Lambertseter KFUM. Han hadde også flere verv på høyere nivå, bl.a. som visekretsleder i Vestoppland krets, korps sjef for KFUM i tiden 1952-1956 og som medlem i speiderstyret på starten av 60-tallet. Kolberg fikk Norges KFUM-speideres hederstegn i gull i 1955. Vi vet imidlertid lite om 1. Frogn fra denne første tiden utover at den på et eller annet tidspunkt før krigen ble nedlagt. Allerede i Follo krets sin årsrapport for 1930 skriver kretsleder Hans Knutsen at 1. Frogn er en av gruppene som ikke hadde sendt inn årsrapport, og de hadde ikke hørt noe fra den i løpet av året. Fra de ulike kretsmøtene i 1929 og 1930 er det gjennomgående at «1. Frogn var ikke representert»⁶⁵, og troppen ble nedlagt fra mars 1931.

Bilde 47: Ellef Kolberg

⁶⁴ [https://leksikon.speidermuseet.no/wiki/1._Frogn_\(NSF\)](https://leksikon.speidermuseet.no/wiki/1._Frogn_(NSF))

⁶⁵ Kretsrådsbok Follo Krets 1929-1971

Derimot gjenoppstod 1. Frogn som KFUM-tropp i 1949⁶⁶ eller 1950⁶⁷. Kretsleder i Follo anmerket i sin årsrapport at 1. Frogn KFUM hadde eksistert i snart to år uten å være med i NSF, og at det var «forunderlig at en så ny tropp som ikke var meldt inn i NSF fikk delta på Frederica-leiren under Rasmussens ledelse». Allerede sommeren 1950 reiste nemlig speiderne i 1. Frogn KFUM til Fredericia i Danmark for å delta på en stor leir med 8.000 deltakere⁶⁸. I anledning leiren arrangerer speidergruppa egen «øvelsesleir» på gården Sønstedal ved Tusse i Nordre Frogn. 7. juli 1950 reiste så 13 gutter med båt til Danmark hvor de først var to døgn i Aarhus før de reiste til selve leiren. Aktiviteten i 1. Frogn KFUM kan ikke ha vart veldig lenge etter leiren. De nevnes ikke videre i kretsens årsrapport for 1951, og lå nok nede en periode.

Det var først i 1955 at 1. Frogn KFUM fikk opp igjen det som kan kalles en levedyktig tropp. Frogningen Andreas Kolberg var engasjert som leirlege på KFUM sin korpsleir på Ringsaker sommeren 1955, og var nok rekruttert dit av sin bror Ellef. Andreas Kolberg hadde selv speiderbakgrunn speidergutt i 1. Frogn på 1920-tallet. Leirlivet sommeren 1955 må ha inspirert Andreas til å starte med speiding i hjembygda Frogn. I september 1955 hadde sønnen Anfinn fødselsdag, og de fleste av deltakerne i Anfinns fødselsdagsselskap ble rekruttert inn som aspiranter til 1. Frogn KFUM. Sannsynligvis var det helt naturlig for Andreas Kolberg å starte troppen som en KFUM-tropp, blant annet på grunn av hans sterke tilknytning til KFUM-speiderne gjennom sin bror, og sin deltakelse på korpsleiren sommeren 1955.

Etter noen måneders aspirantperiode hvor de 15 guttene bl.a. gjennomførte «3-graden» ble de tatt opp som speidere på en høytidelig seremoni på bedehuset i Frogn den 14. januar hvor også foreldrene var hjertelig tilstede⁶⁹. Andreas Kolberg var da med som troppsleder, og sammen med sin bror Olav Kolberg forble de troppens ledere frem til ca 1965 når troppen ble lagt ned igjen. De første to patruljene i troppen var Bjørn under ledelse av peff Jon Eivind og Elg under ledelse av peff Bjørn Magnus Kihle, mens patruljene Ulv og Jerv kom til senere.

Bilde 48: Patruljen Bjørn, 1. Frogn KFUM, på kretsleir i Aremark i 1957. Foto utlånt av Anfinn Kolberg

Aktiviteten i 1. Frogn KFUM var svært patrulje-orientert. Troppsleder Andreas Kolberg skriver i årsrapporten for 1959 at «vi har hatt patruljemøte praktisk talt hver uke i alle patruljene, som regel ute. Dessuten var seks mann på patruljeførerkurs i påsken. En ukes leir på Venliseter i Vassfaret i juli. 6 mann gikk 1. gradsturen sin der. Bjørnepatruljen blev kretsmester i Oslo og Akershus krets av K.F.U.M. ved konkurranse i september. Aspirantene trenes i patruljene. Jeg besøker av og til patruljemøtene. Troppsmøter har det vært dårlig med i sommer og høst på grunn av tørken. Vi pleier å ha bål møter, da vi ikke har noe hus å være i.» I Follo krets sine kretsrådsreferater sies det aldri at 1. Frogn deltar på

⁶⁶ Ref Follo krets årsrapport for 1950 hadde 1. Frogn KFUM «snart bestått i 2 år», altså 1949

⁶⁷ https://leksikon.speidermuseet.no/wiki/Fil:1950_Lederen_7_Nye_enheter_001.jpg

⁶⁸ Amta 7. og 14. juli 1950

⁶⁹ Amta 11. og 13. januar 1956

møter selv om de sender inn årlige referater, så det er nok grunn til å anta at lojaliteten lå til KFUM, og ikke NSF og Follo krets.

I en kortere periode vinteren og våren 1957 kommer det enda en patrulje med i 1. Frogn KFUM. En gjeng gutter hadde hatt en egen gutteklubb de kalte «Tiger», men hele guttegjengens mening var morsomt å bli med i speider'n. Dermed ble gutteklubben «Tiger» på et møte 6. februar 1957 omgjort til speiderpatruljen «Rev» med tilhørighet i 1. Frogn KFUM. Revepatruljens medlemmer var patruljefører Jens Horn, assistent Odd Horn, kasserer og sportsleder (!) Hans Christian Bjerke, materialforvalter Thorbjørn Nordli, referent Ole Chr Thoresen, Dag Knardal, Geir Nordli og Johan Bøhlerengen. I referatboka kan vi lese at patruljen drev med Kims lek, flagg, knuter, kart og kompass, skiaktiviteter og ulike konkurranser. Dessverre ble Revepatruljen i nordre Frogn oppløst sommeren 1957, men patruljeføreren Jens Horn startet egen tropp på Dal etter sommeren 1957 (les mer om 2. Frogn i kap 8.5).

Vi fikk stappet oss inn i drosja til Karl Bøhlerengen og bilte til Drøbak hvor vi overvar speidergudstjeneste i kirken. Etterpå marsjerte vi i alt 60 speidergutter opp til avholdslokalet, som vi hadde fått leid. Nå skulle det bli fest! Det var Drøbakspeidernes foreldrevalg som arrangerte den, troppenes assistent som ledet den. Etter et lystig måltid, kom det vi alle ventet på: opptagelsen til 3. graden. Det var en hel del som ble opptatt. Fra «Rev» disse: Hans Chr, Geir, Johan, Jan og Thorbjørn. Odd var flaggbærer og peffen foretok opptagelsen. Det hele var ordnet slik: Først spurte troppsass de to første spørsmål som alle aspirantene svarte i kor på (de sto foran hesteskoen). Så kom hver opp og avla løftet til sin peff.

Så kom det underholdning. Fra «Rev» kom det også noen knøff. Peffen fortalte gamle speiderminner og Ole Chr spilte på munnspeil. Ellers en hel del sketsjer, vitser ol. Like før vi gjorde oppbrudd var det avslutning. Da var klokka 9. Det hadde vært en meget vellykket St. Georgsdag.

Utdrag fra patruljeboka til Rev, 1. Frogn KFUM 1957.

Troppen deltok sammen med 1. Drøbak på St. Georgsdagene i hvertfall i 1956 og 1957. Først var det gudstjeneste i Drøbak kirke før alle «grønn- og blåskortene» samlet seg på avholdslokalet hvor det var servering av kaffe, sjokolade og kaker.

Bilde 49: 1 Frogn KFUM har fest på Folkvang. Foto: Amta

1. Frogn KFUM er en aktiv gruppe de årene den er i drift. I januar 1957 holder troppen holder fest på Folkvang sammen med Skole-

orkesteret i Frogn⁷⁰. Det er brødrene Kolberg som er ledere, og noen av speiderne fikk utdelt ettårs stjerne. Troppen er ikke så aktiv i krets-konkurransene i Follo krets, men i Enebakk i 1961 stiller de opp, og da gjør troppen rent bord: 1. Frogn KFUM vinner kretskonkurransen og mottar kretsbanneret for seieren, og patruljen Jerv med peff Anfinn Kolberg ganske suverent vinner vandringsstaven som vinnerpatrulje. Patruljen Bjørn fulgte opp med 3. plass.

1. Frogn KFUM deltok på mange speiderleirer, men selv om troppen var en del av Follo Krets, var de aldri med på Follo sine kretsleirer. Det var nok fordi KFUM sine korpsleirer ble arrangert i samme år som kretsleirene, og troppen prioriterte disse. Den første leiren var pinseleir i Enebakk i 1956, mens den første sommerleiren var en troppsleir i Børtervann i Sarpsborg sammen med speidere fra 1. Lambertseter KFUM, hvor Andreas sin bror Ellef var troppsleder. I 1957 deltar troppen på kretsleir i Aremark med Østfold krets, og i 1958 deltar de på en ny korpsleir, i Fiskum i Buskerud. I 1959 og 1960 arrangeres det troppsleir på Venliseter i Vassfaret. Den siste av disse måtte faktisk avbrytes da det regnet så mye at det ikke gikk an å bo i telt. Veien inn til leirstedet ble delvis borte, og en bekk i leirområdet som man normalt kunne trække over måtte man bygge bro over.

I 1961 reiser troppen på utenlandsleir - en KFUM-leir i Ljungskile i Sverige, mens den siste kjente sommerleiren var på korpsleir i Femunden i 1962.

Troppen er også aktiv på andre turer. I 1960 er de på pinseleir i Trollheimen i Hurdal, og i august 1961 deltar fire blad Kolberg (Anfinn, Jon Eivind, Sverre og Trygve) på kanoleir i Mjermen og Setten i Høland. Anfinn Kolberg kunne også berette om da lensmannen kom ut i skogen en sen vinternatt for å sjekke om det var skurker som hadde tent bål. Troppen skulle ha vintermanøver i Holtskauen, og lederne som skulle arrangere manøveren hadde reist ut kvelden før konkurransen. Det var full vinter og tett snøvær, og de tente bål før de skulle overnatte ute. Da kom altså lensmannsbetjenten og lurte på hvem dette var, for han var på utkikk etter noen som de trodde hadde stukket ut i Holtskauen.

Vinteren 1961 hadde troppens speidere vinterleir på Hildeseter mellom Vassfaret og Hallingdal⁷¹. De sprekeste syv av guttene fra dag tre på leiren la ut på en firedagers vinterhaik som en del av leiren. De delte seg i to grupper, og med pulk og sekk gikk de marsj over fire dager i fjellet med overnatting i

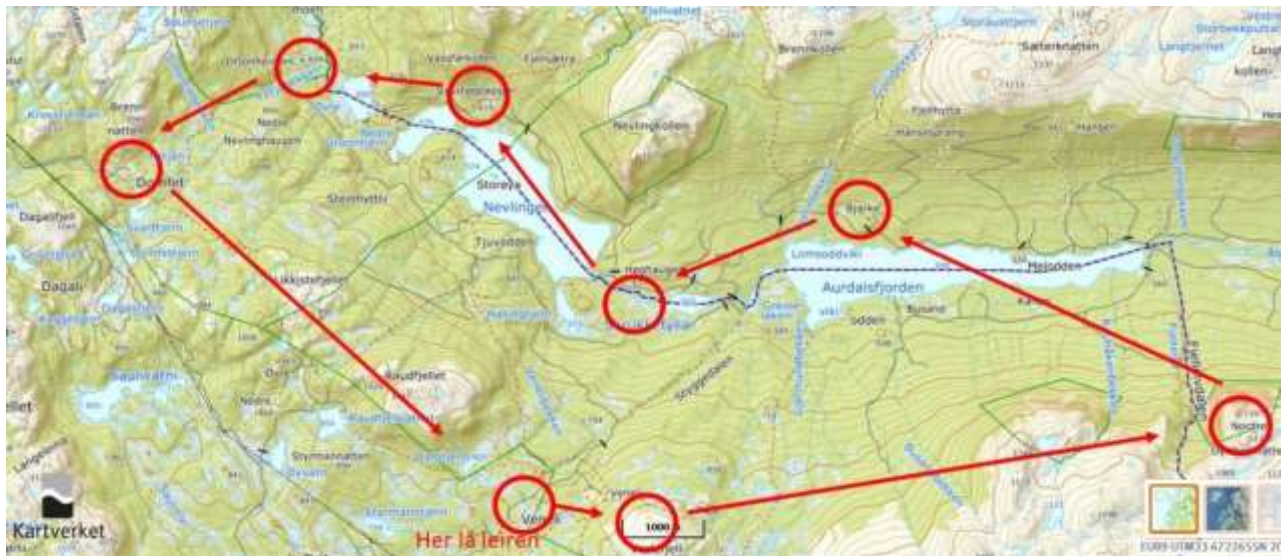
Bilde 50: Speidere på vinterhaik i 1961 nyter sola etter en natt i snøhule. Foto utlånt av Anfinn Kolberg

snøhuler og bivakker om natten. Til tross for gnistrende føre og flott vær var det en meget hard tur hvor de erfarte både hva som er lurt i matveien, hvor tung en pulk faktisk kan være og de måtte improvisere når ting gikk i stykker, og ikke minst at det er varmere å sove i snøen enn å ligge i andre etasje på et stabbur!

⁷⁰ Amta 1. februar 1957

⁷¹ Amta 24. april 1961

Det er litt usikkert hvor lenge troppen eksisterte. Troppen var antakelig på sin siste speiderleir sommeren 1962 når de deltok på KFUM sin korpsleir i Femunden.

Om noen vil gjenta turen Frogn-gutta hadde vinteren 1961, så er kartet her. Ruta for den ene gruppen gikk fra Hildeseter - over Veslefjell – Dyttholsnatten – Aurdalsfjorden – Bjørke – Skrukkefylla – Vassfarplassen – Fetjabekken – Domfedtseter – Hildeseter.

I november 1962 tar troppen i hvert fall opp nye speidere. Siste årsrapport til kretsen leveres i 1963. Da har troppen 10 speidere og to patruljer. I KFUM sin årsliste for 1965 meldes det om kun tre medlemmer og ingen innsendt årsrapport. Troppen var nok da i ferd med å legges ned siden de mest aktive flyttet bort for å gå på skole o.l., og ingen sto klare til å overta.

1. Frogn KFUM hadde for øvrig sitt eget internblad «Scout», men vi har ikke lyktes med å få tak i noen eksemplarer av dette.

Bilde 51: På korpsleir i Femundsmarka 1962. Foto utlånt av Anfinn Kolberg

Speiderminner fra 1. Frogn KFUM

Jeg var faktisk svært heldig. Til min 11-års fødselsdag fikk jeg en speidertropp. Ja, ikke bare jeg da, men også alle de andre som ble med da 1.Frogn KFUM ble startet på fødselsdagen min i 1955. Jeg visste litt om hva speiding var, for storebror og jeg hadde vært med far på KFUM-speidernes landsleir i Ringsaker sommeren før. Der var nemlig far leirlege - under navnet "Sorte slange". Høsten etter oppstarten lærte vi om Baden-Powell og vi øvet på speiderlov og knuter og mange andre spennende speiderting. Vi var sammen på patruljemøter og troppsturer. Men denne første høsten var vi bare aspiranter. I januar var det speideropptakelse med lov og løfte og stor festivitas på Folkvang. Vi hadde speiderskjorte med merker og distinksjoner og kjente oss ganske viktige. Og om sommeren var det troppsleir ved Børtervann ved Sarpsborg, sammen med speidere fra 1. Lambertseter KFUM.

I 1956 var vi med på en aksjon som var med på å åpne den store horisonten for meg: Det handlet om hjelp til ungarere som hadde flyktet fra den sovjetiske invasjonen i landet deres. Det ble på en måte starten på et engasjement for verden omkring oss og for dem som lider nød.

Det ble mange år med speidertrening, kretskonkurranser, orientering og bålbrenning, og fremst blant minnene fra disse årene står en rad med fine sommerleirer og gode speidervenner

Senere i speidertiden ble jeg med i roverlaget Skogfuglene, 69. Oslo. Lederen var Henry Dahl-Johannessen, kalt pastor'n. Han drev KFUMs ungdomsaksjon. Den handlet også om mennesker som trengte hjelp og støtte. Til å begynne med var arbeidet konsentrert om å gjøre noe for krigsbarna i Berlin i etterkrigstiden. Der fikk jeg være med når "berlinbarna" kom til Norge for ferieopphold. Det ble togturer til Fagernes og Skien og mange andre steder med oppdrag å passe på at barna kom trygt av på riktige holdeplasser. Eller vi kom på for hjemturen fra Oslo til Berlin. Der var det også behov for hjelpere, og vi roverne var med til Berlin for å se barna vel hjem. Siden ble det engasjement for de nødlidende under krigen i Algerie, og senere for palestinske flyktninger.

Dette året er det 65 år siden roverlaget ble startet som et roverlag for Oslo-Akershus krets av KFUM-speiderne. Fremdeles samles de gamle gutta, som nå er mellom 75 og 85 en gang i året.

Dessverre ble ikke 1. Frogn KFUM ført videre. Det hang nok sammen med ledernes arbeidssituasjon at rekrutteringsarbeidet sviktet. Samtidig flyttet de eldste speiderne hjemmefra for studier og arbeid. Men samtidig er jeg sikker på at mange flere enn meg har fine minner fra speidertiden i 1. Frogn KFUM.

Anfinn Andreas Kolberg

8.5. 2. Frogn

I Amta 1957 refereres det til 2. Frogn speidertropp, som hadde åpent møte med film og foredrag på Dal skole⁷², og at troppen har sitt nedslagsområde i Skogbygda. Det er oppgitt at troppen ble etablert 6. februar 1957, men dette er samme dato som patruljen «Rev» ble etablert i 1. Frogn KFUM (se forrige kapittel). Denne varte bare frem til sommeren, og det var nok etter sommeren 1957 at «unge hr Jens Horn» startet opp 2. Frogn. Det er usikkert hvorfor Jens Horn valgte å starte opp 2. Frogn, men ofte var det slik at enkelte ledere i tropper som var forholdsvis religiøse valgte å steppe ut og etablere egen tropp hvor det religiøse preget ble mindre. Hvorvidt dette var tilfeller her, vet vi ikke. Det kan også være geografiske årsaker til at 2. Frogn ble startet. Denne troppen hadde primært tilhold i nordre Frogn mens 1. Frogn KFUM holdt til nærmere Drøbak.

Jens Horn var troppsleder bare i et drøyt års tid. I en kort periode forsommeren 1958 hadde troppen 19 speidere i to patruljer, men ingen troppsleder. Litt senere overtok Willy Gran som troppsleder og satt i dette vervet i en god del år til troppen ble nedlagt. Troppen var i den relativt korte tiden den eksisterte forholdsvis aktiv, og fikk mange speidere. Særlig aktive var de på å ta merker, hvor det i årsrapporten for 1958 står at de til sammen tok 36 merker, og nesten 100 merker siden troppen ble etablert knappe to år før.

I 1959 nevnes det at 2. Frogn arrangerte skirenn i februar⁷³. Her går flere av navnene fra Revepatruljen i 1. Frogn KFUM igjen, så det er tydelig at speiderne fra Revene fortsatte i denne nye troppen. Ut i fra resultatlistene fra dette skirennet ser vi at troppen har fire patruljer: Hauk, Ulv, Bjørn og Elg.

I 1960 deltar det tre av 21 speidere på landsleiren i Larvik, men etter det begynner nedturen for troppen og fra 1962 daler interessen tydeligvis kraftig. Det er bare seks speidere og en leder igjen ved årsslutt 1962, og oppmøtet på møter og arrangementer er bare rundt 50 prosent. Høsten 1963 har alle speiderne sluttet og bare troppsleder Willy Gran er igjen. Hva som skjer i 1964 har vi ikke fått rede på, men i løpet av året kommer det tydeligvis en ny giv i speidergruppa som nå også får i gang en ulveflokk. Ny Akela er Aslaug Wahl som får med seg hele 9 ulver, mens troppsleder Willy Gran får med seg Bjørn Wahl og 12 nye speidere. Både troppen og flokken har sine møter på Dal skole. Men like fort som 2. Frogn kom opp, raste den rett ned igjen. Flokken kunne ikke fortsette på grunn av ledermangel, og samtlige speidere i troppen sluttet – igjen. 2. Frogn ble formelt nedlagt i 1966. Hva som er grunnen til denne voldsomme opp- og nedturen har vi ikke klart å ta rede på.

---

⁷² Amta 7. oktober 1957

⁷³ Amta 24. mars 1959

8.6. Frogn 1 (KFUK)

Også jentene i Frogn startet opp speiderarbeid. Mens KFUM-speiderne (guttene) på landsbasis var forholdsvis få og tilsluttet som korps i rammen av Norsk speidergutt-forbund, var KFUK-speiderne (jentene) nasjonalt langt større og et eget forbund utenom Norsk speiderpikeforbund. Det er derfor ikke så merkelig at da jentene i Frogn startet speiderarbeid, ble de etablert som Frogn 1 KFUK. Troppen ble stiftet i 1959, og var med i Bunnefjord krets av Norges KFUK-speidere. Det var Gerd «Tutt» Bjørby som startet opp og var troppsleder i de få årene speidergruppa eksisterte.

Troppen startet opp med om lag 10 speidere, og økte noe utover starten av 60-tallet.

«Vi hadde en fantastisk tid mye på grunn av lederen vår Tutt som var utrolig flink og hyggelig» sier

tidligere Frogn 1 KFUK-speider Laila Wilhelmsen om sin tid i troppen.

Hun forteller at de disponerte trehytta som ligger på Skiphelle fordi familien til en av jentene i patruljen eide hytta, men at de fleste møtene ble holdt i bryggerhuset på Røis gård eller på Sogsti skole.

I den perioden troppen eksisterte var de på ulike turer. Særlig var Stikkvannshytta et populært mål.

I 1962 deltok jentene på KFUK-landsleiren i Stokke. Troppen rakk også å delta på en kretsleir i sine få år, sannsynligvis i 1961 i Østfold. Imidlertid ble troppen lagt ned i 1963 da «Tutt» ikke kunne fortsette som leder og det var ingen andre som ville overta som leder.

Bilde 52: Fra opptakelse av de første speiderne i Frogn 1 KFUK på Sogsti skole i 1959. Foto utlånt av Laila Wilhelmsen

Bilde 53: Frogn KFUK ble en stor tropp: Her er jentene på tur til Stikvannshytta på Hurum. Foto utlånt av Laila Wilhelmsen.

8.7. Frogn/Heer

Planene om å starte opp speidergruppe for jenter igjen etter åtte års opphold etter at Drøbak 1 ble nedlagt kom i gang høsten 1975 når Ragnhild Engebretsen drar det hele i gang⁷⁴ ⁷⁵. At det var etterlengtet, var det ingen tvil om. Den første høsten ble det «innrullert» 20 speidere og nesten 60 småspeidere, og de første ble tatt opp på høytidelig seremoni på Heer skole i november 1975.

Gruppen vokser fort og allerede etter fire år er det 120 medlemmer fordelt på to småspeiderflokker, to stifinnertropper og en vandrertrupp. Møtene holdes på Heer skole bortsett fra vandrerne som har møtene hjemme hos patruljemedlemmene.

Allerede i 1976 deltar speiderne på sin første kretsleir på Lunde ved Kroken i Vestby. På leiren reiste 14 jenter og to ledere, og koste seg i seks dager med bade- og sjøliv, pionerarbeid og en rekke andre aktiviteter. Det spesielle for troppen var at de fleste var i alderen 10-12 år, og hadde bare vært speidere i ett år!

Lederne i Frogn/Heer var søkende etter kunnskap, og deltok med stor iver både på kretsmøter og de var veldig aktive på kurs i regi av Follo krets, nabokretser og NSPF.

I 1977 viser Frogn/Heer gode resultater av alt det arbeidet som legges ned av lederne. De er blitt en stor og meget aktiv gruppe med over 100 medlemmer og 10 ledere. Den typiske lederen i gruppa var selv tidligere speider. Syv av ti ledere hadde denne bakgrunnen mens de tre siste var rekrutterte mødre. Denne høsten får troppen også sin første vandrerpatrulje, «Gressløkene» med Lone Merete Ramskjell som patruljefører og fire øvrige medlemmer.

I februar 1977 arrangerer gruppa skirenn med over 50 deltakere⁷⁶. Småspeiderpatruljen Blåklokke vinner kretskonkurransen i konkurranse med 40 patruljer i 1977, og de blir også beste flokk totalt. Samme år blir Heer-patruljene Rev og Hare nr 2 og 4 i stifinnerkonkurransen blant 47 patruljer. Totalt deltar åtte Heer-patruljer fra de to troppene i Frogn/Heer gruppe. De reiser også på turer med mange deltakere. I 1977 har troppen leir på Filtvedt hvor 45 jenter deltar.

Bilde 54: Fra den første opptakelsen på Heer skole i 1975. Foto: Amta

Bilde 55: Heer-troppen på kretsleir i Lunde i Vestby kommune 1976. Foto utlånt av Maja Ramskjell

⁷⁴ Amta 29. august 1975

⁷⁵ Follominner 1990 og Fkn nr 3, 1979

⁷⁶ Amta 16. februar 1977

Bilde 56: Frogn/Heer-speidere på Landsleir i Åsnes i 1981.
Foto: Amta

Høsten 1978 vinner Rådyrpatruljen fra Heer kretskonkurransen for stifinnere mens Heer blir beste tropp. Vandrerpataluljen Orion stiller i den første kretskonkurranse etter sammenslåingen og blir nr 45.

I årsrapporten fra Frogn/Heer 1977/78 fortelles det også om alle de andre aktivitetene og arrangementene jentene i Heer var med på. Av turer hadde jentene hyttetur til Sinober i Lillomarka og Slora. Mange av dem var fellesarrangementer med 1. Drøbak som f.eks. felles juletefest på Folkvang med 300 deltakere, felles skirenn, og ikke minst i borgertoget på 17. mai. I tillegg var det den gang eget 17. maitog på

Heer, som jentene selvsagt stilte sterkt opp i. Gruppens stifinnere hadde også besøk på Grande før påske hvor de hadde med påskekyllinger de hadde laget. Den nystartede vandrertroppen hadde bare fem jenter, og jobbet mye med grunnprogrammet. Heerjentene fikk også fra 1978 leie en hytte på Måna (se kap 13.5 om denne hytta). Hytta måtte restaureres en del før den kunne tas i bruk til turer for jentene.

Resultatene og aktiviteten viser hvor solid arbeid som ble nedlagt i disse årene. På slutten av 70-tallet hadde Heer stor tilgang på speidere, med godt over 100 jenter fordelt på to ringer (småspeidere), to flokker (10-12 år), en vandrertropp og noen rangere. Dette krevde mye ledere, og etter hvert begynte

Bilde 57: Frogn/Heer speidertropp 17. mai 1976, den gang det vart eget tog på Heer. Foto utlånt av Maja Ramskjell

de eksisterende lederne å bli slitne, og det var vanskelig å få med nye. Det ble annonsert etter nye ledere gjennom avisen, og ledermangel reflekterte også aktiviteten på kretsnivå ved at man ikke deltok

i særlig grad der, men konsentrerte seg om aktiviteten i egne enheter. Etter hvert fikk de hjelp av både vandrere (eldste troppspeidere) og rangere (rovere) i driften av de andre enhetene. Dermed kom de seg litt mer ovenpå, men det varte ikke lenge. Allerede høsten 1980 var ledermangelen prekær igjen. Ungdommen fikk for mye skole, to av lederne flyttet utenlands og dermed måtte de to stifinnerringene slås sammen til en fra høsten 1980 selv om det var nok speidere til to ringer.

Bilde 59: To viktige ledere for Heer på troppsleiren på Filtvedt i 1977: Kari Tove Moe og Maja Ramskjell. Foto utlånt av Maja Ramskjell

årene gruppen eksisterte. Som nevnt var 16 av speiderne på sin første leir allerede den første sommeren etter at gruppen ble startet. Da arrangerte Follo krets en kretsleir på Lunde leirsted ved Kroken i Vestby.

Sommeren etter, i 1977, hadde man den første troppsleiren. Denne ble arrangert på Filtvedt på Hurumlandet, og en rekordstor gjeng på 45 speidere koste seg der i en uke.

Sommeren 1978 hadde jente- og gutteforbundene slått seg sammen, men det gamle NSPF arrangerte likevel som planlagt sin siste landsleir. Den ble arrangert på Ulven utenfor Bergen hvor troppen stilte med hele 42 deltakere.

Hjelp! Vi trenger flere ledere

til Frogn/Heer pikespeidere. Har du vært speider tidligere, er du interessert i barn og ungdom, er du til å stole på, trenger du ekstra plusspoeng for videre utdannelse? Hvis du fyller et eller flere av disse krav, så synes jeg du skulle ringe meg...

Vi trenger nettopp din hjelp. Vi arbeider hardt, blir ikke rike av det, men har det gøy.

Ragnhild Engebretsen, Jutulveien 4, tlf. 93 12 74 etter kl. 17.

Bilde 58: Annonse i Amta 3. september 1979

Kretskonkurransen 1980 for troppspeidere ble arrangert to år etter forbundenes sammenslåing, og var dermed en konkurranse for både gutter og jenter. Det var imidlertid fremdeles separate tropper i Drøbak og Frogn. Kretskonkurransen, som ble kalt «Loffer'n 80», ble arrangert på Sterkerud⁷⁷. Hele 58 patruljer stilte, og patruljen Orion fra Frogn/Heer kom på en meget sterk 7. plass. Samme år vinner også patruljen Hare fra Frogn/Heer 1. flokk kretsens stifinnerkonkurranse som ble arrangert på Tjernsbråtan. Totalt deltok 30 patruljer.

Frogn/Heer hadde også et aktivt leirliv de

Vandrerpatruljer i Frogn/Heer 1981:
Orion, Grevling, Bever

⁷⁷ Fkn nr 7, 1980

I 1979 og 1980 arrangerer Frogn/Heer egne troppsleire. I 1979 samles jentene på Tjernerbråtan på Nesodden, og i 1980 er de tilbake på Filtvedt sammen med troppen fra Sogsti.

I 1981 arrangeres den første landsleiren for det nye speiderforbundet på Åsnes i Solør, og Frogn/Heer deltok selvsagt. Etter leiren hadde speiderne med seg 12 engelske speidere med hjem på såkalt home hospitality⁷⁸.

Som følge av ledermangel har medlemstallet sunket til 63 medlemmer, og man fant det formålstjenlig å slå sammen Heer og Sogsti til en felles

speidergruppe i desember 1981, med tropper og flokker lokalisert på de «gamle» stedene.

Bilde 60: Leirliv på Frogn sin troppsleir på Filtvedt 1982. Foto utlånt av Mette Leirvik

8.8. Sogsti/Frogn

Som nevnt tidligere var pågangen fra ungdom som ville bli speidere svært god på 70-tallet. Frogn/Heer var blitt startet som en jentegruppe for jenter i hele kommunen, men fordi de fleste som begynte der i 1975 var fra Heerområdet, fikk gruppen sin tilhørighet der. Den store pågangen gjorde at det var ønskelig å dele opp og gi et tilbud også i den sørlige enden av kommunen. Dermed blir Sogsti/Frogn etablert 19. september 1977 med Eli Bjørndal som troppsleder, og hun fikk med seg fire assistenter som startet opp med 24 jenter i 1-3 klasse⁷⁹. Eli hadde allerede vært med et knapt år

i Heer, og hadde fått litt starthjelp der, men i motsetning til Heer som hadde et flertall ledere med speiderbakgrunn, startet Sogsti opp med åtte ledere hvorav fem var mødre og tre hadde annen bakgrunn. Sogstijentene hadde sine møter på Sogsti skole.

Allerede fra starten fikk speidergruppa egen mammaforening, som dro i gang med kakelotteri og søknader som gjorde at man raskt fikk noen midler til bl.a. utstyr.

Sogsti forble i hovedsak en speidergruppe for småspeidere selv om det også der kom i gang en liten vandrertropp. Sogsti-jentene deltok på lik linje med Heer på fellesarrangementer i kommunen, men hadde også egne arrangementer som f.eks. Lucia-opptreden på Sogsti aldershjem.

Før sammenslåingen med Heer i 1981 hadde Sogsti totalt 33 medlemmer.

---

⁷⁸ Fkn nr 1, 1982

⁷⁹ Follominer 1990, Fkn nr 3, 1979 og Amta 17. oktober 1977

8.9. Frogn

Speiderjentene i Sogsti og Heer ble slått sammen til «Frogn speidergruppe» i desember 1981⁸⁰, men opprettholdt en tropp og en flokk på Heer, og tilsvarende en tropp og en flokk på Sogsti. Tore Bergmann ble gruppeleder for den nye gruppen, og han fikk med seg de fleste av lederne fra Heer og Sogsti. Den nye gruppen Frogn vil egentlig også ta opp gutter, men de møtte særdeles liten vilje fra 1. Drøbak til å sende gutter over i den nye gruppa.

Stifinner- og vandrerinndelingen som hadde overlevd fra før sammenslåingen fortsatte frem til høsten 1982 men fra da eksisterte det kun aldersuavhengige tropper. Den tradisjonelle ring- og flokkinndelingen som opphørte nasjonalt fra 1978 fortsatte derimot Frogn med nesten helt til sammenslåingen med 1. Drøbak i 1985.

Speidergruppa Frogn rakk å delta på tre sommerleirer i de få årene den eksisterte. Første leiren for Frogn var en egen troppsleir sommeren 1982. Dette ble også det siste året at jentespeiderne i kommunen arrangerte egen leir. I 1983 var kretsleir-år, med den store kretsleiren på Sandøya utenfor

Brevik. Dette var nok den leiren med størst deltakelse fra Frogn i gruppens korte leveår. Hele 34 Frogn speidere deltok.

I 1984 deltar noen få speidere på vandreleiren i Jotunheimen som ble arrangert sammen med 1. Drøbak. Deltakelsen var omtrent like dårlig i begge tropper, så bare til sammen 17 speidere deltok.

Bilde 62: Noen av de få som deltok på Frogn og 1. Drøbak sin felles vandreleir i Jotunheimen i 1984. Foto utlånt av Mette Leirvik

I 1982 har Frogn mange fellesarrangementer med resten av gruppene i Drøbak, med felles opplegg 17. mai, innsamlingsaksjonen og julegateåpningen. I tillegg hadde Frogn egen båttur før sommeren på 1. Drøbaks båt «Solbris».

Bilde 61: Leirliv fra Frogn speidergruppe på kretsleiren på Sandøya i 1983. Bilde utlånt av Mette Leirvik

⁸⁰ Fkn 1/82

Kretskonkurransen 1982 ble arrangert ved Bukkestitjern, og 53 patruljer deltok. Bever fra Frogn ble nr 9 som den beste patruljen fra Frogn. Kretskonkurransen i mai 1984 – «Torturen» - ble arrangert av 1. Drøbak, og var lagt til Seiersten. Seks Frognpatruljer deltok blant 58 patruljer.

I oktober 1984 gikk den første Follotropp av stabelen. Follotroppen var et initiativ fra Ås-lederen Bjørn Leivestad og skulle være et videregående patruljeførerkurs. Kurset innebærer at eldre speidere ble delt inn i patruljer på tvers av grupper, og sammen gikk 60 km fra Grua nord i Nordmarka til Skar i Maridalen. Follotroppen har blitt arrangert hvert annet år siden 1984, og er Follo's lengstlevende arrangement. Follotroppen har hatt mange deltakere fra Drøbak og Frogn opp gjennom disse nesten 40 årene. Med i den aller første i 1984 var Vibeke Aaser som da var speider i Frogn speidergruppe.

Bilde 63: Drøbak-deltakere i den 13. Follotropp i 2008: fv Karoline Digre, Amalie Digre, Per-Eivind Hagen og Lilja Sæbø.
Foto: Amta

Utover 80-tallet grodde ideen om felles speidergruppe for gutter og jenter mer og mer, særlig i Frogn som jo egentlig hadde ønsket gutter med fra starten. Medlemstallet nasjonalt sank betydelig, og det samme skjedde i Frogn. I 1980 hadde speidergruppene i kommunen til sammen nærmere 230 medlemmer, men i 1984 var tallet sunket til rundt 160 og enda videre til knappe 140 året deretter. Det var også mange år siden gutter og jenter var gått sammen i forbund og krets, og de fleste så nok at dette var fremtiden for speiderbevegelsen også i Frogn.

I 1984 hadde ideen om felles speidergruppe for jenter og gutter kommet langt på vei. I hvert fall ble den første felles gruppeleir sammen for gutta i 1. Drøbak og jentene i Frogn. Som nevnt over stilte det svært få deltakere på denne vandreleiren i Jotunheimen, bare 17 deltakere hvor omtrent halvparten kom fra hver gruppe. I 1985 var det imidlertid klart for NSF's andre felles landsleir på Notodden. På denne leiren med motto «en leir for livet» regnet det og elva Heddøla som rant gjennom leiren gikk over sine bredder og mottoet ble dermed omgjort til «med leire til livet». På denne deltok det mange speidere fra begge tropper, og ble også den siste leiren hvor gutter og jenter var i hver sin tropp. Ikke lenge etter sommerferien slo Frogn seg sammen med 1. Drøbak og dannet Drøbak/Frogn speidergruppe.

8.10. Drøbak/Frogn

Selv om jente- og gutteforbundene sentralt, og Follokretsene og de fleste speidergruppene i Follo ble slått sammen i 1978, ble speidingen holdt atskilt i Frogn til langt utpå 80-tallet. Riktignok var det mye samarbeid. Gruppene hadde felles troppsområde på alle de store leirene, og flere felles turer og arrangementer, men hadde fremdeles hver sine ledere. Det ble også arrangert en del felles møter på gruppenivå, men gruppene forble atskilt selv om særlig lederne i Frogn svært gjerne ville samarbeide. Tanken om felles gruppe trengte tydeligvis vesentlig lenger tid å modnes i 1. Drøbak enn de fleste andre speidergrupper. På et felles gruppemøte den 2. september 1985 ble imidlertid lederne i de to gruppene endelig enige om å slå sammen 1. Drøbak og Frogn speidergrupper.

2. september 1985 er derfor den offisielle stiftelsesdatoen til Drøbak/Frogn, åtte år etter at NSF ble stiftet. Riktignok gikk fremdeles sammenslåingen og tilpasningen til den nye, felles gruppen i etapper. Det første året opprettholdt man kjønnsdelte enheter med 1. tropp som ren guttetropp, og 2. tropp med ren jentetropp, og tilsvarende flokker. Men førerpatruljen var felles, og selvsagt roverlaget, som hadde vært felles i flere år.

Den negative utviklingen når det gjaldt medlemstall fortsatte imidlertid, og faktisk kanskje akselererte i 1985. Ved utgangen av året var det til sammen 89 speidere, som var en solid tilbakegang fra en samlet speiderstyrke på 138 før sammenslåingen. Disse var fordelt på 18 småspeidere, 43 troppsspeidere og 15 rovere. Det er nok grunn til å tro at sammenslåingen rokket ved enkelte kanskje noe fastgrodde holdninger, som gjorde at flere enn normalt sluttet som følge av sammenslåingen. I tillegg var det særlig tydelig at troppen slet med å holde på jentene. Av troppsspeiderne var det bare nok jenter til en patrulje. I tillegg til at de fleste lederne fra tidligere Frogn gruppe ga seg i 1985-86, mistet man også særlig jentespeiderne. I september 1986 skriver en tydelig bekymret gruppeleder Sven Ivar Fure et slags statusskriv til alle ledere hvor han påpeker utfordringene, og særlig det faktum at troppen bare hadde seks jenter i en patrulje igjen ett år etter sammenslåingen.

Bilde 64: Falk på førstehjelpspost, kretskonk 1987. Foto: Amta

Troppen og flokken var etter sammenslåingen preget at den var drevet av unge ledere (18-24 år), og derfor var det stadig utskiftninger på ledersiden pga utdanning, militæret osv. Samtidig satt det erfarne folk i gruppeledelsen og trakk i trådene og sørget for at gruppa fungerte.

I de første årene med ny, felles gruppe var det imidlertid godt pågangsmot blant de ledere og speidere som er igjen. Gruppens medlemstall stabiliserer seg på rundt 60-70 medlemmer utover 90-tallet. Det arrangeres turer,

både vinter og sommer. I kretskonkurransen 1987 ble Drøbak nest beste tropp, med patruljene Gaupe på 3. plass, Lemen ble nr 7, Rein nr 19 og Falk nr 33.

Den største inntektskilden på den tiden var å selge heliumballonger på 17. mai. Dette var bl.a. med på å finansiere leir i Storbritannia i 1988. I dag fryser man litt av denne inntektskilden, for disse ballongene er jo ikke spesielt miljøvennlige.

Året etter, i 1989, stilte en god delegasjon på landsleiren på Skaugum, hvor troppen også hadde besøk av engelsk tropp både under og etter leiren slik Heer-jentene også hadde på landsleiren på Åsnes i 1981.

Speiderne begynte også i økende grad å søke ut av speidergruppa. Antallet deltakere på verdensjamboreer økte. Det blir fortsatt kåret flaggpatruljer, og i 1989 vant patruljen REIN en tur til København for sin seier i flagg- og bannerkonkurransen!

I perioder på 80-tallet arrangerte troppen felles troppsmøter kun hver 14. dag for å bedre kvaliteten, samt spare lederne for belastning. På patruljemøtene kunne det imidlertid gå så som så, og til dels hardt for seg.

I et par år leier gruppa svømmehallen på Seiersten lørdager slik at alle speidere får svømme- og livredningsundervisning.

Volleyball er en kjent «speidersport», og i februar 1988 deltar i alt 37 lag i kretsens volleyballturnering. Drøbakspeiderne vant både speider- og roverklassen. Ingen deltar i 1989, men roverne gjentar suksessen i 1990.

Forsommeren 1988 ble den aller første «minileir» arrangert av Follo Krets⁸¹. Rundt 70 speidere fra hele Follo, og flere av dem fra Drøbak, deltok på leiren, som ble arrangert over tre solfylte dager på Tjuvholmen i Rødnessjøen nord for Ørje.

90-årene var som slutten av 80 tallet preget av flere yngre ledere, men også noen «foreldre» som tok skikkelig tak.

Mange ressurspersoner i gruppa var også aktive i kretsen, men som gruppe kan det virke som om Drøbak/Frogn isolerte seg litt fra Kretsen. Det er i hvert fall veldig liten deltakelse på kretskonkurransene, i femkampen for rovere og i andre kretsarrangementer. I den grad troppen stilte i kretskonkurranser var det

Bilde 66: Fra JOTA på speiderhytta, ca 1993. Foto: Audun Torsdalen

Bilde 65: Drøbakspeidere på Minileir 1988

bare med en eller to patruljer. Mange utskiftninger i troppsledelsen førte til et noe usystematisk program, og patruljearbeidet ble satt litt til side. Troppen var imidlertid på mange turer.

⁸¹ Fkn nr 3, 1988

1999 fikk gruppa en stor gave fra Kiwanis som fremdeles er i flittig bruk, nemlig en henger med seks kanoer. Selv om gruppa hadde hatt kanoer tidligere også, var disse seks de første av de 14 speiderne i dag disponerer, og som blant annet sørger for at den årlige pinseturen i kano kan gjennomføres.

Bilde 67: 25 Drøbakspeidere deltok på Gurredam 1994. Foto: ukjent

Strålende vær, god mat og varierte aktiviteter var fasiten på Gurredam-leiren sommeren 1994⁸². Sammen med 1. Ski og 1. Ås reiste 25 Drøbakspeiderne til Helsingør. Der ble det wienerbrød, rødpølse, luftbrød og masse annen god mat, men fremfor alt et veldig artig aktivitetsopplegg. Smie, klatring, kjempeponering, toving, sykling og flåtebygging var noe av det speiderne kunne gjøre. Været var strålende hele uka.

Begrepet «BRUF» brukes om førerpatruljen, og kan spores tilbake til i hvert fall 1996. BRUF er en forkortelse for patroljenavnene som gjaldt på den tiden: Bjørn, Rev, Ugle og Falk. Begrepet BRUF har i etter den tid blitt meget innarbeidet, og har også lagt føringer på hvilke patroljenavn som siden har vært i bruk. I perioder har troppen hatt flere enn fire patroljer, men BRUF har likevel stått uforandret siden det ble etablert. Det var faktisk slik at da lederne i 2011 foreslo å kalle det for BRUFG siden patroljen Gaupe da ble reetablert, protesterte speiderne selv og ville bare kalle det BRUF.

Ved millenniumskiftet i 2000 fylte speidergruppa 80 år. Dette ble feiret med et todagers arrangement der lørdagen gikk med til speiderleir inne på Drøbak City, og søndagen ble brukt til en mer tradisjonell feiring ved Øvredammen. Våren 2000 arrangerer Drøbak/Frogn småspeidernes dag på Seiersten med 150 deltakere under temaet «Fangene på fortet»⁸³. Dette var første gang siden «Ulvungenes dag» på 1960-tallet at gruppa arrangerer småspeiderdagene, som ble meget vellykket under ledelse av flokkleder Terje Hagen.

Speidingen i Drøbak er igjen i medgang. Det var mange speidere som måtte stå på venteliste, og opptil 20 nye småspeidere begynte i flokken hver høst. Troppsaspirantene telte 13, og det var over 20 aktive speidere i troppen. I 2002 hadde medlemstallet økt til over 120, men i hovedsak var det nokså stabilt på i underkant av 100 medlemmer. Aktivitetene på møter er ganske tradisjonelle, og det er ingen store nyheter på turfronten. Det går i St. Georgstur, snøhuletur, hytteturer, kanotur og sommerleir.

⁸² Fkn nr 4, 1994

⁸³ Amta 8. mai 2000

Bilde 68: Pinseturene er alltid populære. Her fra pinseturen i 1998. Foto: Sven Bjørn Lilleslåtten

På landsleiren «Urban» i Fredrikstad i 2001 stilte Drøbak med 35 deltakere. Det ble en leir som deltakerne kommer til å huske. Troppen hadde med stillas, som ble kledd med bakhon og så ut som en festning. I tillegg markerte man seg ved å ha leirens laveste flaggstang, som var så lav at det måtte graves ned i bakken for at flagget ikke skulle subbe bakken. Speiderne lagde også sin egen bestikkpose, som fremdeles er i bruk i flere speiderhjem.

Eksempel på tur i denne tiden på starten av 2000-tallet er troppstur til Tretjernkoia i Østmarka i januar 2002. 13 speidere og fire ledere deltok der de eldste speiderne dro fredag og resten kom lørdag morgen. For det meste var det uteaktiviteter i rikelig antall, hvor man tente bål, lagde hoppbakke, lekte sisten, brent pinne, utforskingstur i nærområdet til hytta, læring av kniv og øksesliping og forsvarlig oppbevaring. De lærte apehånd, hadde vedhogst, felles matlaging, scouts own, leirbål, kortspilling og kveldsvandring barbeint i snøen for de tøffeste.

Drøbak/Frogn patruljer 2000:
Falk, Ulv, Raptor og Brugle.

I mars samme år var det så Follo krets sin snøhuletur til Haugastøl med ni deltakere fra Drøbak. Turen er ganske typisk for snøhuleturer som troppen og roverne har deltatt på de siste årene.

Referat fra kretsens snøhuletur 2002

Over 50 speidere fra Follo krets, dro fra Ski på fredag ettermiddag til årets snøhuletur. Etter en lang busstur, med en liten krasj (Taxiene på Geilo kjører alt for fort på glatta), og en tålmodig Gunnar som sjåfør, var vi framme på Haugastøl. Det ble nattmat, info og soving på en liten men koselig hytte. Lørdag var det ut å gå på ski med mye bagasje og varierende skiferdigheter, men fram til huleområdet kom alle. Det blåste mye og føyka, så det var bare å begynne å grave. Vi fra Drøbak hadde delt oss i BRUF 1 og 2, vi gravde i veldig mange timer og halv elleve på kvelden var BRUF 1 ferdige som sistemann... Etter at alle hadde fått tørka seg litt i stabsteltet var det tid for å sove. Ikke alle sov like mye og noen var veldig kalde. Thomas måtte ufrivillig opp av posen ved 4-tida da Bjørn ringte, for ingen i staben hadde på telefonen. Og hadde ikke Thomas stått opp og gitt staben beskjed om at de måtte holde kontakten med vakthytta, så måtte Bjørn og Gunnar tatt seg en nattskitur for å høre om alt var greit. Søndag var vi med på skredsøks-trening før vi føyk og tryna og kava oss ned fra fjellet så godt vi kunne i kuling. Busturen hjem bar preg av Pelican-kassetten og Knudsen & Ludviksen og en hel haug av godteri og brus.

Referat fra Beathe «Baja» Lassen, deltaker fra Drøbak

I september 2002 er det klatretur i Østmarka med eksterne instruktører. 16 speidere og fire ledere deltar, og i oktober 2002 deltar 26 speidere og ledere på JOTI på Dyrfløkkeåsen skole

I mange år rundt årtusenskiftet ble det også arrangert turer til Håøya for troppen i slutten av august.

Starten av det nye årtusenet fører ikke til store endringer i speidergruppa, men aktiviteten økte merkbart etter hvert, og en god stamme av ledere holdt det gående i mange år. Patruljesystemet er nok litt nedprioritert i disse årene frem mot år 2007, og det sliter hardt på lederne som stadig blir færre. Våren 2007 ble det klart at troppen ville stå uten ledere fra høsten, og det ble gjort en offensiv gjennom lokalavisa Amta for å skaffe nye ledere både i flokk og tropp. Over en hel førsteside i Amta med tittelen «Speider etter ledere» ble det gjort klart at nye krefter måtte overta, ellers ville troppen stå uten ledere fra høsten 2007⁸⁴. I tillegg ble det

Bilde 69: Håøya har gjennom alle tider vært et populært utfarts- og leirsted i nærområdet. Her fra høsten 1999. Foto: Sven Bjørn Lilleslåtten

ble også skifte i gruppeledelsen. Med Amtas bidrag fikk man napp hos noen nye ledere, og med litt bytter endte det med at Terje Hagen startet på sin åtteårige gruppeledergjerning, Stein Brustad ble troppsleder i fem år mens Jacob Dahl startet med ny giv i flokken. Roverlaget fikk i midlertid en kortvarig pause før de så smått kom i gang igjen i 2009 med Per-Eivind Hagen som

⁸⁴ Amta 4. mai 2007

lagleder i mange år. Speidingens første 100 år i 2007 ble derfor markert med mange nye ledere, og med det mange nye ideer og ny giv.

På den annen side førte denne nye ledersituasjonen til at særlig troppen mistet mange speidere. Mange av dem hadde vært tydelige på at de ville slutte etter kretsleiren i England sommeren 2007, så medlemstallet i troppen gikk ned på grunn av det. I tillegg var det viktig for den nye troppsledelsen å

Bilde 70: Fra en BRUF-tur til Nesbyen i januar 2009. Foran fv Lilja Sæbø, Bjarne Baltzersen, Christian Berger, Per-Eivind Hagen, Karoline Digre og Amalie Digre. Bak fv Erik Rønningen, Stein Ankarstrand og troppsleder Stein Brustad.

gjeninnføre patruljesystemet i større grad enn det hadde vært i årene før. Dette var nok uvant for de eldste, og flere av dem valgte derfor å gi seg i løpet av de neste par årene. Det gjorde at troppen våren 2008 kun hadde 12 speidere og i praksis to små patruljer igjen, men flere av disse utgjorde en svært viktig «grunnstamme» som troppen ble bygd opp rundt de neste årene. I tillegg fikk troppen tilført mange nye speidere fra flokken samme høst. Allerede fra 2012 hadde troppen fem patruljer med til sammen 31 speidere, en solid flokk og et lite men godt roverlag.

Utviklingen i perioden 2007 til 2012 viser tydelig at det går opp og ned, og at årskullene varierer veldig fra år til år til tross for gode rekrutteringstiltak. Men det viser også at det er mulig å bygge opp en solid tropp gjennom målrettet arbeid med dedikerte og gode ledere.

Fra 2007 fikk speidergruppa også oppegående hjemmesider, som ble et slags paradigmeskifte når det gjelder informasjonsflyt. Til tider sørget webmaster for daglige oppdateringer når vi var på turer og sommerleir, så lenge det var dekning og nok batterikapasitet. Det aller meste av informasjon ble spredt via e-post og nettsiden. Papirmengden gikk ned, informasjon kom vesentlig raskere ut, og ikke minst fikk foreldre en ny kanal for å kunne følge med på aktiviteten i speidergruppa. Websidene www.drobakspeiderne.no ble stadig utviklet og fremstår i jubileumsåret som moderne sider med et omfattende innhold som brukes mye av både foresatte og ikke-speidere. Man har til og med fått tilbakemelding om at sidene benyttes når skoleklasser skal ut på overnattingstur for at elevene skal finne fornuftige pakkelister for de ulike turene!

En annen tidligere tradisjon som gjenopptas er kåringen av bannerkonkurransen. Mens man i tidligere år kåret en flaggpatrulje og en bannerpatrulje, innebærer den nye ordningen kun kåring av en banner-patrulje. Gjennom året gis det poeng i ulike aktiviteter og øvelser. Også oppmøte, bruk av speiderdrakt og ikke minst patruljens innsats på sommerleir teller med. Selve kåringen skjer siste kveld på sommerleiren, og vinnerpatruljen får en sum

Bilde 71: Patruljen Gaupe våren 2017. Bak f.v. Kristoffer Lundeby, Simen Rønning Johansen, Christian Fredrik Eide, Jenny Paulsen Conradi. Foran Malin Smith Wetlesen og Sara Rustad Kjeldgaard. Foto: Stein Ankarstrand

penger som kan brukes til en sosial aktivitet. Siden konkurransen ble gjeninnført i 2008 har patruljen Bjørn vunnet hele 6 av 11 konkurranser.

Bilde 72: Speiderløftet fornyes på gruppas 90-års feiring i april 2010.
Foto: Pål Mørk/Amta

I april 2009 feirer speidergruppa 90 år med stor fest på og ved Speiderhytta. Festen startet med at alle speiderne overnattet i skogen natt til jubileumsdagen, selv om ikke alle sov så godt siden en ugle rett og slett var en plagsom gjest i leiren. Selve jubileumsdagen kom det rundt 100 gjester av foreldre og gamle speidere som ville hilse på og se hva dagens speidere driver med. Det var lagt opp til natursti, konkurranser, taler og servering.

Etter 2012 har flokken vært på mellom 10 og 20 ulvunger, og troppen har stort sett holdt seg godt på rundt 30-40 speidere og fem patruljer, samt en aspirantpatrulje som varierer i tid fra fem til ti måneder. Troppsledere roterer etter et par-tre år, og det holder seg en meget god stamme av ledere i alle enheter. Det innføres også et nytt prinsipp om at speidere som går over i roverlaget, skal være hjelpere i enten flokk eller for aspirantene i tropp før de kan gjennomføre sin roveropptakelsestur. Dette gjør at ledersituasjonen bedres betraktelig, roveraspirantene får litt utvidet lederpraksis og speiderne i flokk og tropp ikke bare får «middelaldrende» ledere.

Bilde 73: Fra det første bevermøtet i Drøbak den 11 september 2017. Foto: Annette H Alm

I september 2017 utvides speiderfamilien i Drøbak med en enhet til, nemlig beverspeidere i beverkolonien. Nasjonalt har beverspeidere eksistert i speiderarbeidet helt siden begynnelsen av 1990-tallet, men i Drøbak har det ikke vært et særlig aktuelt tema. Det har nok sammenheng med en anstrengende ledersituasjon, hvor det å starte beverkoloni krever ytterligere lederressurser som man anså at man ikke hadde. I 2017 tilbød imidlertid Annette Alm seg å starte som beverleder og fikk med seg et par assistenter og startet opp. 11. september 2017 møtte

dermed 11 første- og andreklassinger med sine foreldre opp på speiderhytta for historiens aller første bevermøte i Drøbak.

Sommeren 2014 skjedde det en begivenhet som gikk alle hus forbi. Da tok Turid Bakstad over som troppsleder, og det var første gang siden sammenslåingen av 1. Drøbak og Frogn at troppen hadde en kvinnelig troppsleder. For å være helt nøyaktig, var Ragnhild Engebretsen troppsleder i 2. troppen fra 1985 til 1986, men selv om gutter og jenter var slått sammen i samme speidergruppe, var den ene av gruppens to tropper fremdeles en ren jentetropp. Dermed var Turi Bakstad den første kvinnelige troppsleder for en blandet tropp. Å få en kvinnelig troppsleder for mikset tropp tok altså 96 år fra starten, og 29 år etter at Drøbak/Frogn var etablert! Selv om det har vært en del kvinnelige troppsassistenter, blir det ikke helt feil å si at troppen i Drøbak/Frogn har hatt en forholdsvis mannlig lederdominans opp gjennom tiden.

2012-2020: Fem patruljer: Bjørn,
Rev, Ulv, Falk og Gaupe

Deltakelsen på kretsarrangementer har vært meget god de siste 10-15 årene. Hvert år deltar Drøbakspeidere på kretsens snøhuletur i mars, minileiren i september, småspeiderdagene og ikke minst kretskonkurransen, hvor troppen deltar med alle sine patruljer. Resultatene er sånn stort sett midt på treet i de fleste årene. Men i 2019 slår patruljen Rev til med en tredje plass. Å komme på «pallen» har ikke skjedd med en Drøbakpatrulje siden 80-tallet. Resultatet gjør at en Drøbakpatrulje for første gang i troppens historie får reise til NM i speiding. Denne gikk av stabelen i Skien i juni 2019. Revpatruljen blir her nr 41 blant 120 patruljene, og blir aller best i førstehjelp av samtlige patruljer.

Bilde 74: Patruljen Rev kvalifiserte seg til NM i 2019. Bak fv patruljefører Hege Ankarstrand, Sebastian Schøneyder, Ylva Dahl, Daniel Grindheim, assistent Ingrid Lycke. Foran fv Jakob Køhn, Troya Huse-Fagerlie og Christian Seljetun. Foto: Stein Ankarstrand

Jubileumsåret 2020 startet bra, med store planer om jubileumsmarkeringer. Det skulle markeres med stort historisk fellesmøte på stiftelsesdagen 31. mars, det skulle arrangeres kretskonkurranse og Småspeiderdager i Drøbak, og det er planlagt stort jubileumsarrangement i september og ledermiddag i oktober.

Bilde 75: Nathalie Edsem var en av speiderne som deltok i "100-stafetten" som en del av speidergruppas 100-års jubileum våren 2020. Foto: Mikkel Rev Edsem

I midlertid kom den store «koronaepidemien» feiende over verden, også Norge og Drøbak. Fra midten av mars ble det bråstopp i alle speidermøter. Turer ble avlyst eller utsatt, og jubileumsarrangementene ble enten avlyst eller utsatt. Ett av arrangementene som var planlagt, men som ikke ble berørt, var «100-stafetten» der det sover en speider utendørs hver natt fra og med stiftelsesdatoen 31. mars og i 100 netter fremover. I den moderne, digitale tidsalder søkes det likevel å gjennomføres noe speiding. Troppen forsøker seg på digitale tropps- og patruljemøter ved hjelp av videochat. Det oppfordres til

Bilde 76: Gruppeleder Stein Ankarstrand utnevner Terje Hagen som æresmedlem nr 8. Foto: Mads Ankarstrand

«hjemmeleir» og speideraksjonen i 2020 ble organisert som gamle dagers «speiderjobb» der speiderne jobber hjemme mot betaling til speideraksjonen, i stedet for den tradisjonelle innsamlingsaksjonen.

Drøbak/Frogn sin 100-årige historie stanser i september 2020. Da gjennomføres 100-årsbursdagen utenfor speiderhytta med nærmere 150 deltakere. Dagens speidere med foreldre, veteraner, ordfører og speidersjefen bærer gruppa med sin tilstedeværelse. Det arrangeres historisk quiz, det serveres pølser, is og stor bursdagskake. Gruppeleder drar gjennom historien og en gammel skikk med æresmedlemskap gjenopptas. Terje Hagen er den eneste tilstede-værende i det han utnevnes til æresmedlem nr 8⁸⁵.

To uker etter arrangerer gruppen årets kretskonkurranse. Denne er utsatt fra tidligere på året, og ble redusert til kun en lørdag for å unngå overnatting og matlaging. Den blir heller ikke tellende for uttak til NM. Troppen stiller selv med fem patruljer pluss en ekstrapatrulje «BRUF» utenfor konkurranse bestående av de eldste som gikk ut av troppen i våres. Det blir 6. plass til Rev, 16, 17 og 18. plass til hhv Falk, Ulv og Bjørn mens en liten Gaupepatrulje ender på 25. plass blant 26 tellende patruljer. «BRUF» ender på 2 plass utenfor konkurranse. Samlet ender Drøbak/Frogn på 3. plass i troppskonkurranse.

Bilde 77: Gressletta bak hundeskolen var arena for kretskonkurranse en lørdag høsten 2020. Foto: Stein Ankarstrand

Bilde 78: Dagens speidere i gårldagens speiderdrakter. Fv Daniel Grindheim i amerikansk eagle-scout-skjorte fra 1970-tallet, Ylva Dahl i NSPF-drakt fra 1960-tallet, Sebastian Schønheyder i NSGF-skjorte fra 1970-tallet, Matheo Pangopoulos i NSGF-drakt fra 1950-tallet, Maren Fenstad i KFUK-drakt fra 1950-tallet og Josefina Hansen i væpner-skjorte fra 1950-tallet. Foto: Stein Ankarstrand

⁸⁵ Statutter slik de foreligger pr september 2020 kan ses i vedlegg E og øvrige æresmedlemmer kan ses i vedlegg B.

8.11. Drøbak Væpnerlag – I.O.G.T.-speiderne

Bilde 79: Drøbak Væpnerlag, ca 1960. Foto gjengitt med tillatelse av Joar Foto

Drøbak væpnerlag, eller IOGT-speidere, var egentlig ikke speidere i den forstand som vi kjenner det. Væpnere var «speidere» innen avholdsbevegelsen IOGT, men IOGT - væpnere var i Norge ikke tilknyttet speider-bevegelsen. Derimot hadde de sitt anker i avholdsbevegelsen. Begrepet væpnere har med malteserkorset til IOGT å gjøre. I Sverige var «IOGT-scoutar» en del av speiderbevegelsen, men i Norge strandet forhandlingene mellom IOGT og NSF. IOGT ønsket å bli et korps under Norges speiderguttforbund, men NSF kunne ikke godta at Væpnerne hadde kjønnsblandete tropper og patruljer. Sånn sett var IOGT 20 år forut for speiderbevegelsen siden de hadde blandet jenter og gutter. Ettersom de ikke ble speidere i Norge, måtte de i stedet bruke betegnelsen Væpnere. Væpnerne hadde imidlertid svært mye til felles med speiderne. Samme type arbeid, metodene og mange av speiderideene likevel. De brukte speiderlignende uniformer og hadde patruljer som ble kalt sirkler med kjennetegn som speiderpatruljene hadde.

Bilde 80: Væpnerne hadde også "patruljer" - eller sirkler som de kalte det. Her er det "Pippi" i patruljen "Forglemmeiei". Foto utlånt av Ranveig Beck

Leder for IOGT i Drøbak var August Syrdahl, og sammen med bl.a. Brit Moen Haugdahl startet de Drøbak væpnerlag i 1957 med sistnevnte som «troppsleder». Laget hadde en hard start⁸⁶. Det var noen

⁸⁶ Amta 23. februar 1962

få barn med, nesten ingen voksne og ingen hadde verken speidererfaring, økonomi eller lokaler. At det var en overvekt av jenter som var væpnere har antakelig sammenheng med at gutta den gangen hadde et speidertilbud, mens jentene ikke fikk dette før to år senere enn væpnerlaget kom, i 1959. Ranveig Beck var en av væpnerjentene, som også hadde en bror i speider'n. Hun selv minnes at det var stort fokus på hvor forferdelig alkohol og tobakk var, og at de brukte mesteparten av møtene til å synges.

Bilde 81: Berit Theien og 75 år gamle August Syrdahl i forbindelse med leiren i Sponvika 1960. Foto utlånt av Ranveig Beck.

Væpnerlaget vokste jevnt på grunn av iherdige innsats fra de få voksne ledere man hadde. Det ble også organisert sommerleir. Væpnere fra Drøbak var i 1959 på en IOGT-leir i Syd-Sverige, i 1960 på leir i Sponvika ved Halden, og i 1962 på leir på Bogstad i Oslo. I 1961 inviterte Drøbak væpnerlag mange væpnere til sommerleir på Håøya. Der deltok det om lag 100 væpnere fra hele Østlandet samt IOGT-scouters fra Syd-Sverige og noen Turner-Jugend-ungdommer fra Tyskland. Særlig de tyske gjestene var populære, og Ranveig Beck minnes at det var omfattende brevveksling i etterkant. Drøbak-lederne var unge og uerfarne, men svenskene, gamle Syrdahl og foreldrene hjalp til for å få leiren gjennomført. Drøbaks befolkning kunne da stifte mer bekjentskap med disse siden de

arrangerte egen «speiderkveld» på Seiersten der de tyske deltakerne underholdt. Forøvrig var det badeliv, ballspill og sang i tillegg til mye sosialt samvær som sto på dagsorden.

Foreningen kunne feire 5 år i 1962, men ble avviklet etter sommerleiren på Bogstad samme året.

9. Drøbak roverlag

I 1931 startet en Kolbotnspeider ved navn Andrew Seymour Larssen opp Drøbak Roverlag, som med det må anses å være et av de aller eldste roverlagene i Norge. Styrkeliste for NSGF for 1931/32 sier at stiftelsesdato er 1. juni 1931.

«I all stillhet er der i Drøbak samlet en rovertropp av eldre gutter, alle over 18 år, under ledelse av lensmannsfullm. Seymour Larsen. Roverne har i vinterens løp hatt sin aspiranttid og er godkjent av speiderguttforbundet. Den høytidelige optagelse i rovernes brorskapskjede foregikk i Drøbak Sykehus's store sal. Optagelsen av de 13 unge menn blev foretatt av fungerende fører for Kolbotnroverne Carl Wilhelm Müller. Tilstede var også avdelingschefene for henholdsvis Kolbotn og Drøbak avdeling, kapteinene Lie og L. K. Larsen, som har vist speiderarbeidet enestående stor interesse. Den meget avholdte Kretschef Knutsen vilde også gjerne ha vært med, men blev i siste øieblikk avskåret fra å komme»

Amta 2 februar 1932

De første roverne i Drøbak var bl.a. Ragnar Nilsen, Knut H. Johansen, Jens Abrahamsen, Hans Hellesøe, Erling Haagensen, Fritz Jacobsen og Amta-redaktør Aage Hansen. I årsrapporten for Follo Krets 1931 oppgis det at det er to «roverpatruljer» i Drøbak. Den gang var roverarbeidet ganske nytt, og ble organisert på samme måten som i troppene. Generelt ble roverlag etablert for å gi de eldste speiderne alternativ til å slutte når de gikk ut av troppen. Men man så fort at roverne var en enorm ressurs for troppene.

Bilde 82: Roverlagets grunnlegger Andrew Seymour Larssen (tv) sammen med Hans Knutsen, leder i Kolbotn og Follo sin første kretsleder i åtte år. Foto utlånt av Knut Mæhlum

Roverlaget hadde i starten mye kontakt og samarbeid med Norges eldste roverlag – Kolbotn, som et resultat av Seymour Larsens forbindelser dit. De var også veldig aktive på kretsnivå, og flere av roverne var aktive ledere i troppene.

Roverne gjorde seg bemerket i lokalsamfunnet ganske raskt. Allerede sommeren 1933 organiserte de førstehjelpsstasjon på Elle gjennom sommeren. Her slo de opp telt og var behjelpelige både med å yte hjelp, men også å rydde stranda. «Speiderne fikk da også bruk for sin viden, idet de på sin første dag hadde ikke mindre enn to forbinner, derav var vissnok 2 av litt alvorlig art», skriver Amta.⁸⁷

Av Follo Krets sine Kretsrådsreferater ser vi som nevnt over at roverlagene var egne enheter den gangen, på linje med tropper og «avdelinger» (grupper). Således var det forventet at rovere, på linje med troppsførere og avdelingsførere stilte på Kretsrådene (kretsting). Det gjorde de sjelden, men laget omtales som «ikke møtt» på disse møtene i hvert fall frem til 1937. Fra 1938 mangler roverne i årsrapporten fra Follo Krets og det er heller ingen opptegnelser om laget i andre kilder før roverlaget re-etableres i 1962⁸⁸.

Gruppeleder Hans Hellesøe vurderte å starte roverlaget igjen i 1961. Men han syntes guttene ikke var selvgående nok enda, og det ble derfor utsatt et år. Det var nok helt i tråd med kretsen forøvrig. I årsrapportene de første årene etter krigen sies det at det kun er to rovere i kretsen men ingen roverlag. Men i 1962 kom de første roverne «tilbake» med hele 11 roveraspiranter, hvorav to bidro som ledere

⁸⁷ Amta 27. juni 1933

⁸⁸ Amta 22. feb 1963

i troppen. Av disse kom fem fra troppen og seks var enten nye eller hadde vært ute av troppen et år eller to. Alle de 11 aspirantene var i hvert fall under 20 år gamle. Dessverre forsvant seks av de ut allerede året etter, men aktiviteten er høy. I 1963 har roverlaget fem egne turer, de deltar på sommerleiren, de har 41 møter gjennom året og de arrangerer ulike arrangementer for både flokken og troppen. Oppmøtet er sånn passe, med ca. 65 % deltakelse i snitt ifølge årsrapporten.

En av de samfunnsnyttige prosjektene roverne da startet, var i samarbeid med Skiforeningen å merke stier og løyper i Frogmarka. Prosjektet ble imidlertid skrinlagt ettersom interessen for å bruke de merkede stiene blant lokalbefolkningen var laber, og det ville skape økonomiske utfordringer for roverne å gjennomføre merkingen⁸⁹.

Bilde 83: RRR-lagets uniform på 80-tallet. Foto: Mads Ankarstrand

Fra 1966 var roverlaget nedlagt i noen år frem til roverarbeidet tas opp igjen høsten 1971. Da kom det fire nye roveraspiranter inn. Antakelig fordi de var såpass unge rovere, var det faktisk roverombudet i Follo som ivaretok den formelle laglederrollen. I praksis ledet de fire guttene seg selv, og hadde seks lagsmøter og to turer den første høsten.

I en periode på 70- og 80-tallet var det speiderskøyta Solbris som virkelig holdt roverne sammen. Den kan du lese mer om i kapittel 13.4.

Begrepet «Rover» er opprinnelig knyttet til de eldste guttespeiderne, mens jentenes tilsvarende enhet ble kalt «Rangere». Etter sammenslåingen av NSF og NSPF i 1978 ble også rangere og rovere slått sammen. Man beholdt imidlertid de gamle kjønnsdelte betegnelsene slik at de fleste lagene ble kalt «Rover/Ranger-lag» (RR-lag). I 1979 går rovere fra 1. Drøbak og rangere fra Heer sammen og reetablerer Drøbak RR-lag⁹⁰. I starten våren 1979 var det tre jenter fra Heer og en gutt fra 1. Drøbak som var interessert, men ikke lenge

etter kom flere speidere til fra særlig 1. Drøbak, og i oktober 1979 telte RR-laget 11 medlemmer. Først hadde RR-laget noe løs organisering, men fra 1980 ble det bestemt at RR-laget skulle ligge under 1. Drøbak.

På begynnelsen av 80-tallet var det mange speidere i Drøbak, og det ga også god tilvekst for roverne etter hvert som speiderne nådde slutten på «speiderpliktig alder». I 1986 var det hele 21 rovere i roverlaget, men bare fire av disse var jenter. Den gang ble roverlaget kalt for RRR-laget (Rover-Ranger-Reke-laget). Medlemmene ble kalt for «rekene», og de brukte røde «russedresser» som uniform.

Bilde 84: To av roverne på Gurredam-leiren i 1994 - da navnet BUDT ble lansert: Vegard Klerud og Espen Aaser. Foto utlånt av Vegard Klerud

⁸⁹ Amta 30. oktober 1963

⁹⁰ Jf referatbok for Frogmarka/Heer gruppe 1979-1984

Også på 90-tallet var det aktivitet, men det varierte veldig. Fra null aktivitet det ene halvåret til deltakelse på Rover-5-kamp, fjellklatring og faste småspeiderledere det neste.

Et svært aktivt roverlag bidro i gruppene, og det er gledelig at roverlaget har hatt en viss aktivitet i hele perioden fra 1978 til i dag med unntak av tre år på begynnelsen av 2000-tallet. Da hadde roverlaget hadde et rolig tiår, uten veldig mange aktiviteter og interesserte. Mangelen på en leder som tok ansvar var påtrengende, så selv om forholdene ble lagt til rette fra gruppas side, med både personer og penger, ble det vist for liten interesse.

Speidere av i dag kjenner jo roverlaget under navnet «BUDT». Navnet stammer tilbake fra 1994. Da var troppen og roverne på en fellesleir i Gurredam i Danmark. Her forteller tidligere rover Vegard Klerud at hele første dagen på leiren gikk med til å få info om alt som var forbudt, og det var stort sett alt. For å omgå alle disse tingene som ikke var lov, tok man navnet BUDT og dermed var alt for BUDT og ikke forbudt...

Bilde 85: Mads Ankarstrand, Hans Marius Ødegårdstuen og Knut Linchausen vant den nasjonale femkampen i 2018.
Foto: Ukjent

Aktiviteten blant rovere vil alltid variere, avhengig av hvor mange av de eldste speiderne som blir med, skolegang, militærtjeneste osv. Ettersom roverne er selvdrevne, er godt roverarbeid også avhengig av initiativ fra roverne selv.

De siste 10 årene har aktiviteten igjen vært god, og har sammenheng med at flere eldre speidere fra samme kull har valgt å gå over som rovere samtidig, og har hatt tett tilknytning til troppens ledere. Dermed har de hjulpet til, og i mange tilfeller hatt hovedansvaret for, ulike turer som eksempelvis årlig pinsetur i kano der roverne inviterer troppen på kanotur i ulike vassdrag over temaer som skifter fra år til år. Et år hadde man f.eks «militær», et annet år «pirat», og disse temaene er alltid meget populære. Roveraspirantene har også hatt som en hovedoppgave å være hjelpere i flokken eller troppen i det første av sine rover år, som gir dem både trening i ledelse, planlegging og de blir inkludert i et lederfelleskap som skal motivere dem til selv å bli ledere om noen år.

Roverne har også i alle år når det har vært roverlag vært svært viktige i å arrangere sommerleire. Troppen merker dette særlig årene mellom krets- og landsleire når det er troppen selv som arrangerer leir. Men også i ulike staber på krets- og landsleire har roverne i alle år tatt stort ansvar og bidratt. I de senere år er det særlig Follo krets sin kioskdirift på krets- og landsleire som har hatt størst bidrag. I Bodø i 2017 deltok faktisk hele seks av roverne i den døgnåpne kroa som Follo arrangerte.

I 2018 kom sannsynligvis et av roverlagets høydepunkter da roverne Knut Linchaussen, Hans Marius Ødegårdstuen og Mads Ankarstrand i sin fjerde roverfemkamp klarer å vinne og ta «Pagos sverd» hjem til Drøbak. Det var første gang i Drøbaks historie at Pagos sverd havnet i Drøbak, og fjerde gang det havnet i Follo.

Bilde 86: Roverne Maya Dahl, Sarah Emilie Jonhaugen og Vestbyroveren Fredrik Fjærvoll Olsen har fått ut sine grønne roverklaffer etter sin optakelse i juni 2017. Foto: Ukjent rover

Roverne har sin egen opptaks-seremoni som normalt gjennom-føres om våren de år man har nye roveraspiranter. Opptaksse-remonien er og skal være preget av svært høyt hemmelighets-kremmeri. Det er ikke mulig å få en rover – ung eller gammel – til å fortelle noe om hva seremonien går ut på eller hvor den arrangeres. Det har også vært gjennomført vinter-opptakstur, men dette hører med til sjeldenhetene. På grunn av all mystikken og hemmelighets-kremmeriet vil seremonien derfor ikke bli omtalt videre her.

10. Småspeiderne i Drøbak og Frogn

Småspeideravdelingen – flokken - ble startet 28. oktober 1959 da 18 «*gutter med svippsekk på ryggen sto og ventet ivrig på sin Akela*» i det fine været⁹¹. Ideen var nok unnfanget da 1. Drøbak, som i alle år hadde vært uten egen ulveflokk, arrangerte «Ulvungenes dag» i september 1959. En diskusjon mellom gruppeledelsen, foreldrene og kretsen medførte at Drøbak startet med egen ulveflokk. Man anså det som helt avgjørende for å gi et tilbud til også yngre barn enn 11-åringene som begynte i troppen. En speidermamma meldte seg som flokkleder, eller Akela som flokklederen kalles. Den nye Akela, Astrid Olaussen, ledet så flokken på sin marsj til Torkilstranda hvor flokken skulle være i hagen til «fru Eges landsted». Krets-Akela tente lys og ønsket guttene hell og lykke, og ulvene fremsa sitt ulveløfte. Dagen ble avsluttet med pølsegrilling og lek før de dro hjem. Astrid fikk også med seg Henny Jensen og Else Karlsen som flokkassistenter. Den første offisielle opptakelse fant imidlertid sted 20. mars 1960.

Ulvemøtene holdt de ukentlig i Villa Grande, og av møtetema var det blant annet om Baden Powell, teatertur, besøk på gamlehjemmet og åpning av julegaten. I alt var oppmøteprosenten i snitt på over 90 %. Ulvene gikk den gang i flokken i tre år fra 8 til 11 år, altså et år mer enn i dag. Første år var ulvene aspiranter før de ble tatt opp, og deretter «mykklabber». Så var de ulvunger med 1 eller 2 stjerner.

I november 1961 ble Astrid Olaussen «permittert» som det står i årsrapporten for 1961, uten at noen tok over som flokkleder. De to flokkassistentene har nok samarbeidet om vervet frem til Reidun Dahl formelt overtok. Hun ble sittende som Akela i en årrekke. De hadde møter flere steder i bygda, bla på Grande småskole, Drøbak gamle folkeskole og et lite hus bak Reenskaug.

I alle årene etter oppstarten av ulveflokk har det vært 1. Drøbak som har organisert ulvunge- og småspeiderarbeidet. Men i 1964 var det faktisk igangsatt en egen flokk i Nordre Frogn i regi av 2. Frogn speidergruppe (se mer om dette under 2. Frogn) når de fikk med seg med Aslaug Dahl som Akela og ni nye ulver. Ulvemøtene ble holdt på Dal skole. Dessverre varte dette bare et år da flokklederen sluttet og ingen overtok.

Bilde 87: Opptakelse av ulvunger i 1966. Foto fra Amta.

⁹¹ Amta 28. mars 1960, bortsett fra at datoen i Amta oppgis til 29. oktober. I midlertid står det 28. oktober i 1. Drøbaks årsrapport for 1959

I 1967 deltar ulveflokken fra 1. Drøbak i landsfinalen for ulveflokker. Vi vet lite om dette arrangementet, men flokken blir nr 15 blant landets flokker, og med det også beste flokk fra Follo⁹².

Samme år får alle mammaene prøve seg som ulvunger for en dag. Dette skaper selvsagt stor munterhet blant de ekte ulvungene.

I 1968 sto 1. Drøbak ulveflokk som arrangør av «Ulvungenes dag» på Seiersten. Flere hundre ulvunger fra hele Follo møttes til dyst i et arrangement som ble svært vellykket, godt hjulpet av varmt og solfylt vær. Det var løftefornyelse og mye annet, men hovedopplegget var rundløypa med konkurransene på 13 poster som var lagt opp med vikingtema.

I 1971 vinner 1. Drøbaks ulveflokk Ulvungenes dag for første gang.

I 1975 starter også Frogn/Heer opp som jentespeidergruppe, og har stor tilstrømning av barn i meise- og stifinneralder, som var jentenes betegnelse på barn i småspeideralder.

Bilde 88: Småspeiderdagene 1978 ble holdt på Fagerstrand. Foto: ukjent

Våren 1978 arrangeres Ulvungenes dag på Fagerstrand, for siste gang. Speiderforbundene slo seg sammen, og det gjorde også kretsene. På Ulvungenes dag i 1978 blir 1. Drøbak sin ulveflokk nr 6 av totalt 29 flokker⁹³.

I begynnelsen av juni 1978 holder jentene sin siste kretskonkurranse, på Breivoll⁹⁴. Dette var et fellesarrangement der det var ulike konkurranser for ulike aldersgrupper, men samme sted og tid. I Frogn var det Frogn/Heer som var dominerende. De var faktisk delt i to flokker. Blant småspeiderne deltok 8 patruljer der patruljen Hestehov fra Frogn/Heer 2 ble best med delt 2. plass blant 51 patruljer. Stifinnere var også regnet som småspeidere. I

stifinnerkonkurransen gjorde Frogn/Heer storeslem. Rådyr fra 1. flokk vant, mens Lerke og Tertitt fra 2. flokk ble hhv nr 4 og 5. Så fulgte Hare og Rev fra 1 flokken på delt 8 plass, Gjøk fra 2 flokk på 17 plass og Linerle fra 2 flokk på 19 og Bjørn fra 1 troppen på 32 plass blant 40 patruljer. Samlet ble Frogn/Heer 2. flokk beste flokk foran 1. flokken.

Vandretroppene hadde også egen konkurranse. Her var det langt mindre deltakelse; bare 9 patruljer deltok og av disse ble patruljen Gressløk fra Frogn/Heer nr 8.

---

⁹² Budstikka nr 3, 1967

⁹³ Fkn nr 6, 1978

⁹⁴ Fkn nr 7, 1978

Bilde 89: Fra Ulvungenes dag på første halvdel av 1970-tallet. Foto: ukjent

I 1979 får 1. Drøbak æren av å arrangere den første Ulvungenes Dag etter sammenslåingen av NSF og NSPF. Arrangementet holdes på Seiersten, men selv om det deltar flokker og ringer fra alle Follo-kommunene, velger man å ikke kåre noen vinner på dette første felles Ulvungenes og Småspeidernes Dag. Årsaken var at arbeidsprogrammene til de to tidligere Follokretsene var så forskjellige at det ville vært urettferdig. Dagen ble organisert av lederne og Mammaforeningen i 1. Drøbak, og inneholdt både taler og andakt før konkurransen startet. På grunn av det store antallet speidere var det lagt opp to like rundløyper på drøyt to kilometer og med hele 23 poster. Oppgavene var varierte, alt fra lokalgeografi til kompass, balanseøvelse og førstehjelp. Kretslederen Jens Døvik avsluttet arrangementet med bl.a. en yoggi «så ørene flagret».

1979 er også et jubileumsår for Ulvungene i 1. Drøbak. På det tidspunktet er det Brit Drange som er Akela, og i flokken er det 25 ulvunger hvorav 16 var helt nye høsten 1979. I oktober arrangeres det 20-års jubileumsfest for flokken på speiderhytta der både gamle og nåværende småspeidere og ledere ble invitert ⁹⁵.

Bilde 90: Karneval på Drøbak skole våren 1988. Foto: Amta

I flere år arrangerer flokken eget karneval. Da stilte ledere, foreldre, rovere og de eldste speidene opp som arrangører og servitører, mens ulvungene og etter hvert småspeidene kledde seg ut i masse forskjellige antrekk. Det gikk for seg, men «*lederne skiftet på å holde den livlige forsamlingen i noenlunde ordnet lek*»⁹⁶.

⁹⁵ Amta 18. oktober og 1. november 1979

⁹⁶ Amta 6. mars 1980

I april 1980 ble ulvungenes/småspeidernes dag arrangert på Mastemyr. Her delte ulveflokken fra 1. Drøbak seieren med flokken fra 2. Ski⁹⁷. Dette blir den hittil siste gang flokken i 1. Drøbak vinner. Lederne blir så glade at de arrangerer bollefest på neste møte. I denne konkurransen har vi historisk hevdet oss veldig bra, og har en rekke pallplasseringer, men altså få førsteplasser. Fra 1982 blir man enige om å kalle det småspeidere, men ulve-betegnelsen henger fremdeles i, og tradisjonene med Jungelboken som ramme opprettholdes den dag i dag.

Bilde 91: Drøbak speiderflokk, omtrent 1980. Foto: Nils-Eirik Jevne

Over 40 flokker i Follo deltok på Ulvungenes/småspeidernes dag i 1981. Der kaprer Drøbak-flokken en meget hederlig 3 plass mens Sogsti ble nr 36.

På Alværn på Nesodden ble småspeiderdagen med tema «Norge Rundt» arrangert i mai 1983 nr ⁹⁸. I alt deltok 33 flokker, og 1. Drøbak sin flokk tok hjem en flott andreplass. Heer ble nr 25 og Sogsti nr 32 i samme konkurranse.

Bilde 92: Jens C Moe får overlevere penger fra speiderne til UNICEF. Foto: Amta

En annen artig hendelse fant sted i 1983. 11 år gamle Jens Christian Moe fra 1. Drøbak var en av tre småspeidere som fikk overrekke 600.000 kroner fra den såkalte «Julebukkaksjonen» til inntekt for Unicef⁹⁹. Ca 15.000 småspeidere samlet inn pengene julen 1982.

På 90-tallet hadde flokken i Drøbak/Frogn mange ivrige speidere, men lederne, som stadig ble byttet på, klarte heller ikke her å systematisere opplegget, slik at det ble mye opp til den enkelte akela hva opplegget gikk ut på. Mot slutten av tiåret og over i neste ble det litt mer stabilt opplegg og mye ble notert ned slik at det ble lettere for nestemann å overta.

I 2000 arrangerte Drøbak/Frogn igjen Småspeidernes dag på Skansen. Tema var «Fangene på fortet» og samlet 130 småspeidere fra hele Follo.

---

⁹⁷ Fkn nr 1, 1981

⁹⁸ Fkn nr 4, 1983

⁹⁹ Fkn nr 3, 1983

Utover 2000-tallet besto flokken av rundt 30 ivrige unger, og en stamme på 4-5 ledere, men det var sjelden noen som var ledere mer enn to år av gangen. Opplegget varierte lite, og man hadde et fast opplegg å jobbe ut fra, selvsagt med individuelle tilpasninger. Det ble fokusert mye på å ta merker, og regelen var at man skulle være ute, uansett vær.

I 2006 kaprer flokken 3. plass på Småspeiderdagene, mens gruppa arrangerer Småspeidernes dag på Seiersten Skanse i 2009 med 200 deltakere under kyndig ledelse av Terje Hagen og Jacob Dahl. Småspeiderdagene hadde som tema «Bursdag» ettersom det var Follo Krets sin 80-årsdag i 2009. Stort jubileumsleirbål ble arrangert lørdag kveld inne i festningsanlegget. Drøbak-flokken havnet for øvrig også denne gang på 3. plass.

Bilde 93: Fra kretsens bursdagsleirbål på småspeiderdagene på Seiersten i 2009. Foto: Stein Ankarstrand

Senere på høsten 2009 feiret Drøbak-flokken sine første 50 år. Det skjedde med et stort jubileumsmøte i skogen ved Speiderhytta. Her var det tent bål, hengt opp ballonger i trærne, foreldrene ble invitert og det var sang og kaker rundt leirbålet.

Bilde 94: Fra 50-årsfeiringen av Drøbak ulveflokk oktober 2009. Foto: Pål B Olsen/Amta

De siste årene har vært relativt stabile med hensyn til ledersituasjonen. Hanne Sickel har i mer enn fem år vært flokkens solide lederbauta. Antallet småspeidere har ligget stabilt på mellom 10 og 20 pr år og aktivitetene har rullert med et toårsprogram.

11. Speidermusikk-korps

Bilde 95: Drøbak speidermusikkorps 1933. Foran: Åge Engebretsen. 1. rekke f.v: Knut Faye Petersen, Olav Hansen, Elmer Jegersberg, musikkersjant Reidar Eriksen, Rikard Ermesjø. 2. rekke f.v: Erik Øiseth, Rolf Nasset, Bernhard Magnussen, Hans Lysdahl, Birker Christensen, Arnfinn Kjos. 3. rekke f.v: Rolf Steen, Erling Jegersberg, Erik Thorbjørnsen, Ragnvald «Basken» Selmer Andersen, Odd Erik Haagenen (etter hvert Ravne) og Robert Holm. Foto: Drøbak 100 år i bilder

Det er kanskje ikke så mange som vet at Drøbak har hatt sitt eget speidermusikkorps, men så må vi da også helt tilbake til 30-tallet! Og kanskje vet enda færre at korpset kan sies å være forløperen til Drøbak musikkorps!

Det såkalte speidermusikkorpset var et relativt nystartet initiativ fra flere av speiderlederne som også var både militære og som spilte instrumenter. Første opptreden hadde korpset på 17. mai 1932, etter at de startet øvingene høsten 1931. Første konsert var «på taket av Amanda Svendsens forretningsgård» (Folkøygården) hvor de spilte «forbausende godt»¹⁰⁰. De spilte også i barnetoget og borgertoget denne første 17. mai. Fremst i korpset var instruktøren Reidar Eriksen, men også troppsleder i 2. Drøbak Olav Hansen figurerer som en av musikantene. Disse to

hadde nok mer enn en finger med i Drøbaks musikkmiljø, for begge nevnes i forbindelse med etableringen av Drøbak musikkorps i 1938¹⁰¹ der Olav Hansen var både materialforvalter og styremedlem i det første styret. Rolf Nasset er en av speidermusikantene, og kunne fortelle at de hadde speidermøter i det gamle lasarettet på «Sletta», og på slutten av «de harde 30-åra» spilte han og de andre «så det ljomet» i den gamle bygningen.

Speidermusikkorpset må ha vært attraktivt. I Amta er det nevnt at korpset spilte både på fotballkamp¹⁰² og 17. mai i 1933¹⁰³, og de optrådte under hopprennene i Trollidalen¹⁰⁴. I forbindelse med sistnevnte krevde dirigenten honorar og inndekning av diverse utgifter. Dette skapte harme hos en leser som mener det var uhørt at dirigenten skulle kreve dekning for noe som allerede var gitt støtte av kommunen, og det ble heftig debattert i Amta over flere nummer¹⁰⁵.

Speidermusikkorpset får imidlertid ikke en veldig lang levetid. Speidere med fullført eksamen reiser typisk ut fra Drøbak for å studere videre, og er da ikke med i musikkorpset lenger. Det ble derfor bestemt at speidermusikkorpset fra 1935 skulle gå over til å bli et ungdomskorps «*hvor medlemmene herefter bli rekruttert blant byens fastboende ungdom*»¹⁰⁶. Hvorfor speiderne ikke ble ansett som «fastboende ungdom» vites ikke.

¹⁰⁰ Amta 17. mai 1932

¹⁰¹ <https://historier.no/historier/drobak-musikkorps-drobak/>

¹⁰² Amta 29. juli 1932

¹⁰³ Amta 22. mai 1933

¹⁰⁴ Pensjonistnytt nr 3 1997

¹⁰⁵ Amta 5, 7, 10, 11 og 16. august 1933

¹⁰⁶ Amta 12. juni 1935

Som en kuriositet kan nevnes at en del speidere fra 1. Drøbak på slutten av 60-tallet også hadde korps – eller band hvor de opptrådte i en del sammenhenger med kretsens 40-årsjubileum.

12. 100 år med leirliv

Dette kapitlet tar for seg en del av de leire som Drøbak og Frogn-speidere har deltatt på opp gjennom historien. Frem til sammenslåingen i 1985 var det ofte slik at det deltok speidere fra flere av Drøbak og Frogn-speidergrupper, og derfor har det ikke vært naturlig å omtale alle leirene under hver tropp, selv om mange av leirene er nevnt der også. En komplett oppramsing av alle kjente leire finnes i vedlegg A.

Den aller første leiren vi kjenner til, er den første leiren for speiderne fra 1. Drøbak. Dette var en **tropsleir** på Botne i **Alvøkilen** på østsiden av Tromøya ved Arendal sommeren **1921**. Ernst Hallén var

jo fra Arendal, og bidro sterkt til denne første leiren. Han ville nok vise frem sitt barndomsområde. Det opplyses i hvert fall at Alvøkilen er Arendal speiderkorps sitt leirsted. Det var Jens K Solberg som sammen med Ernst Hallén arrangerte leiren. Arendal-lederen Johannes Leewy skriver om Arendals-speidernes hytte på Botne: «Søndag 17 juli 1921 ankom 40 speidere fra Drøbak til leirpladsen på Botne under ledelse av tropsfører Ernst Hallen Olsen. De medførte egne telter, men benyttet Arendals kokekar, båt og flåter. De fik lov til at sætte navn på et sted derute, men vilde sætte sig et varigt minde og gjorde

dette på en vakker måte ved at omlægge den besværlige vei til speiderhytten så den blev bred, fin og flat. Veien skal herefter bære navnet: 1. Drøbaks strandpromenade.¹⁰⁷». 1. Drøbak strandpromenade eksisterer dessverre ikke lenger som navn på vei der lenger, og vi vet heller ikke hvor denne gikk.

Det var faktisk to speiderleire på Tromøya samtidig. Drøbakspeiderne på Alvøkilen, og en jentetropp - sannsynligvis fra Arendal – holdt til ved Tromøy kirke. Ernst Hallén var en initiativrik kar, så siste dag før hjemreise hadde han invitert alle speidere i Arendal ut til Alvøkilen for lek og leirbål og til gudstjeneste i Tromøy kirke. Hjemreisen fra leiren gikk i båt via Risør og tok to dager.

Figur 2: Tromøya med Alvekilen, Tromøy kirke og Hove der flere speiderleire har vært arrangert senere.

¹⁰⁷ Dagbok 1. Arendal 1920-25 oppslag 8

Bilde 96: Speidere fra 1. Drøbak på landsleir på Hamar 1924. Foto utlånt av Anders Gunnar Johansen

Sommeren **1924** deltok speidere fra Drøbak for første gang på **landsleir**. I juli reiste 14 gutter til **Hamar** hvor de deltok sammen med 2000 andre speidere på leir i 14 dager. Da som nå ble de første dagene brukt til å bygge troppsområder med alskens byggverk og dekorasjoner. I løpet av leiren var det også konkurranser i hornblåsing og signaler, og det ble arrangert fotballturnering. Også kong Haakon VII besøkte leiren. Det var faktisk første gang en konge besøkte en speiderleir.

Det fortelles også om en svensk tropp som hadde vandret 300 kilometer for å komme på leiren, og at troppsleder Eide fra Tolga og dametroppsleder Anna Kvænstøen fra Tynset faktisk giftet seg på ordentlig på leiren.

Bilde 97: Oversiktsbilde av landsleiren på Hamar 1924. Foto: Speidermuseet

I 1930 arrangeres den første kretsleir i Follo krets på festningsverkene på Seiersten. I alt deltar omtrent 200 deltakere, men det er usikkert hvor mange fra Drøbak som deltar. Det vi vet, er at Drøbaklederne Olav Hansen, Elmer Larsen og Andrew Seymour Larssen er tre av de fem som sitter i leirkomiteen. Seymour-Larsen var da bosatt i Drøbak, men var enda speider i Kolbotn. Det var daværende kretsleder Hans Knutsen fra Kolbotn som var leirsjef. Leiravgiften ble satt til 12 kroner.

Bilde 98: Kjent sted for alle Drøbakspeidere. Seiersten skanse sommeren 2019, men her var det liv og røre på Follo's første kretsleir for nesten 90 år siden. Foto: Stein Ankarstrand

I 1932 reiser både 1. og 2. Drøbak til landsleir i Mandal¹⁰⁸. 1. Drøbak utgjorde «gruppe 134» sammen med 1. Oppegård under ledelse av Elmer Larsen, og 2. Drøbak utgjorde «gruppe 133» sammen med roverlaget under ledelse av Andrew Seymour Larsen. Til sammen reiser 36 speidere fra Drøbak sammen med nesten 6000 andre deltakere. Til leiren reiste speiderne med båt. På leire i gamle dager var det et vesentlig større innslag av konkurranse enn det er i dag. Drøbakspeiderne forberedte seg godt til leiren¹⁰⁹. 1. Drøbak hadde bl.a. en flaggkonkurranse på Tassebråten i Frogn hvor patruljen Bjørn vant, mens 2. Drøbak hadde konkurransen sin ved «Hestehagadammen» på Hurum hvor patruljen Hauk vant. Drøbaklederen Olav Hansen satt på den tiden som visekretsleder, og på leiren ble han fungerende kretsleder da kretsleder Hans Knutsen skulle være sjef for leirens musikkorps. En av

Bilde 99: Fra landsleiren i Mandal 1932. Foto: Speidermuseet

roverne fra Drøbak – Hans Hellesøe – tjenestegjorde på leirens sykehus, hvor han «viste seg som en ekte speider» og fikk tildelt diplom for «fortjenstfullt virke». Leirens motto var «Sol og sjø», og det ble faktisk laget en landsleirfilm, hvor en av Drøbaklederne var med i filmteamet. Filmen ble vist på en stor speiderfest på Britannia i november 1932¹¹⁰. I leserbrev i Amta¹¹¹ forteller «Lars & Lars»

¹⁰⁸ Mer om leiren: [https://leksikon.speidermuseet.no/wiki/Landsleir_Mandal_1932_\(Norsk_Speidergutt-Forbund\)](https://leksikon.speidermuseet.no/wiki/Landsleir_Mandal_1932_(Norsk_Speidergutt-Forbund))

¹⁰⁹ Amta 1. juli 1932

¹¹⁰ Amta 28. oktober 1932

¹¹¹ Amta 9. og 12. juli 1932

om en rolig reise med båt sammen med flere hundre andre speidere fra Østlandet. Likevel måtte en del av guttene «*gi sig over på nåde og unåde og måkene*», og det var en ivrig gjeng som markerte seg i alle havner de besøkte på turen ned til Mandal. «*For hver liten by, for hver seilbåt, eller hvad der kom i speidernes vei, kom et brøl fra 300 gutter. Drøbaksgutta lå ikke tilbake i så måte, de var muligens verst, iallfall i Lillesand.*» Lars & Lars mente også at det mest imponerende var flaggborgen på åpningsleirbålet, som besto av et flagg fra hver av de 326 troppene som deltok på leiren. Videre fortelles det om fantastisk stemning, vennskap, utflukter til Mandal sentrum, badeliv og fotballkamper. Frokosten besto av havregrøt, mens menyene til middag var bankebiff, seikaker, pølse, fisk og risgrøt. Drøbakspeidernes mest populære pålegg var sirup og mysost, noe de mente mødrene burde legge merke til når de kom hjem! Til sist rapporteres det om flott vær, hvis man bare ser bort i fra noen regnbyger.

I 1934 arrangerer Follo krets sin andre **kretsleir** avholdt ved **Bråtetjern** mellom Alvern og Fjellstrand¹¹², det Østlandske Petroleumskompani hadde stilt et område til disposisjon. Det var Elmer Larsen fra 1. Drøbak som hadde plukket ut og presenterte ulike alternative leirsteder for kretsstyret våren 1934, og man endte altså med Bråtetjern. 230 deltakere fra Nesodden, Hølen, Drøbak, Langhus, Oppegård og Ås deltok. Leirens motto var «Lek og alvor». Blant annet var det et uttalt mål om at alle guttene skulle være svømmedyktige før leiren var over.

I 1948 reiste 15 jenter fra Drøbak 1 til **NSPF sin 6. landsleir** som ble holdt i **Borre i Vestfold**. 16 år gamle Turid Hansen var troppsleder. Avreisen fra Drøbak skjedde på samme måte som i dag¹¹³: *Foreldre vinker, kommer med de siste formaninger om å oppføre seg og barna fulle av forventinger. Leiren startet veldig bra, med åpningsleirbål, bygging av leir og vanlige aktiviteter*¹¹⁴. Utover uka kommer imidlertid regnet, og en av jentene beskriver det i Amta slik¹¹⁵: «*Vaktene har ikke holdt himlens uvedkommende gjester (regnet) borte, men når de fordufter, flommer sol og speidersmil. Som trøst til eventuelle engstelige mødre kan vi fortelle at låven huste 130 speiderpiker en natt det silte ned.*» Amta skildrer det samme fenomenet siste natten på leiren, når alle jentene ble innlosjert på skoler og andre forsamlingssteder i området¹¹⁶.

Bilde 100: Jenter på Borreleiren viser inngangen til Follo. Bilde fra Amta

---

¹¹² Amta 30. juni og 3. juli 1934

¹¹³ Amta 7. juli 1948

¹¹⁴ Amta 9. juli 1948

¹¹⁵ Amta 14. juli 1948

¹¹⁶ Amta 16. juli 1948

Bilde 101: Speidere fra 1. Frogn KFUM på felles troppsleir med Lambertseter-speidere ved Sarpsborg i 1956. Foto utlånt av Anfinn Kolberg

Bilde 102: Patruljen Bjørn fra 1. Frogn KFUM på kretsleir i Aremark, 1957. Foto utlånt av Anfinn Kolberg

I 1961 deltar 1. Frogn KFUM deltar på **KFUM-leir i Ljungskile, Sverige**. Speiderne fra Frogn stilte med selvbygget kano, utstyrt med uttrigger og polyneserrigg. To av speiderne seilte hjemover med denne farkosten, men i Strømstad måtte de gi seg. Ikke på grunn av tekniske problemer, men fordi de ikke hadde mer penger til proviant og den daglige telefonen hjem.

Bilde 103: To av speiderne padlet hjem fra leiren i Ljungskile 1961 i selvbygget kano. I Strömstad måtte de avbryte da de var tomme for penger til mat! Foto utlånt av Anfinn Kolberg

I 1965 reiser 11 speidere og en leder fra Drøbak 1 under ledelse av Karen Knutsen til **landsleiren i Steinkjer**. Til leiren reiste de med tog, og sammen med 3200 andre jenter opplevde de bl.a. besøk av da 76 år gamle Lady Baden-Powell. Det var en ukers leir med tradisjonelle leiraktiviteter, men været var nokså kaldt og med tidvis en del regn.

I 1967 arrangeres **tropsleir** for 1. Drøbak på **Løvøya** ved Brevik, ikke langt fra der kretsleiren i 1983 ble arrangert på Sandøya. 16 gutter samt Bjarne og Sissel Rove, og Terje Sørhaug reiser med tog til Fredrikstad. Et lite besøk i Gamlebyen ble det tid til før de tok Danskebåten over til Brevik. Leiren ble offisielt åpnet søndag 23 juli med oppstilling, flagguttrulling og Scouts Own. Leiruka besto forøvrig av bading, leirarbeider, arbeid med grader og merker, volleyball, livlinekonkurranser og terreng/hinderløype. Det var også en egen «Steinalderdag». «Stammemed-

Bilde 104: Instruksjon under tropsleiren på Løvøya i 1967: Foto utlånt av Terje Sørhaug

lemmene så primitive og fryktinngydende ut og snart var våpnene i orden med spyd, pil og bue». Brød ble stekt på pinne og speiderne måtte lage egne kopper av bark eller uthulte stammer. En dag hadde de også «utfartsdag» hvor de ble hentet med båt og dro ut i skjærgården.

I 1968 arrangeres en stor **landsleir på Jørstadmoen** ved Lillehammer under mottoet «Pionerer også i dag». Denne landsleiren ble på mange måter en prøveklut for verdensspeiderleiren «Norjamb» i 1975 som ble arrangert på samme sted. 1. Drøbak deltar på leiren under ledelse av Hans Hellesøe og Terje Sørhaug, og det deltar totalt 19 speidere og ledere fra 1. Drøbak. Leiren hadde masse ulike aktiviteter hvor hver dag hadde et tema. Eksempelvis var en dag satt av til «Nevenyttighet» og her kunne

speiderne velge mellom å lage en kniv eller en halstørklering. En annen dag var det musikkdag hvor de skulle lage en musikkgruppe av 10 gutter fra minst tre ulike grupper som skulle fremføre en sang på slutten av dagen. Andre aktiviteter var modellflyshow, svømming i elva, pionerarbeid og selvsagt haik med 30 ulike ruter. For de ulike aktivitetene samlet troppene poeng som ble vekslet inn i pinner som man skulle lage modelltårn av. Dessuten fikk den enkelte speidere poeng som til slutt ble vekslet inn i et eget «pionerskerf». Leiren ble kjent for sitt flotte vær med sol og varmt hele uka, og ikke minst at leirdeltakerne ble vitne til at et fly styrtet ved elven og brant opp. Heldigvis ble ingen drept!

Bilde 105: 1. Drøbak på Landsleiren på Jørstadmoen 1968. Hans Hellesøe bak t.v. Foto: ukjent

I 1970 reiser 12 speidere og tre ledere fra 1. Drøbak på kretsleiren «Berby» ved Iddefjorden. Patruljene var Grevling, Ørn og Tiur. Berby 1970 var den første fellesleir ettersom Follo Krets av NSF hadde invitert med Follo Krets av NSPF. Flere jentetropper stilte, men i Drøbak og Frogn fantes det ingen jentetropper på den tiden. Tema for leiren var «fra steinalder til atomalder» hvor programmet var bygget opp kronologisk. Første leirdag skulle speiderne lage en steinalderøks. Dagen etter skulle de lage vikingeutstyr og pil og bue. Det var også egen middelalderdag med ulike konkurranser og det var tur med buss til Fredriksten festning i Halden. Det var også egen haik, og på den tiden var det litt kontroversielt å sende gutter og jenter sammen ut uten voksne. I rapporten etter leiren står det imidlertid at dette ikke var noe problem, og at det var «tilløp til ridderlighet når det gjaldt bæring o.l., men pikene viste seg å være barskere enn antatt.» Den siste dagen var «atomdagen», og da kom det et fly som slapp «sputniker» i form av hylser med puslespillbrikker over leirdeltakerne. Brikkene skulle settes sammen til et puslespill, før hele leiren ble avsluttet med avslutningsleirbål med stort fyrverkeri. Som fellesleir var Berby 1970 en stor suksess, som nok gjorde at samarbeidet mellom jenter og gutter i kretsen ble enklere og enklere frem mot sammenslåingen i 1978.

I 1972 var det **landsleir på Røros**. Bare Arild Thorseth blant ledere i Drøbak kunne delta, så derfor hadde Aage Thoresen Øystad som var leder fra Vestby sagt seg villig til å være leder for de 30 Drøbakspeiderne som skulle på landsleiren. Kai Langebeck skulle komme oppover senere i leiruka. Mens kretsleiren i 1970 var første gang jenter og gutter hadde felles kretsleir, var Røros første gang jentene deltok sammen med guttene på landsleir. Det var imidlertid et nokså begrenset antall jenter som deltok. Blant 9000 var det bare ca 500 jenter.

I 1973 reiser 1. Drøbak på sin første «**sjøspeiderleir**» etter at speiderskøyta «Solbris» hadde ankommet Drøbak. Turen gikk til **Fossvik** i Tjølling, Vestfold, et sted som var eid av gruppeleder Langebeck. De fleste aktivitetene hadde sjø som tema: seiling, bading, vannski, kano og fiske. En dag ble de kjørt i en større fiskeskøyte ut til Svenner ytterst i havgapet. Kun utstyrt med sovepose, fyrstikker, vann og fiskestang skulle de klare seg et døgn. Selvsagt fikk de ikke fisk, og selvsagt var det regn og torden om natta. Det var tøft, men alle syntes i det minste at det ble en minneverdig haik.

Bilde 106: Solbris ble mye brukt på troppsleirene på 70-tallet. Her fra 1977-leiren. Foto: Per Otto Hansen

Selv om kretsen arrangerte kretsleiren K-74 i 1974, reiste 1. Drøbak på **egen leir**¹¹⁷. Igjen var «Solbris» i sentrum, og leiren foregikk med base på øyer og skjær i farvannet mellom **Sandefjord** og Larvik. I tillegg til «Solbris» hadde troppen fire VG-joller og kanoer som ble brukt konstant. Ett døgn skulle speiderne på haik. Det var ikke lov å ha med mat, men fiskestang var i orden. Alle ble kroppsvisitert, men det var likevel utrolig hva speiderne likevel klarte å smugle ut på haiken.

Bilde 107: Norfoll-troppen med to Drøbakspeidere på Norjamb-75. Per Otto Hansen står bakerst nr 5 fra høyre. Morten Langebeck er fremst og sitter som nr 3 fra høyre. Foto utlånt av Knut Mæhlum

I 1975 har vi ikke funnet noen leiropplevelse for troppene, men to av speiderne i 1. Drøbak ble tatt ut til å delta på **WSJ på Lillehammer**. Per Otto Hansen og Morten Langebeck ble plukket ut da 1. Drøbak, på grunn av sin størrelse og aktivitet, fikk to deltakere. I tillegg deltok senere Drøbakspeider Axel Hjertrøm. Speiderne havnet i den norske troppen «Nordfoll» som besto av 40 speidere fra Follo og Nordstrand.

¹¹⁷ Follo Kretsnytt okt-nov 1974

I 1977 var det **troppsleir i Risør**. Troppsleder i 1. Drøbak 1. tropp Sven Ivar Fure hadde fått leid en hytte i området i flere år og ville gjerne arrangere leir der. Også på denne leiren var «Solbris» med. En av

Bilde 108: Troppsområdet på Risør 1977. Foto utlånt av Terje Hagen

«øvelsene» Fure og de andre lederne ville prøve, var å se hvordan speiderne klarte seg under vanskelige forhold. «Speiderne ble fraktet ut på en øde øy, hvor de kun fikk lov å ha med seg fiskesaker, vann og kokeutstyr. Dette snappet imidlertid speiderne opp, og det ble gjort intense forsøk på smugling. En av speiderne kunne imidlertid mye om planter, og han skulle dra og se om det var noe å spise. Dermed vandret speideren rundt med en lang rekke speidere bak for å se om det

var noe spiselig. En av speiderne mente også at han ble mett av å pusse tenna! Uansett smuglerforsøk og plantekjennskap: sulten rådet på øya og det ble kun fisk for de som klarte å spise den. Dagen etter kom skøyta for å plukke opp speiderne, og serverte cola til alle. Det var det mange som ikke tålte, og mange kastet opp» forteller Fure.

I 1978 deltar 1. Drøbak 1 tropp og 1. Drøbak 2. tropp med til sammen 31 speidere på **kretsleiren K-78 på Tromøya** utenfor Arendal. Troppene bodde i underleir «Den flygende Hollender».

Samtidig arrangeres NSPF sin siste **landsleir på Ulven i Voss i 1978**. Både Heer og Sogsti var representert på leiren med til sammen rundt 50 deltakere. Aktivitetene var tradisjonelle, og det var selvsagt haik og dagstur til Bergen! En av aktivitetene var torgdagen, hvor Drøbakjentene solgte smykker. I god tradisjon var været på Ulven skikkelig vått, det regnet konstant i åtte dager.

I 1979 reiser 1. Drøbak på **troppsleir til Fåvangfjellet** i Gudbrandsdalen med ca 30 deltakere.¹¹⁸ Leiren ble arrangert like vel hytta til troppsleder Fure. Speiderne lå i telt, og mens de var på leiren skulle de få en overraskelse, nemlig at troppsleder i 2. troppen Otto Valsø skulle komme. Planen var at han hadde laget pil og bue, og skulle padle seg ubemerket og overraskende inn på leiren, gå i land og skyte ildpiler utover vannet. Hele overraskelsen ble ingen overraskelse fordi ingen av speiderne var der. De hadde alle flyttet inn i hytta siden det regnet så veldig.

Hele 26 speidere fra 1. Drøbak 2. tropp besøkte sykestua på K-78. Dermed var dette troppen med nest flest sykebesøk på leiren, bare slått av 1. Oppegård med sine suverent fleste 40 besøk! Ryktene sier at 2. troppen etter hvert gikk inn for å vinne denne statistikken, og mange gamle skader ble plutselig som nye ...

1. Drøbak 1. tropp havnet forøvrig på 7. plass med 16 besøk av de totalt 25 troppene.

¹¹⁸ Fkn nr 6, 1979

Landsleiren i Åsnes i 1981 var den første felles landsleiren for gutter og jenter. Fra Frogn deltok det speidere fra tre speidergrupper sammen med 18.000 andre speidere. Leiren var preget av veldig bra vær og varme. Alle speiderne var på haik i skogene på Finnskogen, det var stor markedsdag der speiderne deltok i aktiviteter mot betaling i valutaen «Flis», og det var mange kjendiser på leirbålene, forteller daværende speider i 1. Drøbak og ikke ukjente Terje Hagen til Amta¹¹⁹. En av speiderne som utmerket seg var Frogn/Heer-speider Siv Katrin Ramskjell

Bilde 110: 1. Drøbak klar for avmarsj til leirbål, Åsnes 1981. Foto: ukjent

Bilde 109: Siv Katrin Ramskjell

som var på

hovedscenen på avslutningsleirbålet for å synge to sanger. Under leiren var Frogn/Heer-jentene vertskap for 12 engelske speiderjenter¹²⁰ som var fra ulike steder i England, og etter leiren bodde disse også en uke hjemme hos Frogn-jentene på såkalt «home hospitality». På leiren var Fure eneste leder for 1. Drøbak. Han forteller historien om da speideren Remi Andal var på haiken. Remis patrulje gikk forbi et område med uoversiktlig kratt. Der så de noe som rørte seg, og ville sjekke. Dermed ble Remi bitt av huggorm. Da de kom tilbake til leiren fikk han legehjelp. Men hendelsen ble publisert i leiravisa, og plutselig

visste 18.000 speidere om hendelsen. Pågangen av speidere som ønsket å høre historien ble så stor at Remi spilte inn historien på kassett og tok penger for å la folk høre!

Bilde 112: Vannskikonkurranse på Follo-83

I 1983 reiser alle tropper fra Frogn kommune på **kretsleiren på Sandøya** ved Brevik. Et av høydepunktene var vannskikonkurransen der speidere fra hele kretsen konkurrerte om å bli raskeste vannskiløper. 1. Drøbak hadde jobbet mye med prosjektet i forkant. Sven Ivar Fure, som da var gruppeleder, hadde liten tro på noen Drøbak-seier. I et veddemål med troppsleder Nils-Eirik Jevne lovet Fure å bade på

Bilde 111: Gruppeleder Svein Ivar Fure måtte bade 2. juledag 1983. Foto: Ukjent

Parrstranda 2. juledag om så skjedde. Det endte med suveren seier til Drøbakspeideren Svein Engebretsen, og gruppeleder Svein Ivar Fure måtte i vannet på andre juledag til stor begeistring fra mer enn 50 fremmøtte tilskuere. Til og med lege Moe var tilstede med hjertestarteren! Troppsleder Jevne forteller videre fra leiren at Drøbakspeiderne satte i gang med et stunt der de annonserte i

¹¹⁹ Amta 17. august 1981

¹²⁰ Amta 13. august 1981

leiravisen: «Fire kjekke gutter søker fire kjekke jenter for felles oppvask og rydding i telt». Dette skapte stort positivt oppstyr og ble den store snakkisen på leiren. Det var også en konkurranse om å få flest speidere inn i en telefonkiosk. «Jeg var minst og måtte inn først, altså innerst. Jeg tror vi fikk 16 speidere inn» minnes Kermit. Han kan også erindre at Audun Torsdalen skulle prøve seg på leirens taubane, men at de glemte maksimalvekten på denne. Resultatet var at Audun dundret rompa i en knaus underveis. Hver morgen spilte en trompetist en sur revelje. Det er en høyst ubekreftet vandrehistorie om at Drøbakspeidere var involvert i et tyveri av munnstykket til denne trompeten utover i leiren, og at det derfor ble lite revelje-blåsing etter hvert. Men som sagt – kun et ubekreftet rykte!

Bilde 113: Fra vandreleiren i Jotunheimen 1984. Foto: Ukjent

Leiren i **1984** var i 1. Drøbak bestemt å være **fottur i Jotunheimen**, men da interessen syntes å være svært dårlig var den i ferd med å bli avlyst. Halsten Aastebøl og Terje Hagen hadde uansett tenkt til å gå, og da ble det bestemt at jentene i Frogn skulle inviteres. De slet også med sine leirplaner. Til sammen ble det 18 deltakere. På turen ble Besseggen passert på vei inn til Memrubu, videre inn Memrudalen til Gjendebu. Roverne tok med seg Bukkelægret på veien, de yngste fikk ikke lov. Ruta gikk videre til Leirvassbu og til Spiterstulen. Derfra ble det topptur til Galdhøpiggen. På turen var det tvungen bading med krav om at hodet skulle under vann. Da ble det etter hvert kjente Ulfemetoden oppfunnet, oppkalt etter Ulf Gomnes. Ulfemetoden innebærer å vasse ut i kaldt vann, og bøye seg fremover og dyppe hodet.

Bilde 115: Fra Notodden 1985. Foto: ukjent

Landsleiren på Notodden i 1985 er i ettertid kjent som den store leire-leiren hvor mottoet ble byttet fra «En leir for livet» til «Med leire til livet». Det var elva Heddøla som gikk over sine bredder og oversvømmet 2/3 av leiren og regnet sørget for at resten av leiren ble et gjørmehøl. Drøbakspeidernes 1. og 2. tropp var sammenslått, og bodde vegg-i-vegg med Frognspeiderne og resten av Follo. De merket naturlig nok regnet, men var ikke blant de som ble evakuert. For å drenere vannet lagde man flere kanaler for å lede vann, men dette hjalp ikke særlig. Jan Erik Hengsle våknet av at treskoen hans fløt forbi og sparket han i panna... Kermit erindrer også at hans patrulje hadde telt over en grop, som ble fylt av vann i at regnet. Ellers ble også leiren kjent for å ha arrangert verdens største olabil-løp da alle patruljene til de 17000 speiderne laget sin egen olabil og hadde konkurranse på flystripa.

Bilde 114: Leirbilde fra Notodden. Follo lå i underleir "Skogså" som lå for seg selv i skogen nede til høyre. Follo ble bare i mindre grad berørt av flommen mens resten av leiren ble hardt rammet. Foto: NSF

Den første felles leiren som den ferske gruppen Drøbak/Frogn ble arrangert sommeren **1986** som en fast **tropsleir** med 34 deltakere i området ved **Spiterstulen** i Jotunheimen. Av aktivitetene var det brevandring på Svelnosbreen, orientering i Visdalen og bestigning av Galdhøpiggen. En natt ble også speiderne vekket kl 0200 for å dra ut og finne gjenstander. Selv om disse gjenstandene var sjokolade, var ikke aktiviteten veldig populær. Men dagen etter var det desto morsommere. Gruppeleder Sven Ivar Fure var meget stolt av å ha besteget Galdhøpiggen på leirens siste dag. Imidlertid ble den

Bilde 116: Speidere i patruljen Rein klare for inspeksjon under gruppeleiren i Jotunheimen 1986. F.v. ukjent, Kim Larsen, Thomas Fure, Håvard Hauger og Erik Blandhoel. Foto: ukjent

planlagte bestigningen av Glittertind tidligere i leiruka avlyst på grunn av dårlig vær og lavt skydekke. Begrepet «depping» fikk en ny mening. Å avlyse Glittertind på grunn av tåke mente en del speidere var sjanseløst. Patruljen Lemen hvor da lille – men nå store og ikke ukjente Kermit var medlem - bestemte seg for å ha en stille protest. De satte seg ut i regnet uten regntøy, tømte alt innhold i sekken utover og satt og «deppet». Kanskje ikke den beste demonstrasjonsformen.

Ved årsskiftet **1987-1988** var det også **World Scout Jamboree i Australia** hvor fem speidere og en leder sammen med 20 andre Follo-speidere og 16000 andre speidere fra hele verden. På reisen stoppet de opp både i Singapore, Hawaii og Los Angeles i tillegg til Sydney i Australia¹²¹.

I **1988** deltar Drøbak/Frogn deltar på «**4th International Friendship Camp Kibbelstone**», en internasjonal speiderleir med ca 1000 deltakere som ble holdt nord for Birmingham i England¹²². Bakgrunnen for denne litt «udrøbakske» sommerleiren var at det var blitt opprettet kontakt med en engelsk tropp fra Basford i forkant, og denne troppen inviterte Drøbakspeiderne. Først tilbrakte Drøbakspeiderne noen dager i London før de dro på leiren. I tillegg til Drøbak/Frogn deltok kun 2-3 andre norske tropper. Leiren var en smule uvant for de norske speiderne. Kibbelstone var et

---

¹²¹ Amta 22. desember 1987

¹²² Amta 21. juli og 16. august 1988

permanent leirsted med masse faste aktiviteter. Det var også egen pub for de voksne. De norske speiderne ble også en smule sjokkert over lunsjen som stort sett bare besto av chips og søtsaker. Akkurat det var det både positive og litt mindre positive reaksjoner på ... Det aller mest uvante var imidlertid britenes syn på blandete patruljer. Det var absolutt strengt forbudt å ha jenter og gutter i samme patrulje, og enda mindre i samme telt. En av aktivitetene på leiren var knuter med et kjempetau som minst fem personer måtte bidra på for å få knytt. Det var også en dagstur til en fornøylespark. Det er fra denne leiren den etter hvert kjente leirbålsangen «Black Crow» ble introdusert i Drøbak etter at den engelske lederen Phil lærte troppe sangen. Etter at leiren var avsluttet ble speiderne spredd rundt på «home hospitality» noen dager i ulike engelske speiderfamilier.

Året etter Kibbelstone ble tidenes største norske **landsleir** arrangert på **Skaugum i 1989** med over 19.000 deltakere, hvorav 44 var fra Drøbakspeiderne. Gruppen hadde da gjensitt av de engelske speidere fra året før. Speiderne bygde en svær portal på leiren. Portalen ble først bygget i lysløypa ved speiderhytta før den ble demontert og bygget opp igjen på Skaugum. I England er det strengt forbudt å hogge trær, så når engelskmennene skjønnte at de kunne få lov til å rive ned portalen gikk de berserk og tok ned hele alene. På Skaugum deltok speiderne en dag også på verdens største grillparty, og det var selvsagt haik i skogene i Vestmarka og omegn.

I **1992** var det **gruppeteir** på NSF sitt leirsted på **Tredalen** på Hvaler. Dette var første av flere ganger hvor troppe reiste til dette vakre stedet på Spjærøy. Det som huskes best fra denne leiren var at tidenes nattmanøver ble gjennomført. Speiderne ble sendt av sted patruljevis og måtte orientere seg fra Tredalen til et angitt sted. Her ble de tatt over i båt og fraktet ut til Akerøy fort på sørsiden av Hvaler. På fortet var det forberedt spøkelsesjakt som aktivitet etter at mørket kom, noe som nok var i skumleste laget for enkelte speidere. For øvrig var det ulike aktiviteter som minigolf hvor speiderne hadde laget golfkøller før de kom på leiren. Kermit fikk testet holdbarheten på hjernebarken da han kolliderte i Sven Bjørn Lilleslått så han fikk hjernerystelse og så stjerner og planeter da de hadde boksen går.

Bilde 117: Akerøy fort hvor haiken på gruppeteiren i 1992 ble arrangert. Foto: Visit Hvaler

I 1993 ble **landsleiren** arrangert på **Ingelsrud i Eidskog**, på en gård som NSF hadde kjøpt som forbundets nye hovedleirsted. Drøbakspeiderne hadde tidenes dårligste troppsområde, som lå nederst i bakke. Det medførte at regnvann fra alle andres grøfter endte hos Drøbak, og det var faktisk en del regn i starten. Allerede den gang hadde Kermit sitt kjennemerke: lua. Dette var hans første lue som også var barndomslua hans. Et koordinert og aktivt overfall fra 40 speidere medførte at denne lua ble vasket, til Kermits store fortvilelse. Den lua som de fleste kjenner til ble ferdig ferdig høsten 1994, og ble først pensjonert sommeren 2019.

Bilde 118: Drøbakspeidere på Ingelsrud 1993. Foto: Amta

I 1994 reiste troppen utenlands igjen. Sammen med 1. Ski og 1. Ås reiste 25 Drøbakspeidere på **Gurredam fellesleir** i **Helsingør i Danmark**. Der ble det wienerbrød, rødpølse, luftbrød og masse annen god mat, men fremfor alt et veldig artig aktivitetsopplegg. Smie, klatring, kjempeponering, toving, sykkelhaik og flåtebygging og tivoli var noe av det speiderne kunne gjøre. Været var strålende hele uka.

Bilde 119: Tre rovere på Gurredam 1994: F.v. Kermit, Tor Linchausen (Begge Drøbak/Frogn) og Jannicke Knudtson fra 1. Ski. Foto: Audun Torsdalen

I 1996 hadde NSF et tilbud om en slags «**drop-in leir**» på **Ingelsrud** med ulike aktiviteter. Drøbak/Frogn bodde på leiområdet ved siden av Tjømespeiderne, og ble veldig godt kjent med dem på denne leiren. Det endte med at Tjøme ble dratt for «Ole Brum-retten» for å ha stjålet Drøbaks eget Ole Brum-flagg. Vennskapet ble ikke ødelagt av den grunn, for samme høst ble Drøbak invitert til JOTA på Tjøme.

I 1997 var det igjen klart for **landsleir**, denne gang på **Austrått** i Trøndelag. 20 speidere, rovere og ledere fra Drøbak reiste med buss. Troppen bodde i underleiren «Grågås» sammen med resten av Follo. En av aktiviteten på leiren var å bygge modellfly, som skulle seile i vinden. Det var lovet at uansett hvilket vær man fikk så ville det i hvert fall blåse kraftig. Fredag før leiren åpnet blåste og

regnet det kraftig. Men regnet og vinden stoppet før åpningsleirbålet og det ble i stedet sol og vindstille hele uken. Første regnskuren kom da man gikk fra avslutningsleirbålet. Det ble ingen modellfly i luften den uken.

1998 reiste troppen tilbake til **Gurredam i Danmark**, denne gang kun sammen med 1. Ås. Til leiren reiste speiderne med tog. Leiren hadde mye moro og typiske speidersenter aktiviteter. Disse var eksempelvis flåtebygging, klatretårn-klattring, sende opp varmluftsballong og sykkelhaik. Til haiken hadde alle med sykkel, som var blitt sendt ned med trailer fra Norge. Haiken var for øvrig av den svært fuktige typen, erindrer ledere som deltok. Det var også besøk på fornøylesparken Dyrehavsbakken og sykkeltur til teknisk museum.

Bilde 120: Drøbakspeidere på Gurredam 1998. Foto utlånt av Sven Bjørn Lilleslått

I **1999** var det igjen **kretsleirår**, og Follo arrangerte kretsleir på **Halsnes** ved Mjermen i Aurskog Høland. Leiren hadde motto «Rått, vått og flott», og den levde virkelig opp til sitt motto. Det regnet nærmest kontinuerlig, og hele leirområdet var et stort gjørmehav. Mye tid gikk med til å grave grøfter, selv om det ikke virket så veldig bra. Det ble til og med arrangert egen «liveradio» der Kermit gikk rundt i leiren for å løfte den litt dystre stemningen. Flere Drøbakledere var sentrale i leiren. Sven Bjørn Lilleslått satt i leirkomiteen, Tor Linchusen var teknisk sjef, tidligere Drøbakleder Terje Sørhaug var proviantsjef og Kermit var leirbållsjef.

Bilde 121: Kretsleiren på Halsnes i 1999 ble en våt leir. Her er bakhon brukt som gangveier gjennom gjørma. Foto: Sven-Bjørn Lilleslått

I **2000** ble det arrangert **gruppeleir på Tredalen**. På bakgrunn av den fuktige kretsleiren året før og dens motto «Rått, vått og flott», valgte man å kalle leiren på Tredalen for «Bare flott». Leiren var sammen med 1. Ås, samt en patrulje fra Fagerstrand. Det ryktes at det nok var noe forelskelse ute og gikk, som gjorde at de ville være med. Haiken gikk til Akerøy med nattmanøver på Akerøy fort, slik som på gruppeleiren i 1992. Igjen var det meget spennende og populært. Av andre aktiviteter arrangerte man hårklipping og hårfarging, patrulje-musikkband og vannski.

Bilde 122: Drøbakgutter slapper av etter hårfarging på Tredalen 2000.
Foto: Sven Bjørn Lilleslått

Bilde 123: På Urban 2001 hadde Drøbak/Frogn antakelig leirens laveste flaggstang... Foto: Ukjent

Den første virkelig «urbane» **landsleiren** ble arrangert i **Fredrikstad i 2001**. Landsleirens navn ble da også «Urban». Allerede året før var det lyst ut en nasjonal konkurranse om det beste slagordet for leiren, og det var Drøbak-roverne ved Lars Alm som ble kåret til vinner med slagordet «Speiding i Sentrum». Drøbak gjorde seg svært bemerket på leiren. For det første hadde man med et svært stillas som ble bygget opp og dekket med bakhon. Alle speiderne sov på plankegulvet i andre etasje. Det andre Drøbak gjorde seg bemerket med, var at troppen hadde landsleirens laveste flaggstang. Den var faktisk så lav at det måtte graves en grop for at flagget ikke skulle være nær bakken. Ida Hagen husker spesielt at de var med og beiset en brygge langs Glomma, og at haiken ikke var spesielt lang på denne leiren. En av troppens speidere var Åsmund «Åsman» Svedjan. Han forsov seg nesten hver dag, og en

dag ble han derfor dratt ut til oppstilling mens han fremdeles var i soveposen, og tømt ut på oppstillingen. Som straff måtte han vaske bakhonene med oppvaskkost. (Mulig det var tannbørsten først, så fikk han senere lov å bruke oppvaskkost)

2002 var et «mellomår» uten krets- eller landsleir. På **Ingelsrud** arrangerte NSF derfor leirtilbudet «**Go the Norway**» der grupper som ikke arrangerte egne leire kunne møtes til felles leir der arrangøren stilte med aktiviteter. Drøbak deltok på «Go the Norway» og gjorde ulike aktiviteter, eksempelvis å prøve seg som smed der de lagde S-krok, og rappellering ned låveveggen. Det var også en lang haik.

Bilde 124: Sosialt samvær er en viktig del av speiderleir. Her fra Go the Norway 2002. Foto: Kjetil Friberg

I **2003** arrangerer Follo krets for første, og hittil eneste gang, en **kretsleir** i form av en forflytningsleir. Det var en vandreleir langs den gamle kongeveien over **Dovre** fra Kongsvoll og ned i Gudbrandsdalen litt sør for Dombås. Det var nydelig vær hele uka, og alle hadde en fin leir, selv de som ikke var vant til

sånne lange turer. Den første dagen skulle speiderne gå Vårstigen. En Drøbakspatrolje eller to endte opp med å gå den siste strekningen langs E6. Troppsleder Bjørn Brekke var ikke blid for akkurat det. Det var forøvrig lagt opp til aktiviteter langs ruta. En dag var det bl.a. brus-kasse-vandring over en elv. Den tunge bagasjen ble kjørt fra sted til sted mens man bare hadde med en dagstursekk på dagsetappene. Det var også lagt opp til leirbål hver kveld. Begrepet «Hibas-dass» ble et negativt uttrykk for plastikk-doer

Bilde 125: Hver kveld ble en ny leir reist på Dovre 2003. Foto: Sven Bjørn Lilleslåtten

som ikke likte å bli flyttet hver dag, eller stå i varmen. Drøbaklederene var tungt inne på arrangementssiden. Sven Bjørn Lilleslåtten var viseleirsjef, Kermit var leirbålsjef, Tor Linchausen var teknisk ansvarlig og Lars Alm deltok i teknisk.

Bilde 126: Bruskassevandring under Dovre 2003. Foto: Follo Krets

I **2004** deltar troppen på en **dansk landsleir i Stevninghus i Danmark**. «Blå sommer» het den. Her er referat fra leiren, ført i pennen av speiderne selv:

Mandag 19/7: Glade og forventningsfulle møtte Drøbak/Frogn-speiderne opp på Drøbak City. I Moss hentet vi 1.Jeløy og bussa nedover hele natten, stort sett uten søvn og med mye underholdning.

Tirsdag 20/7: Det var en pen morgen, men etter en lang busstur var alle slitne så å stå opp var ikke like lett for alle. Dagen brukte vi (BRUF) til å bygge bord. Det var ingen aktiviteter den dagen så dagen ble brukt til å slappe av og bygge resten av leiren. Vi hadde litt tid til overs (altså BRUF) så vi dro på oppdagelsestur rundt i leiren. Det var moro. Etter turen lekte vi og hadde det moro. Etter en lang dag sovnet speiderne søtt inn og våknet først neste morgen. Hjertelig hilsen

Onsdag 21/7: Onsdag sto vi opp til overskyet vær. Vi gikk til en stor scene og spiste frokost og der var det underholdning og sang. Mange speidere var med. Og etter det hadde alle speiderne litt fritid. Etter det hadde vi aktiviteter og da lagde noen kniver, noen belte, noen hengekøye og noen lagde portal, inngang til leiren der vi var. Og så til slutt da vi skulle legge oss hadde vi vårt eget leirbål der vi sang og lekte litt. Etter det la vi oss til å sove en god natts søvn.

Torsdag 22/7 (skrevet i ren veldedighet): Det var pent vær på torsdag og alle gledet seg til middag, fordi vi skulle på restaurant. Det første vi gjorde etter frokost var å dele oss i grupper som ble fordelt på de forskjellige aktivitetene. De aktivitetene var portal, kniv, belte og lage hengekøye. BRUF fikk jobben med portalen som Kermit designet. Etter aktivitetene dro vi til Bombay restaurant hvor vi spiste en mindre god middag som endte i magedans og oppvask. Etter leirbål var det i seng og sove til neste morning og være klar til nye utfordringer.

2005 var igjen et **landsleirår**, og på dette tidspunkt hadde speiderforbundet kjøpt gården **Ingelsrud**. Det var derfor liten tvil om at leiren skulle være der. Allerede i 2004 var Sven Bjørn Lilleslåttan ansatt som prosjektleder for landsleien, mens Kermit var festivalsjef. Landsleiren fikk det moderne navnet «Fri:05» Drøbak reiste til leiren med den største troppen på lenge, med fire

Bilde 127: Fri:05 på Ingelsrud sett fra Fugleperspektiv. Foto utlånt av Sven Bjørn Lilleslåttan

sterke og selvstendige patruljer. Fri:05 var leiren der alle sto i kø. Kø for å melde seg på aktiviteter, kø hjem fra haik og kø på festival. Det var en stor ulykke der noen speidere ble kraftig brent når de prøvde å tenne bål med rødsprit, Dette skjedde på en aktivitet, og fikk store medieoppslag. Patruljen Falk fra Drøbak var tilstede og det gjorde sterkt inntrykk.

Patruljer på Fri:05 –
Bjørn, Rev, Ulv, Falk.

Bilde 128: Drøbak/Frogn på landsleir Fri:05. Foto: ØB

I **2006** reiste troppen på **kanotur** i **Klarälven** i Sverige. Turen var sammen med Fagerstrand og Nesodden/Jaer. Som mange på Klarälven har erfart, kan været være lumsk. Turen startet med bra vær, men etter hvert kom regnet. På den eneste campingplassen underveis gikk man i land. Der benyttet speiderne muligheten til å vaske opp under varmt rennende vann, noe som neppe var populært hos eierne da speiderne bokstavelig talt tømte alt varmtvannet. Mot slutten av uka ble det nattseilas hvor man til sammen ble et døgn om bord. To og to kanoer ble bundet sammen og det ble lagt en

Bilde 129: Klar for ny dagsetappe under kanoleiren Klarälven 2006. Foto: Sven Bjørn Lilleslått

kryssfinerplate mellom. Dermed fikk man plass til en hel patrulje på en slik "flåte". Resten av kanoene ble brukt til bagasje. Lederne fikk ikke katamaran, og satt dermed i samme stilling nata gjennom. Det var kaldt! En del av speiderne erfarte også at vannet ikke er drikkbart, og måtte ha noen turer i skogen på land med «rennamage». En egen sykkelavo ble opprettet til disse mens det sto på som verst. Det ble ikke delt ut brød til lunsj, men en melpakke som det skulle lages brød av. Det var meningen å gå i land og lage dette på bål, men etter at flåtene ble laget gadd man ikke det, og lagde det på flåten på stormkjøkken. Siste del av leiren hadde flott vær hvor mange dyr, bl.a. bever kunne observeres.

I **2007** reiser troppen på **kretsleir** til det permanente leirstedet **Tolmers** utenfor London i England. Det deltok mange fra Drøbak på denne litt spesielle kretsleiren. Follo hadde altså dratt med seg alle speiderne over til det permanente leirstedet Tolmers, som en slags markering av speidingens 100-års jubileum. Kollektiv speiderløfte-fornyelse var selvsagt innlagt en av dagene. På Tolmers fantes det en rekke ferdige aktivitetstilbud. Besøk til London var selvskrivet,

Bilde 130: Fra Tolmers 2007. Foto: Stein Ankarstrand

Bilde 131: Ida Hagen fra Drøbak til venstre sammen med venner på WSJ i England, 2007. Foto utlånt av Ida Hagen.

og en del fikk også reist på besøk til World Scout Jamboree som ble arrangert i nærheten samtidig.

På **WSJ i England** deltok en drøbakspeider samtidig som leiren på Tolmers.

Sommeren **2008** arrangerte Drøbak/Frogn **gruppeleir** på **Brimiland** i Lom. Det deltok kun 12 Drøbakspeidere på leiren ettersom veldig mange av både speidere og ledere hadde sluttet etter kretsleiren året før. I tillegg deltok det ca 10 speidere fra Manglerud som hadde kastet seg på og ville

Bilde 132: Leirdeltakere fra Manglerud og Drøbak/Frogn samlet ved totempelen som ble satt igjen som et minne. Foto utlånt av Stein Ankarstrand

være med. Leiren var en «blås-bort»-leir hvor mye energi gikk med til å sørge for at telt og innleide Hibas-doer ikke blåste bort. Men det var både besøk på seter, fjellturer, tur til Lom, topptur til Galdhøpiggen og ikke minst en dag med Arne Brimi hvor han trollbandt speiderne med sine kokkekunster. Før leiren hadde alle patruljene fått utlevert hver sin bit av en stokk som de skulle dekorere med symboler fra speiderloven. Disse ble satt sammen på leiren, og reist som en totempæl på leirplassen. Eierne av Brimi fjellstue som eide grunnen satte stor pris på gaven.

I **2009** hadde troppen begynt å komme seg på beina etter den store avgangen av speidere to år før. På **landsleiren «Utopia»** i **Åndalsnes** deltok det 24 speidere fra Drøbak på en flott leir hvor vi bl.a. hadde «nisseutveksling» med Fjøsnessene fra Fjøsanger speidergruppe, og en flott haik i fantastiske omgivelser i Romsdalen.

Bilde 133: Fjøsnesser og Drøbaknisser møtes til felles lunsj under Utopia. Sjefsnessen til høyre er troppsassistent Erik Rønningen. Foto: Stein Ankarstrand

I **2010** var det igjen **gruppeleir**, denne gangen i form av en ukes kanotur i **Sootkanalen**. Starten gikk i strålende solskinn på en odde i Bjørknessjøen, men utover uka kom det forholdsvis mye regn i perioder. På det verste kom det like mye vann nedenfra som ovenfra. To-tre litt vel krevende trille-etapper gjorde turen enda mer krevende, men den skapte i hvert fall mange minner! I alt deltok 27 speidere, rovere og ledere på turen.

Bilde 134: Vått og vilt på "Soot'n 2010". Foto: Stein Ankarstrand

I **2011** reiste igjen **kretsen** utenlands. Denne gangen til Göteborgspeidernes idylliske leirsted **Kragenäs** sør for Strömstad. Badeliv, tur til Koster var blant aktivitetene for speiderne. På leirens siste dag ble det arrangert «Ta sjansen» hvor Hans Marius Ødegaardstuen vant sykkelkonkurransen der det var om å gjøre å sykle lengst utover en planke før man ramlet i vannet. 26 speidere og ledere stilte på leiren.

I 2011 deltok også to Drøbakspeidere på WSJ i Sverige.

Bilde 135: Troppen som deltok på Kragenäs i 2011. Foto utlånt av Stein Ankarstrand

Bilde 136: Drøbakspeidere i Nordmarka sommeren 2012. Foto: Ukjent

2012 arrangerte gruppa selv leir i Nordmarka for 22 speidere og ledere. Sykling og kano var to av de viktige «ingrediensene» på leiren.

Det reiste så 29 speidere, rovere og ledere til landsleiren i Stavanger i 2013. En flott leir med 10.000 deltakere på Madla, og hvor leirens enorme tårn var hovedfokus. Drøbakspeiderne gjorde deg nasjonalt kjent da alle speiderne fra Drøbak som skulle delta måtte melde seg på med et dikt. Det skulle være i tråd med leirens motto – «Ganske imponerende».

Bilde 137: De fleste Drøbakspeidere samlet på Preikestolen under landsleiren i Stavanger 2013. Foto: Ukjent.

En litt mindre gjeng på 19 reiste så på **gruppeleiren «kano på hjul» i Dalslands kanal i 2014**. Først var det tre dagers padling over bl.a. Laxsjöen nordover til Bengtsfors. Der lå man ett døgn med innlagt tur til aktivitetspark før de to siste dagene ble tilbrakt på sykkeldressin fra Bengtsfors til Årjäng.

Bilde 138: Troppen samlet på stasjonen i Bengtsfors hvor dressin-etappen under Dalslands-leiren startet . Foto: Stein Ankarstrand

Bilde 139: Drøbak på kretsleiren på Røros 2015. Foto: Ukjent

I 2015 var det **kretsleir på Røros**. 20 speidere deltok på en leir som ble beryktet for å være nokså kald og våt. Besøk i gruvene, i Røros by, spel (skuespill) i slagghaugene, fising og selvsagt haik var bl.a. på programmet.

Samtidig som de fleste var på Kretsleiren, deltok også 8 speidere på **World Scout Jamboree i Japan**. Med dagens teknologi var det mulig å «dele» bilde av den samme månen sett fra to sider av verden samtidig.

Bilde 140: Deltakere klare for WSJ in Japan 2015.

I **2016** var det tid for **gruppeleir** igjen. Det var en **flåtetur** på **Klarälven** i Värmland, og hele 28 speidere, rovere og ledere deltok. Hver patrulje, roverlaget og lederpatruljen bygde sin egen tømmerflåte av kun tømmer og tau, før de seilte med disse 100 kilometer nedover elva. Underveis måtte man holde utkikk, og planlegge «staking» slik at flåtene ikke satte seg fast på sandbanker, i trær eller havnet i store bakevjer. Det ble mye vær og en krevende tur der patruljene stort sett var alene på flåtene hele dagen.

Bilde 141: Deltakerne på gruppens flåtetur på Klarälven i 2016. Foto utlånt av Stein Ankarstrand

I **2017** satte speidergruppa ny rekord da hele 52 speidere, ledere og rovere reiste på **landsleir** til **Bodø**. En leir døgnet rundt lokket nok mange, og leiren hadde bla. døgnåpen kro som roverne var med å

Bilde 142: Leirbål under landsleiren i Bodø 2017. Foto: Stein Ankarstrand

drifte. En flott haik var det og. Noen av lederne ble overrasket og fikk seg egen, privat flytur over leiren!

I **2018** arrangerte gruppa i samarbeid med fem andre grupper en fast leir på **Tredalen**. Igjen ble det ny rekord da 55 deltakere fra gruppa ble med på en leir fylt av sol, sjø og vannaktiviteter. Drøbakledere hadde svært sentrale roller i staben med Stein Ankarstrand som leirsjef, Kermit som programsjef, Håkon Fenstad var proviant-sjef, og troppsleder

Bilde 143: Under Tredalen 2018 var det totalt bålforbud, og da ble det leirbål på moderne vis - PC og projektor! Foto: Mads Ankarstrand

Kristian Køhn var en av tre tunledere. Leiren blir særlig husket for to ting. Det ene var at de vanlige troppsinndelingene ble løst opp og erstattet med tre «tun» for leirens varighet. Alle de seks troppenes patruljer ble blandet slik at det var opptil fem patruljer fra ulike grupper i de tre tunene, og tunledelsen var en blanding av ledere fra de ulike troppene. På denne måten ble vennskap knyttet mye raskere enn på tidligere leire. Dernest ble leiren også husket for sin ekstreme tørke. Siste nedbør var flere uker før leiren, og det var innført totalt bålforbud. Det eneste som kunne gjøres var ett kokeapparat i hvert tun. Alle matplaner og en del aktiviteter måtte derfor kastes om på i siste liten og det ble gjort mange tilpasninger!

Bilde 144: En bra gjeng Drøbakspeidere på regionleir på Kragenäs i Sverige i 2019. Foto utlånt av Håkon Fenstad

I det siste året før jubileumsåret – i **2019** - reiste 33 speidere på nytt til **Kragenäs** da Follo arrangerte **regionleir** sammen med flere andre kretser. Masse vannaktiviteter, håndverksaktiviteter, haik, markedsdag og mange leirbål var blant aktivitetene.

Samme sommer reiste 12 speidere og ledere på **World Scout Jamboree i West Virginia, USA**. Dette er til nå den største speiderleir som noensinne har vært arrangert. Nesten 50.000 deltakere fra mer enn 160 land deltok.

I **2020** var det planlagt **fjelleir** for troppen, men denne ble kansellert.

Bilde 145: Drøbakspeidere på verdens største leir noensinne. Fv Oscar Lervik-Mørck, Lars-Erik Fenstad, Richard Nordal Sylte, Ingrid Lycke, Hege Ankarstrand (stående) og Linnea Mandelin. Foto: Stein Ankarstrand

13. Speiderhytter og tilholdssteder

Bilde 146: Speidere i Løktabakken ved Lasarettet i 1912. Foto utlånt av Verneforeningen

Speiderne i Drøbak og Frogn har hatt veldig mange tilholdssteder opp gjennom historien. Helt frem til den gamle delen av dagens speiderhytte sto ferdig i 1967 var det vanlig at møtene var patruljemøter som ble holdt hjemme hos patruljemedlemmene. På 20- og 30-tallet var «Lasarettet» det stedet der de fleste troppsmøtene ble holdt. Lasarettet lå omtrent der «Fødestua» ligger i dag, altså i åsen bak Reenskaug hotell.

«Avholdslokalet» går også igjen som et tilholdssted, både som møtelokaler og som festlokale i forbindelse med St. Georgsdager o.l. Avholdslokalet lå i Lindtruppen. Bygget ble bygget i 1900, men revet i 1981.

I oktober 1924 kommer ideen om og arbeidet for speiderhytte for første gang opp. Over tre dager holdt «vore kjække speidergutter» basar, og at de for første gang nå trengte hjelp til å realisere denne drømmen. Det ble samlet inn gevinster i stort monn. Speidere brukte basaren til å vise frem det beste med speiderlivet. Det var også mange underholdningsinnslag hvor både Drøbak mannskor, Drøbak musikkforening, visesangere og jazzband stilte opp. Gevinstene hadde også et stort spekter. Ut fra trekningslista kan vi se at vinnerne vant blomster, klokkekjeder, bilder, barberhøvler, håndarbeidsutstyr, barneklær, bilturer (taxitur), kjøkkenutstyr, kaker, sjokolade og mye annet. Det er ikke blitt dokumentert at innsatsen faktisk førte til at speiderne fikk et eget lokale.

Bilde 147: Avholdslokalet (bygget til venstre) var i mange år en viktig møtearena for Drøbakspeiderne. Foto: Ukjent

13.1. Speiderhytta i Ullerudbakken

Bilde 148: Hytta slik den så ut på slutten av 60-tallet. Foto utlånt av Anne Lise Ekren

På folkemunne snakkes det om to speiderhytter på Ullerudåsen, men i dette arbeidet med speiderhistorien har det kun vært mulig å dokumentere den ene. Før og etter krigen holdt speiderne i Frogn til i en liten hytte i Ullerudbakken, som den gang lå langt inne i skogen. Plasseringen er omtrent midt mellom Ullerudbakken og der de sørligste av terrassehusene i Grenåveien ligger i dag. Rett ved går det en gammel sti fra middel- eller jernalderen, som antakelig gikk fra Drøbak og over Ullerudåsen. Det er derfor lite sannsynlig at området i fremtiden vil bli bygget ned da denne stien er vernet.

Hele området var før krigen eid av Torgeir Isaksen som en del av Ullerud hovedgård. Hytta ble bygget rundt 1930 og brukt som fritidsbolig for folket som var tilknyttet gården. En av sønnene i familien var speider, og i 1939¹²³ inngår Olav Hansen på vegne av 2. Drøbak speidertropp kontrakt om leie av

¹²³ Jf Frogn's grunnbok for eiendommen (gnr. 69/bnr. 39)

tomten for 15 år til en årlig leie på kr 1,- fra Torgeir Isaksen, og at troppen leide hytta for kr 400 av fru Hjørdis Ege¹²⁴. Hytta ble svært flittig benyttet.

I 1940 kom krigen, og speiderarbeidet ble nedlagt i 1941. I Amta i slutten av mai 1945 blir en «av byens gamle speidere» intervjuet om speidernes situasjon etter krigen. Denne ikke navngitte speider forteller at speiderhytta i Ullerudåsen har vært benyttet av «småhirden» i NS, og at det var deres

ansvar under krigen. NS hadde imidlertid ikke løftet en finger for å vedlikeholde hytta, som fikk svært hard medfart under krigen. Det var derfor en formidabel jobb som møtte speiderne da den skulle tas i bruk igjen, og det fantes ingen midler for å sette den i stand.

Hytta lå utsatt til, og ble flere ganger utsatt for hærværk. I 1953 da speiderne skulle ta i bruk speiderhytta i Ullerudåsen etter sommerferien, ble de møtt av resultatene etter et slikt hærværk. Hytta hadde små ruter i vinduene, og de fleste av disse var knust, sannsynligvis med sprettert. Det er usikkert når hytta ikke lenger ble brukt av speiderne, men den var i bruk i hvert fall til godt utpå 1960-tallet. Da var den blitt for liten for 1. Drøbak, og ble i all hovedsak brukt av jentene.

Bilde 150: Restene av den gamle speiderhytta i lia over Ullerudbakken er godt synlige i dag. Foto: Stein Ankarstrand

sees den dag i dag.

Bilde 149: Jentene i Linnea-patruljen, Drøbak 1 på tur i speiderhytta i Ullerudåsen ca 1963. Fv Randi Gundersen, Anne-Ma Hansen, Tone Grimsrud, Inger Fredriksen, Anne Thorbjørnsen. Bak Anne-Lise Stageboe. Foto utlånt av Anne W Thorbjørnsen

Det er usikkert hvordan leieforholdet egentlig var etter krigen, og særlig etter at 15 års kontrakten gikk ut. Hytta ble uansett brukt av speiderne til omtrent midten av 60-tallet. Hytta ble godt vedlikeholdt av grunneier helt frem til den ble revet på 90-tallet som en del av overdragelse av eiendom til Frogn kommune. Rester av hytta kan

¹²⁴ Dagens familie kan ikke forstå denne tilknytningen til fru Ege, så dette er fremdeles ikke «opklart».

Som nevnt har det vært snakk om to hytter. Den andre skal ha ligget oppe ved dammen på Skorkeberg, omtrent der Skorkeberg allé 17 er i dag. Kilder som var med i 1. Frogn KFUM sier at de benyttet dette området som turmål, men at de ikke kan huske noen hytte.

13.2. Husvik

I 1956 tillater kommandanten på Oscarsborg at speiderne benytter fasiliteter i Husvik til speidermøter og lager. Ordningen varer noen år, og i 1958 har speiderne lotteri der inntektene går til å innrede disse lokalene¹²⁵. Speiderne fikk disponere hele huset, og skulle gjøre mye av innredningsarbeidet selv. Speiderne på den tiden omtalte selv lokalene som speiderhytte.

I begynnelsen av 1961 forteller gruppeleder Hans Hellesøe at den gamle speiderhytta på Ullerud er blitt for liten, og at det nå stort sett er jentespeiderne som bruker den¹²⁶. Foreldrerådet hadde imidlertid planer om å bruke materialer fra en hytte som var revet på Parrstranda for å bygge ut hytta på Ullerudåsen. Jobben med å plukke fra hverandre hytta på Parrstranda var krevende, og da det bare var en speiderpappa og speiderleder Rove som jobbet med det, ble det annonsert i Amta for å få flere til å bidra¹²⁷. Det var vel så som så med oppslutningen, men en del materialer ble tatt ned. Materialene ble ikke brukt til å bygge ut hytta i Ullerudåsen, men ble senere brukt til å bygge «Tomtebo». Omtrent samtidig nevnes det at «speiderne har tilhold i et rom i Villa Grande»¹²⁸, men i forbindelse med utvidelsen av barnehagen i de samme lokalene ble speiderne tilbudt rom i «Parkkafeen»¹²⁹. Per Willy Færgestad var speider i årene 1964-69, og husker godt at de avla sitt speiderløfte på Villa Grande, og at speidermøter ble holdt i hytta i Husvik.

Det lå også en større bygning rett nord for Sagajordet. Ruinene synes godt i dag. Også dette ble brukt til speidermøter, særlig for flokken. Denne var ferdig pusset opp til speiderbruk høsten 1972, og var også eid av Forsvaret. Flokken hadde bl.a årlig fotballkamp mot DFIs puslinger utenfor, og 1. Drøbak arrangerte Ulvungenes dag der i 1979. Også dette huset er revet, men restene av den store grunnmuren kan sees den dag i dag.

Bilde 151: Restene etter huset der speiderne hadde mange av sine møter på 70-tallet. Foto: Stein Ankarstrand

¹²⁵ Amta 19. mai og 5. november 1958

¹²⁶ Amta 7. juni 1961

¹²⁷ Amta 20. juni og 4. juli 1962

¹²⁸ Amta 11. juli 1962

¹²⁹ Amta 26. august 1963

13.3. Tomtebo - Speiderhytta på Haraåsen

Speiderhytta slik vi kjenner den i dag har vært det viktigste samlingspunkt gjennom historien, og har betydd enormt mye for speidingen i Drøbak de siste 60 år.

På begynnelsen av 60-tallet meldte behovet seg mer og mer for et mer egnet og fast tilholdssted. I desember 1966 ble omsider byggesøknad for bygging av en hytte sendt kommunen. Kommunen kom med positivt svar allerede i januar 1967. Våren 1967 kom dermed den mer detaljerte planleggingen av byggingen av eget hus for alvor i gang¹³⁰. Da hadde man allerede gjennom kakelotterier og annet inntektsbringende arbeid gjennom flere år klart å spare opp kr 5000 i egenkapital samt en god del materialer som gjennom årene var lagret på Søndre Belsjø gård. I tillegg fikk man bevilget kr 3000 av Frogn kommune¹³¹. Gårdbruker Rolf Tomter på Glosli ga bort en tomt. Grunnboken viser at tomten egentlig ikke ble gitt bort, men bygslet uten årlig festeavgift. Dette var gjeldende til 1975, og deretter for fem og fem år så lenge speidertroppen er aktiv. Det var også tatt med et forbehold om at dersom området senere ble bygget ut til boligfelt, kunne grunneier forlanget hytta fjernet hvis den ikke ble kjøpt ut. Dette var jo i den verste utbyggingstiden på Heer, så man så vel for seg muligheten for enda større boligfelt.

Bilde 152: Våren og sommeren 1967 var det iherdig dugnad for å få bygget speiderhytta "Tomtebo": Foto: Ukjent

Hytta var tegnet i 1966 av tømrmester Per Christian Jansen som en enkel teltformet hytte på 9 x 6 meter som var beregnet å koste kr 10.000 til sammen. Tegningen beskrives som nærmest «*genialt husteltliknende*», og at det er som om man har fjernet første etasje og plasserer loftet rett på grunnmuren. Dermed blir «takbjelkene» i stedet gulvbjelker. Konstruksjonen gir «anledning til maksimum rasjonalisering og minimum materialforbruk og arbeidsomkostninger»¹³².

Det var stor dugnadsånd som lå bak. Mammaforeningen arrangerte lotteri, og i tillegg stilte enkelte håndverkere gratis opp for å lage pipe, blikkenslagning o.l. Gårdbrukere i området donerte tømmer etter vinterens hogst, og det ble gjort avtale om billig saging av tømmeret. Leder i foreldreforeningen Gunnar Askautrud var primus motor og byggeleder i prosjektet, og fikk med seg Leon Thorseth og Leiv Eriksson og en rekke andre speiderpappaer som skulle bruke egeninnsats og dugnad for å få opp hytta.

I april 1967 var arbeidet i gang. St. Georgs helgen ble brukt til bæring av materialer og støp av fundament for grunnmur. Ikke bare fedrene bidro. Også flere speidere deltok aktivt i byggingen, og i juni var hytta kommet under tak. Uteboden (den delen som i dag er utelager) ble reist samtidig som hytta. I september ble gulv lagt, og hytta begynte å bli ferdig.

---

¹³⁰ Amta 13. mars 1967

¹³¹ Amta 22. mars 1967

¹³² Amta 13. jan 1967

Bilde 153: Kaffepause for byggegjengen. Foto: Terje Sørhaug

Den opprinnelige Tomtebo, altså den delen av dagens hytte som kalles «gamlehytta» ble jo bygget frittstående. Det er ikke så mange endringer som er gjort på den siden 1967. Veggen til dagens roverhule er jo av helt ny dato. Av gamle bilder kan vi se at det naturlig nok ikke var noen dør der det i dag er dør fra kjøkkenet. I stedet var det et vindu der som var makent til det som er på lageret. Det var også to varmekilder. En vedovn som sto ut i gangen, og en peisovn samme sted som dagens peisovn står. I tillegg var dagens lagerrom opprinnelig bygget som et «lederrom». Loftet ble

bygget for at det skulle kunne overnattes, men dagens retningslinjer gjør at loftet ikke er godkjent til overnatting fordi det mangler vindu som rømningsvei. Takbjelkene var også synlig fra første etasje, men de er senere blitt kledd inn. Det ble også laget benker langs begge sider av hytta og den ble utstyrt med tepper på gulv.

I november 1967 sto hytta «Tomtebo» ferdig¹³³ etter åtte måneders imponerende innsats. Og da hadde man hatt to måneder feriepause fra midten av juni!

Søndag 26. november kunne den høytidelig innvies etter iherdig dugnadsinnsats fra Foreldrerådet i speidergruppa. Denne dagen var det surt og grått med tåkeregner og snø i lufta¹³⁴. Speiderne stilte i uniform, mange foreldre var møtt frem, og speidergruppa fikk celebret besøk av den gamle Drøbaklederen Olav Hansen, kretsleder Finn Guldal Holmen og kretssyremedlem Trygve Kristiansen. Etter at ulvunger og speidere hadde stilt opp, spilt hornsignaler og hilst

flagget, kunne byggeleder Jansen og Askautrud overlevere nøkkelen til hytta til lederne. Gruppeleder Hans Hellesøe takket for gaven, og overrakte tinnvaser til ansvarlig byggemester og «arkitekt» byggmester Jahnsen og gårdbruker Rolf Tomter. Gave vanket det også til mødreforeningen ved leder fru Torseth, og troppsleder Terje Sørhaug overrakte byggmester Askautrud et album med bilder fra hele byggeprosessen. Dette album med bilder og referater er benyttet som den viktigste kilden i dette kapittelet, og finnes enda tilgjengelig for de som vil fordype seg i enda flere detaljer og bilder fra byggeprosessen.

Bilde 154: Forskaling for grunnmuren. Foto: Terje Sørhaug

¹³³ Amta 27. oktober og 20. november 1967

¹³⁴ Amta 27 november 1967

Ifølge regnskapet var prisen på hytta kr 16.017 kroner, og den var gjeldfri takket være foreldreinnsatsen og innsatsen fra de eldste speiderne, og at en del fagfolk stilte gratis opp for å bygge den.

Fra starten hadde ikke hytta strøm, men med hjelp av litt kakelotteri kom dette på plass høsten 1968. Hytta ble for øvrig svært mye brukt, og allerede sommeren etter kunne man konstatere at det hadde vært over 1000 besøk siden åpningen¹³⁵.

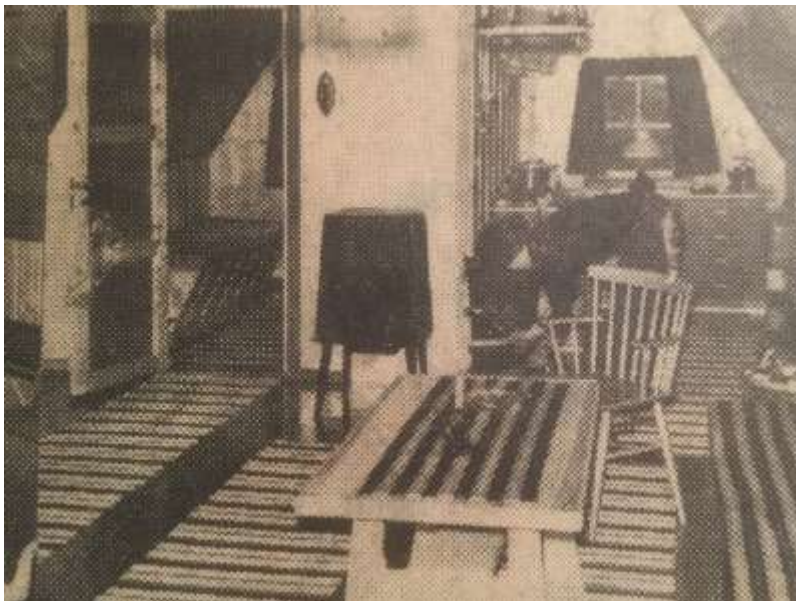

Bilde 155: Alle materialer ble båret inn. Foto: Terje Sørhaug

Tomtebo ble base for mange av 1. Drøbak sine aktiviteter. Både i 1969, 1970 og flere år senere arrangerer 1. Drøbak skirenn fra speiderhytta, og har bl.a. servering for deltakerne. Arrangementet kunne samle 3-400 deltakere og publikum, og omtales som en av de store begivenheter i kommunen.¹³⁶ Det ble konkurrert i hopp, kombinert og langrenn.

Utover 70-tallet benyttes hytta også hyppig som overnattingssted. Nesten hver andre helg er det patroljeturer på hytta, og det er ikke bare koseturer, kan man lese i hyttEboka fra den tiden. Det er seriøs speiding, og opplæring av aspiranter, slik det skal være.

I 1974 kunne det gått riktig galt. To gutter på tur med hund klarte å hindre en større skogbrann da flere kvadratmeter av skogbunnen rett ved speiderhytta hadde tatt fyr. De brukte grankvister for å banke ned flammene, og da de hadde kontroll fikk de endelig varslet brannvesenet. Disse kom med brannbil og 10 mann, men klarte ikke å kjøre brannbilen inn til brannstedet. Dermed ble det vannbøttebæring i stedet. Hadde brannen fått utvikle seg, hadde neppe speiderhytta sett ut som den gjør i dag.

Bilde 156: Hytta sto ferdig i november 1967. Her ser vi inn i lederrommet (i dag materialrom) til venstre, og kjøkkenet (i dag gang inn til dagens kjøkken) til høyre. Foto: Amta

---

¹³⁵ Amta 31. juli 1968

¹³⁶ Amta 9. og 13. mars 1970

Ny-hytta

I 1971 begynner noen å tenke tanken på at speiderne bør skaffe seg et mer egnet møtested nærmere bebyggelse i Drøbak enn det Tomtebo innebærer. Det kan gjerne være et gammelt hus med flere rom¹³⁷. Det tar imidlertid noen år før noen planer settes ut i livet. Når man endelig bestemmer seg, endte det opp med at Tomtebo skulle utvides.

Speiderne og grunneier Harald Jacob Tomter ble enige om festekontrakt. Søknad om utvidelse av Tomtebo leveres i nov 75, men tilbygget, eller «ny-hytta» som det vanligvis kalles nå, står ikke ferdig før i 1978. Det var arkitekt Drange som tegnet tilbygget.

Det er en ny, formidabel innsats som legges ned av en svært dyktig foreldreforening som gjør at planene kunne realiseres. Den nye delen av Speiderhytta ble bygget på dugnad i årene 1976-1978. Det var Roald Tønnes som var formann i byggekomiteen, og byggmester Jahnsen som var ansvarlig byggmester. Som da Tomtebo ble bygget, fikk man en del støtte i form av billig eller gratis arbeid der det var nødvendig å ha fagfolk, men ellers ble bygget satt opp på dugnad. Tønnes fremhevet «den entusiasme som preget deres (foreldrenes, red anm.) virksomhet, ikke minst var det slitsomt å stelle

Bilde 157: Det er håndmakt som gjelder. Rydding av skogs-bunn for ny-hytta. Foto: Ukjent

Bilde 158: Nyhytta under oppføring i 1977. Foto: Ukjent

---

¹³⁷ Amta 15. mars 1971

med tomt, grunnmur og grunnarbeider i fet hele tatt, når man ikke var fagfolk (...) Det ble riv og slit, stensprenging og bæring av sten»¹³⁸.

På grunn av restriksjoner siden hytta lå i overkant av Øvredammen, fikk man ikke tillatelse til å installere annet enn biologisk toalett. Øvredammen var den gang drikkevannskilde i Frogn. Ny-hytta sørget nå for at speidere fikk mye større plass å boltre seg på. 15. oktober 1978 blir den «nye» delen av hytta åpnet, med over 100 personer til stede, herunder også Olav Hansen som da var blitt 77 år gammel, og kretsleder Jens Døvik. Tilbygget hadde kostet den nett sum av kr 122.000, - uten at egeninnsatsen var inkludert, og gjelden var på kr 42.000, -. Det var et virkelig stort økonomisk løft, hvor til og med Frogn kommune gikk inn for å være garantister for et lån på 80.000, - som Mødreforeningen, som var hyttas formelle eier, måtte ta opp for å få finansiert byggingen¹³⁹.

Bilde 159: Ny-hytta sett fra kjøkkenet og opp i stua. Foto: Ukjent

Mens gamlehytta Tomtebo mest ble brukt til patruljeturer og mindre møter, kunne nå også troppsmøter legges til egen speiderhytte og ikke bare i andre lokaler. I 1982 er det første gang flokken overnatter på hytta. Da deltok 19 gutter, deriblant småspeider Kermit og deres fem ledere.

Ettersom hytta ble såpass mye utvidet, ble den tidligere festekontrakten endret, slik at mødreforeningen, som da var ansvarlig, fra 1976 skulle betale en årlig festeavgift på kr 1000, - til Harald Jac Tomter, som hadde kjøpt eiendommen som Speiderhytta ligger på ikke lenge etter at Rolf Tomter «ga bort» tomta. Denne festekontrakten gjelder fremdeles, og går ut først i år 2085. Dagens grunneier i området er forøvrig Anne Tomter.

Hytta har fått noen forbedringer opp gjennom årene. Den første store forbedringen var på 80-tallet da man endelig fikk montert en biologisk utedo i den gamle boden ved siden av vedskjulet. Dette var en

---

¹³⁸ Amta 18. oktober 1978

¹³⁹ Amta 18. mars 1977

gave fra Landbrukshøgskolen. Det tok imidlertid en god del år før det ble lagt inn vann og kloakk slik vi kjenner det i dag. Dette ble etter hvert et prekært behov. Selv om det som i dag er uteboden fungerte som utedo, vegret speiderne seg for å bruke denne. I 2002 ble planene om å legge inn vann i hytta mer aktuell, men det tok tid og det var en prosess der både graving av egen brønn og tilkobling til offentlig vann og kloakk ble vurdert. I 2003 mottar speiderne kr 45.000, - fra Lions som sammen med egne midler og støtte fra Frogn kommune gjorde at det kunne legges inn vann og kloakk, samt bygges nytt kjøkken på hytta. Kommunen sørget også for at det kunne lages en bedre sti inn til hytta mens BRUFene (patruljeførerne) lempet grus utover.

Bilde 160: Ny-hytta slik den fremstår i dag. Bildet er tatt vinteren 2015 i forbindelse med vaffelserving. Foto: Stein Ankarstrand

Dette kostet selvsagt mye penger, men lederne var flinke til å finne og søke diverse organisasjoner om støtte, og førte også til at hytta nå kunne leies ut til barnehager og selskaper.

Å eie en hytte midt i skogen, adskilt fra annen bebyggelse, har av og til sin pris. Det har vært flere tilfeller av hærverk. I august 1978, et par måneder før ny-hytta ble innviet, blir samtlige ruter knust, deler av taket revet opp og flaggstanga knekt¹⁴⁰. Gjennom 80-årene er det en rekke innbrudd på hytta. Ruter blir knust og hærverk utført. Våren 1986 var det to runder med omfattende hærverk på speiderhytta. I den siste runden som skjedde rundt pinsetider, ble alt av glass knust, puter og møbler rasert og det elektriske anlegget hadde fått hard medfart. Også peisen og gulvbelegget ble ødelagt, men verst av alt var det at uerstattelige trofeer og premier ble knust og tapt for alltid. Hærverket koster gruppa penger og tærer på energien hos ressurspersoner. Høsten 1986 fikk Brit Drange ansvaret med å ordne opp slik at hytta igjen ble i orden etter hærverksrundene. Det er heldigvis en stund siden siste

---

¹⁴⁰ Amta 24. august 1978

hærverk nå. I 2009 var det ubudne gjester som tok seg inn i hytta ved å knuse et vindu, stjal brannslukningsapparat som de tømte ved bålplassen samt at det ble brent noe inventar. Skadene på selve hytta utover et knust vindu var heldigvis små.

I 2014 måtte den nye delen av hytta gjennom en omfattende restaurering. Det var oppdaget råte i gulvet som følge av at vann har stått på fjellet under gulvet, og luftingen hadde vært for dårlig. Med stor innsats fra foreldreforening og speidere ble hele gulvet revet opp, råte bærebjelker byttet, og nytt gulv med varmekabler ble støpt. Selve jobben med å bygge opp gulvet ble satt bort, og det ble en kostbar operasjon på nærmere 300.000 kroner. Solid støtte fra bl.a. Sparebankstiftelsen, Heer aktivitetsklubb, Ungdommens kommunestyre og andre sammen med egne midler kunne både nytt støpt gulv med varmekabler og ny peis komme på plass.

Bilde 161: I 2014 gjennomgikk hytta en større restaurering da det var kommet råte i gulvet. Foto: Stein Brustad

I 2018 reises tre store gapahuker på den årlige speiderhytte-dugnaden. Kostnadene på ca 40.000 ble i stort dekket av gruppa selv, men med ca 10.000 i støtte fra kommunen. Etter mange år med improviserte, og til dels skjemmende presenningbaserte gapahuker ved den såkalte «andre bål plass», kom det altså mer permanente løsninger på plass. Gapahukene er speidernes, men det er åpnet for at alle som vil kan bruke dem gratis. Tilbudet har vært populært og blitt mye brukt både av speiderne selv, skoleklasser og familier på dags- og overnattingsturer. Selv en uteligger har benyttet området ved et par anledninger!

Bilde 162: En av tre nye gapahuker og ny bål plass. Foto: Stein Ankarstrand

13.4. Solbris

Tanken om at speiderne i Drøbak burde drive med sjøspeiding er av gammel dato. Allerede på 30-tallet var det artikler i Amta om den nye speideraktiviteten sjøspeiding, og på 50-tallet ble det diskutert om Drøbak burde starte med sjøspeiding.

Tankene om dette ble imidlertid sterkere i starten av 70-tallet. I 1972 hadde speidergruppa konkrete sysler med tanken om å starte med sjøspeiding¹⁴¹, og det ble kalt inn til et stort møte med representanter fra både speidergruppa, Follo krets, Oslos sjøspeidere og foreldrelaget. Man mener at Follo med sin kyst og særlig Drøbak har gode forutsetninger for å etablere og drive en sjøspeidergruppe. Drøbaks beliggenhet i Follo og ikke minst byens historie som seilskuteby er jo åpenbart gode argumenter.

En plan for finansiering legges, og i januar 1973 sendes det søknad til kommunen om bidrag på kr 15.000 av de 60.000 som var nødvendig å sette i gang med sjøspeiderarbeidet. Pengene skulle gå til innkjøp og oppussing av fiskeskøyte.

Bilde 164: Stolte rovere på Solbris. Fv: Benn Valsø, Bjørn Fleisje, Stig Eide og Kai Engebretsen. T-skjortene var for øvrig sponset av daværende gruppeleder Per Thorgersen, som eide Skipperstua. Foto: Ukjent

Bilde 163: Solbris. Foto utlånt av Halstein Aastebøl

Søknader sendes også til fylket og til Follo Krets. Speidergruppa hadde allerede sikret seg gratis båt plass på Oscarsborg.

30. april 1973 ankommer skøyte med registreringsnummeret M85HØ til Drøbak og speiderne kunne si hei til «Solbris». Dette er 1. Drøbak sin nye speiderskøyte, som kom til å dominere aktiviteten i gruppa sommerstid i en tiårsperiode fremover. Innkjøpet av båt, med transport, ombygging, seil og oppussing, var altså budsjettert til kr 60.000. Dette ble delvis finansiert med støtte fra bl.a. Civitan og delvis med egne midler. Follo Krets støttet søknadene, fordi dette ville være det eneste sjøspeidertilbudet i Follo, som også andre grupper kunne dra nytte av. Båt ble innkjøpt fra trålereder Sælvik i Fosnavåg, og ble seilt til Drøbak av selgeren. Det var en 40 fots fiskeskøyte som til tross for sine 70 år var i meget god forfatning da 1. Drøbak overtok den. Alt utstyr var i god stand, også den 28 HK sterke Heimdal motoren. På veien til Drøbak mønstret to av Drøbak-roverne ombord i Kristiansand og ble med de siste to dagene av

¹⁴¹ Amta 5. mai og 10 november 1972

seilasen. At den kunne legge til og bli i havna på Oscarsborg gjorde at Solbris antakelig var Norges best bevoktede speiderbåt!

Bilde 165: Dagligliv ombord på Solbris. Fv Truls Aasheim, Per Otto Hansen og Anders Graav. Foto utlånt av Per Otto Hansen

Å operere en såpass stor båt krevde også kunnskap og dyktighet. Mange av roverne gikk derfor på båtførerkurs, og en av roverne tok også maskinutdanning på yrkesskole som ville komme godt med. Å manøvrere en båt som dette i uvær krever både kunnskap og erfaring, for erfaring gir selvtillit som er helt nødvendig¹⁴².

På sommerleiren i 1973 deltok både troppen og roverne, og leiren var lagt til de ytterste nøyne øer i Larvikområdet.

Seilekurs, navigering og sjømannskap hadde hovedfokus på leiren. Litt «landtjeneste» ble det også, med kommandoløp med orientering, og fotball som aktiviteter. Men Solbris sto altså i sentrum. I 1974 ble også fire VG-joller «stilt til disposisjon» for speiderne, som gjorde at Solbris ble et slags «moderskip» når speiderne var ute med VG-jollene. Solbris ble et populært innslag også i Follo-speidingen. Særlig Follo sine ulike roverlag var med på tur. Båten ble selvsagt brukt på alle mulige sommerleirer.

Etter hvert ble «Solbris» gammel og slitt, og ikke minst tungvint og dyr å vedlikeholde. I tillegg dalte interessen for et såpass stort vedlikeholdsprosjekt. Solbris ble derfor i 1983 solgt for 30.000. Høsten 1983 ble

Bilde 166: Ulf Gornæs poserer på snekka som ble innkjøpt i 1983. Foto utlånt av Terje Hagen

det i stedet kjøpt inn en mindre motorbåt for kr 39.000. Midlene til innkjøpet kom fra salget av «Solbris», men også fra gruppene. Det var fremdeles roverne som sto for drift og vedlikehold av båten. Det var en utfordring mellom 1. Drøbak og Frogn om finansieringen ettersom begge gruppene hadde rovere i roverlaget. Særlig var det Frogn som følte at 1. Drøbak ville ta uforholdsmessig stort eierskap til båten ettersom roverlaget lå under 1. Drøbak, selv om roverne kom fra begge grupper. Man blir

¹⁴² Drøbaksmellet nr 4, 1974

enige, og Frogn speidergruppe betaler noe av summen for den nye båten på vegne av sine rovere i det RRR-laget som er hovedbrukeren. I alt er det 19 rovere i roverlaget på den tiden.

Drøbak sitt sjøspeiderprosjekt endte etter 15 år, i 1988. Gruppeleder Svein Ivar Fure satte et slags ultimatum om at dersom båten skulle beholdes, skulle det både være en båtgruppe som tok ansvar, at den ikke skulle være mer enn «normalt arbeidskrevende og at det ikke skulle dukke opp noen store kostnader. Det endte med at båten ble solgt for kr 4000,- og pengene gikk til innkjøp av kanohenger.

Bilde 167: Rovere på pinsetur i 1977: Fv Kjetil Erikstad, Anders Graav, Jan Tore Treider, Per Otto Hansen, Jan Erik Drange, Even Fæste og Truls Aasheim. Foto utlånt av Per Otto Hansen

13.5. Speiderhytta på Måna

Fra 1978 og utover på 80-tallet leide speiderne i Frogn/Heer en hytte som bare ble kalt «Måna». Det er fordi den ligger ved Måna, omtrent der lysløypa krysser veien til Ytre Hallangspollen. Hytta var, og er fremdeles, eid av Ottarsrud-familien, og ble utleid for kr 200 pr måned til speiderne som speiderhytte for jentespeiderne. Speiderne måtte selv organisere oppussing av hytta, og høsten 1979 ble det utført omfattende restaurering av hytta. Det ble tapetsert, satt inn ny vedovn, det ble listet, innlagt strøm og det ble malt. Det ble også etablert et hyttestyre som var svært aktive i å restaurere og vedlikeholde hytta. Utover 80-tallet ble «Måna» mye brukt både til turer, speider- og ledermøter.

Bilde 168: "Speiderhytta" på Måna slik den fremstår i 2019. Her hadde Frogn/Heer sitt hytteparadis på 70- og 80-tallet. Foto: Stein Ankarstrand

Bilde 169: Fra en speidertur til hytta på "Måna" rundt 1978. Foto utlånt av Mette Leirvik

I takt med sammenslåinger av grupper, og færre speidere generelt utover 80-tallet, ble stedet mindre og mindre brukt. Samtidig økte både leiepris og øvrige utgifter. Det ble også begått hærverk der alt av dekketøy ble knust og inventaret ble herjet med. Lederne i Frogn anmodet derfor foreldreforeningen om enten å finne et mer egnet sted, eller sette stedet skikkelig i stand slik at det ble mer attraktivt å bruke. Valget falt på å avslutte leieforholdet på «Måna» i 1985, som også var naturlig siden Frogn og 1. Drøbak slo seg sammen, og 1. Drøbak allerede hadde speiderhytta på Heer.

I dag leies hytta ut til en familie.

13.6. Andre møtelokaler

Før speiderne fikk hytta på Haraåsen hadde man tilhold en rekke steder. De viktigste er nevnt først i dette kapittelet, men mange andre bygninger har også vært benyttet til ulike formål.

På 60-tallet, før Tomtebo ble bygget, ble mange av 1. Drøbak sine møter holdt på det som i dag er biblioteket. Også Britannia, eller Festiviteten som lå der i gamle dager, ble ofte benyttet av speiderne, men da som festlokale. Bygget brant ned i 1980, men lå der Britanniatorget er i dag. Mang en juleavslutning har blitt gjennomført på Britannia.

I tillegg ble Folkvang benyttet i festlige lag. Ulveflokken benyttet også Drøbak gamle folkeskole i sentrum en god del på 70-tallet.

Sagajordet blir også brukt av 1. troppen til de fleste av sine troppsmøter ettersom hytta på Heer var allerede for liten. Flere møter ble også holdt hos daværende gruppeleder Per Thorgersen på Skipperstua.

13.7. Dronningen

Selv om leirstedet «Dronningen» aldri direkte har hatt noe med Drøbak- og Frognspeidingen å gjøre, er det verdt å nevne stedet ettersom det er lokalisert i Hallangen i Frogn kommune. Stedet ble donert til Norsk speidergutt-forbund av søstrene Hallen i 1974, først som en prøveordning og deretter permanent overtatt i 1976¹⁴³. Det er usikkert om søstrene Hallen er i slekt med Ernst Hallen som grunnla 1. Drøbak. Eiendommen består av 6-7 mål tomt, samt brygge. Frem til 2017 sto selve huset, samt et utedeanlegg.

Bilde 170: Dronningen slik den var rett før den ble revet i 2018. Foto: Amta

I mange år var Dronningen et populært turmål for særlig gruppene i Drøbak og Nesodden, og egnet seg godt som sommerleirsted for tropper. Det har vært utallige overnattingsturer, dagsturer, sommeravslutninger og andre arrangementer på eiendommen. Utover 2000-tallet ble det imidlertid klart at NSF ville satse på Tredalen som sjøleirsted, og Dronningen ble verken vedlikeholdt eller brukt noe særlig.

Både i Drøbak og Fagerstrand har det vært tilløp til diskusjoner om disse speidergruppene burde ta et større ansvar for stedet, men ingen av dem har ressurser til å sette stedet i stand. Særlig blusset diskusjonen opp i begynnelsen av 2009 da Norges speiderforbund ville kvitte seg med stedet. I midlertid ble det etter en juridisk gjennomgang konkludert med at NSF faktisk ikke har mulighet til å kvitte seg med Dronningen. Stedet ble gitt bort med en klausul om at det aldri kan selges ut av speiderbevegelsen.

I 2018 ble hytta på stedet revet, og hva som skjer videre med stedet er enda uklart.

---

¹⁴³ Amta 22 april 1976

14. Samfunnsnyttig innsats

En av fundamentene i speiderbevegelsen, ved siden av friluftsliv, er samfunnsengasjement. De ulike speiderorganisasjonene har til alle tider arrangert ulike innsamlingsaksjoner for å bidra til gode formål. Den gode gjerning kalles det, og er fundamentert i flere av Speiderlovens paragrafer.

I moderne tid er det Speideraksjonen som er Norges speiderforbunds store samfunnsnyttige prosjekt. Speideraksjonen samler inn flere millioner pr år på landsbasis, og lokalt i Drøbak har denne aksjonen innbrakt mange tusen kroner hvert år. Men det er i moderne tid. Gjennom historien har det vært svært mange aksjoner og annen samfunnsnyttige bidrag fra speidernes side.

Bilde 171: Speideraksjonen har samlet inn penger til Flyktningehjelpens barneutdanningsprosjekter de siste årene. Foto: Jan Kr Schønheyder

Som følge av Tysklands nederlag i første verdenskrig og Versaillestraktaten var det stor fattigdom og nød i Tyskland, og særlig var situasjonen ille i Berlin. Det var stor hungersnød, og Amta brakte mange situasjonsbeskrivelser fra landet. Drøbakspeidernes første kjente humanitære aksjon ble derfor gjennomført i november 1923. Da gjennomførte speiderne innsamling av penger og klær. Speiderne samlet inn masse klær, og omtrent 350 kroner, som tilsvarer rundt kr 10.000 i dagens pengeverdi. Penger og klær skulle herr godseier Ringnes sørge for at kom frem til de trengende. Videre kan vi lese at Drøbakspeiderne i 1938 og 1939 deltok i et nasjonalt prosjekt der speiderne solgte små flagg til inntekt for «de vanføre» (handicappede).

Etter krigen tiltar speidernes humanitære prosjekter. I en del av prosjektene er det andre organisasjoner i Drøbak eller Frogn som organiserer innsamlinger, og hvor speiderne er med og gjennomfører selve innsamlingen. Da speiderne sommeren 1945 hjalp til med å samle inn ved som skulle sendes til Danmark, var det et eksempel på en slik type prosjekt. Et annet eksempel er da speiderne i Frogn KFUM i 1958 selger fyrstikkesker til inntekt for Flyktninghjelpen¹⁴⁴. I 1960 deltar speiderne i Røde Kors sin innsamlingsaksjon for sultende i Kongo. I 1962 arrangerer KFUK og KFUM-speiderne innsamling av ulltepper til Algerie. I 1968 deltar speidere i innsamlingsaksjonen «hjerterfemern» til inntekt for hjerteaksjonen til Nasjonalforeningen. Det gjorde de også i 1967 og i mange år senere utover 1970-tallet. I de senere år har speiderne deltatt både i Lions sin «Røde fjær»-aksjon, «Hjerterfemern» og Kreftaksjonen til inntekt for Landsforeningen mot kreft.

En annen type aksjoner er de som er organisert av speiderne selv, primært gjennom speiderforbundene. I 1946 selger speiderpikene i Follo små flagg til inntekt for speidersaken, og i 1956 deltar 1. Drøbak og 1. Frogn KFUM i den nasjonale Speideraksjonen «Alltid beredt 1956». Her skulle inntektene opprinnelig gå til 18 ulike organisasjoner. Imidlertid ble det besluttet at alle de innsamlede midler skulle gå til Røde Kors sin aksjon til inntekt for ofre for opprøret i Ungarn tidligere samme år. Det nevnes at Follo-speiderne samlet inn over 17.000 av de 700.000 kronene som NSF samlet inn til Røde Kors sitt arbeid, men det kommer ikke frem hvor mye Drøbak- eller Frognspeidere samlet inn. Speideraksjonen «Alltid beredt 1957» gikk til derimot til de 18 ulike organisasjonene.

¹⁴⁴ Amta 21. november 1958

Jentenes motsats til Speideraksjonen var Speiderjobben. Denne ble startet første gang i 1956, men Drøbak 1 kom med for første gang i 1960. I 1961 deltar Drøbak 1 til inntekt for Gladheim cerebral

Bilde 172: Småspeidere samlet foran "gamlehytta" etter gjennomført småspeideraksjon 1987. Foto: Amta

parese-hjem, og i 1962 utføres Speiderjobben til inntekt for Emma Hjorts hjem. Dette året og flere år senere er Speiderjobben felles for både NSPF, NSF og KFUK. I 1963 avholdes Speiderjobben til inntekt for svømmehall og terapirom for «vanføre barn» i Tromsø og til Geilomo barnesykehus for astmatikere.

I 1964 går Speiderjobben til inntekt for Rednings-selskapet. Jentespeiderne i Drøbak gikk sammen med Barneteatret i Drøbak og laget en forestilling som skulle skaffe inntekter til redningsskøyta. Forestillingen var lagt opp som en barnetimeforestilling og ble vist to ganger. I 1965 har Speiderjobben 10-års jubileum, og inntektene går til flyktningbarn i Hong Kong.

1979 er året etter sammenslåingen av gutte- og jentespeiderne i Norge, og da er Speiderjobben et fellesarrangement for første gang. Betalingen for Speiderjobben 1979 var forøvrig «*minimum kr 5 pr time, men gjerne mer*¹⁴⁵».

Småspeiderne og ulvungene hadde også tidligere sin aksjon. Julebukkaksjonen gikk hvert år i begynnelsen av januar, og samlet årlig inn mellom 2000 og 4000 kroner. Første gang aksjonen ble avholdt i Drøbak var i 1967 og deretter årlig til godt utpå 80-tallet. Pengene som ble samlet inn gikk til ulike prosjekter i regi av UNICEF.

De siste 10 årene har som nevnt innledningsvis Speideraksjonen vært en fast programpost for alle enheter. I april hvert år går patruljene med innsamlingsbøsser og ringer på dørene og samler inn penger til Speideraksjonen. Formålet har variert, men mye har gått til Flykningehjelpen som er NSF sin samarbeidspartner. De innsamlede midler går da til ulike prosjekter som Flykningehjelpen driver, og som er rettet mot barn og unge. I årene 2008 og fremover samles det årlig inn mer enn 10.000 kr lokalt i Drøbak, og nasjonalt samles det inn mer enn en million kroner årlig.

I tillegg til innsamlingsaksjoner som nevnt over, har speiderne også gjennomført rekke annet arbeid med samfunnsnyttige formål lokalt. For mange år siden deltok man i løyperydding av skogs- og skiløyper. Det har også vært organisert flere større og mindre søppelryddingsaksjoner. I 1989 hadde f.eks. hele speidergruppa en stor dugnad med å rydde søppel i hele Seierstenmarka¹⁴⁶. I veldig mange år helt tilbake fra 1950-tallet og til utpå 1980-tallet stilte speiderne fra alle speidergruppene som fakkeltåler, og satte da et spesielt preg på julegateåpningen i Drøbak.

I mars 1961 deltar speiderne sammen med Røde Kors og Heimevernet i en leteaksjon etter en 4-åring som hadde gått seg bort ved Marikova på Søndre Hallangen. Etter hvert kom også store politistyrker og deltok i leteaksjonen som varte i nesten et døgn. Jenta ble i midlertid funnet i god behold, og speiderne fikk skryt for sin innsats.

I flere år på 60-tallet stilte speiderne med flaggborg på retterstedet på Håøya ifm markeringer der, og så sent som i 1975 stilte speiderne flaggborg på retterstedet ifm 30-års markeringen for frigjøringen. Gårdbruker Erik Vang donerte 800 julenek i 1968, som speiderne delte ut gratis i Drøbak.¹⁴⁷ På 1970-

¹⁴⁵ Amta 26. september 1979

¹⁴⁶ 6. april 1989

¹⁴⁷ Amta 11. og 18. desember 1968

tallet har jentene i Heer fast tradisjon med Lucia-tog på Grande sykehjem, og i 1978 stilte 20 speidere fra 1. Drøbak opp for å verve medlemmer til Bård Østgaard stiftelse (senere Stiftelsen Norsk Luftambulansse). Dette var en slags takk for Luftambulansen sitt arbeid ifm en ulykke i påsken 1978¹⁴⁸.

Drøbakspeiderne har også de siste 10 årene hatt vaffelservering på Speiderhytta søndager i vinterhalvåret. Selv om gruppa tjener noen kroner på dette, har det ikke vært inntektene som har vært det viktigste. Mye viktigere er det at speiderne bidrar til å få folket ut på ski eller på beina på vinteren.

---

¹⁴⁸ Amta 5. april 1978

15. Foreldreforeninger

Foreldreforeninger av ulik karakter har alltid vært svært viktig for speiderbevegelsen slik som for de fleste andre organisasjoner. Foreldre som engasjerer seg, er positivt på flere måter. For det første, og det viktigste, er at foreldre med engasjement automatisk er med på å motivere sine barn til å fortsette med den aktiviteten de driver med. Dernest har foreldre med engasjement en svært viktig støtterolle. I organisasjoner som er drevet av frivillige ledere, og som uten betaling eller kompensasjon bruker av sin etter hvert dyrebare fritid for å følge opp egne og andres unger, er foreldrenes innsats på dugnader og aktiviteter som bidrar til å skaffe midler uvurderlig og helt avgjørende. På den måten kan lederne konsentrere seg om å være ledere og organisere og lede aktivitet uten å måtte tenke så mye på det man i idretten ville kalt «det utenomsportslige».

Bilde 173: Foreldreforeninger har alltid vært viktige for speiderarbeidet. Her tar speidere og dugnadsforeldre en pause fra hyttebyggingen våren 1967. Foto: Terje Sørhaug

I Drøbak har foreldrene vært organisert som en slik støtte gjennom alle tider. Allerede i 1923 ser vi at det var «forældreraadet» som kalte inn til og som organiserte basarer og speiderfester. En av de første som nevnes i dette viktige arbeidet var skolebestyrer J. J. Wangensteen, som var leder av Foreldrerådet i mange år.

Det har nok gått opp og ned med foreldrenes innsats gjennom disse 100 årene, og i perioder har det ikke vært noe særlig til foreldreinvolvering mens det i andre perioder var svært stor iver blant foreldrene. Dette skyldes nok at dette arbeidet, som må gjøres på siden av arbeid og familieliv forøvrig, krever entusiasme fra de som drar lasset.

Etter at Emil Andersen re-startet 1. Drøbak høsten 1955, inviterte speiderlederne i Drøbak, herunder også Olav Hansen som da bodde i Horten, alle speidere og foreldre til speidermøte i Drøbak folkeskoles foreldrelag¹⁴⁹. Forbundssekretær fra NSF stilte og orienterte foreldrene om hva speidersaken er, hva den gjør med guttene og hvorfor dette er viktig. Speiderne og foreldrene ble også oppfordret til å undersøke om sjøspeiding kunne være noe for Drøbak. Olav Hansen organiserte leker for speidere og

---

¹⁴⁹ Amta 22. november 1955

foreldre. Deretter ble speiderne sendt hjem, mens foreldrene ble igjen. Her fikk de høre mer om speiderlederens hverdag, og hvordan foreldre kan avlaste lederne. På møtet ble det også vedtatt å starte opp et foreldreråd til støtte for lederne. Til å lede rådet ble «fruene Ruth Andersen, Bringsværd og Reidun Dahl, samt ingeniør Andersen og politibetjent Reidar Andersen valgt. Dette må anses å være oppstarten av det som etter hvert ble kalt både mødre- eller mammaforening og Foreldreforening. Dette nye foreldrerådet hadde sin første oppgave å arrangere speidernes juletreff i januar 1956¹⁵⁰.

Foreldrerådet bivånte med stor interesse hvordan Ulvungenes dag ble arrangert av 1. Drøbak i 1958, selv om 1. Drøbak ikke selv hadde noen ulveflokk på den tiden. Foreldrelaget startet derfor en diskusjon om muligheten for å komme i gang med ulvungearbeid i Drøbak. Det er jo interessant at dette initiativet altså kom fra foreldrene, og ikke fra speiderlederne. Foreldrene går for dette, og Astrid Olausen påtar seg å være ulveleder¹⁵¹. Drøbak ulveflokk stiftes 28. oktober 1959¹⁵².

På begynnelsen av 60-tallet var det også forsøk på å starte et St. Georgsgilde i Drøbak, som ville være et supplement til foreldrerådet. Et gilde består normalt av gamle speidere og speiderledere som vil bidra i støttevirksomhet for den eller de lokale speidergruppene. Det ble invitert til «stort møte i Jo-Bu-bygget» hvor bl.a. generalsekretær Odd Hopp fra forbundet deltok og snakket om foreldrearbeid¹⁵³. Vi vet imidlertid ikke om, og eventuelt i hvilket omfang et slikt gilde fungerte. Willy Hjertstrøm gjorde et forsøk på å starte et gilde i 1970, men det strandet allerede i 1971.

På 60 og 70-tallet var kanskje den mest aktive perioden for foreldrelaget, og foreldrene veldig aktive i driften av gruppa. Foreldrerådet i 1. Drøbak veldig aktive under ledelse av oberstløytnant Erling Sjø, og Gunnar Askautrud, som var primus motor under byggingen av speiderhyttas gamle del – Tomtebo – som ble bygget utelukkende på dugnad av foreldrene. De skaffet ledere, fikset penger og ordnet alt «papirarbeidet», mens troppslederne drev utelukkende med speiding.

I flere år på 70- og 80-tallet arrangerte foreldrene både julemesser og flere meget innbringende loppemarkeder. Foreldrene hadde både Mødreforening, som tok seg av tradisjonelt kvinnelige systemene som syng, baking og vasking, og et Foreldreråd som var mennenes domene, med snekring, hyttebygging og slike ting. Det ble arrangert både julemesser og lotterier i stor stil. Denne kjønnsdelingen blant foreldrene fungerte mer eller mindre helt frem til midten av 80-tallet!

Et eksempel på foreldregruppas enorme engasjement var da det årlige skirennet skulle gjennomføres i februar 1973. Det var lite snø, og for å få til en brukbar langrennsløype rundt Haraåsen stilte 20 foreldre for å spa snø fra andre steder hele lørdagen¹⁵⁴.

I et utdrag fra Mammaforeningens protokoll i 1974 kan vi lese at «MF overrakte troppsleder Kai Langebeck en sjekk stor kr 8469,95 som gjør at skøyta («Solbris» – red anm) nå er betalt.» Ulvungenes pengebehov var i midlertid mer beskjedne, står det i protokollen. De fikk nye sakser!

Utover 80-tallet var foreldrene fortsatt veldig aktive. Mødreforeningen tilførte i 1982 og 1983 gruppa (troppen) ca 30 000,- kr til drift og utstyr som de fikk fra julemesse, kakelotteri og loddsalg.

Det var ikke bare foreldrene i 1. Drøbak som var aktive. Da Frogn/Heer kom i gang på midten av 70-tallet, kom det også raskt i gang en foreldreforening her også. De var svært aktive og sørget for masse

---

¹⁵⁰ Amta 6. januar 1956

¹⁵¹ Amta 6. juni og 18. september 1959

¹⁵² Amta 6. november 1959

¹⁵³ Amta 22 februar og 3. mars 1961

¹⁵⁴ Amta 14. mars 1973

inntektsbringende tiltak som gjorde at troppen kunne få kjøpt nødvendig utstyr, få billigere leir osv. Foreldreforeningen i Heer drev også frem leie og restaurering av «Måna». Etter sammenslåingen med Sogsti til «Frogn» i 1982 dalte imidlertid foreldreaktiviteten nærmest til null, og lederne måtte dra mye av utenom-aktivitetene som tradisjonelt hadde vært Foreldreforeningens ansvar. Dette slet kraftig på motivasjonen hos lederne.

Fra rundt sammenslåingen av Frogn og 1. Drøbak i 1985 ble også foreldreforeningene omorganisert. Begrepene «Foreldreråd» og «mammaforening» utgikk, og en ny forening oppstod: «Foreldreforeningen», hvor alle foresatte var medlem. Foreldreforeningen hadde eget styre og eget selvstendig regnskap, og stod for eierskap og drift av Speiderhytta. Foreldreforeningen var på denne tiden svært aktive i å organisere inntektsbringende aktiviteter. Eksempelvis arrangerte de i 1986 hele fire kakeletterier, et julelotteri og en julemesse som ga penger i kassa¹⁵⁵. Denne ordningen varte i mange år, men utover 90-tallet ble det vanskeligere å være ledere i Foreldreforeningen. Man var avhengig av at noen dro i trådene, men det ble stadig vanskeligere å få foreldrene til å stille opp og gjøre en innsats i Foreldreforeningens styre.

I mange år rundt årtusenskiftet organiserte foreldreforeningen flaskeaksjon, der speiderne gikk rundt og ringte på dører og ba om panteflasker. Dette var mulig fordi daværende leder Rune Andersen jobbet hos Sand Andersen, og at man derfor kunne lagre flaskene der. Det ble etterhvert for dyrt å få hentet flaskene i tillegg til at det ble vanskelig å oppbevare de store mengdene flaskene.

Bilde 174: Flaskeaksjonen var en viktig inntektskile i mange år. Foto: Amta

En viktig milepæl kom i 2010 som et resultat av den labre innsatsen fra foreldreforeningen de siste årene. Foreldreforeningen i sin daværende form, med eget styre og eget regnskap, ble avviklet. Hytta og alle andre verdier ble overført til speidergruppa, og foreldreinnnsatsen ble omorganisert. Selv om det ble gjort noen spede forsøk på å stable en foreldreforening uten økonomisk ansvar på bena i 2011, har det siden da vært Gruppestyret som har utgjort foreldreforeningens styre. Dette har medført at Gruppestyret de siste 10 årene har involvert seg svært mye mer enn tidligere i inntektsbringende arbeid. Dette gjelder både inntekter til drift av speidergruppa generelt, men også for å skaffe midler til drift og vedlikehold av speiderhytta spesielt. Imidlertid har det at Gruppestyret har tatt mer ansvar for dette gjort at lederne fortsatt kan fokusere på å være ledere for speiderne.

Selv om foreldrene ikke lenger organiserer seg selv, slipper de ikke så lett unna. Alle gjøremål som krever foreldreinnnsats kalles nå dugnad, og alle foreldre blir satt opp på minst en dugnad årlig enten det er vask og vedlikehold av hytta, kakeletterier eller annet forefallende, støttende eller inntektsbringende arbeid.

---

¹⁵⁵ Amta 9. februar 1987

16. Merkedager

16.1. 22. februar - Tenkedagen

22. februar er «Tenkedagen». Datoen er Lord og Lady Baden-Powells fødselsdag, og regnes internasjonalt som jentespeidernes høytidsdag. I motsetning til St. Georgsdagen som ble arrangert i hver gruppe, og gjerne felles for gutter og jenter, har Tenkedagen tradisjonelt vært gjennomført som et fellesarrangement i Follo Krets av Norges speiderpikeforbund, og kun for jentene. Drøbakjentene har deltatt flere av de årene det var pikespeiding i Drøbak, og dagen ble feiret med speidergudstjeneste i en kirke et sted i Follo og deretter hyggelig samling for Follojentene på et sted i nærheten av kirken.

En del av tradisjonen var å samle inn en 25-øring fra hver speider til Tenkedagsfondet, som ble brukt til å fremme speiderarbeidet i land som enda ikke hadde en speiderbevegelse. I 1966 ble Tenkedagen for Follojentene lagt til Drøbak. Det var gudstjeneste med flaggborg opp kirkegulvet, løftefornyelse og preken om «Vær Beredt» -valgspåket. Etter gudstjenesten bar det opp til Seiersten for de vel 100 speiderjentene hvor det var servering, innsamling, lek og sang. Drøbakjentene var visst kjent for sine sketsjer – så også på denne tenkedagen!

Senere ble Tenkedagen arrangert lokalt. I 1976 samlet over 70 jenter fra Frogn/Heer seg i Frogn kirke for gudstjeneste, og summen hver speider donerte hadde nå økt til kr 1,-!

I nyere tid etter sammenslåingen til Drøbak/Frogn har Tenkedagen bare sporadisk vært markert. Ikke som et stort arrangement, men gjerne en markering som en del av et troppsmøte, og kanskje med innsamling av en femkroning til Tenkedagsfondet.

16.2. 23. april - St. Georgs dag

Mens jentene hadde og internasjonalt enda har sin Tenkedag, har guttene St. Georgsdag. Den gang som nå betyr St. Georgsdagen mye for speiderne, og regnes som bevegelsens høytidsdag. St. Georgsdagen har vært markert stort i alle år. Først kjente markering er tre år etter oppstarten. På selve St. Georgsdagen mandag 23. april i 1923 arrangerte speiderne gudstjeneste i Drøbak kirke der prost Harboe holdt tale og speiderne gjentok sitt speiderløfte. Etter gudstjenesten var det fest på Avholdslokalet der speiderguttene «fikk overlevert sitt banner». På festen ble det servert kaker og kaffe, det var solosang, leker, taler og fortelling og historier fra det forrige speideråret.

I april 1924 kan vi igjen lese om Drøbakspeidernes St. Georgsfeiring. Mens vi i nyere tid gjerne har feiret dagen med en helgetur nær datoen 23. april, var det den gang vanlig å feire på selve dagen, uansett hvilken ukedag dette måtte bli. Det ble holdt speidergudstjeneste i Drøbak kirke der også speiderne fra Ås og Son deltok, etterfulgt av fest på Avholdslokalet. Det var taler og sang, og utlodning av en kake og en fotball! Etter serveringen gjennomførte de et skuespill der speiderne simulerte leirbålkos til stor applaus fra overraskede foreldre.

På St. Georgsdagen i april hadde speiderne fest på Festiviteten. Speidere var det mange av på den tiden (30-tallet, red anm), så her var det fullt hus. Festen startet med taler og underholdning, for så å gå over til «leken». Jeg hadde gleden av å spille i flere år. Det startet med polonese – meget høytidelig! Så gikk det i «Tyven, tyven» og andre ringleker. Det var glade timer.

Ingrid Irene Juul, Pensjonistnytt nr 3, 2018

St. Georgsdagen i 1932 og 1933 ble holdt som et fellesarrangement for alle speiderne i Drøbak på selve dagen 23 april. Over 200 speidere hadde oppmarsj gjennom Drøbak til kirken¹⁵⁶. Deretter var det gudstjeneste i Drøbak kirke sammen med speidere fra Ås og Engene¹⁵⁷. Etter gudstjeneste dro speiderne til «Speiderhuset¹⁵⁸» for å få bevertning før de på kvelden inntok festsalen på Britannia hotell for å ha speiderfest. Her var det tale ved avdelingsfører Larsen, som også fortalte historien om St. Georg og om forrige sommers landsleir i Mandal. Festen inneholdt også skuespillet «Spøkelset og nissen», og ikke minst spilte «speidermusikkorpset» flere sanger. En liten side-historie fra St.

Bilde 175: Opptakelse av nye speidere har ofte vært lagt til St. Georgsfeiringen. Her fra 2004. Foto: Sven Bjørn Lilleslått

Georgsdagen 1933 er at også Oslo 3. frelsesarme-korps sine speiderpiker også feiret dagen i Drøbak. Først i Frelsesarmeens lokaler og deretter i utendørs.

St. Georgsdagen 1934 inviterte Drøbakspeiderne igjen Ås, Engene og Verpen til høytidelig feiring med gudstjeneste i Drøbak kirke og parade på Bankløkka før de hadde bevertning på Sykestua og underholdning på Britannia. Avdelingsfører Larsen holdt tale, nye aspiranter ble tatt opp og Engene hadde musikkunderholdning.

St. Georgsdagen 1939 ble avholdt over to dager. Først hadde speiderne underholdning i kinosalen i Drøbak lørdag kveld, mens de på selve St. Georgsdagen søndag reiste 50 speidere over til Filtvedt og feiret sammen med Engene-speiderne. Der var det flaggparade før gudstjeneste i Engene kirke. Dagen ble avsluttet med marsjering til «Malerhjemmet» der det var servering.

St. Georgsdagen fortonte seg nokså likt på 40-tallet. Det var felles arrangement for guttene og jentene, og arrangementet var alltid på selve St. Georgsdagen 23. april. Det var marsjering i gatene før man

---

¹⁵⁶ Amta 26. april 1932 og 25. april 1933

¹⁵⁷ Det er sannsynligvis snakk om Engene KFUK, som hadde tilhold på Filtvedt-siden av Oslofjorden.

¹⁵⁸ Det er usikkert hva Amta har ment med «Speiderhuset» i denne sammenheng, men mest sannsynlig var det et hus ved «Lasarettet» (bak Reenskaug) som speiderne benyttet på 20- og 30-tallet. I Amta 26 april 1932 sies det i hvert fall at de «bevertedes i sykehusets store sal».

inntok gudstjeneste i kirken. Etter gudstjenesten var det samling i et lokale med sketsjer, historier, bilder, taler og utlodning. Slik var det også i 1947, som beskrives nøye i Amta et par dager etter av en av speiderjentene. Hun fokuserer også på prestens tale og hva den betyr. I det hele tatt ble det lagt stor vekt på betydningen av både lov og løfte i den daglige gjerning.

Utover 50- og 60-tallet arrangeres St. Georgsdag på langt flere måter enn tidligere. Det er gjerne også felles når det er flere speidergrupper som er aktive. I 1957-1959 arrangeres dagen som et fellesarrangement for 1. Drøbak og 1. Frogn KFUM. I 1960 ble dagen feiret med flaggparade fra Dampskipsbrygga til Bankløkka, og så gudstjeneste i Drøbak kirke. Om kvelden samlet guttene og jentene seg i Drøbak

Bilde 176: Speidere fra 1. Frogn KFUM og 1. Drøbak etter gudstjeneste på et sjeldent fargebilde fra St. Georgsdag i Drøbak kirke, omtrent 1960. Foto utlånt av Anfinn Kolberg

bedehus for bevertning, sketsjer og sang. Alle gruppene deltok i arrangementet.

I 1964 var det samling for alle speiderne i Drøbak og Frogn på en lysning i skogen øst for Kvernedammen hvor både det seremonielle og lek og moro fant sted, mens man i anledning Follo Krets sitt 40-årsjubileum i 1969 arrangerte felles St. Georgsdag for hele Follo på rådhusplassen i Ski. Dagen ble innledet med flaggparade i to ulike tog, løftefornyelse og «Speid-o-rama» hvor speiderne i Follo viste frem litt av hva de driver med. 1. Drøbak stilte med eget «speider-popband»¹⁵⁹.

I anledning St. Georgsdagen 1971 arrangerte speiderne fakkelmarsj fra Seiersten til Haraåsen. På Seiersten møtte også speider Arild Thorseth. Han var utkledd som St. Georg, og kom ridende inn på en ekte hest. Da opptoget beveget seg var det visstnok en utfordring å få hesten til å gå like sakte som speiderne, men de kom opp til slutt. På Haraåsen leste Thorseth en prolog om St. Georg. Deretter holdt pastor Odd B Edvardsen en speidergudstjeneste foran et kors av bjerkestammer som var satt opp for anledningen. Etter gudstjenesten hadde speiderne også som vanlig fornyelse av sitt speiderløfte.

I 1972 ble det først feiring ved Speiderhytta for høytidelig løftefornyelse før man møttes på Seiersten. Her var det servering, og alle bordene var dekket med ting speiderne hadde laget, f.eks. knutetavle, mini-pionerarbeid og dyrespor i gips. Både ulvungene og troppspatroljene underholdt, og det var servering og loddsalg.

St. Georgsdagen i 1973 falt på 2. påskedag, og da kom kanskje den mest spektakulære løftefornyelse i gruppas historie. 4 rovere og 7 peffer hadde vært på 12-dagers påskeleir på Norges høyest beliggende setergrend «Eitelstølene» i Hallingdal. I løpet av påsken gikk de til sammen 3125 km på ski med utgangspunkt i Eitelstølene. På selve St. Georgsdagen gikk dagsturen til Reinskarven 1789 moh hvor

---

¹⁵⁹ Amta 25. april 1969

speiderne og roverne hadde sin løftefornyelse¹⁶⁰. Hele troppen reiste for øvrig tilbake til området på telttur på sensommeren¹⁶¹, og turen for peffene ble gjentatt i påsken to år etter¹⁶².

I 1974 var det mars opp fra Seiersten til crossbanen hvor gruppeleder Langebeck orienterte om St. Georg, og pastor Dehli holdt en kort andakt.

Bilde 177: Skuespill om St. Georg og dragen har vært utspilt mange ganger de senere årene. Her har ridder Georg drept dragen på St. Georgsdag 2010. Foto: Stein Ankarstrand

I 2002 ble St. Georgsfeiringen innledet med troppstur til Oppegårdtjern, som egentlig er en perle som er lite utnyttet som turmål de siste årene. 20 speidere og to ledere deltok på turen, hvor de søndag morgen pakket sammen og gikk til Speiderhytta for å delta på feiringen sammen med resten av gruppa. Her deltok i underkant av 150 speidere og foreldre, og det var dramatisering av legenden om St. Georg, avleggelse av speiderløfte, overgang av aspiranter, natursti og grilling.

De siste årene har omfanget av St. Georgsfeiringen variert. Det har vært vanlig med overnattingstur en av de nærmeste helgene til selve dagen. Her har gjerne flokken vært på tur ved hytta mens troppen har vært et annet sted i Seierstenmarka. Så har troppen kommet til flokken og det har vært felles leirbål før troppen returnerte til sin leirplass. Sporadisk har også St. Georgsfeiringen blitt droppet ettersom troppens kretskonkurranse ofte har havnet på en helg i nærheten av St. Georgsdagen.

---

¹⁶⁰ Amta 9. mai 1973

¹⁶¹ Amta 31. august 1973

¹⁶² Amta 7. april 1975

16.3. 17. mai

Bilde 178: 19. mai 1939. Jentespeidere fra Drøbak 1 i 17. maitog. Foto: Rolf Groth

Det er en uløselig knytning mellom speidere og 17. mai. I lokalsamfunnet er det nesten like usannsynlig med 17. mai-tog uten speidere som det er å gå i tog uten musikkorps. Med korpsernes rekrutteringsutfordringer er det mer sannsynlig at musikken mangler enn at speiderne mangler. Speiderne som går først i barnetoget, med flaggene som løfter seg i vinden mens musikken spiller «Norge i rødt, hvitt og blått, og Oslofjorden skinner i bakgrunnen og folket jubler overalt langs gatene gjennom sentrum, er nok det gode bildet folk flest har når man tenker på 17. mai i Drøbak. Men når kom egentlig speiderne med?

Vi vet at tradisjonen med at speiderne går i 17.-maitog startet allerede i 1921, for dette nevnes i Amtas 17. mai-

program både da og flere år på rad senere. Forskjellen er at den gangen dannet speiderne kun en formasjon i toget uten å bære store flagg. Vi antar at det varte lenge før speiderne gikk i flaggborgen. Bilder fra 50-tallet viser i hvert fall at det er ikke-uniformerte som bærer flaggene i flaggborgen. I datidens Norge var det rivalisering rundt 17. mai. Enkelte grupperinger ønsket å bruke toget til å markere sine politiske synspunkter, men vi får tro at speiderne i toget bidro til å avpolitisere feiringen.

Husker en 17. mai vi var med på å heise flagget om morgenen på Torget. I kortbukser for det var jo sommer, men det var bikkjekaldt og det snødde. Leggene var blåfrosne innen jeg kom hjem.

Jan Egil Basteson, speider i 1. Drøbak ca 1955

I 1958 er det første gang vi vet at speiderne bærer flagg, men da sammen med militære i flaggborgen i borgertoget. De deltok i tillegg bak i «morodelen». Speiderne gjentar dette året etter.

Bilde 179: Borgertoget på slutten av 50-tallet. Her ser vi bl.a. Rolf Jensen, Bjørn Eskelund, Anders Andersen og Jan Erik Hansen. Bilde utlånt av Jan Egil Basteson

På 60-tallet var 17. mai-arrangementet i Drøbak litt annerledes enn i dag. I årene 1962-1964 beskrives det med at det var flaggheis om morgenen på torvet, og så flaggborg (altså flaggborg etter flaggheis, ikke før som i dag). I tillegg var det tradisjon med speidere som flaggvakt ved bautaer i Drøbak, akkurat som i dag.

I 1970 vet vi at det var morgentog før flaggheis, men starten på morgentoget gikk fra Sogsti og ned til torvet. Den gang var det ulvungene som heiste flagg på torget. Denne tradisjonen varte neppe lenge. Det var nok fordi det er et godt stykke å gå fra Sogsti til Torvet, og i 1973 starter tradisjonen med at morgentoget går fra Drøbak brygge til Torget.

De årene hvor det har vært flere speidergrupper, har alle gruppene deltatt i flaggborgene. I tillegg kunne troppene stille andre steder, som f.eks i 1979 da Heerjentene deltar i alle tog, men også stiller med flaggborg i «Folketoget» som befolkningen på Heer arrangerte.

Bilde 180: Flaggborg 1983. Fotograf: ukjent

Dagens ordning med morgentog fra brygga, hovedtog og borgertog har i hvert fall vart siden 80-tallet. Det starter med morgentog fra Lehmannsbrygga hvor det stort sett er speiderne, Drøbak musikkorps og 17. mai-komiteen som går, men hvor enkelte morgenfugler også kommer ut i gata. Rett før kl 08 ankommer morgentoget til Torget, hvor speiderne heiser flagg før morgentoget fortsetter til Badeparken. Her er det taler og sang ved de ulike bautaene, og speiderne står flaggvakt ved dem alle.

Etter morgentoget har kommunen invitert til frokost før speiderne igjen stiller flaggborg i barnetoget og ved talene på Bankløkka etterpå. Til slutt er det Borgertog på ettermiddagen. Som påpekt tidligere er Borgertoget kanskje det toget med lengst tradisjon med speidere i flaggborg, men både i tidligere år og de siste årene har speiderne stilt opp med både flaggborg og bak i selve toget med et innslag. Av de siste årenes innslag har speiderne laget minileir på henger, båret to store lavvoer rundt toget, hatt ulike speiderleire som tema og hatt historisk opptog i forbindelse med norsk speidings 100-årsdag i 2011. Både i 2008, 2009, 2011 og 2012 ble speidernes innslag kåret til borgertogets beste.

2011 var forøvrig også det første året i historien der politiet ikke lenger ville stille opp gratis for å gå først i alle togene. Dermed måtte speidernes gruppeleder Terje Hagen for første gang overta ledelsen av morgen- og borgertog. I 2015 gikk heller ikke politiet i front av hovedtoget, men man plasserte av alle ting en brannmann der! I 2016 er det første året hvor speiderne også har hatt ledelsen av hovedtoget. Etter 2016 har politiet sporadisk gått foran, men speiderlederne har tatt ansvaret når dette ikke skjer.

Bilde 181: Fra borgertoget 17. mai 2011, på 100-årsfeiring for speiderbevegelsen i Norge. Foto: Stein Ankarstrand

Bilde 182: Det er noe stilfullt over speidere med norske flagg først i 17.mai-toget. Her fra flaggheis på Torget i 2016. Foto: Stein Ankarstrand

17. Morsomme småsaker gjennom historien

I dette siste kapittelet skal vi ramse opp en del morsomme eller spesielle små historier som er verdt å nevne, men som kanskje ikke har passet inn i den øvrige teksten. For små, gyldne øyeblikk finnes det masse av. Det skulle bare mangle etter 100 år og titusenvis av speidere, tusenvis av turer og hundrevis av leire.

- Speidergruppa har vært kinobestyrere! En kort periode på 1920-tallet da Agnar Myrseth var troppsleder, var speiderne ansvarlig for kinodriften i Drøbak. Det var jo kjent at Myrseth var mangeårig kinosjef etterpå. I 1927 overtok kommunen driften og lagde en bedre ramme for driften.
- På St. Georgsdag 23 april 1923 fikk speidertroppen overlevert sitt første troppsbanner. Det er nok ikke det som henger på Speiderhytta i dag, for den gang het det «1. Drøbak trop».
- I 1968 arrangerte 1. Drøbak «Trimdag» i mars, en skidag for kommunens innbyggere. Stort oppmøte med kostymerenn og servering.
- Leirbålskappene ble innført i 1968. De første årene hadde kappene en dypere grønn mosefarge enn dagens farge, men ellers har de vært rimelig uforandret i over 50 år.
- I 1970 startet Willy Hjertstrøm 1. Drøbak St. Georgsgilde¹⁶³, og var selv gildemester. Han fikk med seg tidligere troppsleder Knut Hoel, Evelyn Granby og fem andre. Willy flyttet i 1971 og antakelig tok ingen over, så gildet fikk nok en meget kort varighet.
- Den kjente Rolv Wesenlund bodde i Drøbak noen år på 70-tallet. Wesenlunds humorkarriere startet faktisk som leirbålsmester da han som ung var speider i Horten.
- I 1973 ble det produsert 200 store minnekrus i steintøy, med motiv fra hytta og skøyta. Ett av krusene finnes enda på Speiderhytta.
- I 1973 vant Narve Thorseth rovernes prestisjetunge 7-kamp til tross for at han kun stilte i seks øvelser. Det ble nemlig besluttet at «dårligste» øvelse strykes.
- I 1977 ble Carl Håkon Svenning troppsmester i orientering.
- Da jente- og gutteforbundene gikk sammen i 1978, fikk de samtidig nytt felles skjerf. Dette var produsert av firmaet til tidligere Drøbakleder Kai Langebeck.
- På troppsleiren i Fåvang i 1979 innføres begrepet «Antisvin» med eget flagg. Antisvin deles ut til dagens beste patrulje når det gjelder indretjeneste. Selve flagget har

Bilde 183: Troppsbanneret til 1. Drøbak er nok av nyere dato enn 1923

Bilde 184: Anti-svin lever i beste velgående. Her fra Brimiland-leiren i 2008. Foto: Stein Ankarstrand

¹⁶³ [https://leksikon.speidermuseet.no/wiki/1. Drøbak St. Georgs Gilde](https://leksikon.speidermuseet.no/wiki/1._Dr%C3%B8bak_St._Georgs_Gilde) samt opplysninger fra hans sønn og tidligere speider i 1. Drøbak Axel Hjertstrøm.

måttet bli reparert innimellom, men er fremdeles i bruk hver sommer.

- I forbindelse med landsleiren på Åsnes i 1981 trillet speidere fra 1. Ski en utedass fra Ski til Flisa. Etter leiren havnet den samme dassen som utedo på en hytte i Frogn.
- I 1982 fyller speiderbevegelsen 75 år, og dette markeres med bla stort leirbål og utstilling i Sparebanken i Drøbak.
- 17-18 mai 1983 ble speiderhytta base for leteaksjon etter savnet person under ledelse av Follo politikammer. Til sammen deltar over 200 frivillige i aksjonen. Den savnede blir funnet i god behold.
- 26. desember – andre juledag - 1983 må daværende gruppeleder Sven Ivar Fure bade i sjøen, da han lofte det dersom en drøbakpatrolje vant den prestisjetunge vann-langrenns-konkurransen på kretsleiren. For å gjøre ydmykelsen komplett: det var patroljen til sønnen hans som hadde vunnet.
- Sommeren 1991 får Drøbakspeiderne plutselig besøk av 12 tsjekkiske speidere fra Praha. De skulle deltas på en leir på Hurum, men ville på besøk til Drøbak først, og var veldig fasinert Oslofjorden, og av størrelsen på speiderhytta. Også i 2019 skjer noe liknende da en gjeng med tyske rovere på kort varsel ber om overnatting på speiderhytta.
- I 2000 vant roverne ved Lars Alm slagordkonkurransen for landsleiren Urban: «Speiding i Sentrum»
- I 2000 feirer Drøbakspeiderne 80 år, som bl.a. feires med minileir inne på Drøbak City, hvor også ordføreren kom på besøk.
- I august 2003 arrangeres Minileir for første gang på Oscarsborg under temaet «Fangene på fortet». 450 speidere fra hele landet deltok en helg under ledelse av bl.a. Bjørn Brekke fra Drøbak/Frogn.
- Sven Bjørn Lilleslått ble i 2004 ansatt som NSF's prosjektleder for landsleir 2005
- I 2005 fikk Drøbak/Frogn en dobbeltside i VG med bilder av småspeidere fra Drøbak sammen med speidersjefen under overskriften: «Ut på tur – aldri sur».
- Småspeider Sebastian Dahl skriver i 2007 en sang og vinner «SpeiderMelodi Grand Prix». Samme år lager fem speidere nærradioprogram på Radio ØB, i forbindelse med speiderbevegelsens 100-års jubileum.
- Høsten 2007 gjeninnføres Jamboree-On-the-Air (JOTA) som en fast programpost hver høst etter å ha vært fraværende i mange år. Jamboree-On-the-Internet (JOTI) var mer vanlig rundt år 2000, og kommer fast med igjen enda noen år etter at JOTA ble gjenopptatt.
- I 2009 får speidergruppa organisasjonsnummer og registrerer seg i Frivillighetsregisteret.
- I 2010 starter gruppa opp med vaffelsalg hver søndag i skisesongen.

Bilde 185: Plutselig dukket det opp 12 tsjekkere i Drøbak sommeren 1991. Foto: Amta

Bilde 186: Faksimile fra VG 1. august 2005

- To rovere (Karoline og Amalie Digre) fullfører ett års ledertrening med tur til speidersenteret Kandersteg i Sveits i 2012.
- I 2012 er også året da «Drøbakluene» innføres. Dette er enkle strikkede grønne og gule nisseluer hvor den lange er ment for troppsspeidere og oppover mens den korte er ment for flokk og etter hvert bevere.
- I 2013 får speidergruppa sitt første rene speiderbryllup når Drøbak-lederne Annette Hanseth og Lars Alm gifter seg i Drøbak kirke. Speiderne stilte selvsagt med espalier av flagg utenfor kirken.

Bilde 187: Kortlue for ulver og langlue for tropp og rover ble innført i 2012, med tanke på landsleiren i Stavanger i 2013. Foto: Stein Ankarstrand

Bilde 188: Annette Hanseth og Lars Alm gifter seg i 2013 og blir med det Drøbaks første ekte speiderpar. Her med Frida på armen. Foto: Stein Ankarstrand

- I 2014 arrangerer Ski storsenter «villmarksdager» og Follo krets, hvorav 11 fra Drøbak, lagde speiderleir på toppen av parkeringshuset på senteret.
- I anledning Friluftslivets år 2015 inviterer gruppa Frogns befolkning til markering og overnatting ved Speiderhytta. Ordfører Thore Vestby og varaordfører Rita Hirsum Lystad overnatter. Begge to fikk servert egg og bacon til frokost, og varaordføreren som aldri hadde sovet utendørs i sovepose var svært fornøyd med friluftsbegrebet. Ordfører Vestby er derimot en gammel rev. Han har selv vært speider i Odalen på 60-tallet. Senere samme år er det ny overnatting, nå ved Øvredammen, hvor halve kommunestyret også blir med.

Bilde 189: Daværende ordfører Thore Vestby og varaordfører Rita Hirsum Lystad overnattet ved gapahukene sammen med mange speidere ved åpningen av «Friluftslivets år» i januar 2015. Foto: Stein Ankarstrand

- I september 2017 starter speidergruppa for første gang opp med beverspeiding. Annette Hanseth Alm drar i gang sammen med Møyfrid Hveding, og har snart en gjeng på ca 10 første- og andreklassinger med som bevere. På lysmessen i desember avlegger de første beverne sitt beverløfte.
- I perioden 2007-2019 har alle troppens merker blitt registrert. I denne perioden har troppe alene tatt 1065 ferdighetsmerker! Av disse er det 76 førstehjelpsmerker, 67 brannvernmerker og 58 merker for PMR (Walkietalkie). I tillegg kommer 79 «Jeg er beredt»-merker som aspirantene tar.
- En av de viktigste og mest tradisjonsrike aktivitetene blant Drøbakspeidere er matkonkurransen. Matkonkurransen holdes på pinseturer, JOTA, St. Georgsturer og innimellom også på sommerleire.

Bilde 190: Matkonkurransen har lange tradisjoner i Drøbak. Her er en stolt patrulje klar for bedømming under pinsetur i Aremark i 2004. Foto: Sven Bjørn Lilleslåtten

18. Etterord

Etter utallige timer på forskning på speiderhistorien til Drøbak og Frogn sin 100-årige historie, er det tid for å oppsummere de store linjene i den historiske utviklingen. Hva er det egentlig som har preget speiderbevegelsen i kommunen disse 100 årene? Hva har vært viktig? Hvor står Drøbak-speidingen i dag?

Bare for å konkludere med en gang: Det fundamentale med speiderbevegelsen ligger fast. Det handler om å gjøre barn og unge til ansvarsbevisste unge mennesker, Det handler om å bruke friluftsliv som en arena. Og det handler om å jobbe for å gjøre verden litt bedre. Tre prinsipper som var gjeldende i 1920, og som fortsatt gjelder i 2020. At speiderne i dag står sterkt tross sine 100 år skyldes nok organisasjonens evne til å tilpasse disse prinsippene til det samfunnet man lever i til enhver tid.

Et godt eksempel på dette er mobiltelefonenes tidsalder. Da disse kom, og særlig etter at smarttelefonene kom for alvor for 10 år siden, var det en utbredt holdning om at slike moderne ting som gjør at barnas fokus blir på en skjerm i stedet for å samhandle med andre. Moralen er at mobilene skal ligge hjemme – unntatt peffen som har den avslått i sekken som sikkerhet dersom noe skulle skje. Så kom landsleiren i Stavanger i 2013. Det ble satt opp wifi i hele leiren, informasjon ble sendt ut på Facebook og Instagram og leirradioen gikk på nett. Plutselig fikk konservative ledere et dilemma. Resultatet ble som det måtte bli: telefonene ble med. Men det handler om å tilpasse bruken, se fordelene, gjøre noe sosialt på andre måter – nå med skjerm, men også sammen.

Likevel er det en del forhold som har endret seg med tiden, og mye av dette henger tett sammen med samfunnsutviklingen. I «gamle dager» hadde få familier bil, veiene var dårligere og avstandene dermed større. Om ikke i rene kilometer, så i hvert fall i tid enn vi er vant til i dag. Derfor var det mer tiltak å organisere troppsmøter. Patruljene var også mer geografisk samlet av samme grunn. Resultatet av dette var nok at patruljene var langt mer selvstendige tidligere, særlig før krigen. Lederne ledet stort sett på de få troppsturer og spesielle arrangementer som St. Georgdag og 17. mai. Dette gjorde at det på mange måter var enklere å være troppsleder siden patruljene var mer selvstendige. Samtidig var det ikke slik at alle speidermøter var like vellykket. Det er nok av eksempler på at speidermøter på 50-tallet bare ble tull og fjas. Fokuset på patruljemøtene var nok mer ferdighetsorienterte, mens vi i dag kanskje ser at speiderne er mer opplevelsesorienterte.

Den største endringen mellom 1920 og 2020 har kanskje jentene opplevd. Da pikespeiding startet, var det naturlig at speidingens innhold reflekterte samfunnet, som for jentene var nært knyttet til huslige sysler. Dette gjaldt både på speidermøter og på speiderleirer helt frem til 50-60-tallet. Opp til 1973 var det også lørdagsskole, som ga begrensede muligheter for lange helgeturer. Mens guttene da gjerne dro på tur fra lørdag ettermiddag, nøyde jentene seg med søndagsturer.

Men i hovedtrekk handler speiderarbeidet i 2020 om det samme som i 1920. Friluftsliv som ramme består, symbolikk, ritualer og tradisjoner står like sterkt, vennskap bygges på tvers av økonomiske og sosiale skiller, og fremfor alt handler det om å gjøre barn og unge til ansvarsbevisste og selvstendige mennesker.

Ved speidergruppas 50-års jubileum i 1970 oppsummerte Aage Hansen speidernes historie og status. Dette skrift avsluttes med å gjenta hans ord fra den gang:

Det er betryggende å merke seg at speidersaken selv i opp- og nedgangstider alltid har en kjerne i seg som bevarer, alltid er det noen som ikke har samvittighet til å la bevegelsen stoppe opp, alltid har de greid å blåse liv i glørne når ilden har truet med å gå ut. Man må være takknemlig for at det alltid finnes idealister og spesielt ansvarsbevisste mennesker, som finner det uforsvarlig å ikke ta seg av barn og ungdom i deres fritid.

Vedlegg A – Oversikt over samtlige speiderleirer med deltakere fra Drøbak og Frogn

- 1921: 1. Drøbak arrangerer troppsleir ved Arendalsspeidernes hytte på Botne i Alvøkilan på Tromøya. 40 deltakere.
- 1924: Landsleir på Hamar. 14 deltakere fra 1. Drøbak
- 1925: Ukjent type leir, ukjent sted. 33 deltakere fra 1. (og 2.?) Drøbak
- 1928: Landsleir i Romsdalen. Deltakere fra 2. Drøbak og 1. Frogn
- 1929: Landsleir Steinkjer. 2 deltakere fra Drøbak 1.
- 1930: Kretsleir på Heer skanse. Ukjent deltakelse fra 1. Drøbak
Påskeleir for Drøbak 1 på Heer med 18 deltakere.
- 1931: Kretsleir på Eidsvoll. 19 deltakere fra Drøbak 1.
- 1932: Landsleir Mandal. 1. og 2. Drøbak deltar med til sammen 36 speidere.
- 1933: 1. Drøbak har troppsleir i Skien. 19 deltakere.
Drøbak 1 deltok på landsleir på Jørstadmoen. 15 deltakere
- 1934: Kretsleir på Bråtetjern på Nesodden. Deltakere fra 1. Drøbak.
- 1935: 1. Drøbak har troppsleir i Sandefjord
- 1936: Landsleir Jeløya. Deltakere fra både 1. og 2. Drøbak
- 1937: Troppsleir på Fagernes for 1. Drøbak
Landsleir Mandal. Deltakelse fra Drøbak 1
- 1938: Kretsleir på Kambo. Usikkert om det var med speidere fra Drøbak.
- 1946: Kretsleir (NSPF) i Gjersjøvika i Oppedgård. Usikkert om det var med speidere fra Drøbak 1.
- 1947: Kretsleir for Oslo på Håøya. 20 deltakere fra Drøbak 1.
- 1948: Landsleir i Mandal. 32 speidere fra 1. Drøbak.
Landsleir (NSPF) i Borre. 12 speidere fra Drøbak 1
- 1950: Arbeidsleir i Valdres for speidere fra 1. Drøbak.
1.Frogn KFUM på leir Fredrica i Danmark. 13 deltakere
- 1951: Kretsleir (NSPF) ved Gjersjøen. Enkelte Drøbakjenter deltar som del av Ås
- 1952: Landsleir Verdal. 15 deltakere fra 2. Drøbak.
- 1956: Landsleir Voss. Deltakere fra 1. Drøbak
1.Frogn KFUM arrangerer troppsleir i Børtervann
- 1957: 1. Frogn KFUM deltar på kretsleir for Østfold
- 1958: Kretsleir i Vassfaret. Usikkert om det var med speidere fra Drøbak
1.Frogn KFUM deltar på korpseleir for KFUM i Fiskum
- 1959: 1. Drøbak har troppsleir på Verket i Svelvik. 25 deltakere.
Kretsleir (NSPF) i Enebakk. Deltakere fra Drøbak 1
1.Frogn KFUM arrangerer troppsleir på Venliseter i Vassfaret
- 1960: Landsleir i Larvik. 12 deltakere fra 1. Drøbak og 3 deltakere fra 2. Frogn
Fellesleir (NSPF) på Spjærøy med Ås, Kolbotn, Enebakk og Nordby. Deltakere fra Drøbak 1
1.Frogn KFUM arrangerer troppsleir på Venliseter i Vassfaret
- 1961: Sommerleir for 2. Drøbak med 10 deltakere. Ukjent hvor leiren var.
Landsleir (NSPF) på Ringerike. 11 deltakere fra Drøbak 1
1.Frogn KFUM deltar på KFUM-leir i Ljungskile, Sverige
- 1962: Kretsleir i Vergjedalen i Rollag, Numedal. 15 deltakere fra 1. Drøbak
Drøbak 1 arrangerer troppsleir i Dragsundet med 19 deltakere
1.Frogn KFUM deltar på korpseleir i Femunden
Frogn 1 KFUK deltar på KFUK-landsleir i Stokke
- 1963: 1. Drøbak har troppsleir Ormø, muligens på Nøtterøy. 24 deltakere.
Kretsleir (NSPF) i Aremark. 11 deltakere fra Drøbak 1
- 1964: Landsleir i Bodø. 11 deltakere fra 1. Drøbak
Drøbak 1 deltar med 23 deltakere på leir i Helsingør, Danmark
- 1965: Landsleir (NSPF) på Følling i Steinkjer. 11 deltakere fra Drøbak 1

- 1966: Kretsleir i Vidalen, Vassfaret. 6 deltakere fra 1. Drøbak
Drøbak 1 har troppsleir på Håøya med 20 deltakere.
- 1967: Troppsleir for 1. Drøbak på Løvøya ved Brevik med 19 deltakere
Kretsleir (NSPF) på Håøya. 12 deltakere fra Drøbak 1
- 1968: Landsleir på Lillehammer. 19 deltakere fra 1. Drøbak
- 1970: Kretsleir «Berby» ved Iddefjorden. 15 deltakere fra 1. Drøbak
- 1971: Troppsleir, ukjent hvor og hva. 22 deltakere
- 1972: Landsleir på Røros. 29 deltakere fra 1. Drøbak
- 1973: Gruppeleir på Fossvik i Vestfold. 19 deltakere
- 1974: Gruppeleir på Fossvik i Vestfold. 31 deltakere
- 1975: To speidere fra 1. Drøbak deltar på WSJ på Lillehammer¹⁶⁴. Flere har speidere hjemme på Home Hospitality før eller etter leiren
- 1976: Landsleir i Åndalsnes. 20 deltakere fra 1. Drøbak
Kretsleir (NSPF) på Lunde i Vestby. 16 deltakere fra Frogn/Heer
- 1977: Troppsleir 1. Drøbak i Risør. Ca 20-30 deltakere
Troppsleir Frogn/Heer på Filtvedt. 45 deltakere
Nasjonal jamboree i Pittsburg, USA med to speidere fra 1. Drøbak
- 1978: Kretsleir på Tromøya. 27 deltakere fra 1. Drøbak
Landsleir (NSPF) Ulven. 42 deltakere fra Frogn/Heer og ca 10 fra Sogsti/Frogn
- 1979: Gruppeleir på Fåvang. 30 deltakere fra 1. Drøbak
Gruppeleir på Tjernsbråtan for Frogn/Heer
- 1980: Firedagers gruppeleir med kano i Velmunden for 1. Drøbak
Troppsleir på Filtvedt for Frogn/Heer og Sogsti/Frogn
- 1981: Landsleir Åsnes. 28 deltakere fra 1. Drøbak og deltakere fra Frogn
- 1982: Gruppeleir med kano på Stora Le i Sverige for 1. Drøbak. 28 deltakere
Troppsleir på Filtvedt for Frogn. 12 deltakere.
- 1983: Kretsleir Sandøya, Brevik. 34 speidere fra 1. Drøbak og 34 fra Frogn
World Scout Jamboree, Canada. 3 deltakere fra 1. Drøbak¹⁶⁵
- 1984: Gruppeleir i Jotunheimen. 9 deltakere fra 1. Drøbak og 8 fra Frogn
- 1985: Landsleir på Notodden. 43 speidere fra 1. Drøbak og deltakere fra Frogn
- 1986: Gruppeleir for Drøbak/Frogn i Jotunheimen. 35 deltakere
- 1987: Kretsleir Halsnes. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1987/88: World Scout Jamboree i Australia. Seks deltakere fra Drøbak/Frogn¹⁶⁶
- 1988: Internasjonal leir i Kibblestone, UK. 25 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1989: Landsleir på Skaugum. 44 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1990: Gruppeleir på Kvernmoen, Aremark. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1991: Kretsleir på Kvernomen, Aremark. Deltakere fra Drøbak/Frogn
WSJ i Sør-Korea. 1 deltaker fra Drøbak/Frogn¹⁶⁷
- 1992: Gruppeleir på Tredalen. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1993: Landsleir på Ingelsrud i Eidskog. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1994: Fellesleir i Gurredam, Danmark. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1995: Kretsleir på Tromøya. 27 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1996: Dropin-leir på Ingelsrud. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1997: Landsleir på Austrått. 20 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1998: Gruppeleir i Gurredam, Danmark. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 1999: Kretsleir på Halsnes. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2000: Gruppeleir på Tredalen. Deltakere fra Drøbak/Frogn

---

¹⁶⁴ Per Otto Hansen og Morten Langebeck

¹⁶⁵ Paal Fure, Grete Engebretsen og Kristin Hagen

¹⁶⁶ Halsten Aastebøl, Torunn Raanaas, Vibeke Aaser, Trond Plåt, Erik Blandhoel og Per Kristian Sannes

¹⁶⁷ Line Bergmann

- 2001: Landsleir «Urban» i Fredrikstad. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2002: Go the Norway. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2003: Kretsleir på Dovre. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2004: Dansk landsleir i Stevninghus, Danmark. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2005: Landsleir Ingelsrud. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2006: Gruppeleir kano på Klarälven. Deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2007: Kretsleir på Tolmers, UK. Ca 25 deltakere fra Drøbak/Frogn
World Scout Jamboree, UK. 1 deltaker fra Drøbak/Frogn¹⁶⁸
- 2008: Gruppeleir «Brimiland» i Lom. 12 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2009: Landsleir «Utopia» i Åndalsnes. 24 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2010: Gruppeleir i kano på Sootkanalen. 27 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2011: Kretsleir på Kragenäs i Sverige. 26 deltakere fra Drøbak/Frogn
World Scout Jamboree, Sverige. 2 deltakere¹⁶⁹ fra Drøbak/Frogn
- 2012: Gruppeleir i Nordmarka. 22 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2013: Landsleir i Stavanger. 29 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2014: Gruppeleir i Dalslands kanal, Sverige. 19 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2015: Kretsleir på Røros. 20 deltakere fra Drøbak/Frogn
World Scout Jamboree i Japan. 8 deltakere¹⁷⁰ fra Drøbak/Frogn
- 2016: Gruppeleir flåtetur Klarälven, Sverige. 28 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2017: Landsleir i Bodø. 52 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2018: Fellesleir på Tredalen. 55 deltakere fra Drøbak/Frogn
- 2019: Regionleir på Kragenäs, Sverige. 33 deltakere fra Drøbak/Frogn
World Scout Jamboree, USA. 12 deltakere¹⁷¹ fra Drøbak/Frogn

---

¹⁶⁸ Ida Marie Hagen

¹⁶⁹ Lilja Sæbø og Terese Hagen

¹⁷⁰ Maya Celine Dahl, Turil Bakstad, Mads Ankarstrand, Knut Linchaussen, Kristiane Færgestad, Karen Bye Hoel og Stein Ankarstrand

¹⁷¹ Oscar Lervik-Mørck, Lars Erik Fenstad, Richard Nordal Sylte, Ingrid Lycke, Hege Ankarstrand, Linnea Mandelin, Kristoffer Lundebj, Simen Rønning Johansen, Rune Kermit Røsrud, Iris Huseby, Maya Celine Dahl, Stein Ankarstrand

Vedlegg B – Heder og ære gjennom tidene

I dette kapittelet beveger vi oss kanskje ut på tynn is, for er det noe som ofte betyr noe for speidere så er det heder og ære. Og ingen ting er mer sårt enn at heder og ære i en slik sammenheng er mangelfull. Men som det er sagt tidligere: Dette skriftet er et førsteutkast, og vil bli oppdatert når vi får vite mer.

Heder, ære og symboler har i alle tider vært viktige. Det læres fra «barnsben» av i speider'n, fra de får sine første merker, til snorer, knapper og klaffer. Det handler om symboler på noe som er oppnådd, og som man kan strekke seg etter. Heder og ære deles ut på ulike nivåer. I det videre gir vi en oversikt over de æresbevis som i skrivende stund har vært kjent; til hvem, for hva og når det ble delt ut.

I Drøbak/Frogn og dennes forløpere har det pr 2020 blitt delt ut tilsammen åtte **æresmedlemskap**. I ukjent år, antakelig 1970 eller litt før, ble Olav Hansen utnevnt til det første æresmedlem for den lange innsatsen han gjorde for speiderne i Drøbak før og etter krigen. I 1970 ble også tidligere redaktør i Amta Aage Hansen utnevnt til æresmedlem for sin store innsats for å fremme speidersaken, primært gjennom lokalavisen. Det er ikke kjent hva kriteriene for en slik hedersbevisning opprinnelig var, men i jubileumsåret er denne ordningen gjenopptatt. Da ble det delt ut ytterligere seks æresmedlemskap, hvorav fire ble delt ut post mortem:

- Hans Hellesøe, æresmedlem post mortem 2020, for sin fremragende innsats i 1. Drøbak i en årrekke
- Reidun Dahl, æresmedlem post mortem 2020, for sin fremragende innsats i 1. Drøbaks ulveflokk i de første 15 år.
- Brit Drange, æresmedlem post mortem 2020, for sin fremragende innsats på flere nivåer i 1. Drøbak på 70- og 80-tallet
- Ragnhild Engebretsen, æresmedlem post mortem 2020, for sin fremragende innsats for å få pikespeiding tilbake i Frogn på 70-tallet.
- Svein Ivar Fure, æresmedlem 2020, for sitt fremragende arbeid på flere nivåer i 1. Drøbak og Drøbak/Frogn på 70- og 80-tallet.
- Terje Hagen, æresmedlem 2020, for sin fremragende innsats over mange nivåer over lang tid på 2000-tallet.

Kriterier for æresmedlemskap slik de sto ved jubileet i september 2020 kan sees i vedlegg E.

I 1970 mottar Reidun Dahl **Den hvite lilje**, som var Norsk speidergutt-forbunds og senere Norges Speiderforbunds nest høyeste utmerkelse for aktive ledere. Det ble også innsendt søknad om tildeling av samme utmerkelse til Hans Hellesøe, men søknaden ble sendt i retur grunnet mangler ved søknaden. Det er ikke kjent om søknaden ble sendt på nytt slik at en tildeling kunne skje.

Norges speiderforbunds hederstegn ble tildelt Sven-Bjørn Lilleslått i 2014 for sin svært gode innsats for speidersaken.

Opp gjennom tidene er det også tildelt **æreskniv** til en del Drøbakledere.

Æreskniven er NSF sitt hederstegn nr 3, og ble innstiftet av Norges speiderforbund etter 1978. Æreskniven kan tildeles av Grupperingset, kretsstyret

Bilde 191: Æresmedlemmerket anno 2020.

Bilde 192: Den hvite lilje

og speiderstyret. Kriteriene for å få kniven er at vedkommende speider har vist mot og utholdenhet i spesielle situasjoner. Ledere i alle enheter som har gjort en spesiell innsats på sitt plan kan også få æreskniven.

En rekke speidere har mottatt æreskniven opp gjennom tiden for sitt solide lederarbeid og stå-påvilje over tid.

1988	Sven Ivar Fure
2000	Sven Bjørn Lilleslått
2003	Mirjam Friberg
2004	Ann-Kristin Wiik
2004	Bjørn Brekke
2004	Lars Alm
2004	Terje Hagen
2004	Beathe Lassen
2009	Kermit
2019	Hans Marius Ødegårdstuen

Andre æresbevisninger:

Den røde lilje ble tildelt av Norsk speidergutt-forbund til personer som ikke var speidere, men som gjorde en stor innsats for speidersaken. Den er tildelt følgende med tilknytning til Drøbakspeidingen:

1961	Karl W Andersen
1967	Fru Signe Kjærnaas, for sin lange innsats i mødreforeningen
1967	Gunnar Askautrud for sin lange tjeneste som leder av foreldreforeningen og primus motor for byggingen av speiderhytta
1970	Erling Sjo for sin innsats som leder av forelderrådet
1970	Aage Hansen for sin innsats for speidersaken i Amta

I 2003 mottar Kjetil Friberg **hederstegn for ikke-speidere** for sin innsats med blant annet speideravisa.

I 2009 mottar Ida Marie Hagen **Speidersjefens topputmerkelse for rovere**. Speidersjefens topputmerkelse er den høyeste utmerkelsen som kan oppnås som speider eller rover, og hensikten med merket er at det skal være noe å strebe etter. Ida ble den første og hittil eneste i Drøbak som har mottatt denne for sin innsats, uansett enhet.

Bilde 193: Den røde lilje. Dette eksemplaret tilhørte Aage Hansen og er utstilt på Speiderhytta

Trekløver-Gilwell (TG) er speidingens høyeste ledertrening, og er et kurs med historiske røtter helt tilbake til speiderbevegelsens begynnelse. Frem til sammenslåingen i 1978 hadde jentene sin Trekløver-trening og guttene sin Gilwell-trening. TG består av en ukes kurs, en lengre praksisperiode med veiledning og oppfølging. Ved bestått kurs har innehaveren rett til å bære TG-skjerf og Woodbadge.

1967: Anne-Marie Sørhaug

2001: Sven-Bjørn Lilleslått

2001: Bjørn Brekke

2002: Ann-Kristin Wiik

Bilde 194: TG-skjerf og woodbadge.

Vedlegg C – Ledere som var

Uten ledere blir det ikke noen speideraktivitet. Det er utrolig mange av Drøbak og Frogn sin befolkning som har vært speiderledere. Uten alle disse lederne, som ser det som sin oppgave å utvikle barn og unge til å oppleve mestringsfølelse, bygge robust ungdom og utvikle ansvarsfølelse ovenfor seg selv og andre mennesker, ville vi ikke kunne feiret 100 år med speideropplevelser i Frogn.

I dette vedlegget er alle kjente enhetsledere angitt i alfabetisk rekkefølge, godt over 100 i alt. Disse enhetslederne er bare en liten del av alle de som har gjort en lederinnsats i speidergruppa. I tillegg til disse, har flere hundre vært enhetsassistenter, hjelpere og ikke minst ledere i de ulike foreldreforeningene. Dessverre har det vært mer enn nok å finne frem de som har hatt enhetslederansvaret, og derfor er denne oversikten begrenset til kun å omfatte enhetslederne.

Noen få av lederne er særlig fremhevet for sin spesielle innsats. Ikke nødvendigvis fordi de var så lenge med, men fordi de har hatt stor betydning for historien og den retning speidergruppa har hatt.

Redaktøren av dette jubileumsskrift har hatt begrenset tilgang på informasjon om mange av lederne. Lesere med kjennskap til ledere som ikke er særlig omtalt, er hjertelig velkommen til å bidra med å gjøre oversikten mer komplett i videreutviklingen av dette jubileumsskrift.

Navn: Aaser, Kari

Verv og tidsrom: Troppsleder 1983-1985
Speidertropp/gruppe: Frogn

Navn: Aaser, Vibeke

Verv og tidsrom: Lagleder 1988-1989
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Aastebøl, Halstein

Verv og tidsrom: Troppsleder 1985-1986 og 1987-1988
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Alm, Annette Hanseth

Verv og tidsrom: Beverleder 2017-dd
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn
Annette «giftet seg inn i» Drøbakspeiderne etter at hun møtte sin Lars. Sin speiderbakgrunn hadde hun da fra 1. Øvsttun speidergruppe i Bergen. Annette har også i flere år vært aktiv i NSF sin «Skogvokter-patrulje» med særlig fokus på NSF sitt

tidligere leirsted Ingelsrud. I 2017, i forbindelse med at egen datter var 6 år, tok hun initiativ til å starte opp med Beverspeiding i Drøbak/Frogn og ble speidergruppas første og hittil eneste beverleder.

Navn: Alm, Lars

Verv og tidsrom: Lagleder 2002

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Lars har kun kort fartstid som lagleder, men desto mer erfaring som fasilitator. Han har hatt en svært viktig rolle i den praktiske støttevirksomheten, og særlig drift av speiderhytta. Han har også vært både troppsassistent og gruppeassistent i en rekke år. For sin lange og solide innsats som gruppas store praktiker ble han i 2004 tildelt æreskniven.

Navn: Andersen, Emil

Verv og tidsrom: Troppsfører 1955-1958, Avdelingsfører 1955-1959

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Emil Andersen var tidligere Drøbakspeider som sammen med Olav Hansen tok ansvar og restartet troppen i 1955 etter at den hadde ligget nede i tre år.

Navn: Andersen, Rune

Verv og tidsrom: Troppsleder 2000-2001

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Andresen, Ingeborg

Verv og tidsrom: Troppsfører 1930-1937

Speidertropp/gruppe: Drøbak 1

Navn: Ankarstrand, Mads Bjørge

Verv og tidsrom: Lagleder 2016-2018

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Mads ble nærmest født som speider av to speiderforeldre, og var på sin første leir i 1999, bare 3 måneder gammel. I tillegg til å ha vært lagleder, har han også vært i roverombudet i Follo Krets og arrangert en rekke speider- og roverarrangementer der.

Navn: Ankarstrand, Stein

Verv og tidsrom: Troppsleder 2012-2014, Gruppeleder 2018-dd
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Stein har sin bakgrunn fra Vestbyspeiderne, og begynte i Drøbak i 2007. Har også hatt oppgave som troppsassistent og en del administrative funksjoner. Han har også vært leirsjef på de fleste gruppeleirer i sin tid som Drøbakspeider.

Navn: Arctander, Finn

Verv og tidsrom: Troppsleder 1976-1977
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Aunan, Berit

Verv og tidsrom: Troppsleder 1979-1983
Speidertropp/gruppe: Sogsti/Frogn

Navn: Bakke, Aksel

Verv og tidsrom: Lagleder 1936-1937
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Bakstad, Turi Cathrine

Verv og tidsrom: Troppsleder 2014-2017
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Turi har sin speiderbakgrunn i Hakadal 1 KFUK hvor hun var med i hele sin ungdom. Turi var leder av foreldreforeningen i flere år før hun ble med som troppsassistent og så troppsleder. Som troppsleder var hun første kvinne som ledet en tropp med blandet kjønn.

Navn: Bakstad, Turil Robertsdatter

Verv og tidsrom: Lagleder 2019
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Bergmann, Tore

Verv og tidsrom: Gruppeleder 1981-1985
Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer og Frogn

Tore var som ung med i 2. Byåsen speidergruppe i Trondheim, og var også aktiv på krets nivå. Etter at de flyttet til Drøbak ble kona Turid aktiv leder i Heer, og Tore ble etter hvert med som gruppeleder frem til de flyttet i 1985.

Navn: Bergmann, Turid Helene

Verv og tidsrom: Ringleder 1975-1985

Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer og Frogn

Turid var selv speider som ung i Trondheim, hvor hun både var småspeider- og troppsleder, og også satt i kretsstyret noen år. Hun var pådriveren for å fortsette familiens speiderengasjement etter at de flyttet til Drøbak, hvor de også hadde barn med i speider'n. Hun ble med som ringleder (flokkleder) i Heer fra starten i 1975 til familien flyttet utenlands, og fortsatte i flokken etter retur og frem til 1985. Turid døde i 2007.

Navn: Birkeland, William

Verv og tidsrom: Lagleder 1972-1974

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Bjørby, Gerd «Tutt»

Verv og tidsrom: Troppsfører 1959-1963

Speidertropp/gruppe: Frogn 1 KFUK

«Tutt» var initiativtaker og eneste troppsfører i de fire årene Frogn 1 KFUK eksisterte. Hun jobbet i mange år som formannskapssekretær i Frogn kommune før og etter sammenslåingen med Drøbak.

Navn: Bjørke, Eva

Verv og tidsrom: Flokkleder 1978-1980

Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer

Navn: Bjørndal, Eli

Verv og tidsrom: Gruppeleder 1976-1981, Akela 1978-1985

Speidertropp/gruppe: Sogsti/Frogn og Frogn.

Navn: Brekke, Bjørn

Verv og tidsrom: Akela 2000-2001, Troppsleder 2001-2007

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Bjørn er tildelt æreskniven, og har gjennomført Trekløver-Gilwell-utdanningen.

Navn: Brustad, Stein

Verv og tidsrom: Troppsleder 2007-2012
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Bølling, Caroline

Verv og tidsrom: Lagleder 2004-2006
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Børresen, Paul Fredrik Sahlgaard

Verv og tidsrom: Avdelingsfører 1920-1924
Speidertropp/gruppe: Drøbak avdeling
Sahlgaard Børresen var en meget vel ansett apoteker i Drøbak på 1920-tallet, som også gjorde seg gjeldende i nasjonale farmasispørsmål.

Navn: Dahl, Jacob

Verv og tidsrom: Akela 2007-2009, Troppsleder 2012
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn
Jacob hadde sin speiderbakgrunn fra Skien i sin ungdom.

Navn: Dahl, Maya Celine

Verv og tidsrom: Lagleder 2018-2019
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn
Maya er oppvokst i Drøbakspeiderne, og har også hatt verv som troppsassistent.

Navn: Dahl, Reidun Emma

Verv og tidsrom: Akela 1961-1973
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak
Reidun (født Andersen) ble født 10. mars 1922. Hun var en særdeles oppegående og aktiv dame. Det er ukjent om Reidun selv hadde vært speider som ung, men hun giftet seg med Alf Dahl og sammen fikk de sønnen Bjørn. Reidun ble med som leder for småspeiderne i 1960, og tok over som flokkleder (Akela) i 1961. Hun ble værende i flokken sammenhengende til 1973, og de aller fleste av disse årene var hun Akela. På 60-tallet var aktiviteten i speidergruppa fantastisk høy. Det er ikke få av Drøbaks tidligere speidergutter som har hatt Reidun som leder. I tillegg til å være i flokken, var hun politisk engasjert i Arbeiderpartiet lokalt og satt en

periode på 50-tallet i kommunestyret i Drøbak, som eneste kvinne. På sine eldre dager var Reidun også veldig aktiv i Frogn pensjonistforening og satt i redaksjonskomiteen for «Pensjonistnytt» i en årrekke. For sin innsats ble hun i 1970 tildelt NSF's nest høyeste utmerkelse «Den hvite lilje», og i 2020 post mortem utnevnt til æresmedlem i Drøbak/Frogn. Reidun døde i 1998.

Navn: Drange, Brit Karin

Verv og tidsrom: Akela 1973-1985, Gruppeleder 1980-1982

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Brit Karin, født Olsen i Bergen i 1935. Hun var meget aktiv i Bergen i sin ungdom, og var bl.a. kretsleder i Bergen krets av NSPF. Brit var tvers gjennom et fantastisk menneske – rolig, ansvarsbevisst og samvittighetsfull som ikke likte oppmerksomhet rundt egen person. Som sekretær på gamle Sogsti skole var det mang en ungdom som visste hvem Brit var. Da småspeiderne i Drøbak sa «3 x voff» til Brit Drange i 1982, hadde hun vært aktiv i gruppa i nærmere 35 år! Først og fremst som Akela, men også som gruppeleder og kretsstyremedlem i Follo Krets. Hennes mann Erling Drange var også svært aktiv i Foreldreforeningen. Brit og Erling var to markerte skikkelser, og livet før og etter disse forlot gruppa markerer et skille i Drøbaks speiderhistorie. Brit ble i 2020 post mortem utnevnt til æresmedlem i Drøbak/Frogn. Brit Karin døde i 2010.

Navn: Ek, Inger

Verv og tidsrom: Akela 1993-1995

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Elvebakken, Johanne

Verv og tidsrom: Lagleder 2008-2009

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Engebretsen, Ragnhild

Verv og tidsrom: Troppsleder 1975-1980 og 1985-1986, Gruppeleder 1975-1981

Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer, Frogn og Drøbak/Frogn.

Ragnhild var initiativtaker og aktiv tropps- og gruppeleder i Frogn/Heer, Frogn og Drøbak/Frogn fra Heer ble etablert i 1975 til Drøbak/Frogn var i gang i 1986. Som leder i Frogn/Heer klarte hun å bygge opp det største medlemstallet med jenter som det noen gang har vært i Drøbak og Frogn, og var initiativtaker og primus motor for turer og leire i alle disse årene. Selv i perioder med stor ledermangel og lav motivasjon utover 80-tallet, klarte hun å holde hjulene i gang til sammenslåingen med 1. Drøbak. Ragnhild ble i 2020 post mortem utnevnt til æresmedlem i Drøbak/Frogn. Hun døde i 2018.

Navn: Engeseth, Bjørn

Verv og tidsrom: Lagleder 1983-1986
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak og Drøbak/Frogn

Navn: Eriksen, Halfdan

Verv og tidsrom: Troppsfører 1950-1951
Speidertropp/gruppe: 1. Frogn

Navn: Fjørtoft, Tore

Verv og tidsrom: Troppsleder 1972-1973
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Folkvord-Olsen, Ada Katarina

Verv og tidsrom: Troppsfører 1939-1941 og 1945-1947
Speidertropp/gruppe: Drøbak 1

Ada ble født 5 juni 1921. Hun bodde i Drøbak og dro i gang som speiderleder i Drøbak 1 i 1939, 18 år gammel. Det er ikke blitt dokumentert, men det er grunn til å anta at Ada var en av speiderne i troppen til Ingeborg Andresen så å si fra den speide begynnelsen i 1930. Da hun ble 15-16 år var det den gang ikke noe rangerlag hun kunne bli med i. Som 18-åring må hun ha hatt mye pågangsmot da hun overtok troppen i 1939, og ikke minst da hun etter fire års pause under krigen dro i gang igjen i 1945. Hun ble omtalt av sine speidere som snill, blid og motiverende. I visse kilder oppgis Hilmar Folkvord-Olsen som speiderleder i Drøbak i 1931. Det er litt usikkert om dette er Adas far eller storebror, som begge het Hilmar. Men uansett er det sannsynlig at dette var en medvirkende årsak til at Ada både ble speider, og senere startet opp som troppsleder. Mens hun bodde i Drøbak jobbet hun både hos sorenskriveren og i forsyningsnemnda. Etter hvert fant hun sin store kjærlighet i Per Haugstad fra Ås, som hun giftet seg med sommeren 1949. Per var militær, som betydde at familien måtte flytte, og etter hvert forlot de Drøbak og bodde både i Fosen, USA, Tromsø og Nøtterøy hvor de til slutt bosatte seg. Per og Ada fikk tre jenter, først i 1953 og så tvillinger i 1957. Ada døde i 2010.

Navn: Friberg, Mirjam

Verv og tidsrom: Akela 2001-2003
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn
Mirjam Friberg er tildelt æreskniven for sin solide innsats.

Navn: Fure, Svein Ivar

Verv og tidsrom: Troppsleder 1976-1982, Akela 1988, Gruppeleder 1982-1987
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak og Drøbak/Frogn
Sven Ivar Fure var opprinnelig speider i Oslo, men startet i Drøbak da barna begynte der. Gjennom en årrekke på 70- og 80-tallet hadde han de fleste verv i gruppa. For sin innsats ble han tildelt æreskniven i 1988, og æresmedlemskap i 2020.

Navn: Gran, Willy

Verv og tidsrom: Troppsfører 1958-1966
Speidertropp/gruppe: 2. Frogn

Navn: Granum, Tonje

Verv og tidsrom: Akela 2003-2005
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Gundby, Andrea

Verv og tidsrom: Lagleder 1990-1991, Gruppeleder 1998-2000
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Haagensen, Erling

Verv og tidsrom: Troppsfører 1935-1940
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Hagen, Inger-Lise

Verv og tidsrom: Ring/flokkleder 1976-1981
Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer

Navn: Hagen, Svein

Verv og tidsrom: Lagleder 1979-1981
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Hagen, Terese

Verv og tidsrom: Lagleder 2015-2016
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Hagen, Terje

Verv og tidsrom: Akela 1999-2000 og 2005-2007, Gruppeleder 2008-2016
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak og Drøbak/Frogn

Terje har i nyere tid vært speidergruppas bauta som bærer med seg tradisjonene. Med tilnavnet «mannen med hatten» har han tatt ansvar for flokken i tider hvor det har vært vanskelig å rekruttere andre ledere, og han satt makstid som gruppeleder. Terje har også hatt verv som troppsassistent og har i flere år vært gruppas kasserer. Terje er tildelt æreskniven i 2004 for sin lange og solide innsats. Terje ble utnevnt til æresmedlem i Drøbak/Frogn i 2020.

Navn: Hallén, Ernst

Verv og tidsrom: Grunnlegger, troppefører 1920
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Ernst Hallén Olsen, eller Ernst Hallén som han i de fleste tilfeller omtales som, er grunnleggeren av Drøbak speidertropp. Han var imidlertid en virkelig speiderpioner før han stiftet 1. Drøbak.

Han ble født i Arendal 1. mars 1900 og var yngste av totalt 9 barn etter kaptein Martin Karinius Olsen (1853-1922) og hustru Aasine, f. Seehusen (1857-1913). I «Historien om Sørlandets krets»¹⁷² fortelles det at på Sørlandet var det Arendal som var først ute. Under et besøk i England sammen med sin far, som var skipper, fikk brødrene Morten og Ernst Olsen høre om speiderarbeidet og begynte å «leke» speidere da de kom hjem. Høsten 1907 eller 1908 kom den første tropp i Arendal i gang, som sammen med en tropp i Oslo var den aller første med speidervirksomhet i Norge. Det var Vollene Idrettsforening som startet troppen. Høsten 1910 ble 1. Arendal formelt stiftet og «utskilt» fra idrettsforeningen, men først i 1912 innmeldt i Norsk speidergutt-forbund. Lærer Johannes Leewy var første leder og han ledet speiderarbeidet i både 1. og 2. Arendal, og Agder krets i mange år. Agderposten omtaler også Ernst Hallén Olsen da avisen beskriver oppstarten av speidingen i Arendal: «*Det fortelles at noen Arendals-gutter hadde i England sett de kjekke «scouts» i sine drakter, og så fikk de lyst til å sette i gang. «Det var vel uniformen som egentlig først gjorde oss til speidere»* skriver Ernst Hallén, «*men det varte ikke lenge før vi forsto at der var noe mer i denne sak enn vi først hadde fattet*». Det kom ut bøker, og guttene ble snart grepet. Arbeidet kom i gang i to tropper, 1. og 2. Arendal tropp. Et par år drev guttene selv, men søkte så voksen hjelp. Dette var altså i 1910 da Ernst var 10 år gammel. Moren til Ernst døde tidlig. Ernst var speider i alle ungdomsår, og var troppsleder eller troppsassistent i 1. Arendal i 1918. I 1919 og frem til januar 1920 sto han fremdeles som medlem og troppsassistent i 1. Arendal¹⁷³. Brødrene Olsen flyttet til Drøbak vinteren 1920. Sannsynligvis bodde de i område Odalen ved Ridesenteret¹⁷⁴. Mens broren Leif var agronom og

¹⁷² Historien om Sørlandet krets, Dagny og Leiv Staalesen, 1987

¹⁷³ Vestlandske tidene 15. januar 1920

¹⁷⁴ Et brev fra Ernst til Johannes Leewy er datert «Odalen 26/2-20» og beskriver at Ernst er lei seg for at han plutselig måtte flytte, og overlate både 1. og 2. Arendal til Leewy. Odalen er nok Odalen som ligger ved Ridesenteret i Vestbyveien.

kjøpte seg en gård, startet Ernst på Kristelig Gymnasium i Oslo, hvor han var student mens han også startet 1. Drøbak speidertropp. Imidlertid avsluttet Ernst sin speidervirksomhet etter ganske kort tid og overlot roret til G. Sønstebø. Å starte 1. Drøbak var nok hans siste speidergjering.

I 1924 hadde han flyttet til Stavanger hvor han gikk misjonsskolen, og ble ordinert av biskop Lunde i Oslo samme år. Fra 1924 til 1925 tok han Livingstone College i London. I 1925 ble han gift med Elisabeth Margrethe Wisløff Nilssen. De fikk to døtre og to sønner, hvor en av sønnene enda lever. Et av barnebarna er for øvrig KrF-politiker Dagfinn Høybråten. Samme år 1925, ble han sendt av Sjømannsmisjonen til Durban i Sør-Afrika hvor han var sjømannsprest frem til 1930. Hans ville egentlig til India, men ble syk og ble i stedet ansatt i Santalmisjonen, først som undersekretær fra 1930 til 1938, deretter generalsekretær i 20 år frem til pensjonsalderen i 1958.

Ernst og Elisabeth Hallén.

Hallén var også formann i Norsk Misjonsråd i årene 1950-57. Dette førte med seg at han måtte delta i mange konferanser og misjonsmøter både i Norge og i andre land. Han har dessuten vært medlem av komiteen for India-fondet. I Durban skrev han i 1930 50-årsjubileumsskriftet *Nordisk kirkeliv under Sydkorset*, og etter reisen til India kom boken *Der dag demrer*, Oslo 1948. Han redigerte Santalen fra 1956 til 1963. «Han sparte seg ikke», er en kommentar som høres fra flere som kjente ham. Han ble til rik velsignelse for mange.

Etter at Ernst Hallén flyttet fra Drøbak vet vi ikke om han hadde noen kontakt med sine gamle speidervenner her, men han var tilbake i kommunen i august 1967 da han som pensjonist besøkte Santalmisjonen på Dal¹⁷⁵.

Ernst Hallén Olsen var også utnevnt til æresmedlem i 1. Arendal en gang før 1920. Han døde i Oslo 13. desember 1978.

Navn: Hansen, Aage Ølver

Verv og tidsrom: Lagleder 1933-1934

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Aage Hansen var født i 1904 og oppvokst med lokalavisa Akershus Amtstidene, som familien eide i mange år. Selv om Aage selv var speider som ung, men det er litt usikkert når han var med. Han var antakelig for ung til å bli med i troppen til Thorbjørnsen i 1912 (8 år). Det er mer sannsynlig at han fikk med seg et år eller to i troppen da Hallén Olsen startet i 1920, for da var han 16 år. Det vi helt sikkert vet, er at han var med i roverlagets spede begynnelse. Her var han bl.a. roverlagleder et års tid i en alder av 29 år, mens han samtidig var redaktør av Amta. Hans journalistiske bidrag for speiderbevegelsen i Drøbak har i midlertid vært av en mye større historisk betydning enn hans direkte speiderkarriere. Det er utallige avisartikler om speiderbevegelsen som er signert Aage Hansen eller «Åke», også lenge etter at han var pensjonist og hadde sluttet som redaktør. Aage Hansen ble tildelt Norsk speiderguttforbunds «den røde lilje» i 1970 for sin innsats for speidersaken, og samme år ble han 1. Drøbaks andre æresmedlem. Aage Hansen døde i 1999.

---

¹⁷⁵ Amta 2. august 1967

Navn: Hansen, Olav

Olav Hansen i 1974

Verv og tidsrom: Troppsfører 1925-1947, avdelingsfører 1946-1947
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak, 2. Drøbak

Olav¹⁷⁶ Hansen, senere Olav Skogly, var født 11. februar i 1900 som nummer fire i en søskenflokk på åtte. Faren Hans Kristian Hansen (1866-1914) var tidligere sjømann, men senere blitt bonde og maler. Moren var Laura Martine Kristoffersen (1871-1956). Faren til Olav døde 48 år gammel da Olav var bare 14, og moren tok seg av alle barna som ennå bodde hjemme¹⁷⁷.

Olav Hansen var utdannet minehåndverker, som er en fagutdanning gitt av Marinen fra 1896¹⁷⁸. Utdanningen foregikk i Horten, så Olav hadde ikke lang reisevei. Han ble nok beordret til Oscarsborg etter utdanningen, men det er usikkert når. Høyst sannsynlig skjedde det rundt 1920 når han var omtrent 20 år gammel. Han ble der en virkelig spesialist, for som minehåndverker var hans fagfelt miner og torpedoer, og han jobbet på Oscarsborg hele tiden frem til krigen.

Hva som fikk Olav interessert i speiderbevegelsen vites ikke, men det er sannsynlig at han ble inspirert av andre militære som jobbet på Oscarsborg ettersom mange av dem hadde speiderbakgrunn fra Drøbak eller andre steder. I 1925 stiftet Olav 2. Drøbak speidergruppe mens han jobbet på Oscarsborg. En av hans kolleger var Agnar Myrseth, som også var troppsleder i 1. Drøbak omtrent samtidig som Olav.

Han var ikke bare svært aktiv som troppsleder i 2. Drøbak. Bare fire år etterpå da Hans Knutsen ble valgt som kretsleder ved stiftelsen av Follo Krets i 1929, ble Olav valgt inn i det første kretsstyret. Her satt han i nesten 18 år under flere kretsledere, og var både visekretsleder, medlem og kasserer mer eller mindre sammenhengende frem til 1947. De årene han ikke satt som medlem i kretsstyret i denne perioden, var han varamedlem (eller «suppleant» som det het den gangen).

Det som er kjent, er at Olav den 9. april 1940 var en av mannskapene på torpedobatteriet under kommandørkaptein Andreas Anderssen, og var således med på å sende av sted de to torpedoene som senket Blücher¹⁷⁹¹⁸⁰. Her jobbet han sammen med kollega og speidervenn Agnar Myrseth. Blant tilgjengelige kilder og vitner har det ikke vært mulig å finne ut hva Olav gjorde under krigen når han ikke kunne jobbe som minehåndverker. Etter at freden kom i 1945 gikk han i hvert fall tilbake til Forsvaret og Oscarsborg.

---

¹⁷⁶ I mange kilder brukes også fornavnet Olaf

¹⁷⁷ <https://pdf.sveinaage.com/wp-content/uploads/2018/05/v%C3%A5le-Bind-I.Annen-del.pdf>

¹⁷⁸ <http://www.forsvaretsmuseer.no/Marinemuseet/Sjoeforsvaret-organisasjon-avdelinger-og-drift-1814-2016/Marinens-vaapen-avdelinger/Operativ-og-teknisk/Torpedoer/Sjoeforsvarets-mine-og-torpedovesen-1870-1970/Minevesenet>

¹⁷⁹ I følge tidligere kommandant og nå historiker og guide Tor Hovland, og kommandørkaptein Anderssens beretning fra 8-9 april 1940

¹⁸⁰ Amta 11. april 1960

I 1947 ble han beordret som kvartermester til mineavdelingen på Ramsund orlogsstasjon ved Harstad. Her tok han også opp speiderarbeidet, og umiddelbart etter at han kom til Ramsund tilbød seg å starte en tropp der – 1. Ramsund speidergruppe^{181 182}, som senere fikk navnet 1. Fjelldal. Troppen hadde patruljer både i Ramsund og Fjelldal. Av hans speidere fra den tiden fortelles det at Olav var en dyktig og real kar, men som stilte krav. Blant annet var det ikke snakk om å bli tatt opp som speidere uten at man hadde bestått 3. graden!

Olav hadde to kallenavn blant speiderne han ledet; «speider-Hansen» eller «mine-Hansen». For de fleste speidere var det nok «speider-Hansen», og det var med god grunn. Tidligere speidere fra Ramsund forteller at han var svært klar på at speiderne skulle på speiderleir, og i denne perioden reiste troppen med Olav bl.a. på landsleiren i Verdal, i Tovikdalen og på Finnsnes. Tovik lå jo langt unna Finnsnes, og Olav brukte av egne penger for at speiderne skulle få reise på leir der. 1. Ramsund gikk dessverre i oppløsning etter at Olav flyttet sørover igjen, men han har satt tydelige spor hos dem som hadde ham som speiderleder.

Fra oppstilling da Olav Hansen var leder i Barkåker speidertropp i 1959. Olav er han som står i midten av ringen. Foto utlånt av Agnes Jahr Sundby

Olav glemte aldri Drøbak, og da han i 1955 ble pensjonist, flyttet tilbake til det lille huset han hadde vokst opp i på barndomsstedet Undrumsdal utenfor Horten. På den tiden var ledermangelen så alvorlig at det ikke var grunnlag for å drive noen tropp i Drøbak. Olav må ha syntes det var for ille, og tok nok en gang initiativ til å få speiderarbeidet i gang igjen. Han fikk bl.a. tak i Emil Andersen som var villig til å bli leder, og sammen fikk de raskt stablet troppen på beina igjen med tre patruljer. I en lang periode nærmest pendlet han ukentlig til Drøbak for å hjelpe til i speiderarbeidet her på siste halvdel av 1950-tallet. Olav var ungkar hele sitt liv, og selv om han hadde god kontakt med sine søsken, sier de fleste at speider'n var hans nærmeste familie. I tillegg til å ha svært god kontakt med sine gamle speidervenner i Drøbak, gjenopplivet han også 1. Barkåker speidertropp i 1959¹⁸³ etter at den hadde ligget nede i flere år.

Som menneske kan de som kjenner ham fortelle at han var en streng, men rettferdig, rettskaffen og disiplinert mann med masse humor. Han ble aldri hissig, og selv om han var streng, var han samtidig en populær eldre mann i Undrumsdal. Ettersom han var blant de første å få TV i bygda, samlet ungene seg hos Olav for å se TV. I tillegg til den svært høye speideraktiviteten, var han også musikanter og han spilte på Drøbak ballklubbs A-lag¹⁸⁴.

I 1959 feirer Follo Krets 30 år, og på festen på Villa Sandvigen var Olav Hansen tilstede sammen med bl.a. Kristian Jansen, som var tidligere rover i Drøbak.¹⁸⁵

---

¹⁸¹ Årbok for Tjeldsund, 2007

¹⁸² https://leksikon.speidermuseet.no/wiki/Fil:1951_%C3%85rsmelding_S%C3%B8r_Troms_NSGF.JPG

¹⁸³ http://www-bib.hive.no/tekster/sem_slagen/kulturhistorie2_2/foreningsliv.html

¹⁸⁴ Amta 3. august 1973

¹⁸⁵ Amta 11. mai 1959

I 1960 overtok han barndomshjemmet Skogly som han opprinnelig kom fra, og byttet etternavn fra Hansen til Skogly. I flere kilder brukes navnet Olav Hansen også etter 1960, så «speider-Hansen» var nok veldig innarbeidet i ulike speiderkretser.

Som sagt var han sterkt knyttet både til Drøbak og Ramsund og sine gamle venner der. Han sendte julekort til sine gamle venner i Ramsund helt frem til sin død, og han var til stede i Drøbak ved flere anledninger. Både på julefesten i januar 1962, ved innvielsen av Tomtebo i 1967, og på årsfesten i januar 1969 var Olav Hansen tilstede, siste gang som æresmedlem. I 1969 omtales han som «viseavdelingsleder» i Slagen, og det antas at han da jobbet på det relativt nye oljeraffineriet Slagen sør for Horten. Daværende naboer har også fortalt at han ettersom han ble tidlig pensjonist, drev han med litt malerjobber ved siden av.

«Olav var gift med speider'n» er det flere som har uttalt. Olav Hansen (Skogly) forble unkar og ugift hele livet. Han døde 29 desember 1978 og ligger begravet på Undrumsdal kirkegård rett ved der han bodde.

Olav Hansen ble det første æresmedlem i 1. Drøbak speidergruppe, sannsynligvis i 1970 eller litt før.

Olav Hansen på sine eldre dager. Foto utlånt av Agnes Jahr Sundby

Navn: Hansen, Per-Eivind Hagen

Verv og tidsrom: Lagleder 2009-2015
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Hansen, Turid «Tuppa»

Verv og tidsrom: Troppsfører 1947-1949
Speidertropp/gruppe: Drøbak 1

Turid (nå Kleven) var speider under Ada Folkvord-Olsen etter krigen. Da Ada ga seg i 1947 var det ingen voksne ledere som kunne overta Drøbak 1. Dermed var det «Tuppa» som fikk ansvaret. Hun var bare 15 år, og dro av sted som både peff og troppesfører på landsleir i Borre i 1948. Hun ga seg som speider i 1949 på grunn av skole, og da ble troppen også lagt ned i noen år.

Navn: Hellesøe, Hans

Verv og tidsrom: Troppsfører 1951-1952, Lagleder 1962-1966 og Gruppeleder 1961-1971

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak og 2. Drøbak

Hans Hellesøe var født i 1911, og kom inn i speiderbevegelsen som roverspeider i 1932. Han var nær venn av Olav Hansen, som på den tiden var troppsleder i 2. Drøbak og kretsstyremedlem. Høyst sannsynlig var det Olav som vekket Hans sin speiderinteresse. Hans var svært aktiv i både 1. Drøbak og 2. Drøbak. I tillegg var han meget aktiv i kretsen, som kretsstyremedlem og vara til kretsstyret, og revisor for kretsen. Han ble av flere beskrevet som en litt innadventt, men solid kar med stort overskudd. Hans har en sønn Tor som også

var med i speidern «fra han kunne gå» til han var knappe 14 år, men selv om Tor sluttet rundt 1954 fortsatte Hans som leder i ulike roller helt frem til 1971. Hans ble utnevnt til æresmedlem i 2020 post mortem. Hans døde i 1984.

Navn: Heltzen, Christine

Verv og tidsrom: Lagleder 1997-1998
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Hoel, Karen Bye

Verv og tidsrom: Lagleder 2020-dd.
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn
Karen har overtatt som lagleder i jubileumsåret, men har også sittet i gruppestyret siden 2019.

Navn: Hoel, Knut

Verv og tidsrom: Troppsleder 1969-1970
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak
Knut Hoel var aktiv sjøspeider i Bestum som ung. Han døde i 1982

Navn: Holm, Liv

Verv og tidsrom: Akela 1990-1992
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Horn, Jens

Verv og tidsrom: Troppsfører 1956-1958
Speidertropp/gruppe: 2. Frogn

Navn: Jegersberg, Lars Kristian

Verv og tidsrom: Avdelingsfører 1931-1940
Speidertropp/gruppe: Drøbak avdeling.
Jegersberg var født i 1880 og ble utdannet på Oscarsborg i 1902. Han ble etter hvert kaptein i kystartilleriet og jobbet bl.a. som intendant på Oscarsborg. Han var politisk aktiv, og satt et års tid som ordfører i Drøbak i 1920. Han var også meget religiøs og aktiv i misjonsforbundet og satt flere perioder som leder der. Frem til april 1937 hadde han Larsen som etternavn. Hans sønn Elmer Larsen var troppsleder de første årene faren var avdelingsfører (gruppeleder). De bodde i Seimbakken 9. Lars K Jegersberg døde i 1959.

Navn: Jevne, Nils-Eirik

Verv og tidsrom: Troppsleder 1982-1985, Lagleder 1986-1987

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak og Drøbak/Frogn

Nils-Eirik startet som speider i 1. Holmen KFUM, men ble lokket med i 1. Drøbak da han flyttet hit i jobbsammenheng og eldste sønnen begynte i speideren. Han overtok etter hvert som troppsleder.

Navn: Johansen, Elvira Svae

Verv og tidsrom: Troppsfører 1929-1930

Speidertropp/gruppe: Drøbak 1

Elvira var ført i 1901. I 1932 giftet hun seg med Anders Lothe, og flyttet nok raskt ut av Drøbak. Hun døde i 1992.

Navn: Johansen, Hege

Verv og tidsrom: Akela 2013-2014

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Johansen, Knut

Verv og tidsrom: Lagleder 1932-1933

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Johansen, Svein Erik

Verv og tidsrom: Lagleder 1982-1983

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Kjøniksen, Fredrik

Verv og tidsrom: Akela 1996-1998

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Klerud, Vegard

Verv og tidsrom: Lagleder 1993-1994 og 1999-2000

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Klevan, Berit

Verv og tidsrom: Akela 1979-1980
Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer

Navn: Knudsen, Einar

Verv og tidsrom: Troppsfører 1946-1947
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Knudsen, Karen

Verv og tidsrom: Troppsfører 1959-1967
Speidertropp/gruppe: Drøbak 1

Karen er født 4. mars 1925, og vokste opp i Storgata. Hun var selv opptatt som speider i Drøbak 1 i 1936. I løpet av sine år i Drøbak 1 nådde hun 2. graden. Hun gjennomførte senere NSPF sitt lederkurs, og ble godkjent som leder i 1959. Karen restartet Drøbak 1 i 1959, og var troppens leder helt til den ble nedlagt i 1967.

Navn: Kolberg, Andreas

Verv og tidsrom: Troppsfører 1955-1965
Speidertropp/gruppe: 1. Frogn KFUM

Navn: Krognnes, Wibecke

Verv og tidsrom: Akela 1992-1993
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Køhn, Kristian

Verv og tidsrom: Troppsleder 2017-2019
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Som mange andre ledere begynte også Kristian, eller «Køhn» som han bare kalles, i speidergruppa som troppsassistent da sønnen begynte. Han har sin egen speiderbakgrunn fra Siggerud speidergruppe på 1980-tallet.

Navn: Langebeck, Kai

Verv og tidsrom: Troppsleder 1971-1976, Gruppeleder 1972-1975
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Kai Langebeck var en forretningsmann som startet forløperen til det som i dag er Princess-kjeden. Han var født i 1931. Hele familien var svært engasjert i speiderarbeidet i en årrekke på 70-tallet. Langebeck døde i 1998.

Navn: Langebeck, Morten

Verv og tidsrom: Troppsleder 1982-1983

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Morten var også speider, patruljefører og troppsassistent i flere år før han ble troppsleder.

Navn: Langebeck, Turid

Verv og tidsrom: Gruppeleder 1975-1978

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Larsen, Dan Borger

Verv og tidsrom: Lagleder 1994-1996 og 1998-1999

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Larsen, Elmer K

Verv og tidsrom: Troppsfører 1928-1929, 1931-1935

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Elmer K Larsen var født ca 1909, og var nok blant de aller første speiderne i 1. Drøbak. Han ble senere troppsleder mens han gikk på gymnaset, og etter litt pause kom han tilbake og var troppsleder mens han studerte juss som han fullførte i 1933. Etter jusutdanningen ble han sakfører (advokat) i Drøbak mens han fortsatte som troppsleder. Han var sønn av Lars Kristian Jegersborg (se dette). Som sin far byttet også Elmer etternavn til Jegersborg i 1937.

Navn: Larssen, Andrew Seymour

Verv og tidsrom: Lagleder 1930-1932

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Andrew Seymour Larssen var født i Minneapolis i USA 23. november 1902 av norske foreldre. Moren Nelly Antonie Karlsdatter Martinsen var født og oppvokst i Drøbak. Faren Albert Sigurd Larsen forsvant i USA uten at noen visste hvor han ble av, og moren flyttet tilbake til Norge med barna hvor de bosatte seg Drøbak. I 1924, da 22 år gammel, flyttet han til Kolbotn for å bli lensmannsbetjent og senere ble han lensmannsfullmektig der.

I juli 1928 giftet Andrew seg med Ragna Rafnum Lie (1907-1992), og med henne fikk de sønnen Kjell i 1929. Ragna sin far var aktiv speider og troppsfører i 2. Kolbotn, og han har nok inspirert Andrew til selv å bli speider i voksen alder. I mai 1930 flyttet den lille familien til Drøbak fordi Andrew fikk jobb som lensmannsfullmektig der. Selv om han bodde i Drøbak, var han fremdeles troppsassistent i Kolbotn-troppen på Kretsleiren i 1930. Imidlertid var han lokalkjent i Drøbakområdet ettersom denne første kretsleiren ble holdt på Seiersten omtrent der han hadde vokst opp.

I Drøbak kom han i kontakt med speiderlederne og de eldre speiderguttene her, og sådde da ideen om å starte med roverarbeid i Drøbaksspeidingen. Dermed ble han roverlagets første lagleder fra sommeren 1931.

Andrew ble beskrevet som hjertegod, svært pliktoppfyllende og ærekjær kar. Selv om han representerte «lovens lange arm» var han høyt aktet og respektert av alle. Han kom lett i kontakt med folk, men var samtidig en ganske stillferdig kar.

Han rakk imidlertid bare å være lagleder i litt over et år. I november 1932 døde han som følge av komplikasjoner etter en blindtarmoperasjon, bare 29 år gammel. Han er gravlagt på Kolbotn. I begravelsen stilte det veldig mange speidere og rovere, både fra Kolbotn og Drøbak, og det var Drøbakroverne som bar kisten til graven.

Navn: Lerdahl, Øystein

Verv og tidsrom: Akela 1985-1987
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Lilleslåtten, Sven Bjørn

Verv og tidsrom: Troppsleder 1989-1990, Gruppeleder 1990-1993 og 1997-1998
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Sven-Bjørn startet som speider i Ås på 1970-tallet. Mot slutten av 80-tallet har han vært leder i Drøbak, og har frem til han trakk seg ut fra aktive gruppeaktiviteter vært en av gruppens mer markante ledere. Han har vært både troppsleder og gruppeleder, og har sittet en periode som kretsstyremedlem. De senere årene har Sven-Bjørn vært lite aktiv i gruppa, men har hatt sentrale verv på nasjonalt plan. I 2004 ble han fast ansatt som prosjektleder for Landsleiren på Ingelsrud i 2005, og i 2012 ble han leder av NSF's Komitè Speiding. Her hadde han ansvar for lederutdanning og utarbeidelse av programmet for alle speidere i NSF. Han har også vært både ledertrener og lederombud i Follo, og sittet i en rekke kretsleirkomiteer.

I 2000 ble han tildelt æreskniven, og i 2001 fullførte han sin Trekløver-Gilwell. I 2014 ble han tildelt NSF's hederstegn for sin solide innsats på nasjonalt nivå.

Navn: Linchausen, Tor

Verv og tidsrom: Lagleder 1991-1993 og Troppsleder 1993-1995
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Tor har hatt mange verv i gruppa, både som troppsassistent, flokkassistent, gruppestyremedlem, hyttefut mm. I tillegg har han sittet i kretsstyret i Follo Krets.

Navn: Løfshus, Frank

Verv og tidsrom: Akela 1989-1990
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Mandelin, Patrik

Verv og tidsrom: Gruppeleder 2016-2018
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Michelsen, Bjørn

Verv og tidsrom: Troppsfører 1960-1962
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Moe, Kari Tove

Verv og tidsrom: Troppsleder 1977-1980
Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer

Navn: Myrseth, Agnar

Verv og tidsrom: Troppsfører 1926-1928
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Agnar Myrseth var født i 1897 i Ramsund og gikk inn i Marinen i 1919. Han var i Horten i mange år, men ble overflyttet til Oscarsborg i 1925 hvor han jobbet som minehåndverker. Han ble gift med Dagny Ringsborg i 1926. Det var i Drøbak han ble kjent med Olav Hansen, og ble dratt med inn i speider'n, bl.a. som troppsleder 1926-28. Han tjenestegjorde på festningen 9 april og var sammen med Olav Hansen i torpedobatteriet da de senket Blücher. For dette ble han dekorert med krigsmedaljen med rosett. Etter at han sluttet i Forsvaret i 1949 startet han butikken «Kvikk Service» i Lindruppen hvor det meste kunne fikses. Han var også kjent for å drive Drøbak kino på kveldstid i over 30 år etter jobben på Oscarsborg. Dette gjorde han både før og etter krigen, men fikk sparken av nazistene høsten 1940 frem til krigens slutt. Sang og musikk var også en stor glede. Han var aktiv i Drøbak mannskor i over 30 år, inkludert en del år som leder. Han var et utpreget positivt menneske som hadde uvanlig god helse til langt oppi årene. Agnar Myrseth døde i 1981, 84 år gammel og ligger begravet ved Frogn kirke.

Navn: Nybro, Grete

Verv og tidsrom: Troppsleder 1980-1985
Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer

Navn: Nygaard, Hans

Verv og tidsrom: Troppsfører 1926-1929
Speidertropp/gruppe: 1. Frogn

Navn: Olaussen, Astrid

Verv og tidsrom: Akela 1959-1961
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Olavsrud, Jorunn

Verv og tidsrom: Troppsleder 1978-1980
Speidertropp/gruppe: Sogsti/Frogn

Navn: Olsen, Pål Brikt

Verv og tidsrom: Akela 2012-2013
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Peck, Tor

Verv og tidsrom: Akela 1998-1999
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Raanaas, Torunn

Verv og tidsrom: Akela 1988
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Ramskjell, Maja S

Verv og tidsrom: Ringleder 1977-1981
Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer

Navn: Rove, Bjarne

Verv og tidsrom: Troppsfører 1959-1963
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak og 2. Drøbak

Navn: Roxrud, Gunnar

Verv og tidsrom: Lagleder 2000-2001
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Rudrud, Thea

Verv og tidsrom: Akela 2009-2012
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Rødnes, Karianne

Verv og tidsrom: Akela 1989
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Røsrud, Anne-Marie

Verv og tidsrom: Gruppeleder 1987-1990
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Røsrud, Rune Kermit

Verv og tidsrom: Lagleder 1989-1990, Troppsleder 1992-1993, 1996-1998 og 2019-dd
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Kermit er Drøbakspeidernes nålevende institusjon. Han fant speider'n fordi det var lite annet interessant for ham på 70-tallet. Etter det har han kontinuerlig vært aktiv, bare avbrutt av militærtjeneste. I tillegg til å ha vært rover- og troppsleder har han også vært troppsassistent. Kermit har hatt utallige andre verv også. Stort sett har han hatt en rolle på de fleste krets- og landsleire, og var en av lederne i den første «Vidåpen»-troppen. Hans kreative evner har særlig gjort nytte for seg i programetaten og som leirbålsjef. Kermit ble i 2009 tildelt æreskniven for sin lange og solide innsats.

Navn: Sannes, John Erik

Verv og tidsrom: Lagleder 1987-1988, Troppsleder 1988-1992
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Sickel, Hanne

Verv og tidsrom: Akela 2015-2020
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Skaiaa, Andreas

Verv og tidsrom: Troppsfører 1963-1966
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Skaug, Odd

Verv og tidsrom: Troppsleder 1970-1971, Gruppeleder 1971-1972

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Odd Skaug var kommandant på Oscarsborg, og speiderpappa. Han var krigsveteran fra SOE under krigen, og var også bl.a. kompanisjef i Tysklandsbrigaden. Han ble omtalt som en svært tydelig leder, og hadde primært sitt virke i foreldrerådet. Men ble altså trukket inn i troppsarbeidet hvor han også var troppsleder og gruppeleder i et par år i en turbulent tid for gruppa.

Navn: Slotta, Otto

Verv og tidsrom: Troppsfører 1929-1930

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Solberg, Jens K

Verv og tidsrom: Troppsfører 1921-1923

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Jens Solberg var ekspeditør hos Christensen på Torget, og senere hos Haagensen.

Navn: Strøm, Nina

Verv og tidsrom: Akela 2014-2015

Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Sønstebø, Gunnar

Verv og tidsrom: Troppsfører 1920-1924

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Gunnar Sønstebø var i den første formelt godkjente troppsfører etter etableringen av speidertroppen i 1920 i forbindelse med godkjenningen av troppen i Norsk speiderguttforbund. Han var sammen med Ernst Hallen før dette, men Ernst trakk seg raskt ut og Gunnar tok ansvaret.

Navn: Sørhaug, Anne-Marie

Verv og tidsrom: Akela 1966-1969

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Sørhaug, Terje

Verv og tidsrom: Troppsleder 1966-1969

Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Terje «ramlet» ned i Ås på 60-tallet, og lurte på hvor i kretsen han kunne bidra. Ettersom Ås på den tiden i 1966 hadde bra med ledere mens Drøbak slet med det samme, startet han og hans daværende kone Anne-Marie opp i 1. Drøbak. Der ble de i tre år til de reiste til USA da Terje skulle på stipendiatopphold i 1969. I løpet av sine tre år i Drøbak ble det fart over speiderarbeidet. Planen var egentlig å komme tilbake til 1. Drøbak, men ved retur hjalp de i stedet til i kretsen noen år før de ble aktive i Ås. Terje var leder i Ås i hele 22 år, fra 1989 til 2011!

Navn: Thomasgård, Eva

Verv og tidsrom: Troppsleder 1981-1983
Speidertropp/gruppe: Frogn/Heer

Navn: Thorgersen, Per Steinar

Verv og tidsrom: Gruppeleder 1978-1980
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak
Per Thorgersen er et kjent navn som innehaver og driver av Skipperstua i havna i Drøbak.

Navn: Thunæs, Elisabeth "Tupsi"

Verv og tidsrom: Troppsfører 1938-1939
Speidertropp/gruppe: Drøbak 1
Tupsi var egentlig fra Ås og hadde mesteparten av sin speidertid der. Hun satt også som kretsleder i en årrekke.

Navn: Torsdalen, Audun

Verv og tidsrom: Troppsleder 1986-1987 og Gruppeleder 1993-1997
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn

Navn: Valsø, Otto

Verv og tidsrom: Troppsleder 1977-1982
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak

Navn: Wahl, Aslaug

Verv og tidsrom: Akela 1964-1965
Speidertropp/gruppe: 2. Frogn

Navn: Wessel-Berg, Johan Fredrik «Rikken»

Verv og tidsrom: Troppsfører 1947-1952
Speidertropp/gruppe: 1. Drøbak
Wessel-Berg var født i i 1932. Han var troppsleder frem til han som 20-åring i 1952 reiste til Korea for å tjenestegjøre på det norske feltsykehuset der under Koreakrigen. Da ble også troppen nedlagt da det ikke var noen til å overta før tre år senere. Wessel-Berg døde i 1996.

Navn: Wiik, Ann-Kristin

Verv og tidsrom: Gruppeleder 2000-2008
Speidertropp/gruppe: Drøbak/Frogn
Ann-Kristin Wiik (nå Reinhardsen) er tildelt æreskniven for sin lange og utrettelige innsats som gruppeleder. Hun har også gjennomført Trekløver-Gilwell-utdanningen.

Vedlegg D – Ledere kronologisk

Gutter 1920-1941

År	Avdelings/gruppeleder	Troppsleder	Flokkleder	Roverleder
1920-1921	Apoteker Paul Fredrik Sahlgaard Børresen	1. Drøbak: Ernst Hallén Lærer Gunnar Sønstebø		
1921-1922	Apoteker Paul Fredrik Sahlgaard Børresen	1. Drøbak: Handelsbetjent Jens K. Solberg		
1922-1923	Apoteker Paul Fredrik Sahlgaard Børresen	1. Drøbak: Jens K. Solberg		
1923-1924	Apoteker Paul Fredrik Sahlgaard Børresen	1. Drøbak: Lærer Gunnar Sønstebø		
1924-1925		1. Drøbak: Ukjent		
1925-1926		1. Drøbak: Ukjent 2. Drøbak: Minevåpenoffiser Olav Hansen		
1926-1927		1. Drøbak: Agnar Myrseth 2. Drøbak: Olav Hansen 1. Frogn: Lærer Hans Nygaard		
1927-1928		1. Drøbak: Agnar Myrseth 2. Drøbak: Olav Hansen 1. Frogn: Hans Nygaard		
1928-1929		1. Drøbak: Gymnasiast Elmer K Larsen 2. Drøbak: Olav Hansen 1. Frogn: Hans Nygaard		
1929-1930		1. Drøbak: Otto Slotta 2. Drøbak: Olav Hansen 1. Frogn: Ukjent		
1930-1931		1. Drøbak: 2. Drøbak: Olav Hansen 1. Frogn: Ukjent		Lensmannsfullme ktig Andrew Seymour Larssen
1931-1932	Kaptein Lars Kristian Larsen	1. Drøbak: Jusstudent Elmer Larsen 2. Drøbak: Olav Hansen 1. Frogn: Ukjent		Andrew Seymour Larssen
1932-1933	Lars Kristian Larsen	1. Drøbak: Elmer Larsen 2. Drøbak: Olav Hansen		Knut Johansen
1933-1934	Lars Kristian Larsen	1. Drøbak: Elmer Larsen 2. Drøbak: Olav Hansen		Aage Hansen
1934-1935	Lars Kristian Larsen	1. Drøbak: Elmer Larsen 2. Drøbak: Olav Hansen		

1935-1936	Lars Kristian Larsen	1. Drøbak: Baker Erling Haagensen 2. Drøbak: Olav Hansen		Urmaker Aksel Bakke
1936-1937	Kaptein Lars Kristian Jegersberg	1. Drøbak: Baker Erling Haagensen 2. Drøbak: Olav Hansen		
1937-1938	Lars Kristian Jegersberg	1. Drøbak: Baker Erling Haagensen 2. Drøbak: Olav Hansen		
1938-1939	Lars Kristian Jegersberg	1. Drøbak: Erling Haagensen 2. Drøbak: Olav Hansen		
1939-1940	Lars Kristian Jegersberg	1. Drøbak: Baker Erling Haagensen 2. Drøbak: Olav Hansen		
1940-1941		1. Drøbak: Erling Haagensen 2. Drøbak: Olav Hansen		

Gutter 1945-1985

1945-1946	Olav Hansen	1. Drøbak: Einar Knudsen 2. Drøbak: Olav Hansen		
1946-1947	Olav Hansen	1. Drøbak: Einar Knudsen 2. Drøbak: Olav Hansen		
1947-1948		1. Drøbak: Johan Fredrik «Rikken» Wessel-Berg		
1948-1949		1. Drøbak: Johan Fredrik «Rikken» Wessel-Berg		
1949-1950		1. Drøbak: Johan Fredrik «Rikken» Wessel-Berg		
1950-1951		1. Drøbak: Johan Fredrik «Rikken» Wessel-Berg 1. Frogn KFUM: Halfdan Eriksen		
1951-1952		1. Drøbak: J W Wessel-Berg 2. Drøbak: Hans Hellesøe 1. Frogn KFUM: Halfdan Eriksen		
1952-1953		Ingen aktiv tropp		
1953-1954		Ingen aktiv tropp		
1954-1955		Ingen aktiv tropp		
1955-1956	Ingeniør Emil Andersen	1. Drøbak: Emil Andersen 1. Frogn KFUM: Lege Andreas Kolberg		

1956-1957	Emil Andersen	1. Drøbak: Emil Andersen 1. Frogn KFUM: Andreas Kolberg 2. Frogn: Jens Horn		
1957-1958	Emil Andersen	1. Drøbak: Emil Andersen 1. Frogn KFUM: Andreas Kolberg 2. Frogn: Jens Horn		
1958-1959	Emil Andersen	1. Drøbak: Emil Andersen 1. Frogn KFUM: Andreas Kolberg 2. Frogn: Willy Gran		
1959-1960	Emil Andersen	1. Drøbak: Bjarne Rove 1. Frogn KFUM: Andreas Kolberg 2. Frogn: Willy Gran	Astrid Olaussen	
1960-1961	Emil Andersen	1. Drøbak: Bjørn Michelsen 2. Drøbak: Bjarne Rove 1. Frogn KFUM: Andreas Kolberg 2. Frogn: Willy Gran	Astrid Olaussen	
1961-1962	Hans Hellesøe	1. Drøbak 1. tropp: Bjørn Michelsen 1. Drøbak 2. tropp: Bjarne Rove 1. Frogn KFUM: Andreas Kolberg 2. Frogn: Willy Gran	Reidun Dahl	
1962-1963	Hans Hellesøe	1. Drøbak: Bjarne Rove 1. Frogn KFUM: Andreas Kolberg 2. Frogn: Willy Gran	Reidun Dahl	Hans Hellesøe
1963-1964	Hans Hellesøe	1. Drøbak: Andreas Skaiaa 1. Frogn KFUM: Andreas Kolberg 2. Frogn: Willy Gran	Reidun Dahl	Hans Hellesøe
1964-1965	Hans Hellesøe	1. Drøbak: Andreas Skaiaa 1. Frogn KFUM: Andreas Kolberg 2. Frogn: Willy Gran	1. Drøbak: Reidun Dahl 2. Frogn: Aslaug Dahl	Hans Hellesøe
1965-1966	Hans Hellesøe	1. Drøbak: Andreas Skaiaa 2. Frogn: Willy Gran	Reidun Dahl	Hans Hellesøe
1966-1967	Hans Hellesøe	Terje Sørhaug	Anne Marie Sørhaug	
1967-1968	Hans Hellesøe	Terje Sørhaug	Anne Marie Sørhaug	
1968-1969	Hans Hellesøe	Terje Sørhaug	Anne Marie Sørhaug	
1969-1970	Hans Hellesøe	Knut Hoel	Reidun Dahl	
1970-1971	Hans Hellesøe	Odd Skaug	Reidun Dahl	
1971-1972	Odd Skaug	Kai Langebeck	Reidun Dahl	Kretsombudet
1972-1973	Kai Langebeck	Tore Fjørtoft	Reidun Dahl	William Birkeland
1973-1974	Kai Langebeck	Kai Langebeck	Brit Karin Drange	William Birkeland

1974-1975	Kai Langebeck	Kai Langebeck	Brit Karin Drange	Ukjent
1975-1976	Turid Langebeck	Kai Langebeck	Brit Karin Drange	
1976-1977	Turid Langebeck	1. tropp: Svein Ivar Fure 2. tropp: Finn Arctander	Brit Karin Drange	
1977-1978	Per Steinar Thorgersen	1. tropp: Sven Ivar Fure 2. tropp: Otto Valsø	Brit Karin Drange	
1978-1979	Per Steinar Thorgersen	1. tropp: Sven Ivar Fure 2. tropp: Otto Valsø	Brit Karin Drange	Arvid Svenning (sjøspeiderne)
1979-1980	Per Steinar Thorgersen	1. tropp: Sven Ivar Fure 2. tropp: Otto Valsø	Brit Karin Drange	Svein Hagen
1980-1981	Brit Karin Drange	1. Drøbak 1. tropp: Sven Ivar Fure 1. Drøbak 2. tropp: Otto Valsø	Brit Karin Drange	Svein Hagen
1981-1982	Brit Karin Drange	1. Sven Ivar Fure 2. Otto Valsø	Brit Karin Drange	Svein Hagen og Svein Johansen
1982-1983	Sven Ivar Fure	1. Morten Langebeck 2. Nils Eirik Jevne	Brit Karin Drange	Svein Erik Johansen
1983-1984	Sven Ivar Fure	Nils Eirik Jevne	Brit Karin Drange	Bjørn Engeseth
1984-1985	Sven Ivar Fure	Nils Eirik Jevne	Brit Karin Drange	Bjørn Engeseth

Jenter 1929-1941

År	Gruppeleder	Troppsleder	Flokkleder	Roverleder
1929-1930		Drøbak 1: Elvira Svae Johansen		
1930-1931		Drøbak 1: Ingeborg Andresen		
1931-1932		Drøbak 1: Ingeborg Andresen		
1932-1933		Drøbak 1: Ingeborg Andresen		
1933-1934		Drøbak 1: Ingeborg Andresen		
1934-1935		Drøbak 1: Ingeborg Andresen		
1935-1936		Drøbak 1: Ingeborg Andresen		
1936-1937		Drøbak 1: Ingeborg Andresen		
1937-1938		Drøbak 1: Molle Christensen		
1938-1939		Drøbak 1: Elisabeth «Tupsi» Thunæs		
1939-1940		Drøbak 1: Ada Folkvord-Olsen		
1940-1941		Drøbak 1: Ada Folkvord-Olsen		

Jenter 1945-1985

År	Gruppeleder	Troppsleder	Flokkleder	Roverleder
1945-1946	x	Drøbak 1: Ada Folkvord-Olsen		
1946-1947		Drøbak 1: Ada Folkvord-Olsen		
1947-1948		Drøbak 1: Turid «Tuppa» Hansen		
1948-1949		Drøbak 1: Turid «Tuppa» Hansen		
1949-1950	x	x		
1950-1951	x	x		
1951-1952	x	x		
1952-1953	x	x		
1953-1954	x	x		
1954-1955	x	x		
1955-1956	x	x		

1956-1957	x	x		
1957-1958	x	x		
1958-1959	x	x		
1959-1960		Drøbak 1: Karen Knutsen Frogn 1 KFUK: Gerd (Tutt) Bjørby		
1960-1961		Drøbak 1: Karen Knutsen Frogn 1 KFUK: Gerd (Tutt) Bjørby		
1961-1962		Drøbak 1: Karen Knutsen Frogn 1 KFUK: Gerd (Tutt) Bjørby		
1962-1963		Drøbak 1: Karen Knutsen Frogn 1 KFUK: Gerd (Tutt) Bjørby		
1963-1964		Drøbak 1: Karen Knutsen		
1964-1965		Drøbak 1: Karen Knutsen		
1965-1966		Drøbak 1: Karen Knutsen		
1966-1967		Drøbak 1: Karen Knutsen		
1967-1968	x	x		
1968-1969	x	x		
1969-1970	x	x		
1970-1971	x	x		
1971-1972	x	x		
1972-1973	x	x		
1973-1974	x	x		
1974-1975	x	x		
1975-1976	Heer: Ragnhild Engebretsen	Heer Stif: Ragnhild Engebretsen	Heer Ring: Turid Bergmann	
1976-1977	Heer: Ragnhild Engebretsen Sogsti: Eli Bjørndal	Heer Stif: Ragnhild Engebretsen	Heer Ring 1: Inger Lise Hagen Heer Ring 2: Turid Helene Bergmann	
1977-1978	Heer: Ragnhild Engebretsen Sogsti: Eli Bjørndal	Heer: Heer: Ragnhild Engebretsen og Kari Tove Moe Sogsti: Eli Bjørndal	Heer: Maja Ramskjell	

1978-1979	Heer: Ragnhild Engebretsen Sogsti: Eli Bjørndal	Heer stif 1: Ragnhild Engebretsen Heer stif 2: Kari Tove Moe Heer vand: Maja S Ramskjell Sogsti: Jorunn Olavsrud	Heer 1: Inger-Lise Hagen Heer 2: Turid Bergmann Sogsti: Eli Bjørndal/Eva Bjørke	
1979-1980	Heer: Ragnhild Engebretsen Sogsti: Eli Bjørndal	Heer stif 1: Ragnhild Engebretsen Heer stif 2: Kari Tove Moe Heer vand: Maja S Ramskjell Sogsti: Jorunn Olavsrud/Berit Aunan	Heer 1: Inger-Lise Hagen Heer 2: Berit Klevan Sogsti: Eli Bjørndal/Eva Bjørke	Sammen med 1. Drøbak
1980-1981	Heer: Ragnhild Engebretsen Sogsti: Eli Bjørndal	Heer stif 1: Grethe L Nybro Heer stif 2: Eva Thomasgård Heer vand: Maja S Ramskjell Sogsti: Berit Aunan	Heer: Inger-Lise Hagen Sogsti: Eli Bjørndal	Sammen med 1. Drøbak
1981-1982	Tore Bergmann	Heer stif: Grethe L Nybro/ Eva Thomasgård Sogsti stif: Berit Aunan	Heer: Turid Helene Bergmann Sogsti: Eli Bjørndal	Sammen med 1. Drøbak
1982-1983	Tore Bergmann	Frogn (Heer tr) stif: Grethe L Nybro/ Eva Thomasgård Frogn (Sogsti tr) stif: Berit Aunan	Heer: Turid Helene Bergmann Sogsti: Eli Bjørndal	Sammen med 1. Drøbak
1983-1984	Tore Bergmann	Frogn (Heer tr) : Grete Lillian Nybro Frogn (Sogsti tr): Kari Aaser	Heer: Turid Helene Bergmann Sogsti: Eli Bjørndal	Sammen med 1. Drøbak
1984-1985	Tore Bergmann	Frogn (Heer tr): Grete Lillian Nybro Frogn (Sogsti tr): Kari Aaser	Heer: Turid Helene Bergmann Sogsti: Eli Bjørndal	Sammen med 1. Drøbak

Felles 1985-2020

År	Gruppeleder	Troppsleder	Flokkleder	Roverleder
1985-1986	Sven Ivar Fure	1. Halsten Aastebøl 2. Ragnhild Engebretsen	Øystein Lerdahl	Bjørn Engeseth
1986-1987	Sven Ivar Fure	Audun Torsdalen	Øystein Lerdahl	Nils Eirik Jevne
1987-1988	Anne Marie Røsrud	Halsten Aastebøl	Sven Ivar Fure	John Erik Sannes
1988-1989	Anne Marie Røsrud	John Erik Sannes	Torunn Raanaas og Karianne Rødnes	Vibeke Aaser
1989-1990	Anne Marie Røsrud	Sven Bjørn Lilleslått	Frank Løfshus	Rune «Kermit» Røsrud
1990-1991	Sven Bjørn Lilleslått	John Erik Sannes	Liv Holm	Andrea Gundby
1991-1992	Sven Bjørn Lilleslått	John Erik Sannes	Liv Holm	Tor Linchausen
1992-1993	Sven Bjørn Lilleslått	Rune «Kermit» Røsrud	Wibecke Krognnes	Tor Linchausen
1993-1994	Audun Torsdalen	Tor Linchausen	Inger Ek	Vegar Klerud
1994-1995	Audun Torsdalen	Tor Linchausen (til des 1995)	Inger Ek	Dan Borger Larsen
1995-1996	Audun Torsdalen	Rune «Kermit» Røsrud (fra jan 1996)	Kåre Grumstad	Dan Borger Larsen
1996-1997	Audun Torsdalen	Rune «Kermit» Røsrud	Fredrik Kjøniksen	Vegar Klerud
1997-1998	Sven Bjørn Lilleslått	Rune «Kermit» Røsrud	Fredrik Kjøniksen	Christine Heltzen
1998-1999	Andrea Gundby	Sven Bjørn Lilleslått	Tor Peck	Dan Borger Larsen
1999-2000	Andrea Gundby	Sven Bjørn Lilleslått	Terje Hagen	Vegar Klerud
2000-2001	Ann Kristin Wiik	Rune Andersen	Bjørn Brekke	Gunnar Roxrud
2001-2002	Ann Kristin Wiik	Bjørn Brekke	Mirjam Friberg	
2002-2003	Ann Kristin Wiik	Bjørn Brekke	Mirjam Friberg	
2003-2004	Ann Kristin Wiik	Bjørn Brekke	Tonje Granum	
2004-2005	Ann Kristin Wiik	Bjørn Brekke	Tonje Granum	Caroline Bølling
2005-2006	Ann Kristin Wiik	Bjørn Brekke	Terje Hagen	Caroline Bølling
2006-2007	Ann Kristin Wiik	Bjørn Brekke	Terje Hagen	Caroline Bølling
2007-2008	Ann Kristin Wiik	Stein Brustad	Jacob Dahl	
2008-2009	Terje Hagen	Stein Brustad	Jacob Dahl	Johanne Elvebakken
2009-2010	Terje Hagen	Stein Brustad	Thea Rudrud	Per Eivind Hansen Hagen
2010-2011	Terje Hagen	Stein Brustad	Thea Rudrud	Per Eivind Hansen Hagen
2011-2012	Terje Hagen	Stein Brustad	Thea Rudrud	Per Eivind Hansen Hagen
2012-2013	Terje Hagen	Jacob Dahl Stein Ankarstrand	Pål Brikt Olsen	Per Eivind Hansen Hagen

2013-2014	Terje Hagen	Stein Ankarstrand	Hege Johansen	Per Eivind Hansen Hagen
2014-2015	Terje Hagen	Turi Bakstad	Nina Strøm	Per Eivind Hansen Hagen
2015-2016	Terje Hagen	Turi Bakstad	Hanne Sickel	Terese Hagen
2016-2017	Patrik Mandelin	Turi Bakstad	Hanne Sickel	Mads Ankarstrand
2017-2018	Patrik Mandelin	Kristian Køhn	Bever: Annette Alm Flokk: Hanne Sickel	Mads Ankarstrand
2018-2019	Stein Ankarstrand	Kristian Køhn	Bever: Annette Alm Flokk: Hanne Sickel	Maya C Dahl
2019-2020	Stein Ankarstrand	Rune Kermit Rørsrud	Bever: Annette Alm Flokk: Hanne Sickel	Turil Bakstad (h) og Karen Hoel (vår)

Vedlegg E – Statutter for tildeling av æresmedlemskap

Vedtatt på gruppestyremøte 6. juni 2020

1. Æresmedlemskap kan tildeles personer som har utført usedvanlig fortjenestefullt arbeid for speidergruppa, har lagt ned en spesielt stor administrativ innsats over lang tid, og/eller på bakgrunn av en spesiell sak som har fått stor betydning for Drøbak/Frogn speidergruppe av Norges Speiderforbund, eller dennes forløpere.
2. Æresmedlemskap kan tildeles både speidere og ikke-speidere. Medlemmer av gruppestyret i Drøbak/Frogn speidergruppe kan ikke tildeles æresmedlemskap mens de innehar verv i gruppestyret.
3. Alle medlemmer kan fremme kandidater til æresmedlemskap. Vedtak om æresmedlemskap fattes av et samlet og enstemmig gruppeting i Drøbak/Frogn speidergruppe etter innstilling fra gruppestyret.
4. Æresmedlemskap skal normalt tildeles i forbindelse med Drøbak/Frogn speidergruppe sin juleavslutning eller St. Georgsdag. Æresmedlemskap kan tildeles post mortem.
5. Det skal føres egen protokoll som beskriver hvem som blir tildelt æresmedlemskap, og hvor det redegjøres for grunnlaget for utnevnelsen.
6. Med utnevnelsen følger det diplom og tøymerke. Speidere kan bære tøymerke på speiderskjorten.
7. Æresmedlemskap er livsvarig. Et æresmedlem kan imidlertid fratras sitt æresmedlemskap i tilfeller hvor medlemmet viser en opptreden som er uverdigg for speiderbevegelsen eller i andre sammenhenger. Dette kan kun gjøres ved enstemmig vedtak i gruppestyret.
8. Æresmedlemskap er symbolsk, og ikke et ordinært medlemskap i Norges speiderforbund.
9. Eventuelle endringer av disse statutter skal kun skje på Gruppetinget med minimum $\frac{3}{4}$ flertall.

Utfyllende tekst: Det normale er at æresmedlemskap tildeles for svært stor administrativ og/eller lederinnsats, vanligvis i minst to ulike enheter, og over lengre tid. I og med at æresmedlemskap skal henge høyt, vil selv ikke en formidabel innsats på det administrative plan i en avgrenset periode på for eksempel opp til 10-12 år være nok for å bli æresmedlem. Ut fra dette vil det i praksis svært sjelden bli tildelt æresmedlemskap til personer under 40 år. Æresmedlemskap skal eksempelvis henge høyere enn NSF's æreskniv.

